

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filosofická fakulta

Katedra sociologie a andragogiky

ASEXUALITA – (NOVÁ) SEXUÁLNÍ IDENTITA?

ASEXUALITY – (NEW) SEXUAL IDENTITY?

Diplomová práce

Bc. Eva Lammelová

Obor Sociologie/Andragogika

Vedoucí práce: Mgr. Martin Fafejta Ph.D.

Olomouc 2012

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní veškeré použité zdroje a literaturu.

V Olomouci

podpis.....

Tuto diplomovou práci bych ráda věnovala všem asexuálům, asíkům, áčkům, hlavně těm, kteří mi pomáhali s touto prací a byli ochotni mluvit se mnou o jejich osobních a citlivých životních příbězích. Vážím si toho a děkuji Vám, bez Vás bych tento výzkum nemohla realizovat.

Také bych chtěla velmi poděkovat mému vedoucímu práce Mgr. Martinu Fafejtovi Ph.D. za ochotu a trpělivost se kterou mi radil během psaní diplomové práce.

Dále bych ráda poděkovala Prokopovi Vašulínovi, který byl tak laskavý a byl nejenom mým komunikačním partnerem v rámci výzkumu a psychickou oporou, ale pomohl mi také kontaktovat ostatní partnery, jejichž výpovědi jsou součástí tohoto kvalitativního výzkumu.

OBSAH	
1 ÚVOD	7
2 TEORETICKÁ ČÁST	7
2.1 Sexualita	8
2.1.1 Co je to sexualita?	8
2.1.2 Normativní přístup k sexu(alitě)	15
2.1.3 Sexuální exploze	23
2.2 Asexualita	28
2.2.1 Asexualita ve světě	28
2.2.2 Asexualita v České Republice	34
2.2.3 Asexualita a klinická psychologie	39
2.2.3.1 Asexualita, kategorie F52	39
2.2.3.2 Léčba asexuality?	41
2.2.3.3 Limity současného přístupu k asexualitě	46
2.3 Coming out	51
2.3.1 Co je to coming out?	52
2.3.1 Coming out jako interakce	53
3 EMPIRICKÁ ČÁST	58
3.1 Výzkumný cíl	60
3.1.1 Výzkumné otázky	62
3.2 Výzkumný soubor	65
3.2.1 Způsob výběru	63
3.3 Metoda získávání dat	65
3.3.1 Proč právě rozhovor?	65
3.3.2 Chápající rozhovor	66
3.4 Vytváření teorie	69
3.4.1 Analýza dat a konstruování objektu	69

3.4.2 Výsledky analýzy	73
3.4.2.1 Vnitřní coming out	76
3.4.2.1.a Odlišnost	77
3.4.2.1.b Identifikace	84
3.4.2.2 Vnější coming out	87
3.4.2.2.a Průběh	92
3.4.2.2.b Vztahy	96
3.4.2.2.c Sebepečijetí	98
3.4.2.3 Reakce	10
3.4.2.3.a Reakce	98
3.4.2.3.b Negativní	98
3.4.2.4 Motivace	103
3.4.2.4.a Pojetí sexuality	103
3.4.2.4.b Motivace	105
3.4.3 Diskuze	107
4 ZÁVĚR	110
5 ANOTACE	111
6 LITERATURA	112
7 PŘÍLOHY	120
7.1 Příloha č. 1	
7.2 Příloha č. 2	
7.3 Příloha č. 3	
7.4 Příloha č. 4	
7.5 Příloha č. 5	
7.6 Příloha č. 6	
7.7 Příloha č. 7	
7.8 Příloha č. 8	

ÚVOD

V této práci vycházím z teoretického pojednání o sexualitě a asexualitě. Konkrétně nastiňuji různé významy sexuality, věnuji se pojednání o normativním přístupu k sexualitě a v kontextu s tím se zmiňuji o fenoménu sexuální revoluce. Poté pojednávám o asexualitě, kterou si pracovně definuji jako sexuální identitu. Otázku asexuality pojmám jak ze zahraničních odborných zdrojů, tak ji i následně zasazuji do českého kontextu, v rámci kterého vycházím z literatury a myšlenek psychologa z Masarykovy Univerzity, Lukáše Sedláčka. Sedláček je u nás jediným odborníkem na otázku asexuality. Popisuji přístup klinické psychologie, která klasifikuje asexualitu jako sexuální dysfunkci a také uvádím možné přístupy k léčbě. Vzhledem k tomu, že shledávám tento přístup české společnosti vůči asexualitě za nevhodný, v závěru pojednání o asexualitě tento přístup kriticky reflektuji. Poslední kapitolou v rámci teoretické práce je kapitola o coming outu, který je procesem interakce a který volím jako vhodný ukazatel vztahu české společnosti a asexuálů v rámci mého empirického šetření.

Za pomoci Kaufmannova chápajícího přístupu realizuji rozhovory s osmi komunikačními partnery, čtyřmi asexuálkami a čtyřmi asexuály. V rámci empirické části interpretuji data z těchto rozhovorů a to ve čtyřech kategoriích: vnitřní coming out, vnější coming out, reakce sociálního okolí na tento coming out a motivace k vnějšímu coming outu.

Mým výzkumným cílem je tedy pokusit se za pomoci kvalitativního výzkumu, konkrétně chápajícího přístupu, zmapovat proces vnitřního a vnějšího coming outu u asexuálů, na jehož základě se pokusím reflektovat obě strany této interakce. Konkrétně, jak pohlíží na asexualitu naše společnost a zároveň, jaký má toto vnímání asexuality ve společnosti vliv na samotné asexuály.

1. TEORETICKÁ ČÁST

2.1 SEXUALITA

Úvodní část se věnuje sexualitě, nastiňuji možné pohledy na otázku, co je to sexualita. Dále se zaměřuji na normativní přístup k sexu(alitě), v rámci této kapitoly mimo jiné píš o sociální konstrukci sexuality, se kterou je úzce spojena také heterosexualita, dominantní instituce západní společnosti. Ve třetí kapitole se zabývám sexuální explozí, fenoménem, který jde ruku v ruce s transformací intimity, jenž sytí sílící krizi vzrůstajícím významem sexuality v naší společnosti.

2.1.1 CO JE TO SEXUALITA?

V této kapitole věnující se sexualitě se zaměřím na tři oblasti. Nejdříve pojednávám o třech dimenzích sexuality podle Mahoneyho, a to o dimenzi psychologické, sociální a biologické. Ptám se co je to sexualita a popisuji některé její funkce, zmiňuji oblast erotiky, která zahrnuje smyslnost, potěšení smyslů, vzrušení či pohlavní chtíč. Následně uvádím sexuální motivace k sexuálnímu styku podle Cohna a dalších, také vliv kultury na sexualitu a některé teorie, které dokonce tvrdí, že bez sexuality nelze fungovat. Konečně píš o tělesných funkcích a duševních pocitech, které se v sexualitě projevují, tyto jsou natolik spojeny, že je nelze posuzovat izolovaně.

Existuje mnoho různých perspektiv, jak lze na sexualitu nahlížet, chování není zcela psychologické, biologické, nebo zcela sociální. Lidská sexualita je kombinací všech těchto elementů. Některé aspekty lidské sexuality jsou více ovlivněny psychologickými procesy, zatímco jiné sociálními a některé biologickými. (Mahoney 1983: 25) Abychom tedy pochopili lidskou sexualitu, musíme na ní nahlížet a zkoumat ji ze všech těchto perspektiv a o to se v této části práce snažím.

Weeks tvrdí, že erotiku každý prožívá velmi subjektivně, silné emoce, které nepochybně vyvolává, dávají světu sexuality určitou senzitivitu. Ta tvoří hnací řemen

pro velké množství potřeb a tužeb jako jsou láska a hněv, něžnost a agrese, intimita a dobrodružství, romantika a dravost, potěšení a bolest, empatie a moc (Weeks 2003: 1). Mahoney vymezuje tři dimenze sexuality. První je psychologická dimenze, která se zaměřuje na tu část lidské sexuality, která je formována individuálními psychologickými procesy. Každé individuum má jedinečný způsob přemýšlení a vnímání, každý má také individuální osobnost a historii učení se zkušenostem (Mahoney 1983: 25). Kimmel vysvětluje pohlavní identitu definovanou jako individuální chápání sebe sama ve spojení se schopností identifikovat své tužby (Kimmel 2007: 32). Jak dodává Pondělíček a Pondělíčková-Mašlová, lidské individuum se změnilo vlivem nejrůznějších podmínek, změnilo se ve svém chování a ve své psychologii, to přispělo rovněž k dobovému charakteru moderní sexuality. Sebe porozumění člověka v sexuální sféře osvobodilo, na druhé straně mu však pomohlo uvědomit si i vlastní nedostatky. (Pondělíček-Pondělíčková-Mašlová 1974: 286). Pokud zkoumáme lidskou sexualitu, pokračuje Mahoney, zajímáme se o dva aspekty a to, jakým způsobem myslí a jak se chovají lidé, kteří mají určité společné psychologické charakteristiky a jak sexuálně odlišná jsou individua jako jedinečná souhra psychologických charakteristik (Mahoney 1983: 25).

„Sexualitu podmiňují sice pohlavní hormony, neboť bez fyziologických změn spojených s vylučováním hormonů by vůbec nemohlo dojít k pubertě a zralosti, ale síla tohoto vlivu závisí od životních forem společnosti, v níž lidé žijí. Lidské potřeby, motivy a zájmy včetně potřeb, motivů a zájmů sexuálních jsou rovněž ovlivňovány faktorem společenské kultury.“ (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 285). Jak tvrdí Fafejta: „Naše pohlavní role a pohlavní identita, způsob, jak sami sebe chápeme a jak vnímáme své tělo, jsou do značné míry ovlivněny sociálně.“ (Fafejta 2004: 23). Sexualita je sociálně konstruována, je sociálně konstruována jako něco magického, co může člověk jen těžko ovlivnit. Sexuální chování lidí je ovlivněno sociálními institucemi a tyto instituce zase zpětně reagují na jednání sociálních aktérů, je mezi nimi tedy vzájemný vztah (Fafejta 2004: 94-95). Mahoney hovoří o sociální dimenzi lidské sexuality, která mimo jiné pojednává o tom, že fakt, že je člověk sexuálně aktivní není automaticky diktováno biologickou podstatou. Co lidé definují jako sexuální a způsoby jakými byla sexualita provázena v průběhu doby a napříč kulturami, to náleží sociální dimenzi lidské sexuality. Tato dimenze je o sociálním a enviromentálním prostředí, ve kterém jedinec žije. Je to kultura a historická období, která definují, co je sexualita a jak

je člověk sexuálně aktivní (Mahoney 1983: 24). Pokud je lidská povaha dána historicky, individua mají odlišnou historii a tudíž odlišné potřeby, souhlasí Weeks (Ignatieff in Weeks 2003: 117). K tomuto se vyjadřuje i Weiss: „Zatímco některé kultury obklopují sex pocity potěšení a pohody, jiné se spíše vyznačují postoji negativními. Každá kultura, ať už explicitně nebo implicitně, specifikuje jedinečnou konfiguraci kvalit, jež trasují, podbarvují či zabarvují projevy sexuality. Některé z nich jako úrovně pohlavního pudu, tón a hlas stejně jako socializační praktiky jeví se záležitostmi dosti konkrétními. Jiné spjaté se „spiritualitou“, se zdokonalením, seberealizací mohou být dosti abstraktní, vysoce intelektualizované, dokonce záhadné, mystické.“ (Weiss 2010: 672). Mezi společnostmi kterýchkoliv období jsou rozdíly ve společenských skupinách a kategoriích sexuality. Tyto rozdíly se objevují proto, že individuum jakožto člen určité společenské skupiny se od této skupiny učí, jak pojímat sexualitu (Mahoney 1974: 24). Weeks považuje sociální vztahy za velmi významné a dodává: Všechny elementy, jenž konstituují sexualitu mají svůj původ jak v těle, tak v mysli.“ A ač autor neodmítá hranice biologických či duševních procesů, tak soudí, že funkcím těla a psychiky je dán význam pouze v sociálních vztazích (Weeks 2003: 7).

Konečně je tu biologická dimenze lidské sexuality, která je dle Mahoneyho rozličná a tvoří ji tělesné procesy a struktury od struktur pohlavních orgánů po funkce nervového systému (Mahoney 1983: 24). Jak zmiňuje Weeks, existuje přesvědčení, že sex je neodolatelná přirozená síla, biologický imperativ záhadně umístěn v genitáliích (Weeks 2003: 4). Jako příklad biologické dimenze LeVay a Valente uvádí oblíbenou mylnou představu, že testosteron ovlivňuje sexuální vzrušení a to především u mužů. Ve skutečnosti zřejmě nemá tento hormon žádný krátkodobý vliv na sexuální prožitky a to jak u mužů, tak u žen¹ (LeVay – Valente 2002: 215 – 219). Jak varuje Mahoney, neměli bychom tedy přikládat biologické dimenzi přílišný důraz. Jeden z úžasných aspektů lidí je jejich schopnost se učit a následkem toho je, že lidská sexualita může

¹ Například výzkumný tým z Georgia State University zkoumal, zda by heterosexuální páry raději provozovaly sexuální styk večer, kdy byla hladina testosteronu u jednoho či obou partnerů vyšší. Udělali výběr určitého počtu párů a po několik nocí jim odebírali vzorky slin během podvečera a pozdního večera. Testosteron ve vzorcích slin (který dobře koreluje s hladinou volného testosteronu v krvi) nebyl vyšší a to ani v případě podvečera, kdy pár provozoval styk, tak i v případě podvečera, kdy pár styk neprovozoval a to jak u ženy, tak u muže. Hladina testosteronu byla vyšší během pozdního večera, kdy pár styk provozoval, než během pozdního večera, kdy pár styk neměl. Tato zjištění předpokládají, že sexuální aktivitu spouští zvýšená hladina testosteronu, ale ne že vyšší hladina testosteronu spouští touhu po sexuální aktivitě (LeVay – Valente 2002: 215 - 219).

mít nekonečno mnoho forem. Ačkoliv je tedy různorodost pro tělo podstatná, nemůžeme očekávat pouze jeden sexuální osud (Mahoney 1983: 24).

Co je to tedy sexualita? Foucault hovoří o historii výrazu sexualita, který vznikl pozdě a to na počátku 19. století: „Tuto skutečnost nesmíme podceňovat ani na ni klást přehnaný interpretační důraz. Užívání tohoto slova se uchytilo společně s nástupem jiných fenoménů: s rozvojem různých oborů poznání, se zavedením souboru částečně tradičních, částečně nových pravidel a norem a rovněž se změnami ve způsobu, jenž přivádí jedince k tomu, aby přikládali smysl a hodnotu svému jednání, svým povinnostem, svým slastem, svým pocitům a vjemům, svým snům. Celkově se jednalo o snahu sledovat, jak se v moderních západních společnostech ustavila taková „zkušenost“, v níž se jedinci museli poznat jako subjekty sexuality, zkušenost, která otevírá přístup k velmi rozmanitým oborům poznání a která se uspořádává na základě systému pravidel a omezení.“ (Foucault 1984: 9-10). O dnešním chápání pojmů sex, pohlavnost a pohlaví, které nejsou dost jasně vymezeny, hovoří Oakleyová: „Slovník vykládá výrazy pohlavní, sexuální jako vztahující se k pohlaví, založený na pohlaví nebo na rozlišení pohlaví, vztahující se k plození nebo pohlavnímu spojení. Co je označováno jako pohlavní (sexuální) a co se pod tento pojem zahrnuje, se mezi jednotlivými kulturami, a dokonce i v téže kultuře v různých historických obdobích velmi liší (Oakley 2000: 79). Sexualita, píše Joyeux, slouží nejenom k tomu, abychom měli děti, současně ale také může znamenat potěšení z milostného styku (Joyeux 1994: 25). Sexualita je jednou ze základních složek osobnosti, jedna z forem jejího projevování se či sdílení s druhými (Papežská rada pro rodinu 2000: 11-12). Pondělíčková-Mašlová vysvětluje možné funkce, které sexualita v životě člověka má. První funkce je funkce reprodukční, která je prazákladní funkcí sexuality, heterosexuální pohlavní styk zajišťuje reprodukci druhu. Dalšími funkcemi jsou funkce slasti (Pondělíčková-Mašlánová 1990: 37), buddhismus také mluví o slastném prožitku, na sexualitu se dívá následovně, Budha říká: „Na ženě se stalo patrným ženské pohlaví, na muži pohlaví muže. Žena tedy pohleděla neslušně na muže, a muž na ženu. Když na sebe navzájem neslušně pohlédli, povstalo dráždění a spalující chtíč uchvátil těla. Ze spalujícího chtíce se věnovali páření.“ Od té doby se žádost po pohlavním aktu počítá mezi tři nikdy neukojené potřeby, jejich potěšení se člověk může těžko vzdát (Bellinger 1998: 180). Další funkce, pokračuje Pondělíčková-Mašlová je funkce oblažující a v neposlední řadě je možnou

funkcí funkce komunikační, styk je intimní komunikací mezi partnery. Konečně uvádějí také funkci redukce napětí, kdy sexuální vzrušení může redukovat psychické napětí (Pondělíčková-Mašlánová 1990: 38). Dallaire na sexualitu pohlíží z hlediska tří dimenzí, pohlaví, smyslnosti a sexuální identity. K pohlaví říká, že především a většinou mluvíme o pohlavní stránce věci, tedy o takovém chování, při kterém se zapojují pohlavní orgány. „Genitalita“ zahrnuje především heterosexuální vztahy, masturbaci, homosexuální vztahy a erotické sny. Pojem sexualita také souvisí se smyslností, potěšením smyslů, vzrušením, které můžeme pocítit při pohledu na erotickou scénu nebo když nás polaská milovaná bytost. A existuje také třetí dimenze sexuality a to sexuální identita, což je to, co činí z fyziologického a psychologického hlediska muže muži a ženy ženami (Dallaire 2009: 27-28). Jeden z možných pohledů je i pohled Ridleyho, který říká, že člověk necítí pohlavní chtíč proto, že se to naučil na otcovském klíně. Každý z nás se narodil s potenciálem pro pohlavní chtíč, hlad i zlost.“ (Ridley 1999: 142-143). Chtíč v rámci hinduismu reflektuje Bellinger, který uvádí, že podle hinduistické etiky jsou třemi lidskými cíli mravnost a zachovávání řádu, bohatství a prospěch, láska a rozkoš (Bellinger 1998: 146). Sexualita k sobě může vázat hlubinné kódy a podvědomé stimulace, skrývat se též v erotických snech za spánku i za bdění či vytvářet se v okruhu narcistních představ a formou symbolů (Pondělíček-Pondělíčková-Mašlová 1974: 16-17).

Cohn mluví o prožitcích při vzrušení jako o jedné ze sexuálních motivací k pohlavnímu styku a dalšími cíly, které mohou být motivacemi, jako jsou intenzivní rozkoš doprovázející orgasmus a uvolnění, které následuje a touha po interpersonálním vztahu, vášni a zájmu (Cohn 1974: 142). Sexuální vzrušení může být způsobeno tím, navazuje LeVay a Valente, že vidíme atraktivní osobu nebo nějakým určitým aspektem na dané osobě, jako například její sexuálně podbízivé chování či nahotou. Na druhé straně, vzrušení může přijít zcela samo, údajně nemusí být ničím aktivováno. Například sexuální fantazie a imaginace hraje velmi roli. Mnoho vědeckých studií předpokládá, že emocionální vzrušení jakéhokoliv druhu, ať už spočívá ve strachu, hněvu, radosti nebo jiné emoci, může podporovat sexuální vzrušení (LeVay – Valente 2002: 215 – 219). Zvěřina vysvětluje původ sexuálního vzrušení obrazovými, slovními a filmovými podněty, které můžeme označit souhrnným názvem “erotika”. Jde o širokou oblast, která zahrnuje kvalitní umělecká díla, uměleckou komerci různé

úrovně i zcela nevkusnou erotiku nízké úrovně. „Jako pornografické bývá označováno to, co je tvořeno či zhotoveno s evidentním úmyslem vyvolávat pouze sexuální vzrušení a co se vyznačuje nevkusným, detailním a samoučelným pojednáním intimní sexuální interakce lidí.“². (Zvěřina 1992: 161-162). Sexuální vzrušení může být také zprostředkováno specifickými systémy mozku. Dva výzkumné týmy použili techniku PET, aby zmapovali, jaké oblasti mozku jsou aktivní během sexuálního vzrušení. Oba týmy shledaly, že sexuální vzrušení je způsobeno zvýšením mozkové aktivity na několika místech, uvnitř kůry mozkové a v několika subkortikálních strukturách, jakožto i určité snížení mozkové aktivity v jiných oblastech mozku (LeVay – Valente 2002: 220).

Weiss hovoří o tom, že „všechna známá lidská společenství předpokládají, že plně socializovaní dospělí jedinci mají nejen schopnost se sexuálně vzrušit, nýbrž i schopnost heterosexuálního pohlavního styku. Jde nepochybně o základní složku lidské přirozenosti. Ovšem kulturní očekávání ve smyslu úrovně sexuálního vzrušení a naplnění jsou velice proměnlivá.“ (Weiss 2010: 670). V hinduismu je například Káma (, což znamená láska), spolu s chťičem a rozkoší, která zahrnuje sexualitu i erotiku, jedním ze tří případně čtyř životních cílů. Tyto tři až čtyři usilováníhodné cíle života popisuje „Kámasútra“, nejstarší dochovaná (4. st. n. l.) a nejslavnější učebnice milostného umění, kterou sepsal moudr Vátsjájana³ (Bellinger 1998: 146-147). Naše schopnost prožívat sexuální vzrušení je daleko více tvořena společností, ve které žijeme, než si připouštíme. Tento fakt byl ozřejměn studiem různých kultur, které sex hodnotí odlišně nebo které mají odlišná očekávání pro ženské a mužské sexuální role (Suggs & Miracle 1999 in LeVay – Valente 2002: 221). Tedy různé kultury hodnotí sex a záležitosti s ním spojené odlišně, Harper však dodává, že sexualita je za všech okolností viděna jako něco, co má samo o sobě moc, a sexuální styk je často to, co má své místo a hluboký význam na každé základní úrovni lidské postaty (Harper 2011: 82).

² Ve vztahu k erotickým materiálům můžeme rozdělit společnost na liberální a restriktivní. V liberálních zemích je povolena veřejná distribuce všech erotických materiálů bez rozdílů kvality a bez rozlišování námětů a pojednání (Zvěřina 1992: 162).

³ „Kámasútra rozlišuje sedm druhů pohlavní lásky, a podle velikosti penisu rozděluje muže do tří tříd na zajíce, býka a hřebce. Ženy jsou podle velikosti vaginy rozříděny na gazelu, klisnu a slonici. Různé polohy při pohlavním styku uvedené v „Kámasútře“ jsou zobrazeny v četných sochách na chrámech i uvnitř chrámů v Kónáráku, Khadžuráhu, Bhuvanešvaru a Purí v Jižní Indii. Orální koitus s fellatiem a cunilingem je možno spatřit na hlubokých reliéfech z Elefanty a Kónáráku a na posvátném voze z Mačchilípathanamu.“ (Bellinger 1998: 146-147).

Společenská pravidla obnažování těla slouží jako indikátory obecných postojů vůči sexualitě, dodává Levay a Valente. Dnešní americká společnost je daleko volnější vůči obnažování těl, je daleko více pozitivně nakloněna sexu (LeVay – Valente 2002: 222 - 223).

Některé teorie tvrdí, že bez sexuality nelze fungovat, Ridley uvádí příklad, teorii, která snoubí imunitní systém se sexualitou ve všeobjímající hypotéze o Červené královně. Autorem na tomto poli je Hans Bremermann z Kalifornské univerzity, jehož práce poskytují závažné důkazy o vzájemné závislosti obou fenoménů. Imunitní systém by podle něj bez sexuality nefungoval. „Geny pro histokompatibilitu, které kromě buněčných hesel kódují i jiné vlastnosti, jsou značně polymorfní. V průměrné populaci je nad stovky verzí každého z genů pro histokompatibilitu. Každý jedinec má vlastní a neopakovatelnou kombinaci. Proto jsou transplantované tkáně, které nepocházejí z jednovaječného dvojčete, pokud pacient neužívá speciální medikamenty, vždy odvrženy. Takový vysoký polymorfismus lze udržet jen díky sexuálnímu páření s nepřibuznými jedinci.“ (Ridley 1999: 65). Podobně vidí užitečnost sexuálního aktu i pozdější lidový taoismus, který mluví o praktikách prodloužení života. Jako prostředek k prodloužení života a k získání nesmrtelnosti hrají významnou úlohu mimo jiné způsoby sexuálního chování. Všechny sexuální techniky prováděné za účelem uskutečnění jednoty s tao a dosažení nesmrtelnosti se nazývají „umění vnitřních pokojů“. Všechny směřují k tomu, že muž může své semeno živit a posilovat, což se však může stát jen ve spojení s ženskou energií partnerky, poněvadž mužské Jang se posiluje pouze pod vlivem ženského Jin (viz Jing-Jan symbol bipolárních základních silm v makro- i mikro- kosmu, které jen spolu tvoří celek) (Bellinger 1998: 220).

V sexualitě se projevuje tělesný i duševní život člověka, je řízena látkovou výměnou, hormony, nervovým podrážděním, genetickými podmínkami, životním prostředím, naším cítěním, naší fantazií⁴. Tělesné funkce a duševní pocity jsou anatomicky a fyziologicky natolik úzce spojeny, že zejména v oblasti erotiky a sexuality se nedají posuzovat izolovaně (Gödtel 1994: 16). „Freud ve své psychoanalytické teorii

⁴ Dnes už víme docela přesně, jak úzce jsou spjaty procesy probíhající v mozku s činností pohlavních žláz. Všechno je regulováno z řídicího centra v mezimozku, který ve spojení s podvěskem mozkovým představuje nejdůležitější nadřazený orgán pro tvorbu hormonů. Elektrochemické signály odtud vysílané regulují nejen tělesnou teplotu, krevní tlak a dýchání, ale mohou v nás vyvolat také štítivost, stud, strach, úlek, náklonnost nebo prudkou vášeň. Naše duševní rozpoložení je skutečně podmíněno chemicky, tím, že v mozku jsou uvolňovány různé signální látky (Gödtel 1994: 16).

chápe sexualitu jako silný animální pud, který je neoddělitelnou součástí osobnosti člověka a každý se s ním musí vypořádávat. I když sexualita může vést k asociálnímu chování, je přesvědčen, že je nebezpečné se jí snažit pouze potlačovat. Pokud bychom tak činili, zbavovali bychom se vlastního životodárného principu a ohrožovali bychom sami sebe neurózou.“ (Pondělíčková-Mašlová 1990: 127). Fredův pojem libido popisuje základní energii lidské bytosti, která se mimo jiné projevuje sexualitou. Podle něj je libido pudem života, protikladem pudu smrti nebo touhy po sebeztrouzení (Dallaire 2009: 111). Sexualita je mocným impulsem pro individuální jednání, podle Freuda by nebyla kultura ani civilizace bez sociálně přetvořené sexuality, ona je zdrojem kreativity (Fafejta 2004: 124).

Z výše uvedeného pojednání o tom, co je to sexualita a jak ji většina autorů pojímá je patrné, že fakt, že někdo sexuální vzrušení neprožívá a není a ani nemá zájem být jakkoli motivován k pohlavnímu styku, který tím pádem ani nepraktikuje, téměř žádní autoři (a vůbec žádní z těch, které zde cituji) neberou v potaz. Autoři naopak s jistotou hovoří o sexualitě jako o přirozené danosti, o tom, že se každý z nás narodil s potenciálem pro pohlavní chtíč a sexuální život je jednou z našich životních priorit. To vše se ovšem týká většinově zaměřené společnosti. Autoři ignorují ostatní, i když menšinové scénáře, které jsou ve společnosti možné. Naše kultura a společnost, jak uvidíme v dalších kapitolách, jsou sexualitou přesyceny, to ovšem neznamená, že se sexualita týká veškeré populace. Je zde určité procento lidí, které podle některých autorů stále stoupá, a tyto sexualita nezajímá, nepřináší jim v životě nic zajímavého.

2.1.2 NORMATIVNÍ PŘÍSTUP K SEXU(ALITĚ)

V této kapitole se věnuji normativnímu přístupu k sexu(alitě), konkrétně sociálně konstruované sexualitě, které se podřizujeme a dále ji ve společnosti reprodukuje. Stručně nastiňuji charakteristiky sexuální revoluce a masové kultury s tímto spojené, o tom však pojednávám více ve třetí části této kapitoly. Dále uvádím Fafejtu a Kimmela, kteří hovoří o teorii o sexuálních scénářích Simona a Gagnona, pokračuji vymezením heterosexuality jako dominantní instituce ve společnosti a závěrem uvádím autory, kteří hovoří o reprodukční funkci sexuality.

Jak uvádí Fafejta: „Chování, včetně sexuálních projevů člověka je z velké části spoluvytvářeno společností a je tedy ze své podstaty sociálně konstruované.“ (Fafejta 2004: 119-120). Mnoho sexu mezi lidmi se děje z lásky, ještě více však z erotické fascinace neboli zamilovanosti, doplňuje Zvěřina, ale „Mnoho sexuálního jednání lidí má však s láskou málo společného. Známe sex za peníze, z náklonnosti slabší než je romantická, z vděčnosti, ze snahy udržet manželský nebo partnerský vztah a podobně. Romantické vidění sexuality může být nejen vznešené a krásné, ale také velice destruktivní.“ (Zvěřina 1992: 230). Společnost spoluurčuje, co je sexuální a co ne, samotný sexuální akt má svůj scénář, podle kterého na vzniklou situaci reagujeme, popisuje Fafejta Gagnonovu a Simonovu teorii sexuálních scénářů. Tím tak sami na základě jisté sociální zkušenosti vytváříme další scénáře, které určují, jaká sexuální reakce je přípustná, co následuje po čem a podobně (Fafejta 2004: 97-98). Sexuologický slovník například definuje sexuální normu jako to, co je v sexu považováno za normální. Dále odkazuje na termín „norma sexuální“, kde je psáno: „Normalita bývá někdy ztotožňována se statisticky nejčastějším výskytem nebo průměrem, jindy se za normální považuje to, co odpovídá definici, co má být normální.“ Dále k tomuto termínu sexuologický slovník říká: „ideální norma je v různých kulturách různá“. Běžné otázky, které lidé v souvislosti se sexuální normou či normalitou kladou, jsou: S jakým partnerem, s kolika partnery a jak často a v jakých polohách je sex normální (Capponi, Hajnová, Novák 1994: 85)? Věda o sexualitě má studovat každého jedince, nejen proto, aby mu porozuměla společnost, ale také, aby jedinec porozuměl sám sobě. Tak si podle Foucaulta sociálně konstituovaná sexualita⁵ získává moc nad tělem a jedincem. Ovšem sám jedinec tuto moc neprodukuje. On sám má zájem na tom, aby byl zdravý a žil ve zdravé společnosti, dobrovolně se proto moci podřizuje, přijímá její pravdy a dále je sám šíří. V sociálním styku s ostatními (včetně sexuálního) ji předává dál „Pokud se v soukromí chová jinak, má často výčitky svědomí a buďto se sám sebe snaží napravit nebo od sebe odvádí pozornost k druhým. I když součástí „doznání“ je poznání sebe sama, ve skutečnosti nejde o poznání vlastního já.

⁵ Ač jsou kulturní a přirozené v určité perspektivě oddělitelné, tvoří jeden celek a tak jsou vlastně i neoddělitelné. Fafejta uvádí příklad: „Možek, hormony, genitálie si až na výjimky nevytváříme sociálně, přesto má na ně sociální prostředí vliv. Ten je omezen biologicky, ale platí to i naopak“. A jak dodává, nejde o střet dvou principů, ve kterém má zvítězit buď duše nad tělem, nebo naopak (Fafejta 2004: 23).

Cílem je schopnost jedince vřadit se do společnosti, najít si v ní své místo. Umí-li se zařadit, je schopen sebekontroly a přestává být nebezpečný sociálnímu řádu.“ (Fafejta 2004: 120). Děti vstřebávají mnoho z jejich sociálního prostředí, včetně potenciální závažnosti sexuality, dodává Kimmel. To vše může mít za následek, že se z nás zřejmě vůbec ani nestanou sexuální bytosti (Gagnon and Simon in Kimmel 2007: 10), o čemž budu pojednávat více v jedné z dalších kapitol.

„Sexuální revoluce“ a její průvodní jevy jako ekonomické, sociální, ekologické, kulturní a duchovní podmínky její existence ji neustále doprovázejí jako všepohlcující láva. Například nám defiluje před očima povaha západní masové kultury a jejích instrumentů a médií, jež vtíravě a s rafinovaností moderní reklamy nabízejí lidem sex jako jeden z lákavých druhů zboží, které je možno mít, či dokonce které je nutno mít. A jestliže je někdo závislý na zboží tohoto druhu, vytvoří si brzy svět, který se odlišuje od objektivních daností.“ (Pondělíček-Pondělíčková-Mašlová 1974: 286). Jak se domnívá i Kimmel, dnes jdou nepsaná pravidla oblékání a toho, co se nosí heterosexuální. Ačkoliv má kultura antihrdiny, kteří opovrhují těmito konvencemi, většinou společnost tvoří kulturní ikony v magazínech, TV show, filmech a podobně (Kimmel 2007: 81). „A uprostřed dráždivel masové kultury⁶ se mladý člověk, jemuž právě začaly fungovat zárodečné žlázy, pohybuje zcela dezorientován a připadá si tu jako v úloze sv. Antonína, protože „sexuální“ pokušení dnes na něj číhá na každém kroku.“ (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 286). Avšak Zvěřina se domnívá, že hodnocení toho, co je a co není vhodné k veřejné produkci a k masovému konzumu je obtížné. To, zda budou ty či ony sexuální náměty ve výtvarných dílech, filmech či knihách omezeny je rozhodnutím politickým a nemá opodstatnění v poznacích sexuologické vědy. Zatím nikdo neprokázal, že by veřejná dostupnost pornografických “děl” nějak významně ovlivňovala sexuální praxi lidí a jejich sexuální morálku, ať již ve smyslu pozitivním nebo negativním, doplňuje Zvěřina. (Zvěřina 1992: 161-162).

Již výše zmíněné sexuální scénáře spoluurčují, co kdo s kým kdy a jak dělá a co to všechno znamená. Spoluurčují, co je a co není sexualita, z hlediska aktérů, která

⁶ „Signální charakter určitých sexuálních symbolů, které vidáme v obrázkových magazínech nebo v kině (rty otevřené s očekáváním, vlnící se řadra, lascivní styk s předměty tvaru genitálu), se neohraničuje pak pouze na tato masově kulturní média, ale je obecným výrazem pro situaci stálého sexuálního dráždění. Pocity při něm prožívané jsou neustále aktualizovány, stále ožívají, protože se na ně stále vzpomíná a protože se stále znovu a znovu sytí.“ (Pondělíček-Pondělíčková-Mašlová 1974:).

sexualita je správná a která ne, za jakých okolností můžeme sex provádět, jak se na jeho uskutečnění můžeme domluvit a další aspekty sexuality.“, upřesňuje Fafejta (Fafejta 2004: 95-96). Gagnon a Simon rozlišují tři různé stupně sexuálních scénářů a to kulturní scénáře, které poskytují rámec a role prostřednictvím kterých je sex prožíván. Dále interpersonální scénáře, které reprezentují běžné znaky sociální interakce a intrapsychické scénáře, které překládají, že sociální akce je vždy prováděna skrze trvající niterní dialog o zvnitřněných kulturních očekáváních (Kimmel 2007: 32). Jak dodává Epstein, intrapsychické scénáře zajisté souvisejí se sexuální identitou, která je definována všemi způsoby, které lidé používají v sociálně definované sexuální sféře jako sexuální bytosti a získávají větší či menší stupeň stálosti v jejich sexuálně vztahových zkušenostech (Epstein in Kimmel 2007: 32). K sociálně definované sexuální sféře se vyjadřuje i Fafejta: „Přestože schopnost sexuálně se vzrušit je biologické povahy, skutečnost, kdy a proč se vzruším, je ovlivněna sociálně.“ Společnost nám diktuje skrze své hodnoty, normy a vzorce, jaké chování je vhodné a jak máme své chování případně pozměnit (Fafejta 2004: 96-97). Sexualita se týká celé široké oblasti osobnosti vztahující se k sexuálnímu chování. Z každého ženského časopisu a téměř z veškeré beletrie, která líčí sexuální vztahy, je patrné, že tyto stereotypy stále přetrvávají.“ (Oakley 2000: 80).

LeVay a Valente popisují motivační faktory pro sexuální vztah, jedním z nich je být konformní se společností nebo se naopak bouřit vůči zažitým stereotypům. Píší, že touha být konformní s přáními rodičů, společností obecně nebo morálním či náboženským učením, může být nejdůležitější motivační faktor ze všech. Heterosexuální partnerský vztah je nesmírně vlivná sociální struktura, je to základní koncept, který formuje lidské myšlenky, plány a akce od raného dětství (LeVay – Valente 2002: 253). Jak uvádí Gagnon nejběžnější aspekt sexuality je heterosexualita. Ne fakta, údaje, reakce a další statistiky, které ji oplývají, ale spíše skutečnost, že sama o sobě existuje na této planetě (Gagnon in Kimmel 2007: 80). „Heterosexualismus je jednou z dominantních institucí naší společnosti, vysvětluje Fafejta. Máme-li popsat termíny jako muž a žena či mužskost a ženskost, naše popisy budou naplněny heterosexuálním obsahem. Většina z nás si pod mužskostí představí něco, co by mělo imponovat ženám, a pod ženskostí to, co by mělo přitahovat muže“. (Fafejta 2004: 76).

Regulační normy pohlaví⁷ materializují těla, konkrétněji materializují tělesný sex a pohlavní odlišnost, což slouží k upevňování heterosexuálního imperativu (Butler 1993: 2). „Naše pohlaví je srozumitelné, zařazuje-li se již předem do institucí heterosexualismu“. (Fafejta 2004: 77). Kimmel mluví o procesu, který také upevňuje heterosexuální imperativ, říká, pokud je něco běžné a normativní, myslíme si, že tomu rozumíme a samozřejmě necítíme potřebu to objasňovat. Tato akceptace samozřejmostí znejasňuje následující, ospravedlňujeme to, proč něco existuje tím, že je předpokládáno, že to má existovat (a myslíme tak zdravý rozum), akceptováním přirozeného řádu věcí také skrýváme veškeré nuance faktů tím, že brzdíme další pátrání nebo kritiku. Považujeme tak sociální konstrukci heterosexuality za bezproblémovou, jako kdybychom se narodili a hle, jsme zcela plnohodnotní heterosexuálové, pouhý výsledek nějaké přirozené selekce s neměnným programem, který vytváří heterosexualitu jako uniformní produkt bez jakýchkoli dalších známek nebo zajímavých vnitřních rozdílů, a to do té doby, než nám jsou představeny další podoby sexuální orientace (Kimmel 2007: 81). Již v socializaci se učíme obecným normám heterosexuality, doplňuje Fafejta. Vidíme, jak jsou soukromé mezilidské interakce určovány širšími sociálními hodnotami. Převládají-li na makroúrovni instituce heterosexualismu, musí se to projevit i v našem každodenním chování. Každá společnost je postavena na institucionalizaci sexuality. Její sociální organizace je dána institucemi sňatku, manželství a rodiny. Základními kameny každého společenství jsou zákazy, předpisy a příkazy, které regulují sexuální život mezi muži a ženami (Fafejta 2004: 98-99). Heterosexuální partnerský vztah je nejvíce patrný v manželství, které je stále normou pro miliony lidí po celém světě, souhlasí LeVay a Valente. A co víc, individualistické společnosti heterosexuálním manželstvím doženou mnoho lidí do vztahu z důvodů, které nemají s láskou nebo sexuální touhou nic společného (LeVay – Valente 2002: 253).

Zvěřina hovoří o většinové společnosti a o nesporné tendenci vytvářet soudržné sexuální dvojice. Nejde o tendenci univerzální, lidská párová sexualita není určena

⁷ „Pohlaví jako takové je chápáno ve své normativitě, nebude myslitelné, aby materiálnost těla byla oddělena od zhmotnění jejích regulačních norem. Pohlaví tudíž není pouze to, co člověk vlastní nebo nějaký stálý popis člověka: bude to jedna z norem, díky které bude člověk schopný růstu, norma, která opravňuje tělo k životu uvnitř sféry kulturní srozumitelnosti.“ (Butler 1993: 2).

žádným instinktivním automatismem, který by sám o sobě, bez vlastního přičinění lidí, zabezpečoval doživotní monogamii. Pravděpodobně nejbližší lidským instinktům v oblasti sexu stojí životní styl „sukcesivní monogamie“, který se v praxi také často prosazuje. Lidé tedy vytvářejí soudržné a monogamní dvojice, které jsou z hlediska dlouhodobé perspektivy nepříliš stabilní (Zvěřina 2003: 108). Heterosexuální instituce mnohdy potvrzují svým jednáním i tací, kteří se do této instituce neřadí, neheterosexuální vztahy. Je pro ně jednodušší držet krok a navíc je to po nich vyžadováno heterosexuální společností, která vyžaduje neustále ověřování těchto dominantních institucí, které jsou považovány za přirozené (Fafejta 2004: 76-77). K tomuto se vyjadřuje i Kimmel, heterosexuální má svá podstatná očekávání, která vůbec ani nejsou vyjádřena (některá nikdy), ale všichni víme, že to, že se o těchto normách nemluví, neznamená, že neexistují. V americké společnosti je několik ústředních náležitostí heterosexuality, které organizují hlavní scénář, jež předepisuje, jaké je to být heterosexuální. Předpokládá se, že jakákoliv kultura a její normy vztahující se k maskulinitě a femininitě spolu-obměňují heterosexuální (Kimmel 2007: 81). Jak tvrdí Weeks, v západní kultuře je naše sexualita považována za nejspontánnější přirozenou věc. Je to podstata našich nejvášnivějších pocitů a vazeb. Skrze ji se považujeme za skutečné lidi, sexualita nám dává naši identitu, naše vnímání sebe sama, jako muže a ženy, jako heterosexuála a homosexuála, jako člověka normálního a abnormálního, přirozeného či nepřirozeného (Weeks 2003: 3). Vedle scénářů daných kulturou a společností existují scénáře individuální a je na osobách, které se sexuálního aktu účastní. Heterosexuální scénáře jsou veřejné⁸, to jak se druhému dvořit, jak se k němu chovat eroticky a sexuálně, to se můžeme naučit v rámci širší socializace. (Fafejta 2004: 97-98).

Faktory, které jsou motivací pro sexuální vztahy podle LaVaye a Valente, kteří uvádějí: „vzhledem k současnému ideálu západní kultury, lidé žijí sexuálním životem ze dvou následujících důvodů: psychicky se vzájemně přitahují a nebo jsou romanticky zamilovaní jeden do druhého, nejlépe obojí.“ Mimo jiné je zde mnoho dalších motivů, které se většinou prolínají, je to sexuální přitažlivost, hněv, touha po statutu, bezpečí

⁸ Heterosexuální scénáře jsou součástí pop-kultury – hudebních klipů, knížek a dnes především časopisů, filmů a televize. Součástí obrovského počtu filmů je již od počátku filmové tvorby milostná zápletka, ta je však až na naprosté výjimky heterosexuální, každý teenager má díky tomu nepřeborné množství strategií, jak se ucházet o druhé pohlaví (Fafejta 2004: 97).

nebo profitu, touha potěšit druhé, být konformní, následovat morální přesvědčení či eventuálně bouřit se a demonstrovat nekonformitu a konečně touha zplodit a vychovat děti. (LeVay – Valente 2002: 252). Pro příklad, jak na tento motiv nahlíží křesťanství uvádí Bellinger pohled Farizejů, kteří tvrdí, že manželství za účelem zplodění potomstva je povinností každého izraelského smrtelníka, což dokazuje příkázání o levirátním manželství. Ježíš dává odpověď na povinnost zplodit potomstvo, vychází z toho, že tato manželská povinnost platí pro smrtelníky, protože jinak by národ vymřel, zplodění potomstva je tedy nutnou potřebou smrtelných lidí (Bellinger 1998: 289). Z hlediska darwinistické teorie musela (nebo dodnes musí) sexualita sloužit účelům reprodukce: s jinou měnou přírodní výběr nehraje (Ridley 1999: 199). Sexualita je strategie, kterou „příroda vymyslela“, aby zajistila přežití druhů. Pro lidský druh je tedy důležité, aby samec a samice tvořili stabilní pár a také, aby se podělili o úkoly spojené s „odchovem“ (Dallaire 2009: 33). Rotter se ale na reprodukci dívá i z druhé strany: „Díváme-li se na sexualitu z biologického hlediska, slouží především k plození potomstva. To také bylo hledisko, které tradiční morální teologie zdůrazňovala. Ale pohlavnost člověka se nemůže vztahovat pouze na plození nového života. Biologicky se musí poukázat také na to, že v protikladu k vyšším savcům nezná člověk žádné omezení pohlavní aktivity na dobu říje. Ale na jedné straně se má život rozvíjet a rozmnožovat, na druhé straně však musí být omezován, protože je omezen životní prostor a životní základna, jež je k dispozici.“ (Rotter 2003: 29-30).

Co se týká motivačního faktoru plození a výchovy dětí, pro některé je plození dětí jediným morálním odůvodněním pohlavního styku. Pro mnoho lidí je touha mít děti hlavním důvodem pro vstup do manželství nebo jiné podoby heterosexuálního vztahu (LeVay – Valente 2002: 253). „Pro přístup euroamerické civilizace k sexualitě používá Foucault termín „scienta sexualis“. Sexualita je v naší civilizaci podřízena vědeckému zkoumání a věda určuje, která má „správná“ a „zdravá“ sexualita vypadat. Jejím výsledkem má být reprodukce zdravé populace. Dle Foucaulta je v porovnání s jinými civilizacemi tento postoj ojedinělý. Sexualitu kultur východní Asie, muslimsko-arabské či antické společnosti Foucault charakterizuje jako „ars erotica“, umění erotiky. V ars erotica jde o poznání slasti, které je „postupně převedeno do samotné sexuální praxe“. (Fafejta 2004: 115). Bellinger reflektuje, jak na reprodukci pohlíží hinduismus, uvádí, že v „Mahábháratě“ je žena plísněna jako ztělesnění smyslnosti, protože udržuje v chodu

strastiplný koloběh zrození (Bellinger 1998: 146). Ridley se zamýšlí, Sexualita stála v centru evoluce lidského druhu, proč právě sexualita? Reprodukce je jediným cílem, pro který jsou lidé naprogramováni, myslí si Ridley. Rozmnožování odlišuje život od neživé přírody (Ridley 1999: 8-9). Plodnost a sexualitu jako součást života dokumentuje množství plastik nahých ženských postav ze starší doby kamenné se silně zdůrazněnými mateřskými atributy, jakou jsou prsy, břicho a pohlaví. Tyto „idoly“ žen, nepřesně označované jako „Venuše“, dokumentují ranou formu kultu pramatky a sexuality u loveckých tlup asi 15 000-11 000 př. n. l.⁹ (Bellinger 1998: 18-19).

V této kapitole jsem tedy měla za cíl zmapovat normativní přístup k sexualitě. Jak je z výše uvedeného zřejmé a jak uvádí Fafejta, společnost spoluurčuje, co je sexuální a co ne (Fafejta 2004: 97-98). Spolu s normativním přístupem společnosti jde ruku v ruce dominantní heteronormativita, která zasahuje deno denně do našich životů. S tématem heteronormativity je také úzce spojována reprodukční funkce sexuality. V další kapitole nastíňuji fenomén sexuální exploze, který se taktéž váže na heteronormativní pojmání sexuality.

⁹V jeskyních existuje ze starší doby kamenné velké množství obrazových motivů lovu a rozmnožování, maleb vztahujících se k plodnosti a sexualitě. Svě místo zde má rovněž pohlavní dualita ženy a muže. Z jeskyně Trois-Frères v departementu Ariège na jihu Francie pochází skalní kesba nahého muže s erigovaným penisem a v masce bizona (asi 13 000 př. n. l.). Dalším příkladem je nástěnná malba „kouzelníka“ s penisem a v masce s jelením paroží, kamzičí štětkou a vlčím ohonem, která je dílem rytá, dílem malovaná. Tato zobrazení tančících mužů s částečně ztopořeným penisem a v maskách divoké zvěře představují rituál, jímž se má stvrdit lovecké štěstí a dosáhnout rozmnožení zvěře. Je-li pro člověka doby kamenné lov těžkým bojem za přežití, je pochopitelné, že jeho rituály mají co dělat hlavně s úspěchem při lovu a tajemstvím rozmnožování. Zvířecími maskami a zvířecím oděvem si lovec chce přisvojit vlastnosti jako je síla, rychlost a plodnost. Tyto scény, pořízené za účelem kultovní-magických úkonů, znázorňují nejen motivy lovu a pohlavního rozmnožování lidí a zvířat, ale také jednoduché znaky, symbolizující pohlavní dualitu žen a mužů. Sexuální polarita muže a ženy je jedním z hlavních témat skalních a jeskynních maleb doby kamenné. Jeskynní obrazy starší doby kamenné bývají většinou zařazovány k lovecké kultuře, mají vysoce symbolický obsah, který je spojen s představami kouzel zaměřených na lov a rozmnožování a s pohlavním totemismem (Bellinger 1998: 20-21).

2.1.3 SEXUÁLNÍ EXPLOZE

„Sex, vysvětluje vše, náš univerzální klíč.“

(Foucault, 1976)

Ve třetí, poslední části této kapitoly se zabývám fenoménem sexuální exploze či někdy také sexuální revoluce. Postoje vůči sexualitě se stále mění, jsou stále liberálnější, což může vyescalovat do takových rozměrů, o kterých v této části pojednávám. Jednou z nich je velký vliv médií, které nás neustále masírují reprezentacemi týkající se sexuality. Giddens tuto přílišnou zaujatost erotikou nazývá transformací intimity, stále změny jdou ruku v ruce s globalizací, což přináší mimo jiné i jistý individualismus. Úloha těla je stále důležitější a lidé se upínají k intenzivním tělesným pocitům. Z komerčního boomu a masového zájmu o sexualitu samozřejmě mnoho lidí profituje. Poptávka po sexu živí sexuální průmysl. S tímto souvisí i jistý konvencionalismus, lze hovořit o rozšíření určitých typizovaných schémat, která souvisí se sociálně formovanou sexualitou, jenž má zásadní vliv. Tuto kapitolu zakončuji reflexí problémů, které sexuální exploze a vše s ní spojené, přináší.

Jak uvádí Gödtel, v posledních desetiletích je postoj společnosti k sexualitě daleko tolerantnější. Kinsey v padesátých letech zjistil určité rozdíly v sexuálním chování mezi příslušníky různých společenských vrstev, profesními skupinami a pohlavími, zatímco dnes můžeme konstatovat, že ve všech vyspělých zemích tyto rozdíly již téměř zcela zanikly a lidská sexualita se nivelizovala (Gödtel 1994: 21). Navzdory určité volnosti je ale od nás v dnešní době očekáváno, abychom byli spontánní. Pokud se člověk nevzruší v očekávaný moment, vnímá svou organickou či hormonální slabost, domnívá se Tiefer. I přesto, že jsou lidé informováni o důležitosti mentální přípravy, mohou být chybně označeni za psychologicky sexuálně chladné (Tiefer 1995: 69).

Po druhé světové válce se především v západním světě objevil zvláštní fenomén, který můžeme nazývat sexuální explozí či sexuální revolucí. Změnily se sexuální postoje ve změněném světě, ve změněné společnosti (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 285). Therborn hovoří západní sexuální revoluci, která přišla v poslední třetině dvacátého století a byla především spojena se sekularizací sexuality: „osvobození od

náboženských a jiných apriorně normativních pravidel.“ (Therborn 2004: 207). Tato intenzivní zaujatost erotikou současně přispívá a vyrůstá z toho, co nazval Antony Giddens transformací intimity, která sytí sílí krizi vzrůstajícím významem sexuality v naší společnosti. Pevné body, které uspořádávaly a regulovaly naše sexuální přesvědčení a morálku byly průběhu minulého století radikálně podkopány. Stupeň změny jde ruku v ruce s globalizací, která se stará o to, aby žádná sexuální kultura nemohla uniknout výzvám, které jdou v protisměru k tradicionalismu. Nejsme si již jisti, jaká by měla být role sexuality ve společenském a individuálním životě. Tento nový individualismus je součástí stále rostoucí komplexity postmoderních společností (Weeks 2003: 92-93).). Pondělíček a Pondělíčková-Mašlová mluví o úloze těla, zmiňují, že většina dnešních lidí se upíná k intenzivním tělesným pocitům, čímž se zvyšuje i současný kult tělesné lásky a krásy, který pak dosahuje vrcholu v existenci pin-up viros a sex-bomb filmového plátna a obrázkových magazínů pro pány. Hovoříme o spotřebitelsko-konzumním postoji k eroticko-sexuálním projevům, rysem dnešní sexuality je zařazení jejich projevů do schématu nabídky a poptávky. Vytváří se charakter sexuality jako konzumu a na základě toho vzniká sexuální exploze. (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 339-341).

Mediální palba týkající se sexuality, která budí veřejný zájem, má za následek mediální vykořisťování, vysvětluje Tiefer. Exploze televizních a rozhlasových talk show zaměřuje svou pozornost na sexuální životy celebrit, neobvyklé a bizarní sexuální orientace a pokroky v lékařské vědě (Tiefer 1995: 177). Sexualita je tedy všude kolem nás, Weeks uvádí dvě slova, která se často objevují v diskuzi o sexualitě. Prvním z nich je perverzita, zamítnutí toho, co je správné a oprávněné, druhým slovem je diverzita, podmínka být odlišný. Tato dvě slova spolu jasně souvisí, obě naznačují odklon od striktní normality (Weeks 2003: 69). Pokud se teoretikové modernity a postmodernity nemýlí, píše Kimmel, západní společnosti se během posledních pár století zabývají zkoumáním nitra osobnosti. Tento historický posun umožňuje zaměření pozornosti na sexualitu jako ústřední část osobnosti a z toho pramenící seberealizaci a duševního zdraví. To vše má vliv na naše vnímání sexuální subjektivity (Kimmel 2007: 12).

Pondělíček a Pondělíčková-Mašlová upozorňují, že velkým nebezpečím je onen úpadek kultivace sexuality ve prospěch stále masovějšího zájmu na pouhém sexuálním aktu.“ (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 354). Jeden z podstatných momentů

sexuální revoluce je sex za peníze, dodává Tiefer, prostitutky každého věku a nadání jsou vždy k dispozici. Sexuální komercialismus vykořisťuje a ničí pozici nejistoty, ale také stimuluje a šíří imaginaci. V každém boji jsou lidé, kteří z toho masového zájmu profitují. Komerční boom má své dopady, jedním z činitelů je informační exploze¹⁰. Knihy a vizuály pro školy a profesionální tréninky, oblíbené knihy, magazíny, televizní prezentace sexu a další, dále propagování pomoci těm, kteří mají nějaký sexuální problém. Standardy přiměřenosti různých škol a jejich přístupů způsobují, že se mnoho lidí cítí neschopně a to opět může přinášet byznys (Tiefer 1995: 75-76). Ariel Levy také kritizuje sexuální průmysl, poznamenává, že poptávka po sexu, která se schovává pod maskou zrovnoprávnění, je cestou k dalšímu podrobení¹¹ (Sprinkel in Harper 2011: 81-82). Neskutečné množství různých sexuálních pomůcek a příslušenství k podpoření smyslů a imaginace jako jsou projevy afrodiziak, látky, které údajně probouzí vášně nebo intenzitu zážitku, pokračuje Tiefer. Co můžeme také řadit do oblasti sexuální exploze, je obrovský svět vizuální erotiky, na domácím trhu se objevuje záplava sexuálního materiálu (Tiefer 1995: 75). Centrálním elementem sexuální revoluce je internet a šíření různých forem kybersexu, vysvětluje McNair. Sexuální reprezentace byly vždy úzce spjaty s rozvojem technologie, zvláště, tisk, fotografie, film a video, to vše pokročilo k digitálním technologiím a internetu, které umožňují rozsáhlou expanzi online pornografie, a snadný přístup k těmto zdrojům stále stoupá (McNair in Garlick 2011: 222). Hardy reaguje na otázku pornografie a říká: „téma už není tak moc o vlivu porna na naše „reálné“ pohlavní životy, ale o tom, že je stále významnější součástí naší reality“ (Hardy in Galirc 223: 2011). Taková situace, předpokládá Garlic, vyžaduje posun mimo pro- nebo anti- pozici porna směrem k přístupu, který je citlivý ke komplikovaným vztahům, které panují v současné kultuře mezi sexualitou, pornografií, a genderovými vztahy.“ (Garlic 2011: 223).

Fafejta říká: „Ve vědecké sexualitě je individualita jedince v určitém ohledu nedůležitá, člověk se má podříditi normám zdravé sexuality, a pokud toho není

¹⁰ Sex prodává, protože vzrušuje, prozrazuje tajemství, poskytuje lekce morálky, a reaguje na přání veřejnosti po sexuálních radách. Spolu s expanzí elektronických médií bude větší a větší konkurence pro publikum a sex stále bude jistou sázkou pro lákavý byznys (Tiefer 1995: 177).

¹¹ Na druhé straně uvádí i názor teoretiků, kteří disputují o daném tématu z pohledu spiritualizované sexuality a tudíž tvrdí, že větší přínos sexuality do životních zkušeností jako takových může být osvobozující a zdravá duševní zkušenost (Sprinkel in Harper 2011: 81-82).

schopen, jeho sexuální jednání je prohlášeno za patologické nebo perverzní. Musí být tedy léčen nebo potrestán, případně obojí.“ (Fafejta 2004: 116). U moderního člověka můžeme pozorovat značné možnosti variace individuality, které jsou ovládány konvencionálně. Konvencionalizuje se volnost v dnešní společnosti a přes všechna individuální hlediska lze hovořit o rozšíření typizovaných schémat, které hrají velkou roli. (Pondělíček - Pondělíčková-Mašlová 1974: 286-290). Konvence a typizovaná schémata souvisí se sociálně formovanou sexualitou, která na nás působí i v momentech, kdy si to neuvědomujeme, nebo které za sexuální primárně nepovažujeme, upřesňuje Fafejta. Může ovlivňovat naše vnímání krásy, toleranci vůči odlišnému chování – třeba v tom, jaké jednání považujeme za deviantní a jaké ne. (Fafejta 2004: 96). O tomto hovoří i Fifková v kontextu s desorientačním vlivem médií. Zmiňuje, že negativní vliv médií má podobu idealizované formy sexu, která je konzumentům předkládána a která je odtržena od reality. Jak uvádí, na obrazovce a plátnech kin se milují krásní mladí lidé a jejich sex vypadá jako nekonečně dlouhá vzrušující a orgasmy končící soulož. To může mnoho lidí, kteří si myslí, že stejným způsobem se milují i všichni lidé v jejich okolí, frustrovat (Fifková 1998: 115). Konvencionalismus souvisí i s letmostí pohlavních spojení, což stereotypizuje vztahy, zmiňuje Pondělíček a Pondělíčková-Mašlová. Člověk, který je zdánlivě osvobozený od nátlaku pudových a instinktivních schémat i někdejších společenských norem, upadá pod nový teror (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 339).

Na sexuální projevy a sexuální chování v období sexuální revoluce se váže značný počet specifických a významných problémů (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 286-290). Sex můžeme vidět nejen jako výjimečný, vzrušující a transformující, unášející nás z každodenní pozemské banality, je ho také možné vidět jako nebezpečnou sílu, která má moc zničit civilizaci a podmanit nás barbarismu (Kimmel 2007: 5). Navzdory několikaletým pokusům demystifikovat sex a několika dekad prohlašování liberalismu a tolerance, při nejmenším v západním světě, jak reflektuje Weeks, erotika vzbuzuje tísnivý morální neklid a zmatek u mnoha lidí. A to není proto, že by sex byl skutečně nemravný, ale protože se soustředí na vlivné a mocné city (Cartledge in Weeks 2003: 1). Harper se vyjadřuje k morálce související se sexualitou v kontextu pochybně stoupající sekularizované společnosti, ve které můžeme zaznamenat, že užívaný jazyk stále souvisí se sexualitou, která má vysoce spirituální a morální charakter (Woodhead

in Harper 2011: 83). Avšak, i když spiritualita sexu může být pro někoho důležitá, je důležité neakceptovat tento úzus jako odpověď zdravého rozumu na všechny otázky týkající se sexuality (Harper 2011: 94). V dnešních postmoderních západních společnostech mladí lidé blížící se sexuální dospělosti konstruují jejich pohlavní osobnost v době prudké sociální změny a v nejistém sexuálním klimatu, popisuje Kimmel. V rámci každodenní mediální reprezentace svobodomyšlných příběhů o pokroku, převládá větší sexuální svoboda, tolerance a diverzita. V tomto období sexuálních změn se vzedmulo množství napětí, rozporů a s tím spojeného strachu a obav¹² (Kimmel 2007: 11-12). Sex nás tedy obklopuje na každém kroku, jak se domnívá Pondělíček s Pondělíčkovou-Mašlovou, sexualizovaný obraz světa hrozí v podmínkách masové kultury všude. Tradiční pruderie učinila z někdejší biologické potřeby a tělesné radosti citlivou sféru strachu před sexualitou a ze sexuality, sféru snadno přerůstající do úzkostných forem neurózy. Vytlačila z lidských poměrů přirozenou žádost a na libido navalila řádnou tíhu cenzury (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 341). Tak „copak může sexualita osvobodovat sebe samu v této naší antisexuální společnosti?“ (Pondělíček – Pondělíčková-Mašlová 1974: 354).

Závěrem této části práce věnující se sexualitě bych chtěla stručně shrnout předchozí kapitoly. Představila jsem současné pojetí sexuality v západní kultuře. Jednostranným pohledem na sexualitu, který považuje sexualitu za něco inherentně vrozené, neměnné, jsem chtěla poukázat na limity, které přístupy zabývající se sexualitou mají. Následně jsem se zabývala normativním pojetím sexu(ality), které je úzce spjato s institucí heterosexuality, jenž je v naší společnosti dominantní. V neposlední řadě jsem měla za cíl objasnit fenomén sexuální exploze, který je v současné západní kultuře aktuální a nabývá různých forem. Na toto pojednání navazují druhou kapitolou zaměřující se na asexualitu, jev, který nemá jasnou definici a který určitým způsobem popírá výše zmíněné poznatky.

¹²Kimmel vyjadřuje svou nedůvěru vůči výrokům, které sexualitu oplývají, ať už se týkají psychoanalytických argumentů, které nacházejí veškerou subjektivitu v sexualitě, feministické teorie, které redukuje utlačování žen na následek mužského sexuálního přivlastňování nebo liberální naděje sociální zkázy skrze sexuální transgresi (Kimmel 2007: 5).

2.2 ASEXUALITA

V kapitole věnující se asexualitě se snažím nastínit jak pohled zahraničních odborníků na otázku asexuality, tak pohled českého prostředí. V první kapitole uvádím tedy zahraniční autory, jež pojednávají o asexualitě z odborného hlediska, které u nás v této otázce zřetelně chybí. Další kapitolou zasazuji otázku asexuality do českého kontextu a také hovořím o klinické psychologii a jejím vztahu k asexualitě. V rámci tohoto tématu zmiňuji klasifikaci asexuality jako sexuální dysfunkce a následně případnou léčbu. Závěrem se snažím kritickým pohledem reflektovat pohled české společnosti na otázku asexuality.

2.2.1 Asexualita ve světě

V rámci této kapitoly se věnuji zahraničnímu pohledu na otázku asexuality, uvádím různé autory, kteří určitým způsobem definují asexualitu. Popisují Kinseyho výzkum sexuálního chování, který započal v roce 1938, následně také výzkumnou studii Bogaerta z roku 2004, který poukázal na 1% lidí v populaci, kteří nejsou přitahováni ani jedním pohlavím. Nastiňují různá témata, která se v odborné literatuře věnující se asexualitě vynořují a v neposlední řadě zmiňují i mezinárodní online komunitu asexuálů Aven.

Zahraniční literatura definuje asexualitu různě. Jak popisuje Hinderliter, asexualita je často dáváno do souvislosti s (nižší či žádnou) sexuální přitažlivostí (Bogaert, Storme in Hinderliter 2009: 2), sexuální preferencí (Nurius in Hinderliter 2009: 2), a sebe-identifikací se s asexualitou (Prause, Graham in Hinderliter 2009: 2). Postom, Dudley a Baumle podobně vymezují definice asexuality: „Omezená literatura společenských věd v současnosti nepatrně více zahrnuje škálu definic, jako například: Asexuál je člověk, který se zřídka či vůbec nechová sexuálně (Rothblum, Brehmy in Postom, Dudley, Baumle 2006: 4) nebo je to člověk, který má sníženou sexuální touhu (Prause, Weinberg, Graham in Postom, Dudley, Baumle 2006: 4) nebo spadá do obou případů, tedy s nízkou sexuální zkušeností a touhu, anebo necítí žádnou přitažlivost

k muži či ženě.“ (Jay, 2003; Nurius, Bogaert in Postom, Dudley, Baumle 2006: 4). Jak můžeme vidět další definici asexualit, všechny definice jsou velmi podobného charakteru, avšak, nejsou to definice identické: „Současné definice asexualit se zaměřují na sexuální přitažlivost, sexuální chování, na postrádání sexuální orientace, či na nedostatek sexuálního vzrušení (Chang in Broto, Knudson, Inskip, Rhodes, Erskine 2010: 3).“ Definice asexualit převzatá z nejrozsáhlejší mezinárodní online komunity asexuálů Aven (Asexual Visibility and Education Network), kterou uvádí zakladatel této komunity, David Jay, je již osobnější: „Asexualita je charakterizována jako absence sexuálního vzrušení a tedy každý asexuál zažívá záležitosti jako vztahy, vzrušení a přitažlivost různě.“ (Jay in Broto, Knudson, Rhodes, Erskine 2010). Bogaert se zamýšlí nad pojetím romantiky u asexuálů: „Je také podstatné přemýšlet o souvislosti s romantikou v kontextu diskuze o asexualitě. Asexuálové pravděpodobně nejsou lidé, kteří neprožívají romantiku. Mají určitý stupeň romantické přitažlivost vůči druhým lidem a to, i když nepociťují sexuální vzrušení k určitým jednotlivcům.“ (Bogaert in Tucker, 2010).

Výskyt asexualit v podstatě již zřejmě dokázal Alfred Kinsey, který po druhé světové válce vydal zprávu o sexuálním životě více než 15 000 lidí. Způsobil tím tehdy velkou senzaci ve vědeckém světě. Kinseyho práce byla založena především na údajích získaných z řízených pohovorů (Uzel 1990: 18). Jak Kinseyho výzkum popisuje Brannon, v roce 1920 přijal biolog Kinsey pozici instruktora na Univerzitě v Indianě. V roce 1937 začal učit nový kurz vzdělávání o sexu, který byl v té době kontroverzním¹³ tématem. Kinsey zjistil, že se o sexualitě neví téměř nic, což ho přivedlo k výzkumu sexuality. V roce 1938 začal sbírat data získaná rozhovory, výzkum postupně rozšířil na devět oblastí, přičemž každá oblast měla své kategorie. Kinsey spolu s třemi dalšími výzkumníky, sesbírali dohromady 17 500 dotazníků. Kinseyho cílem bylo otestovat co nejrozsáhlejší množství lidí, jak jen to bylo možné. Jeho finální kohortou byli běloši, s vyšší vzděláním, převážně z Indiany, většina Protestanti. Výsledky byly rozděleny do dvou částí, Sexuální chování mužů a Sexuální chování žen a překvapily mnoho lidí.

¹³ V životopisném filmu Alfreda Kinseyho Liam Neeson ztvárňující Kinseyho nastiňuje atmosféru oplývající sexualitou ve společnosti Spojený států 60.-tých let: „V otevřených společnostech se učí pozorováním, ale v puritánské společnosti je sex špinavým tajemstvím, často je znechucován díky nevědomosti, co s ním.“ (Condon, 2004).

Participantů vykazovali tak širokou škálu sexuálního chování, zahrnující i sociálně neakceptované oblasti sexuality. Výzkum ukázal, že 2% žen neprožívá sexuální aktivitu (Brannon 1996: 264-265).

Vraťme se však současnosti, téma asexuality v poslední době rozpoutalo velkou pozornost tisku, avšak odborných studií bylo napsáno málo, uvádí Chang (Chang in Brotto, Knudson, Inskip, Rhodes, Erskine 2010: 3). Bogaert vysvětluje důvod výzkumného nezájmu o asexualitu: „V rámci literatury sociálních věd je zájem o asexualitu omezený. To je z toho důvodu, že je asexualita v rámci populace řídce zastoupena. Nízký výskyt asexuality je některými vysvětlován v souvislosti s evolučními modely chování, někdo by mohl očekávat silný tlak selekce proti takovým nereprodukčním tendencím, vysvětluje Bogaert (Bogaert in Graham, Prause 2007: 7). Avšak fakt, že chování má nereprodukční tendence nemusí nutně znamenat nízký výskyt asexuality. Výskyt, dodává Bogaert, stále pokračuje napříč společnostmi a vyzývá evoluční teoretiky k probádání (Bogaert in Graham, Prause 2007: 8).

Ačkoliv jsou tedy data o asexualitě limitována, existují dvě studie, které usilovaly o popis a charakteristiku asexuálních lidí. Jedinou analýzou asexuality založenou na datech z reprezentativního vzorku byl výzkum 18 000 Britských obyvatel proveden v raných devadesátých letech Johnsonem a jeho kolektivem (v roce 1994), který posléze rozpracoval Bogaert v roce 2004 (Dudley, Poston, Baumle 2006: 6). Anthony Bogaert, výzkumník v oblasti lidské sexuality, profesor společnosti lékařských věd, a psychologie z Brock College, v zatím zřejmě jediném dokumentárním filmu o asexualitě, objasňuje tento výzkum: „Působil jsem jako výzkumník v oblasti lidské sexuality, primárně jsem se zaměřoval na původ sexuální orientace a vím, že jsou zde modely, které zahrnují asexualitu jako součást sexuálních orientací, nebyly však nikdy studovány. Výzkum jsem dělal v roce 2004 a analyzoval jsem otázku sexuální orientace ve výběrovém souboru britské populace. Tázal jsem se participantů na otázky jako: kdo vás sexuálně přitahuje, jste sexuálně přitahováni k muži nebo k ženě, jste sexuálně přitahován k oběma pohlavím a nebo k žádnému? Poslední možnost odpovědi „nepřitahuje mě ani jedno pohlaví“, nikdy předtím nebyla diskutována. Jedno procento respondentů vybralo tuto odpověď. Výzkum tedy ukazuje, že ve společnosti žije určitý počet lidí, kteří nikdy nebyli zkoumáni a nejsou nijak kategorizováni.“ (Bogaert in Tucker, 2011). Beck, Rosen a Leiblum souhlasí s tím, že asexualitě jako stavu, kdy

člověk neprožívá žádné sexuální vzrušení ani k jednomu pohlaví, byla v oblasti výzkumu věnována pouze střídavá pozornost. Příbuzné oblasti tématu asexuality, které jsou studovány v poslední době daleko více, jsou dysfunkce „sexuální averze“ a „nedostatek sexuální touhy“ (Beck, Rosen, Leiblum in Bogaert 2004: 2). U těchto sexuálních dysfunkcí obvykle byla nebo je určitá sexuální orientace vůči partnerům jednoho či obou pohlaví, ale je zde buď averze vůči kontaktu s genitáliemi těchto partnerů, nebo nízká sexuální touha vůči partnerům. Sexuální averze a nedostatek sexuální touhy většinou vystupují v kontextu s partnerskými vztahy, kupříkladu v případech, kdy páry řeší nesoulad jejich sexuální touhy. Asexualita však, na rozdíl od těchto dysfunkcí, může být definována jako absence tradiční sexuální orientace, ve které individuuum exhibuje nižším nebo žádným sexuálním vzrušením vůči mužům či ženám. Jeden takový model asexuality vynalezl Storm, uvádí Bogaert. Povšimněme si, že tato definice asexuality se zabývá nedostatkem sexuálního vzrušení vůči oběma pohlavím, ne ovšem nutně nedostatkem sexuálního chování vůči oběma pohlavím anebo považování sebe sama za asexuálního jedince. Sexuální chování a sexuální sebe-identifikace jsou mnohdy samozřejmě ve vzájemném vztahu se sexuálním vzrušením, ale, z mnoha důvodů, samo vzrušení (vůči muži či ženě) a neskrývané sexuální chování nebo sexuální sebe-identifikace mohou určitým způsobem korespondovat. Někteří výzkumníci v oblasti sexuálních orientací v poslední době zdůrazňují sexuální vzrušení skrze otevřené chování nebo sebe-identifikaci k pochopení sexuálních orientací, dodává Bogaert (Bogaert 2004: 5).

Jedna základní otázka současného výzkumu byla právě výskyt jevu asexuality. Je opravdu asexualita vzácným jevem?, ptá se Bogaert. Vzhledem k nedostatku výzkumu v rámci oblasti asexuality se zatím předpokládá, že je asexualita výjimečným jevem (Bogaert 2004: 4). Na toto reagují Cerankowski a Megan: „Ačkoliv je velké množství online komunit, je obtížné vědět, kteří registrovaní členové jsou typičtí (příznační) uživatelé, a tedy je i obtížné zjistit, zda jsou tyto identifikováni jako asexuálové. Přesto, říká Ceranowski a Megan, stoupající počet registrovaných uživatelů Avenu značí, že komunita těchto asexuálů, kteří se s sexualitou identifikovali, a jejich spojenců opravdu stále roste.“ (Ceranowski, Megan 2010: 3).

Haslam popisuje tendenci výzkumníků mnohdy posuzovat sexuální touhu jako jednu ze stálých dimenzí, lidé s velmi vysokou nebo velmi nízkou sexuální touhou jsou

tedy obvykle v klinickém prostředí považováni za kvalitativně odlišný od ostatních, kteří mají „normální“ sexuální touhy (Haslam in Prause, Graham 2007: 5). Jeden z členů blogu positive.org¹⁴, komentuje vztah většinové společnosti vůči sexuálním orientacím a tedy zamýšlí se tedy nad tím, kde je ona norma: „Když lidé přemýšlí o sexuální orientaci, přemýšlí o ní v souvislosti s tím, zda je daná osoba heterosexuální, gay, lesba nebo bisexuál/ka, a obvykle ignorují asexualitu“. Jak dále rozvíjí: „Mezi asexuály se se předpokládá, že neexistuje jasná hranice, která rozděluje asexuály a ne-asexuály. Někteří lidé prožili sexuální vzrušení, někteří ho cítili, avšak pouze k jednomu či dvou lidem. Někteří cítí sexuální vzrušení, ovšem pouze párkrát za rok neboli zkušenost je tak malá, že nemají touhu dále ji rozvíjet. Kde se tedy nachází hranice mezi tím, kdo je a kdo není asexuální?“, ptá se uživatel.“ (www.apositive.org, 2008). Hinderliter se zamýšlí nad tím, v čem asexuálové a ne-asexuálé neliší: „asexuálové uvádějí podstatně méně sexuální touhy v sexuální aktivitě s partnery, nižší sexuální vzrušivost a nižší sexuální vzrušení, ovšem konzistentně se neliší od ne-asexuálů v jejich touze masturbovat.“ (Hinderliter 2009: 3).

Psycholožka Brotto komentuje Bogaertův výzkum, tedy výskyt 1% lidí v populaci, kteří se necítí být přitahováni ani jedním pohlavím: „To je celkem rozšířený jev, jedno procento je hodně lidí. V USA tedy tvoří jedno procento populace 3 108 686 lidí.“ Brotto v již zmíněném dokumentárním filmu hovoří o opodstatněné obavě v kontextu s asexualitou: „Obava, že asexualita není skutečná, že je to něco jako regrese, něco jako manifestace nebo něco více zakořeněné, něco psychologické, je na místě. Proto se Brotto rozhodla udělat výzkumnou studii, kdy se s teamem spolupracovníků v rámci výzkumu dotazovali lidí, jaké mají zkušenosti s jejich sexualitou, jaké mají psychiatrických symptomů či jestli nemají nějaké sexuální problémy. Jak sama říká: „Zahrnuli jsme poměrně velké množství psychiatrických, psychologických, osobnostních baterií, jelikož jsme byli přesvědčení, že zjistíme nějaký indikátor psychické choroby, která by byla asexualitě připisována, ale nic takového jsme nevyzkoumali, potvrzuje Brotto. Výzkum prokázal, že asexuálové nejvíce žádné známky deprese, ani posttraumatický stres, žádné problémy se špatným zvládnutím agrese, žádné zdravotní problémy, ani úzkosti, ani alexitymie, anipsychotické rysy, žádná sexuální krize, žádné odcizení nebo sklony k sebevraždě.“ (Brotto in Tucker, 2011).

¹⁴ Positive byl založen s cílem „položít nové základy“ diskurzu sexualit a sexuality (www.apositive.org).

Přes tato zjištění je asexualita klasifikována jako sexuální porucha, jak je uvedeno ve „Třetí edici Diagnostického a statistického manuálu duševních poruch (dále jen DSM) americké psychiatrické asociace, která byla první, kdo zařadil psychosexuální poruchy, konkrétněji zábrany v oblasti sexuální touhy. Následně přejmenovaná hypoaktivní porucha sexuálního vzrušení (v rámci stejné asociace), je nyní definována jako deficit či absence sexuálních fantazií a tužeb v rámci sexuální aktivity, což způsobuje značnou tíseň či interpersonální obtíže (Bancroft, Graham, McCord, Basson et al., Tiefer, Vroege, Gijs, Hengeveld in Graham 2007 in Graham 2007: 7).

Ačkoliv sexuální touha stále hraje základní roli v pojmání sexuality, klasifikace sexuálních poruch DSM je poslední dobou kritizována“ (Brezsnyak, Whisman in Prause, Graham 2007: 8). Poston, Baumle a Dudley poukazují na definování asexuality: „Vyšší výskyt asexuality významným způsobem závisí na tom, jak je asexualita definována. Stejně jako je tomu i u jiných sexuálních identit, pokud je v posuzování asexuality primárním měřítkem aspekt chování, můžeme očekávat vyšší výskyt asexuality, než v případě, jaký je dnes, kdy je oním měřítkem identita. Jinak řečeno, jedinci budou raději svůj stav popisovat tak, že se nepodílí na sexuální aktivitě, než aby se označili a identifikovali jako asexuální. A tedy, s předložením návrhu na behaviorální přístup k hodnocení a pojmání asexuality můžeme očekávat vyšší výskyt než pokud je měřítkem identita (Poston, Baumle, Dudley 2006: 7).

Bogaert hovoří o skupině členů identifikujících se jako asexuálové, kteří se v poslední době stále více objevuje na internetu. To přináší odlišnou perspektivu v pohlížení na to, co může znamenat velmi nízká sexuální touha. Asexualita vyzdvihuje otázku týkající se role osobního utrpení v případě její klasifikace v rámci poruch sexuální touhy. Implicitní v rámci debaty je otázka, co konstituuje „normální“ stupeň sexuální touhy za předpokladu, že určitý stupeň sexuální touhy je normativní. Člověk, který nemá žádnou sexuální touhu hledá pomoc u lékařů, kteří mu mohou diagnostikovat hypoaktivní sexuální dysfunkci (v českém prostředí jde o dysfunkci „nedostatek nebo ztráta sexuální touhy“) či mu může být doporučeno lékařské zhodnocení a případné řešení (Bogaert in Graham, Prause 2007: 6). Cynthia Graham se k tomuto také vyjadřuje: „Sexuální touha je na velmi širokém kontinuu. Schopnosti lidí zažívat sexuální vzrušení je věnována dost velká pozornost. Je zde idea určité normy a

my bychom měli usilovat o přiblížení se této normě.“ Grahamová popisuje svou zkušenost s asexuály ze své praxe (Graham in Tucker, 2010).

Pokud přijmeme fakt, o kterém hovoří Hinderliter a to, že obsahové analýzy podporují myšlenku, že nízká sexuální touha je primární rys předvídající asexuální identitu (Hinderliter 2009: 3), přesto se můžeme ptát jako Rubin s Bogaertem, (kteří souhlasí s tím, že snížení sexuální touhy může signalizovat psychologické nebo fyziologické onemocnění, například deprese nebo hypotyreóza), „musíme nízkou nebo žádnou sexuální touhu nezbytně spojovat s patologií? Patologizace, dodávají, je definována jako připisování diagnóz na základě poznání nebo chování bez přesvědčivých důkazů, že tato jsou maladaptivní (Rubin, Bogaert in Graham, Prause 2007: 8).

Zamysleme se tedy na tím, co zvažuje Bogaert: „Myslím si, že musíme oddělit fenomenologii asexualitu od příčin asexualitu. Není to tak, že můžeme říci, že to není skutečný jev, pokud pro něj nemůžeme najít biologické vysvětlení nebo psychosociální vysvětlení.“ (Bogaert in Tucker, 2000).

2.2.2. Asexualita v České Republice

Tématu asexualitu se na odborné akademické úrovni v České republice věnuje pouze psycholog Lukáš Sedláček z Masarykovy Univerzity. Vzhledem k této skutečnosti vycházím primárně z jeho literatury, kterou doplňuji alternativními zdroji (publicistické týdeníky, filmy, pořad České televize apod.). Mým záměrem v této kapitole je zmapovat pohled české společnosti na otázku asexualitu. Podstatným tématem v rámci je zde kritika normativního pohledu českých odborníků na asexualitu. Sedláček hovoří o tom, že zde vyvstává nutnost zařadit se pod určitou sexuální identitu. To se ovšem vzhledem k normativnímu přístupu sexuologie a psychologie, která asexualitu diagnostikuje jako sexuální dysfunkci, jeví jako problematické.

V úvodu této části bych chtěla objasnit termín asexualita. Jak jsem již uvedla, nelze hovořit o jedné jasné definici asexualitu, a proto nelze asexualitu definovat ani jako sexuální orientaci či případně sexuální identitu. Tento problematický moment

popisuje Sedláček, který vysvětluje limity nazírání na asexualitu jako na sexuální identitu, cituje Butler: „Touha po stabilitě asexuálních pocitů a chování naznačuje zase jistý aspekt identity, především definovat svůj vztah a postoj k sexu jako trvalý a neměnný.“ (Butler in Sedláček 1997: 75). Na druhé straně se však objevují pocity, které toto propojení s identitou mohou popírat, například lhostejnost k vlastní asexualitě, tedy vyjadřování lhostejnosti nikoliv k sexu, ale ke svému vztahu k sexu. Pokud by tedy asexualita znamenala odmítání důležitosti vztahu k sexu, pak by její identičnost mohla být zpochybněna.“ (Sedláček 2007: 75). Sedláček pokračuje poukázáním na to, že nazírání na asexualitu jako na sexuální orientaci je také problém: „Přestože někteří asexuálové prohlašují asexualitu za formu sexuální orientace (viz diskuzní fóra www.asexuality.org)¹⁵, zdá se, že toto označení může být stejně problematické jako označení asexuality za identitu. Neboť zatímco hetero/bi/homo sexuální orientace je založena na důležitosti preference¹⁶ daného objektu touhy (Connel 2002), u asexuality tomu tak sice může být (důležitost nemít sexuální touhy), ale zároveň může být asexualita vyjádřením oné lhostejnosti, tudíž by těžko mohla být ukazatelem orientace. Na druhé straně pokud by asexualita vedla k jistému životnímu stylu, který by se projevoval ve více sférách jedincova života (chování, sebeprezentace, oblékání, výběr přátel, trávení volného času, názory), mohla by asexualita být zkoumána i z pohledu možné orientace. Ale i zde bych vždy doporučoval, aby v ohledu byly brány sociální zkušenosti, praktiky, diskursivní podmínky i otázky společenské žitelnosti-nežitelnosti života bez sexu.“ (Sedláček 2007: 75).

Vzhledem k prozkoumání oblasti asexuality jak po stránce teoretické, tak po stránce praktické, souhlasím se Sedláčkem, a tedy, nazývání asexuality sexuální orientací či identitou je problematické. Já jsem tento zatím nevyjasněný moment

¹⁵ Jak uvádí časopis Týden, podle zakladatele Davida Jaye je nejsložitější většinovou společnost přesvědčit, že jsou asexuálové bez sexu úplně šťastní, že jim ani v nejmenším nechybí. Jak deklarují deklarují čeští asexuálové na stránkách svého komunitního fóra: „Asexualita je pohlavní orientace. Asexuálové mají stejné emoční potřeby jako každý jiný a zrovna tak jsou schopni navázat důvěrné vztahy. Chceme, abyste si uvědomili, že nejsme nemocní, jen nemáme zájem o sex a vůbec nám to nevadí.“ (Frajtová 2012: 27).

¹⁶ Jak uvádí Procházka: „Sexuální orientací podle Procházky rozumíme celoživotní, neměnný a nositelem nezapříčiněný a nezvolený stav výlučně nebo převažující erotické a citové preference osob daného pohlaví. Rozhodující pro rozpoznání sexuální orientace jsou erotické představy, sny, fantazie a kvalita erotické citové náklonnosti – zamilovanosti.“ (Procházka in Weiss 2010: 107).

vyřešila tím, že jsem se mých komunikačních partnerů zeptala, jak oni sami tento aspekt řeší a nabídla jsem jim mou pracovní definici asexuality jako sexuální identity. Všichni komunikační partneři souhlasili s problematickým aspektem nazírání na asexualitu a s mým pracovním vymezením asexuality neměli problém. Dále tedy v textu píši o asexualitě jako o sexuální identitě. Ač jsem si vědoma limitů této definice, zvolila jsem ji z toho důvodu, že coming out je v literatuře pojímán v souvislosti s homosexualitou, která je považována za sexuální orientaci a literatura hovoří o tom, že homosexuálové mají svou sexuální identitu. Vzhledem k tomu, že vybranou literaturu věnující se coming outu používám k charakteristice coming outu u asexuálů (viz kapitola „coming out“), ponechávám označení asexuality jako sexuální identity, ač jsem si vědoma limitů tohoto vymezení.

Jak jsem již nastínila v předchozí kapitole, definovat asexualitu není snadné. Jak uvádí Sedláček: „To co je asexualita je velmi těžce definovatelné, v současné době tak, jak je asexualita vnímána, buď jako veřejností širší nebo, tak v tom odborném měřítku, tak je samozřejmě vnímána jako něco patologického. Jako nějaká dysfunkce jako nějaká sexuální porucha. Já si myslím, že tady je právě problém v tom, že asexualita nezapadá do toho kontextu, jaký jsme si my vytvořili, tady ta kultura západní vytvořila, že máme pocit, že to je něco, co je prostě jasně dané, vrozené. A na druhé straně máme pocit, že to vlastně je jakoby součástí toho partnerského vztahu, že je to jakoby nějaké sebesdílení mezi dvěma partnery a že je to přirozenou součástí partnerského vztahu. Ale to tak samozřejmě vůbec není a v historii to tak pokaždé nebylo a v různých kulturách měly různé přístupy k sexu. A to, že to tak má být v partnerském vztahu, to že to je vlastně součástí toho partnerského vztahu trvale, tak to je jakoby náš koncept sexuality. To není nic daného, to je prostě sociální záležitost, kulturní, jak my přistupujeme k sexu. Já vůbec neříkám, že je to špatně, jenom říkám, že pokud se někdo tohoto neúčastní nebo si vytvoří nějaký jiný koncept sexuality nebo partnerského vztahu spíše, tak to není špatně, neznamená to, že to nemůže fungovat (Sedláček in Q, 2012).

Frajtová píše: „Na otázku kolik lidí naprosto lhostejných k erotice v Česku žije, se v poslední době snaží odpovědět různé výzkumy. Nejčastěji se hovoří o jednom až třech procentech asexuálů v celé populaci, což by znamenalo 100-300 tisíc lidí.

Podobná čísla přicházejí i ze zahraničí“ (Frajtová, Týden 2012: 27). Lidé, kterým sex nepřináší žádné potěšení, doplňuje Procházková, museli až donedávna přistupovat na to, že jsou prostě divní. Až v posledních letech se snaží dodat si sebevědomí a říct, že jsou jenom jiní (Procházková, Respekt 2011: 76).

Sedláček hovoří o určitých stereotypch ve vnímání asexualitě ze strany společnosti: „Častokrát první věc, která lidi napadne v souvislosti s asexualitou, tak je napadají různá vysvětlení a jedno z nich je, že je to vlastně módní záležitost. ... Od nás všech se očekává sexuální chování, ať už v partnerských vztazích nebo obecně se očekává, že máme nějaké sexuální touhy a nějakou sexuální orientaci. A to se samozřejmě očekává i od asexuálních lidí. No a mnoho lidí nebo většina lidí si troufne říct, vůbec neví, že nějaká asexualita existuje, že vůbec může být někdo, koho sex nezajímá.“ (Sedláček in Q, 2012). „Asexuálům se často říká, že se jejich postoj změní, potkají-li konečně osudovou, vyvolenou osobu, ale tyto předpovědi je nepřesvědčují. Mnoho lidí často prochází obdobími asexualitě. Mnoho ženatých dvojic přestává po určité řadě let praktikovat sexuální styk. Většina asexuálů však nemá o sex zájem trvale.“ (Britské listy, 2005). „Kdyby to byla porucha, tak by tím tito lidé museli trpět. Jenže tak to není, protože se cítí dobře. Po tělesné stránce jsou naprosto zdraví“, dodává Petr (Petr in Respekt 2011: 76-77).

Asexuální „komunita“ je velmi rozmanitá, popisuje Závěská. Někteří tvrdí, že jsou heterosexuální asexuálové ... Jiní říkají, že jim nejen na sexu, ale dokonce i na pohlaví nezáleží. Asexuální jedinci mohou žít různými způsoby. Někteří se spíše uzavrou do sebe a zaobírají se hlavně sami sebou nebo svou prací a zálibami, jiní mohou žít bohatým sociálním životem v přátelských vztazích. Lásky u nich může být stejně intimní a intenzivní jako u sexuálně založených lidí, ovšem bez přítomnosti sexuální touhy (Závěská, Instinkt: 2010). O rozmanitosti prožívání asexualitě u samotných asexuálů se zmiňuje také Sedláček, který uvádí, že „V naší současné kultuře je sexualita brána za něco, co automaticky berem, že to je nějaká slast, že to je něco, co je příjemné. Já poukazuji na to, že existují lidé, a není jich málo, kteří mají velmi rozdílné pocity směrem ke své sexualitě. Jsou to lidé, kteří zažívají pocity nepříjemnosti, pocity averze, pocity lhostejnosti k sexualitě... váže se to na ty různé životní příběhy, který oni prožívali. Pokud to byli lidé, kteří třeba žili v nějakém partnerském vztahu a cítili se nuceni, jak v tom partnerském vztahu, tak vlastně i kulturou, aby vedli nějaký sexuální

život, tak se to samozřejmě odráží v tom, že ta averze... vůči sexualitě jsou poměrně velice silné. Pak jsou lidé, kteří mají ten vztah k tomu sexuálnímu životu velmi lhostejný. Je to něco, co ke svému životu nepotřebují, nebyl to pro nikdy nějaký zvlášť velký problém, nemají problém třeba s tím se na sexualitu jiných lidí dívat, nemají problém sledovat pornografii nebo nebo nějaký milostný film, berou to prostě tak, jak to je, nijak je to zvlášť nevzrušuje, nijak to v nich nevyvolává nějaký odpor.“ (Sedláček in Q, 2010).

Otázkou tedy zůstává: „Je vůbec třeba tohle sdělovat? Doznávat se veřejně k tomu, že mi je sex lhostejný?, ptá se Sedláček. „Bohužel ano. Pojetí sexuality v západní kultuře je velmi specifické a značně odlišné od toho, jak je sexualita vnímána a především zažívána (a užívána) ve většině jiných kultur (Sedláček, Nový Prostor 2007). „Když vedete jakýkoli alternativnější způsob života, ať jde o sexualitu, náboženské vyznání anebo třeba vegetariánství, vždycky si to budete muset umět obhájit.“, říká Sedláček (Sedláček In Frajtová 2012: 33). Vystává zde nutnost zařadit se pod určitou sexuální identitu. To jaký sex a s kým člověk provozuje se stává jednou ze základních složek jeho identity. Nemůže třeba „jen tak“ navázat vztah s osobou stejného pohlaví. Potřebuje k tomu speciální identitu (gaye či lesby). A tato identita předurčuje jeho orientaci, která je trvalá, neměnná a samozřejmě vrozená. Sexuální identitu je prostě třeba „mít“, a navíc o ní také veřejně mluvit (Sedláček 2007, Nový Prostor).

Jak jsem již uváděla v úvodu, Sedláček hovoří o tom, že existuje skupina lidí, asexuálů, kteří se snaží ustanovit asexualitu jako nějakou alternativní sexuální orientaci, nějakou identitu: „Když se jako vytvoří nějaká takováto nová kategorie, tak to samozřejmě nabízí těm lidem určitý pocit bezpečí. Prostě vznikne kategorie, pod kterou je možno se schovat, je možné ji veřejně deklarovat¹⁷ (Sedláček in Q, 2010). Jak potvrzuje asexuálka Tereza: „...pro asexuály je velmi důležité, aby se o asexualitě veřejně mluvilo, aby bylo jasné, že asexuálové nemají žádnou poruchu. Ideál by pro ně byl, aby to lidé začali brát jako přirozenou věc, že je tu někdo, kdo odmítá společenský

¹⁷ Sedláček vysvětluje: „Pro všechny z nás je důležité sexualitu nějakým způsobem řešit, ta kultura nás k tomu vede, že je potřeba mít prostě transparentní sexualitu, být jasně heterosexuální, homosexuální, případně třeba jiný ještě kategorie transexuální, bisexuální, které jsou třeba kontroverzní, ale pořád jsou to kategorie, pod které se můžeme schovat.“ (Sedláček in Q, 2010).

tlak být sexuální, a vůbec se nad tím nepozastavovali.“ (Procházková, Respekt 2011: 77).

Sedláček nastiňuje hlavní úskalí, kterým lze shrnout tuto kapitolu: „V současných sociálních vědách se k sexualitě přistupuje jako k něčemu, co je inherentně vrozeného, neměnného. A je velký problém přistupovat k tomu a vlastně zdůrazňovat tu sociální stránku sexuality, že to je prostě nějaká kulturní záležitost. A to je něco, proti čemu samozřejmě psychologové, sexuologové velmi brojí poukazováním na to, že sexualita může být naučená. To je něco, na co poukazuju já, že sexualita je trénovatelná, že to je něco, co skutečně jakoby naše těla jsou trénovaná v určité slasti.“ (Sedláček in Q, 2012).

2.2.3 ASEXUALITA A KLINICKÁ PSYCHOLOGIE

Jak již v rámci kapitoly „Co je to asexualita“ uvedla, mým záměrem je představit český pohled na otázku asexuality, neboli, jak se v našem českém prostředí, společnost staví k této sexuální identitě. Kapitola „Asexualita a klinická psychologie“ pojednává o současném přístupu medicíny k asexualitě. Asexualita jako porucha spadá podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů pod sexuální dysfunkce kategorie F52.0. Popisují tedy tyto jednotlivé dysfunkce a následně pojednávám o případné léčbě asexuality. Pojednání o pohledu klinické psychologie na oblast asexuality zakončuji kritickou reflexí limitů, které tento přístup skýtá.

2.2.3.1 Asexualita, Kategorie F52

Příčiny sexuálních dysfunkcí jsou různé. Uplatňují se zde faktory konstituční, biologické, psychické i sociální. Jen z malé části těchto poruch lze jednoznačně stanovit jedinou rozhodující příčinu. U většiny dysfunkcí je třeba předpokládat multifaktoriální etiologii. Tomu pak musíme přizpůsobit svoji diagnostickou i léčebnou taktiku (Zvěřina 2003: 65). Weiss se Zvěřinou souhlasí, největší část odborníků prosazuje koncepci

multifaktoriální etiologie těchto stavů. Jde tedy o psychosomatické klinické jednotky, u nichž je třeba respektovat jejich komplexní bio-psycho-sociální povahu. Weiss definuje sexuální dysfunkce jako poruchy sexuální výkonnosti, charakterizované nedostatečností jedné nebo několika fyziologických složek sexuálního chování. Jde o kategorii chápanou různými autory různě (Weiss 2010: 339).

Jak již bylo nastíněno v předešlé části druhé kapitoly, asexualita ve společnosti není etablována. Jak vysvětluje psycholog Sedláček: „...pojem asexualita nemá žádnou bližší definici, je to spíše pojem, který zastřešuje či zahrnuje několik dalších psychologických konceptů. Lépe řečeno chorob, poruch, dysfunkcí či nemocí. Právě v prostředí nemocí a chorob se asexualita v psychologii, zejména klinické, zjevuje. Toto zjevení na sebe bere nejčastěji podobu figidity, anorgasmie nebo ztráty sexuální touhy.“ Asexualita jako porucha spadá podle Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů (dále jen MKN-10) pod následující kategorie: F52.0 Nedostatek nebo ztráta sexuální touhy, F52.10 Odpor k sexualitě, F52.11 Nedostatečné prožívání sexuální slasti, F52.3 Dysfunkční orgasmus, F52.6 Neorganická dyspareunie (Sedláček 2007: 28).

Hned v úvodu bych chtěla představit definici termínu porucha dle Fifkové. Jak autorka trefně vysvětluje, pokud máme definovat něco porušeného, musíme nejdříve popsat to neporušené, aby bylo s čím srovnávat. V tomto případě neexistuje žádná celostátní norma, ke které bychom se mohli vztahovat. Jediný důvěryhodný údaj, který máme, pochází z republikového výzkumu sexuálního chování Češek a Čechů. Ten nám říká, jak často průměrný obyvatel naší republiky souloží a jak mu to dlouho trvá. O skutečné chuti na sex se toho však moc nedozvíme. Shodneme se ale zřejmě na tom, že onou požadovanou normou může být pouze a výhradně norma individuální, která je dána mnoha faktory jako například vrozené, hormonální, rodové nebo osobnostní (Fifková 1998: 45).

Ústav zdravotnických informací a statistiky v Praze vydal podle Světové zdravotnické organizace (WHO) Mezinárodní statistickou klasifikaci nemocí a přidružených zdravotních problémů, desátá revize (dále jen MKN-10), kde jsou výše uvedené kategorie definovány následovně. Kategorie F52 nazvaná „Sexuální poruchy, které nejsou způsobeny organickou poruchou nebo nemocí“ je charakterizována jako sexuální dysfunkce zahrnující nejrůznější poruchy, které způsobují, že jedinec není

schopen se podílet na sexuálním vztahu tak, jak by si přál. Sexuální odpověď je psychosomatický proces a nejčastěji oba, psychologické i somatické procesy způsobují sexuální poruchy. Kategorie F52 má následující podkategorie, které jsem již zmiňovala. První z nich je kategorie F52.0 „Nedostatek nebo ztráta sexuální žádostivosti“¹⁸, jde o základní problém, nikoli sekundární k jiným sexuálním poruchám, jako jsou poruchy erekce nebo dyspareunie (viz dále) (MKN-10 1992: 208). Smolík tuto kategorii definuje jako slabou sexuální touhu nebo frigiditu (Smolík 2002: 347). Frigidita je nezájem o sexuální komunikaci, frigidní může být muž i žena, vysvětluje Zemková. Pokud dojde k sexuální aktivitě, jejich reakce mohou být zcela fyziologické. Jsou-li něčím motivováni k sexuálnímu styku pak mají přirozené sexuální reakce. V momentě, kdy dosáhnout svého, ztrácí o sexuální aktivity zájem¹⁹ (syndrom včelí královny) (Zemková 2001: 54). Jak potvrzuje Zemková, tato dysfunkce se projevuje sníženou frekvencí vyhledávání sexuálních stimulů. Chybí zájem o sexuální aktivity, ať již s partnerem, nebo pouze masturbačně, ústí v zřetelně nižší sexuální aktivitu, než jaká by byla očekávána vzhledem k věku a souvislostem, nebo ve zřetelně nižší frekvenci ve srovnání s předcházející mnohem vyšší úrovní (Smolík 2002: 347).

Druhou kategorií, kterou může být lékaři asexualita někdy vysvětlována, je F52.1 „Odpor k sexualitě a nedostatek požitku ze sexuality“. Řadí se pod skupinu Frigidita, snížená sexuální žádostivost a MKN-10 říká: „Představa sexuálního aktu produkuje příliš mnoho obav nebo úzkostí, takže se sexuální aktivitě vyhýbá (sexuální averze), nebo sexuální odpověď i orgasmus jsou správně pocítovány, ale je nedostatek dostatečného potěšení.“ (MKN-10 1992: 208). Jak uvádí Zemková, jde o poruchu apetence, kterou častěji trpí ženy. Tato kategorie se dělí na F52.10 „Odpor k sexu“ a F52.11 „Nedostatečné prožívání sexuální slasti“ (Zemková 2001: 54-55). Smolík k obou podkategoriím říká, že vyhlídka sexuálního kontaktu vede k tak velkému pocitu strachu nebo úzkosti, že se jedinec sexuální aktivitě vyhýbá (odpor k sexualitě), nebo je sexuální odezva normální a dojde k orgasmu, ale chybí dostatečné uspokojení²⁰

¹⁸ Smolík skupinu F52 nazývá Poruchy související s prvním stadiem sexuální odezvy (Smolík 2002: 347).

¹⁹ Jak dodává Zemková, jde o poruchu apetence, tato porucha nemusí znamenat, že by postižený nebyl schopen být sexuálně vzrušen, že by nepocítoval sexuální slast. Týká se autoerotiky i sexuálních aktivit s partnerem a častěji se tato dysfunkce vyskytuje u žen (Zemková 2001: 54).

²⁰ „V průběhu sexuální stimulace dojde ke genitální odezvě (orgasmus a/nebo ejakulace), ale ta není spojena s příjemnými pocity nebo s prožitky příjemného vzrušení. V průběhu sexuální aktivity se neobjevují žádné zřetelné nebo trvalé úzkosti.“ (Smolík 2002: 348).

(chybění sexuální slasti, sexuální anhedonie). Odpor není výsledkem úzkosti ze selhání (reakcí na předchozí chybění sexuální odezvy) (Smolík 2002: 348). Zemková doplňuje, že jde o poruchu, která je centrální a ke stanovení diagnózy je nutné podrobné zmapování sexuálního chování (Zemková 2001: 55).

Kategorie F52.3 některými autory nazvaná „Dysfunkční orgasmus“, podle MKN-10 „Poruchy orgasmu“ je definována tak, že se orgasmus buď neobjevuje, nebo je zřetelně opožděn. Tato porucha se objevuje buď jako potlačený orgasmus nebo psychogenní anorgasmie (MKN-10 1992: 208). Podle Kratochvíla se v klinické i poradenské praxi s anorgasmii setkáváme nejčastěji. U části případů se anorgasmie kombinuje s frigiditou či sníženou apetencí, u části případů se sexuální či taktilní averzí (Kratochvíl 1999: 78). Diagnostická kritéria pro dysfunkční orgasmus²¹ podle Smolíka jsou taková, že musí být splněna jedna z následujících forem: v žádné situaci nedošlo k prožitku orgasmu, orgasmická dysfunkce se vyvinula po období relativně normální odezvy buď jako úplná nebo jako situační (Smolík 2002: 351). Zemková pojímá tuto kategorii tak, že se orgasmus nikdy neobjevil (anorgasmie) nebo se objevuje s velkou latencí (orgasmus retardus). Retardovaný orgasmus definujeme jako dlouhou orgasmickou latenci, k vyvolání orgasmu je zapotřebí dlouhá a intenzivní stimulace (Zemková 2001: 62-63).

Poslední zmíněnou kategorií je F52.6 „Neorganická dyspareunie“ neboli bolest během soulože, která se podle MKN-10 vyskytuje u žen i u mužů a může být způsobena lokální patologií. Patří sem psychogenní dyspareunie (MKN-10 1992: 208). Smolík tvrdí, že u některých případů není však zřejmá žádná příčina a emoční faktory mohou být důležité. U mužů je dyspareunie dost vzácná a ve většině případů jde o organicky podmíněný stav (Smolík 2002: 353). U žen se dyspareunie projevuje jako nepříjemný pocit v pochvě při frikčních pohybech nebo při hlubokém zavedení penisu do pochvy (Zemková 2001: 64).

²¹ Smolík zmiňuje důležité zřetelky u dysfunkčního orgasmu objevujícího se u žen (anorgasmie), „...pouze 5% vdaných žen ve věku nad 35 let udává, že nikdy nezažily orgasmus. Incidence je vyšší u svobodných a mladších žen. Celková prevalence dysfunkčního ženského orgasmu je 30%. Podíl na vzniku poruchy mohou mít organické i psychické faktory. Dysfunkční mužský orgasmus se někdy nazývá retardovaná ejakulace, a jeho příčiny mohou být patofyziologické, ale může k němu dojít také po operacích urogenitálního traktu nebo může souviset s neurologickými poruchami a bývá těžž následkem užívání některých antidepresiv a fenothiazinů“. (Smolík 2002: 351).

2.2.3.2 Léčba asexuality?

Sexuální dysfunkce chápeme jako kvantitativní poruchy sexuální výkonnosti, jejich vyšetřování nemusí být vždy snadné, uvádí Zvěřina. Vyžaduje hodnocení anamnestických dat a dat o aktuálním sexuálním životě. Je třeba hodnotit jak partnerské vztahy a sexuální aktivity, tak sexuální chování autoerotické, sexuální sny a fantazie pacientů. Co se týká terapie sexuálních dysfunkcí, již desítky let se uplatňuje důsledně psychosomatický přístup s důrazem na celostní analýzu každého případu. Dominantní roli v terapii má specifická psychoterapie orientovaná behaviorálně (sexoterapie) (Zvěřina 2003: 63). Psychoterapie podle Weisse může být základní formou léčby a to pokud je v popředí psychogenní a vztahová složka poruchy. Může být také podpůrnou formou léčby, když se na poruše výrazněji podílí složka organická nebo když je porucha snadno ovlivnitelná dostupnými farmaky (Weiss 2010: 365). Psychoterapii sexuálních dysfunkcí můžeme rozdělit na čtyři dílčí přístupy a to podle účinných mechanismů: psychoterapii racionální, psychoterapii dynamickou, hypnoterapii a psychoterapii nácvikovou (Weiss 2010: 365). Racionální psychoterapie²² pomáhá pacientovi porozumět psychogenním mechanismům poruchy, snaží se ho zbavit strachu a informovat ho o způsobech účinné stimulace. Dynamicky orientovaná psychoterapie vede pacienta k hledání zážitků v jeho osobní minulosti, které mohly ovlivnit vznik poruchy, a pomocí jejich odreagování a zpracování jejich rušivý vliv odstranit. Hypnoterapie²³ může u vybraných hypnabilních pacientů snižovat obavy pozitivními sugescemi, posílit sebevědomí a kladné postoje k sexu zkoušet zvyšovat

²² Racionální psychoterapie se staví k léčbě nedostatku sexuální touhy a averzi u žen většinou stejně jako k léčbě anorgasmie. Při zadávání úkolů je však třeba více podněcovat motivaci ženy. I když žena zpočátku nemá spontánní zájem o sexuální aktivitu, může se její zájem i vzrušení postupně rozvinout, když se této aktivitě poddá a bude při ní spolupracovat. Prokáže-li se po neúspěšném léčení absolutní konstitučně podmíněná frigidita, žena i s manželem jsou vedeni k přijetí této skutečnosti a pokouší se s ní smířit (Weiss 2010: 371).

²³ Hypnoterapie u anorgasmie a frigidity je taková, že po navození hypnózy některou z běžných technik hypnotizace se pacientce podávají sugesce zaměřené na zvýšení sexuální touhy a sexuální reaktivity nebo na snadnější dosahování orgasmu. Tyto sugesce se mohou zaměřovat posthypnoticky na povzbuzování sexuálního sebevědomí a zvýšení vzrušivosti při sexuální aktivitě. Také lze sugesce případně spojovat s vyvoláním pozitivních představ pacientčina partnera nebo se sugerováním pocitů tepla v podbřišku, které se rozvinou do sexuálního vzrušení, až bude skutečně se svým partnerem. Kromě uvedeného symptomatického využití se hypnóza někdy také využívá v rámci dynamické psychoterapie k odžití nezpracovaného traumatického zážitku, na který žena nemohla v dané situaci reagovat přiměřeným afektem. To má vést ke katarzi s následným uvolněním dřívějšího napětí a ke zrušení předpokládaného negativního vlivu zážitku na současnost (Weiss 2010: 373-374).

sexuální vzrušivost. Tréninková psychoterapie²⁴ využívá například nácviku relaxace, sebeprosazení a specifických cvičení pro jednotlivé poruchy (Weiss 2010: 284).

Léčba poruch apetence je svízelná. Je založena na psychoterapii, antidepresivní terapii, dopaminergních preparátech, yohimbinu, testosteronu. (Zemková 2001: 53-54). Jak tvrdí Weiss, dysfunkce chybějící apetence, nedostatek nebo ztráta sexuální touhy pro psychoterapii představuje největší problém. I zde je sice možno nabídnout standardní nácvikový postup, ale chybí-li zájem o sex a chuť, chybí i motivace ke cvičením vyžadujícím sexuální aktivitu a ke spolupráci (Weiss 2010: 379). Jak o nedostatku sexuální vzrušivosti neboli frigiditě pojednává Uzel, tato strast se mnohdy objevuje teprve v konfrontaci se sexuálními potřebami partnera. Samo o sobě potíže nepůsobí, nositele neobtěžuje a smrtelnými komplikacemi nehrozí. Lidé mají v životě mnoho vášní, například vášně pro sport, fotbal. Pokud tuto vášně nesdílíme, určitě nebudeme vyhledávat odbornou pomoc, vysvětluje Uzel²⁵ (Uzel 1990: 48-49). Weiss také ze své praxe zmiňuje fakt, že žena by spíše uvítala léčbu, která by tlumila sexuální touhu a aktivitu jejího partnera, muž by uvítal, kdyby se žena zajímala o něco jiného, než o sex. Někdy se úvodními cvičeními může podařit chladnost či odpor překonat, jindy tato snaha může mít protichůdnou tendenci. Ženy však bývají někdy ochotné pro udržení rodiny alespoň občas manželovi vyhovět bez vlastní chuti (Weiss 2010: 379). Fifková dodává: „Ženy se často staví do role pasivních poskytovatelek sexu. Pocity viny, výčitky, pocity nedostatečnosti a selhání nastupují tehdy, když žena nestačí mužovu tempu.“ (Fifková 1998: 51). Příčiny frigidity jsou rozmanité, vysvětluje Uzel, některé jsou geneticky dané, jiné zase mohou vznikat nesprávnou sexuální výchovou v mládí. Na otázku, zda lze nedostatek sexuální apetence nějak léčit, Uzel odpovídá: „Mnoho lidí na světě se liší v mnohých aspektech, a tak je tomu také v míře sexuální touhy. Škála toho, jak kdo prožívá sexuální touhu, se pohybuje od hypersexuálních nymfomanek a satyrů až po ty, kteří sex nepotřebují. Skvělé tedy je, pokud spolu žijí

²⁴ Nácviková psychoterapie u frigiditě a anorgasmie, ke specifickým metodám patří zejména trénink svalstva pánevního dna a autostimulační trénink. Tréninkem svalstva a pánevního dna lze zvýšit vzrušivost i orgastickou schopnost ženy. Autostimulační trénink vychází z předpokladu, že frigidní nebo anorgastická žena má napřed objevit svou sexuální vzrušivost sama, aby pak mohla poznatky o své sexuální reaktivitě předat svému partnerovi a využít jich při sexuálním styku s ním (Weiss 2010: 375).

²⁵ Uvádí příklad mladé paní, která ho navštívila v ordinaci a říká: „Vím, že většina lidí zaníceně prožívá sexuální styky, já však jsem jiná, nechybí mi to, nijak mi to nevadí. Vůbec nevím, proč jsem tady.“ Uzel sdělení této dámy komentuje následovně: „Ale ví to, moc dobře to ví, manžel ji poslal.“ (Uzel 1990: 48-49).

partneři stejného založení. Existují taková manželství, a i když se jim odborně může říkat nekonzumovaná, jsou šťastná, partneři se mají rádi, nevyčítají si vzájemně chladnost a dokonce, pokračuje Uzel, se mezi těmito objevují i žadatelé o umělé oplodnění (Uzel 1990: 48-51).

V posledních letech se více používá v léčení sexuálních dysfunkcí farmakoterapie²⁶. Používají se medikamenty s účinky centrálními (dopaminergní léky, antidepressiva, anxiolytika) i periferními (vazodilatancia, spasmolytika). Zvláštní postavení má zde yohimbin, který byl dříve mnohdy zpochybňovaný. Tento alkaloid je prakticky jediný známý antagonist alfa-2 receptorů, jeho centrální dopaminergní účinek je terapeuticky velmi cenný. Své místo v léčbě mají také exogenní hormony, hlavně estrogenu při jejich deficitu u žen a androgeny jak u mužů, tak u žen (Zvěřina 2003: 65).

Britské listy uvádějí, že lékaři zjistili, že mohou vyvolat sexuální touhu u mužů i u žen tím, že jim poskytnou dodatečné hormony. Někteří vědci si myslí, že asexualita je důsledkem určitého hormonálního vývoje, anebo odlišného vývoje určitých mozkových struktur. Může jít také o strach ze sexu (Britské listy, 2005). Uzel reflektuje některé mýty týkající se sexuality a zmiňuje se o hormonu zvaný testosteron, o kterém jsem psala již v předešlé části práce v kontextu s tím, že existuje myšlná představa, že testosteron ovlivňuje sexuální vzrušení a to především u mužů a přitom tento hormon nemá vliv na krátkodobé sexuální prožitky. Jak uvádí Uzel, tento fakt vede mnohé k úvaze, že pokud naprostý nedostatek pohlavního hormonu způsobí impotenci, bude sexuální funkční zdatnost plynule stoupat s neustále se zvyšujícím hormonálním

²⁶ Zemková popisuje léčbu u dalších poruch, než je nedostatek sexuální apetence, u kategorie F52.11 „Nedostatečné prožívání sexuální slasti“, konkrétně „Odpor k sexu“ je léčba je řešena psychoterapií a anxiolytiky. Terapie je tedy jednak zaměřena psychoterapeuticky (podpora sexuálních snů, fantazií, nekostální sexuální praktiky, autoerotika), matrimoniologicky (partnerské vztahy), ale lze užít i farmakoléčbu (yohimbin). Samozřejmě při zjištění biologické příčiny je nutno jít cestou kauzální terapie této poruchy (to znamená hormonální substituční terapie, antidepressiva, anxiolytika) (Zemková 2001: 55). U kategorie F52.3, konkrétně u anorgasmie u žen je léčba založena zejména na psychoterapii a nácviku masturbačních technik dosažení masturbačního orgasmu (Zemková 2001: 62-64). V poslední době, říká Uzel, se až příliš často setkáváme se snahou povyšovat ženský orgasmus na piedestal jediné správné mety, kde výhradně protržením této cílové pásky stane žena na stupních sexuálního vítězství. Ale přitom sexuální styk nemá žádnou prohru nebo výhru, hlavní je účastnit se. Pokud se s tímto smíříme, nebudeme po partnerech a partnerkách vyžadovat orgasmus, vždyť o to mnohdy ani nestojí (Uzel 1990: 23). Kategorie 52. 6 „Neorganická dyspareunie“, konkrétně u estrogenního deficitu je na místě hormonální substituční terapie, jinak se dále volí psychoterapie, párová nácviková léčba (Zemková 2001: 62-64).

prísunem. Toto ovšem platí tak leda v technických vědách, objasňuje Uzel. Užití testosteronu jako léčebného použití v sexuologii je značně omezené. Testosteronu máme v sobě takřka všichni nadměrné množství (Uzel 1990: 147-148). K tomuto se vyjadřuje i Fifková, která jako jeden z nejčastějších stereotypů zmiňuje fakt, že muži se často staví do role, kdy by se mohlo zdát, že veškerá sebekontrola je rozpuštěna v mužském pohlavním hormonu testosteronu a tedy jako něco, s čím se nedá nic dělat (Fifková 1998: 50). Uzel kritizuje farmakoterapii v kontextu s léčbou frigidity, ať už mužské, tak ženské. Je na místě vyvrátit zakořeněný mýtus o všemocnosti léků, posilujících lektvarů, vitamínů a jiných zaručených prostředků. Naše dnešní farmakologické prostředky mají pouze podpůrný charakter (Uzel 1990: 54).

2.2.3.2 Limity současného přístupu k asexualitě

„Počítačový korektor slovo asexualita automaticky opraví na sexualita. Pokud si přesto pisatel stojí za svým, korektor podtrhne slovo jako chybu. Ačkoli podobně jako textové programy přemýšlí i čeští sexuologové, je u nás stále větší skupina lidí, kteří chtějí slovo asexualita dostat nejen do slovníku počítačů, ale i celé společnosti. Nepovažují ji totiž za chybu.“ (Procházková 2011: 75). „Hlavní pojetí asexuality v současné psychologii a sexuologii, je pojmáno jako určité dysfunkce, jako nemoci, jako patologie. Doteď je tak vnímána vlastně asexualita, která je dokonce zařazena do seznamu psychických nemocí, to znamená je to dysfunkce.“, uvádí Sedláček (Sedláček in Q, 2010). Někteří odborníci hovoří o tom, že jde o druh chování, který má nějakou hlubší konkrétnější příčinu. Za absencí sexuální touhy může podle nich stát mnoho příčin psychického (sexuální trauma, deprese, opoždění psychosexuálního vývoje a další) i fyzického charakteru (nemoc, hormonální porucha), eventuálně může vyplývat i z potíží ve zcela konkrétním vztahu. Tento postoj zastává také Weiss (sexuolog pražského sexuologického ústavu), který tvrdí, že asexualita jako orientace neexistuje. Sexuální orientace jsou podle něj jen dvě: heterosexuální a homosexuální. „Nějaká bisexuální orientace, asexuální orientace, to je všechno pouze dočasná mediální bublina.“, tvrdí Weiss (Záveská, Instinkt, 2010). Sexuologové tedy existenci nového sexuálního směru odmítají a argumentují přirozenou lidskou touhou po rozmnožování. Sedláček komentuje Weissův názor, že by asexualita byla pouze výstřední stylizací:

„Nedovedu si představit, že by někdo dlouhodobě na sebe vzal tak nevýhodnou pozici jen proto, aby se zviditelnil.“ (Procházková 2011: 77). Mnozí zahraniční odborníci klasifikují asexuály vedle heterosexuálů, gayů a bisexuálů jako čtvrtou sexuální orientaci, reaguje Frajtová (Frajtová 2012: 28).

Weiss ovšem není jediný, kdo sdílí tento názor, další čeští sexuologové se k němu přidávají. Ondřej Trojan z pražské TH kliniky²⁷ uvádí: „Sex je biologická potřeba, asexuální člověk by z biologického hlediska neměl smysl“ (Trojan in Frajtová 2012: 30). Sedláček komentuje: „...konzervativní věda s asexuály nepočítá, případně je považuje za osoby trpící nějakou – fyzickou či psychickou poruchou“ (Sedláček in Frajtová 2012: 28).

Dva roky poté, co Weiss pro Instinkt uvedl, že je asexuální orientace pouze dočasná bublina, v rozhovoru pro Týden říká: „...u naprosté většiny lidí, kteří se cítí jako asexuálové, by odborníci byli schopni příčinu tohoto stavu odhalit: „Domnívám se, že bychom toho byli schopni. Netvrdím, že neexistují šťastní lidé, kteří neprovozují párový sex. Pouze realizují svoje sexuální potřeby jinak, než jak je tomu u většiny. A naproti tomu samozřejmě nelze nic namítat.“ (Weiss in Frajtová 2012: 28). Domnívám se, že toto je ilustrativní příklad pro nastínění českého přístupu sexuologie k tématu asexualitity. Vzhledem k tomu, že český sexuolog Weiss nevyklučuje, že existují lidé, kteří žijí šťastně i bez sexu, se může tedy zdát, že je v rámci možností vůči asexuálům tolerantní. Jsou zde názory i jiných sexuologů, jejichž postoj vůči asexualitě není vyloženě odmítající. Sexuoložka Fifková píše, že je možné, má-li asexuální člověk zájem, pátrat po vyvolávajících příčinách. „Ale pro mnoho asexuálně se chovajících lidí jde o stav, který je k žádné změně nemotivuje, sexuálně z nějakých důvodů nežijí a ani nestrádají.“ (Záveská, Instinkt, 2010).

²⁷ Webové stránky TH Kliniky uvádějí: „TH klinika sestává ze spolupracujících psychiatrů, sexuologů, urologů (včetně dětských), dětských psychiatrů, psychologů, poradců a i docházejícího internisty-endokrinologa. Pod jménem každého z nás najdete bližší specifikace jeho či její činnosti, které, doufáme, usnadní Váš výběr. Pokud si nejste jisti koho zvolit, inspiraci možná najdete v sekci problémy, které řešíme. Samozřejmě se také můžete obrátit na kohokoli z nás a zejména na naše asistentky a my se Vás pokusíme nasměrovat k pro Vás co možná nejvhodnějšímu odborníkovi. Běžné jsou také situace, kdy klient dochází k více odborníkům současně - např. kombinace psychiatr a psycholog, kdy psychiatr pomůže „hasit požár“ formou medikace a psycholog pomáhá najít a pojmenovat hlubší souvislosti a příčiny problému. Také jsou možné konzultace současně s mužským i ženským terapeutem, kdy má klient (nebo partnerská dvojice) možnost získat rozdílné úhly pohledu. Možnosti jsou různé a podstatné je, abyste si vybrali takovou službu, která Vám bude vyhovovat. Proto Vám doporučujeme jednak si přečíst text (obsah), ale také se podívat na fotografii a zvážit, zda je Vám dotýčný terapeut sympatický, zda Vám pocitově „sedí“.“ (www.thklinika.cz).

Pokud ovšem současně s tímto společnost zařazuje asexualitu pouze pod sexuální dysfunkce a nedává ostatním, ač menšinovým alternativám, možnost volby institucionální cestou, jsou poté tyto výroky sexuologů bezpředmětné. Sexuologové a normativní přístup společnosti založený na biologickém imperativu si zřejmě neuvědomují, že fakt, že se asexualita diagnostikuje jako sexuální dysfunkce, má významný vliv na asexuály ve společnosti. Na to, co zmiňuje Weiss bych tedy ráda reagovala poukázáním na tvrzení, které vyslovil Bogaert, výzkumník v oblasti lidské sexuality, profesor společnosti lékařských věd a psychologie z Brock College a autor studie z roku 2004, usilující o popis a charakteristiku asexuálních lidí (jedinou analýzou asexualit založenou na datech z reprezentativního vzorku, výzkum zahrnoval 18 000 Britských obyvatel) (Dudley, Poston, Baumle 2006: 6): „V případě klasifikace asexualit v rámci poruch sexuální touhy, vyzdvihuje asexualita otázku týkající se role osobního utrpení.“ (Bogaert in Graham, Prause 2007: 6). Podle mého soudu, tento aspekt je u nás ze strany odborníků opomíjen. Jak vysvětluje Fay: „Interpretace významu jednání, zvyklostí a kulturních objektů je neobyčejně obtížná a složitá věc. Základní důvod spočívá v tom, že význam dané věci závisí na roli, již má tato věc v systému, jehož je součástí, a tento systém může být nesmírně komplexní a bohatý. Mají-li vykladači zajistit význam vnějších pohybů, musí rozumět přesvědčením, tužbám a záměrům konkrétních dotčených lidí.“ (Fay 2002: 140).

Psycholog Sedláček reflektuje názor, který panuje v české sexuologii: „Paradox, že se lidé snaží ustavit asexualitu jako sexuální orientaci, plyne právě z našeho pojetí sexuality. Ve skutečnosti bude vždy existovat tolik orientací, kolik jich lidé stanoví. Homosexualita i heterosexuality jsou kategorie, které byly vytvořeny v určité společnosti, kultuře a době. Koncepty sexuality v jiných kulturách se zásadně liší od našeho aktuálního západního konceptu. U nás jí je připisována extrémně silná důležitost. Z toho plyne, že není možné sexuální identitu nemít (Záveská, Instinkt, 2010). Tato důležitost je v úzkém vztahu s dominancí biologického imperativu, je tedy nutno podotknout, o čem pojednává Scott a Morgan, „...zdraví není o nic méně ovlivňováno biologii, jako jím je ovlivňována sexualita (Scott, Morgan in Tiefer 1995: 195). Zdraví i sexualita jsou určovány jazykem a kulturou, soubor biologických potenciálních schopností je v různých socio-historických situacích vyjádřených a konstruovaných velmi odlišně. Choroby a nemoci jsou záležitostmi klasifikace a mění

sociální významy toho, co považujeme za „normální“ v souvislosti s věkem, způsobilostí a genderovými změnami. Ano, rodíme se a umíráme, v tomto smyslu biologie dominuje, ale to, jak prožíváme schopnosti našeho v rámci těchto pravidel, není diktováno biologií, ale naším životním stylem (Tiefer 1995: 195). V souvislosti s uvažováním nad následky přepisování kategorií hovoří Tiefer o jazyku, který jak říká, nepojmenovává realitu, ale organizuje ji (Potter, Wetherell in Tiefer 1995: 195). Sexualita je zúčastněným politickým terénem, kde mnohé politické síly bojují za legitimitu a kulturní autoritu. Všechny diskurzy vztahující se k sexualitě, zahrnující vědecké a klinické diskurzy, reprezentují určitý světový názor a politickou agendu. Informovaný diskutér akceptuje fakt, že zde není neutrální půda, žádný apolitický terén odborné znalosti, kde by člověk mohl klidně a objektivně diskutovat fakta a nechat politiku za dveřmi (Tiefer 1995: 195).

Spolu s lékařskými diskurzi určujícími světový názor jde ruku v ruce Sedláčkova kritika určování normality ve společnosti: „Moje utopická vize je, že by sexualita neměla ve společnosti takový význam. Že budu například podrývat moc, expertní moc, a vědění lidí, kteří se sexualitou zabývají, jako jsou třeba sexuologové, jako jsou psychologové. To znamená, že mířím do vlastních řad. To jsou častokrát lidé, kteří stanovují hranice, co je normalita nebo jaké existují orientace.“ (Sedláček in Q: 2010). Vezměme si příklad sexuologického slovníku, který popisuje „sexuální normu“ takto: „Sexuologie je liberální – jako normální definuje takové sexuální chování, které akceptují oba partneři, žádnému z nich nepůsobí fyzické nebo psychické utrpení a nebudí veřejné pohoršení.“ (Capponi, Hajnová, Novák 1994: 85). Je tedy zajímavé, že například sexuolog Weiss a jiní, které jsem uvedla v kontextu s pojmáním asexuality ve společnosti, asexualitu odmítají, ač plní výše zmíněné podmínky, proto, aby mohla být označena jako normální. Sexuologie tedy je liberální, avšak sexuologové již ne?

Psychologové a sexuologové, o kterých hovoř Sedláček a kteří stanovují hranice normality, zastávají perspektivu pojednávající o tom, že biologický výzkum v oblasti sexu je elementárnější, než ostatní přístupy, jelikož výzkumným předmět tohoto výzkumu je blíže přírodě, je tedy něčím „před-sociálním“ a tím i více generalizujícím, než cokoli naučeného či ovlivněného kulturou, vysvětluje Tiefer. Tento aspekt můžeme pozorovat již v pojmání přírody a přirozeného světa, jak tomu bylo v evropském osvícenství (Tiefer 1995: 38). Výzkum v oblasti sexuality, který mluví o sexu

jako o „přirozeném aktu“, je velmi rozšířený a to z toho důvodu, že zpřístupňuje převažující vědeckou autoritu. „Jsou zde ale další stejně přesvědčivé a všezahrnující způsoby, jak konstruovat sexualitu“, například posmodernistický feminismus, dodává Tiefer (Tiefer 1995: 39). Sex je zkrátka v naší kultuře považován za dílo přírody a kdo jej odmítá, staví se dle této logiky proti přírodě, shrnuje Sedláček „Smutným důsledkem tohoto uvažování naší společnosti je, že asexuální lidi známe a označujeme pouze v kategoriích duševních poruch a dysfunkcí (například diagnóza „Nedostatek nebo ztráta sexuální touhy“, „Odpor k sexualitě“ či „Nedostatečné prožívání sexuální touhy“). A to nejen z pohledu psychologie, odsouzení se těmto lidem dostává ze všech stran. (Sedláček, Nový prostor, 2007).

Na základě pojednání o „přirozenosti“ pohlavního aktu již nyní lépe chápeme kritiku DSM či v případě České republiky podle MKN-10²⁸, v českém prostředí. Sedláček hovoří o tom, že „asexualita může zmizet ze seznamu nemocí WHO“ (Procházková 2011: 77). Tiefer souhlasí, když kritizuje klasifikaci DSM (Diagnostický a statistický manuál), o které již byla řeč v předchozí kapitole, říká: „Sexuální abnormalita má neměnného vymezení (touhy, vzrušení a orgasmu), avšak nezmiňuje se vůbec o citech a instinktech. Sexualita je jednoduše sled univerzálně zakódovaných biologických reakcí mužských či ženských částí těla, které fungují na základě „adekvátní“ stimulace. Jednou z dalších kritik klasifikace DSM je kritika Rubin, která obhajuje názor, že privilegovaný heterosexuální pohlavní styk skrze své sexuální aktivity určuje škálu, v rámci které jedinci, jejichž chování je v této hierarchii na vysoké pozici, jsou odměněni osvědčeným duševním zdravím (Rubin in Tiefer 1995: 100). Mluvíme tedy o tom, že pokud někdo nezapadá do dané „škatulky“ je nazván nenormálním a je mu přisouzena určitá diagnóza. O určování normality a abnormality hovoří také Fifková: „...mluvíme o jevech, o kterých si mnozí mohou říci, že jsou nenormální, jsme zvyklí tento termín užívat velmi často. Když však řekneme o něčem, že je to nenormální, říkáme tím zároveň, že existuje nějaká norma, kterou známe a se kterou máme možnost srovnávat. Možná si v tu chvíli neuvědomujeme, že takzvaných norem máme mnoho typů. Jak jsem již nastínila v předchozí části práce věnující se sexualitě, je mnoho kulturních vlivů, které ovlivňují definici sexuality. Fifková se ptá: „A co my

²⁸ Jedná o Mezinárodní statistickou klasifikaci nemocí a přidružených zdravotních problémů (viz předchozí kapitoly).

dnes? Rozumíme si ve svých postojích k sexu?... Co vlastně říkáme, když používáme slovíčko „normální“?“ (Fifková 1998: 116-119). Na toto se ptá i Tiefer: „Kdo může říci, že například nedostatek zájmu o sex je podle lékařských definic abnormální? Jaká nemoc postihne člověka, který odmítá sex? Jaké postižení?“ (Tiefer 1995: 13). Nejdůležitější je si uvědomit, že je zde normativní struktura lékařského modelu určujícího, co je zdraví a předpokládající, že existuje něco jako zdravá sexualita, kterou můžeme oddělit od nezdravé (postižení, abnormalita, nemoc, patologická porucha atd.). Ale kde máme vzít například normy ženské sexuality? Jaké jsou legitimní a přesvědčivé zdroje a co říkají? Tuto otázku odpovídá citací Schura a Sahliho: „...normy sexuality jsou daleko více pochopeny sociology než lékaři a specialisty v oblasti medicíny. A to proto, že sociologové analyzují tvorbu sexuálních kategorií jako součást sociální diskurzu sexuality v souvislosti s takovými tématy jako je promiskuita, prostituce, nymfomanie nebo frigidita (Schur, Sahli in Tiefer 1995: 197).

V rámci kapitol pojednávajících o asexualitě jsem představila, jak asexualitu reflektuje odborná zahraniční literatura a dále jak na asexualitu nahlíží česká společnost a odborníci, především z oblasti sexuologie a psychologie. Jak zde v závěru uvádím, k tématu mají hodně co říci i sociologové. V rámci tématu asexuality jsem zvolila interakcionistický směr v sociologii, o kterém pojednávám v další kapitole „coming out jako interakce“. Jak již z názvu kapitoly vyznívá, zvolila jsem interakcionismus, jelikož se zaměřuji na proces interakce v rámci coming outu, který je mým předmětem zájmu v empirické části.

2.2.3 COMING OUT

V rámci pojednání o asexualitě věnuji dvě kapitoly procesu coming outu, který je mým předmětem zájmu v empirické části. V první kapitole „Co je to coming out“ popisují pohledy různých autorů, kteří definují tento proces a vysvětlují momenty, které prožívají jedinci, kteří coming outem procházejí. V druhé kapitole se následně věnuji interakcionistickému směru v sociologii, jelikož coming out pojmám jako proces interakce.

2.2.3.1 Co je to coming out

V této kapitole popisují proces coming out pohledem několika autorů. Zetíková definuje tři složky sexuální identity, které vymezují. Následně popisují coming out podle Klimenta a Procházky. Kliment vidí proces coming outu jako určité sebezpřijetí, na jehož základně se dotyčný, jenž prošel coming outem může plně seberealizovat. Procházka hovoří o možnosti najít si partnera a tím i životní klid. Lörinčová popisuje coming out jako komplikovaný proces hledání, které vede k vyrovnání se se skutečnostmi. Autoři hovoří také o problematických momentech coming outu, kterými někteří procházejí. Konečně vymezují definici Lörinčové, která rozlišuje coming out na vnitřní a vnější. Toto rozlišení používám dále pro potřeby výzkumu.

Literatura věnující se coming outu popisuje coming out jako proces probíhající u gayů či lesbiček, kteří nalézají sami sebe a svou sexuální orientaci, která je v přímém vztahu s jejich sexuální identitou. Literatura tedy popisuje coming out v kontextu pojmů sexuální orientace a sexuální identita. Jak jsem již v úvodní části věnující se asexualitě zmínila, tyto pojmy jsou pro vymezení asexuality problematické. Jsem si tudíž vědoma limitů méj pracovní definice asexuality jako sexuální identity.

Sexuální identitu chápu tak, jak ji popisuje Zetíková: „Psychologové se domnívají, že sexuální identita je složená ze tří oddělených složek. První ukazuje směr sexuální orientace, druhou složkou je styl chování a ta třetí je to, co psychologové nazývají rodovou (genderovou) identitou.“ (Wells in Zetíková 2008: 39). Vlastní nalezení sexuální identity, popisuje Kliment jako coming out. Coming out je plnohodnotnou seberealizací, která nemůže být nikdy dokonalá bez pozitivního postoje jedince ke svému sexuálnímu zaměření a tím pádem i k sobě samému (Kliment 2002: 29). Coming out je základním bodem pro jedince, který coming outem prochází, na cestě k dobré psychosociální adaptaci a v návaznosti s tímto i k případným kvalitním partnerským vztahům (Kliment 2002: 30). Procházka souhlasí: „Jedinec si své zaměření uvědomí, připustí a bude se s ním učit žít a dříve či později si třeba najde svého partnera nebo partnerku, ale především životní klid a spokojenost.“ (Procházka 2002: 8).

Coming out je také o schopnosti dotyčného sdělit důležitým osobám svou sexuální identitu (Procházka 2002: 26). Zlomem této fáze, dodává Kliment, kdy si jedinec přizná svou sexuální identitu, je okamžik, kdy se rozhodne sdělit ji svému sociálnímu okolí. Může se však stát, píše Kliment, že ač jedinec postupně přijímá svou sexuální identitu za součást svého života, může být občas proces coming outu v jeho průběhu narušen z důvodu negativní zkušenosti jedince, který jej právě prožívá (Kliment 2002: 30). Coming někdy probíhá velmi těžce a neobejde se bez lékařské pomoci, vysvětluje Procházka. Úzkost z reakce rodičů na coming out jejich potomka bývá mnohdy velkou obavou v celém coming outu (Procházka 2002: 11-14). Reakce toho člověka, kterému se jedinec rozhodne svou identitu sdělit je velmi důležitá pro další průběh coming outu. Odmítnutí této osoby může celý proces coming outu zpomalit či zvrátit. Tato fáze podléhá výrazným sociálním vlivům, které jej mohou nepříjemně ztížit. Mezi osobami, kterým se nejčastěji jedinci svěřují, jsou přátelé, lidé, ke kterým mají jedinci preferovaný citový vztah (potencionální partneři), odborníci jako psycholog či sexuolog nebo rodiče (Kliment 2002: 31).

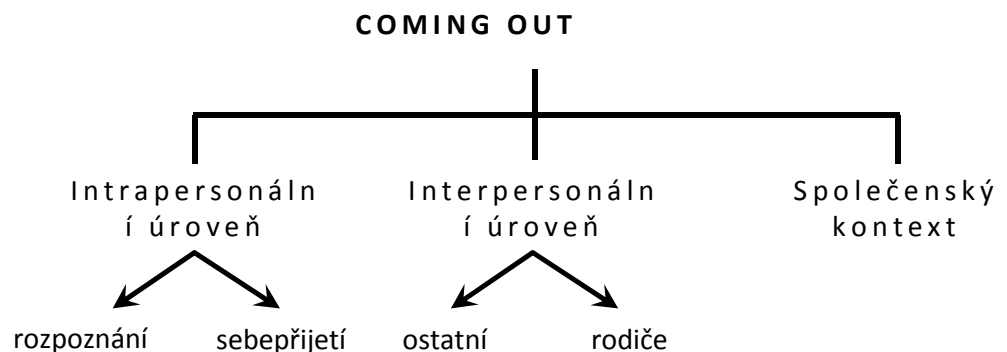
Jak píše Kliment, reakce sociálního okolí v procesu coming outu jsou pro jedince procházejícího coming outem důležité. V souvislosti s tímto je důležité poznamenat, že identita každého jedince, který si uvědomuje svou odlišnost (svou odlišnou sexuální identitu), nemusí vždy odpovídat společenským normám. Coming out je komplikovaný proces hledání, který může trvat několik roků až celý život, jeho délka je však u každého jedince individuální, objasňuje Lörincová. Tento proces vede jedince k vyrovnání se se skutečnostmi a taktéž k adekvátnímu vyladění jeho života. Časem přichází nový nadhled a nové příležitosti (Janošová in Lörincová 2011: 13). Ke společenským normám v kontextu coming outu se vyjadřuje i Ponse a Strommen: „Existuje „heterosexuální předpoklad““, který každého jedince apriori zařazuje do heterosexuální majority, dokud se neukáže jinak (Ponse, Strommen in Zetíková 2008: 57). Lidé s jinou identitou, než je ta heterosexuální, jsou tedy nejen neviditelní k jiným, ale také jsou špatně klasifikováni ostatními lidmi jako heterosexuálové. Lidé s odlišnou sexuální identitou jsou tedy nejen neviditelní k jiným, ale také jsou sociálním okolím mylně klasifikováni jako heterosexuálové (Strommen in Zetíková 2008: 58).

Eichberg shrnuje výše řečené do tří základních stádií coming outu. První je osobní fáze, ve které si jedinec uvědomuje své myšlenky, pocity a dojmy ohledně své

sexuální orientace. Tato fáze může trvat i několik let a je spojena se spoustou negativních pocitů. Teprve jakmile se jedinec rozhodne napojit se i na interpersonální dimenzi, vstupuje do druhé fáze, kterou je soukromá fáze, pokračuje Zetíková. V této fázi jedinec začíná odhalovat své tajemství dalším lidem. A třetí, veřejná fáze je fází, ve které je odlišná sexuální identita integrální součástí každodenního života a není veřejně skrývána (Eichberg in Zetíková 2008: 58).

Lörincová, jejíž rozdělení používám pro potřeby empirické části práce, rozlišuje coming out takto: „V souvislosti s procesem coming outu hovoříme o intrapersonálním, vnitřním a interpersonálním, tedy vnějším coming outu. Vnitřní coming out prožívá jedinec, když si začne uvědomovat svoji sexuální menšinovou orientaci, pojmenuje ji a zároveň ji akceptuje. Vnější coming outem nazýváme sociální proces integrování naší sexuální identity do veřejné identity, tedy proces kdy se ke své sexuální orientaci člověk začíná hlásit. Tyto dva procesy jsou v komplikované interakci, mohou se, ale i nemusí prolínat, čehož jsou důkazem jedinci, kteří se veřejně nikdy nepřihlásí ke své sexuální identitě. Důvodem tohoto utajení může být homofobie nebo strach z diskriminace či sociální izolace v heteronormativní společnosti.“ (Lörincová 2011: 14).

Zetíková také hovoří o vnitřním a vnějším coming outu ve vztahu s intrapersonální a interpersonální úrovní, přidává ještě společenský kontext (viz graf). Navrátil (2003) uvádí jednotlivé komponenty coming outu (Navrátil in Zetíková 2008: 71).

2.2.3.2 Coming out jako interakce

Coming outu chápu jako proces interakce, v této kapitole tedy poukazuji na určité charakteristiky procesu interakce pohledem interakcionistů, jejichž teorie jsou zaměřeny na člověka a na jeho vztah k jeho sociálnímu prostředí. Tyto teorie vycházejí z předpokladu, že společnost je primárně budována interakcemi lidí (Kubátová 2009: 146). Nastíním psychologizující směr interakcionismu, konkrétně autory Thomase, Meada a Blumera, jak o nich pojednává Kubátová a v kontextu s vlivy kulturních významů uvádím pro doplnění Geertze. Zmiňuji také typizační schémata sociálních konstruktivistů Bergera a Luckanna, která se v rámci sociální interakce objevují.

Pojetí kultury podle Thomase má dvě stránky, subjektivní, která je vyjádřena sociálně psychologickými postoji lidí a objektivní, jež tvořena kulturními hodnotami. Podle Thomase je postoj člověka individuální odpovědí na společenské hodnoty (Kubátová 2006: 129). Hodnoty a postoje jsou součástí konceptu definice situace: situace je souhrnem hodnot a postojů, který vstupuje do procesu jednání. Každé jednání je řešením situace, která je tvořena jak objektivními, tak subjektivními podmínkami a interpretací (Kubátová 2009: 148-149). Lidé tedy jednájí na základě objektivních podmínek, které jsou tvořeny souhrnem hodnot (společenských, intelektuálních atd.). Tyto hodnoty, vysvětluje Kubátová, v daném okamžiku, ať už přímo či nepřímo, ovlivňují stav vědomí individua či skupiny. Jednání lidí je ovlivněno i subjektivními podmínkami, které tvoří předem existující postoje individuí a které mají v daném momentu interakce také na chování individuí vliv. Třetí podmínkou pro jednání lidí je interpretace, která definuje danou situaci jednání, a na základě této interpretace poté přidělujeme určité situaci význam (Kubátová 2006: 130). Pokud situace vede k jednání lidí, je reálná. Pokud tedy pohlížíme na jednání lidí, tak jak to popsal Thomas ve svém konceptu definice situace, můžeme říci, že sociální realita je vytvářena interpretováním a jednáním aktérů. To se však děje pod vlivem kulturních hodnot a předem daných postojů, které vystupují do konstituování reality jako nezbytné podmínky této konstituce, upozorňuje Kubátová (Kubátová 2009: 149).

O vlivech kulturních významů píše také Geertz: „V lidském životě neexistují, přinejmenším mimo rané dětství, žádné čisté sociální zkušenosti univerzálního

významu. Vše nese nádech zavedeného významu, a bližní, stejně jako sociální skupiny, morální závazky, politické instituce nebo ekologické podmínky, to vše je chápáno pouze přes clonu významotvorných symbolů, které jsou nositeli jejich objektivizace, clonu, která proto s ohledem na jejich skutečnou podstatu není ani zdaleka neutrální (Geertz 2000: 406-407). Jinými slovy: „právě prostřednictvím kulturních vzorců, uspořádaných shluků významotvorných symbolů, chápe člověk události, které prožívá.“ (Geertz 2000: 401).

Coming out lze také vidět jako proces interakce, jenž přispívá k té části osobnosti, kterou Mead nazývá Self. Self podle Meada nikdy nemůže vzniknout bez vlivu sociální skupiny, ke které člověk náleží a jíž je nositelem. Uvnitř Self se nacházejí jak postoje sociální skupiny, které Mead označuj Me, tak jedinečná individuální složka I. Složka I je vytvářena během procesu socializace a sociálního učení člověka. Me je tvořena postoji sociální skupiny nebo společnosti. Stručně řečeno, podle Meada jsou sociální postoje sociální skupiny a společnosti pro rozvoj Self člověka klíčové (Kubátová 2009: 153).

Jak popisuje Kubátová, Blumer přikládá části Self daleko menší vážnost, než Mead a je pro něj naopak primární složka I, čímž tedy vybavuje jedince mnohem více tvořivou aktivitou, než Mead. Blumer klade důraz na proměnlivost situací, ve kterých se člověk nachází. Symbolický interakcionismus je zaměřen na symboly neboli významy, které lidé v interakci přidělují tomu, co je obklopuje. To, čemu je přidělen význam, Blumer nazývá objekt. Objektem mohou být mimo jiné například fyzické osoby či instituce. Podstatný je tedy fakt, že lidé jednají vůči těmto objektům na základě významů, které jim přikládají. Avšak užívání významu nějakou osobou není pouhou aplikací tohoto významu, význam je podle Blumera vyjednáván a modifikován v průběhu interpretativního procesu. Jak píše Kubátová, tento proces zahrnuje dva kroky: označování pro sebe a interpretování. První krok je krokem, kdy si jedinec označuje dané věci, vůči kterým jedná, sám pro sebe. Interpretování je již proces, kdy přidělujeme význam určité věci. Avšak to, jaký význam dané věci přidělíme, nezáleží pouze na nás, podle Blumera většina věcí má již přidělen význam z minulosti. Aktér nepřiděluje mechanicky věcem staré významy, ale aktuálně reviduje tyto významy podle situace, ve které se nachází (Kubátová 2009: 155). Ačkoli tedy Blumer taktéž vidí určité významy věcí, které, jak říká, jsou přiděleny věcem již z minulosti, vybavuje

svého aktéra tvořivostí, díky které aktér znovu aktuálně interpretuje danou situaci. Neboli, ne každý v rámci společnosti bude jednat vždy a pouze na základě zavedených významů, jak o nich mluví Geertz a další.

Berger a Luckmann, kteří hovoří o typizačních schématech, jež ovlivňují naše chování v sociální interakci, také vidí, podobně jako Blumer, schopnost aktéra aktuálně reagovat na danou situaci a nebýt v „zajetí“ již daných významů věcí. Uvádějí, že naše setkání tváří v tvář bude těmito typizacemi řízeno do té doby, než se tyto typizace pod vlivem zásahu druhého člověka začnou jevit jako problematické. V tomto okamžiku musíme svá typizační schémata pozměnit (Berger, Luckmann 1999: 35-36).

Výše uvedené teorie stojí na předpokladu, že interakcemi lidí se vytváří společnost. Sociální realita je utvářena interpretacemi a jednáním aktérů, kteří přikládají věcem v realitě různé významy. Ať už je jedinec viděn jako individuum s větší (Blumer) či menší (Mead) mírou tvořivé aktivity, kterou v rámci interakce a přidělování významů využívá, všichni výše zmínění autoři se shodují, že během interpretací a tvorby významů v rámci interakce, se objevují jisté vlivy kulturních hodnot a postojů (Thomas), kulturní vzorce a významotvorné symboly (Geertz), typizační schémata (Berger a Luckmann), sociální postoje sociální skupiny (Mead), či význam, který je přidělen věcem z minulosti (Blumer).

V rámci teoretické části jsem tematicky nastínila oblasti sexuality a asexualitu. V rámci kapitol věnujícím se sexualitě jsem se snažila zmapovat, jak je vlastně sexualita viděna a pojmána společností. Reflektovala jsem tedy možné pohledy, které lze na sexualitu mít. Podstatná kapitola o normativním přístupu k sexualitě hovořila o heteronormativitě, která je dominantním imperativem v západní společnosti. Kapitola sexuální exploze navazovala na tento normativní přístup a pojednávala o fenoménu sexuální revoluce, jemuž se v podstatě nelze vyhnout. Následně jsem představila téma asexualitu, popsala jsem, jak je koncipována v odborné zahraniční literatuře a jak se na ni dívá česká společnost, kde zájem odborníků o otázku asexualitu chybí. Následně jsem se věnovala pohledu klinické psychologie, která asexualitu diagnostikuje v rámci kategorií sexuálních dysfunkcí. V souvislosti s tímto jsem navázala kapitolou o léčbě asexualitu, která, jak připouštějí sami odborníci, je značně problematická. Konečně kriticky reflektuji přístupy jak klinické psychologie a tedy klasifikaci asexualitu jako

sexuální dysfunkce, tak pohled české společnosti, konkrétně českých odborníků v oblasti sexuologie a psychologie.

3 EMPIRICKÁ ČÁST

V této části popisuji jednotlivé kroky mého výzkumu. Vymezuji výzkumné téma a cíl, ve kterém definuji předmět výzkumu a s tím související okruhy témat a otázek. V rámci kapitoly věnující se výzkumnému souboru píšou o technice sněhové koule, kterou jsem zvolila pro výběr mých komunikačních partnerů, které také představuji. Následně zdůvodňuji svou volbu metody rozhovoru, jenž jsem si zvolila pro získávání dat, konkrétně metodu chápacího rozhovoru. Závěrem zmiňuji proces analýzy a interpretace dat, slovy Kaufmanna, konstruování objektu a konečně nabízím samotné výsledky analýzy neboli hypotézy.

3.1 Cíle výzkumu

Asexualita – (nová) sexuální identita?

Již název tématu diplomové práce nastiňuje nejasnou pozici asexuality v naší společnosti. Tématem se v podstatě táži, zda je v naší normativně smýšlející společnosti možné, aby byla asexualita uznána jako „nová“ sexuální identita. Konkrétněji řečeno, jak lidé v naší společnosti na asexualitu nahlíží a jak toto vnímání asexuality ovlivňuje samotné asexuály. Poté, co jsem v teoretické části představila pojetí sexuality a asexuality z hlediska společnosti, která zaujímá vůči těmto oblastem normativní postoj, ráda bych nyní představila můj téma a cíl výzkumu.

Téma, které jsem si vybrala není snadné uchopit a to z toho důvodu, který jsem již nastínila, asexualita nemá jednu jasnou definici. Jak empirická data potvrzují, každý komunikační partner (asexuál či asexuálka) prožívá svou asexualitu individuálně. Snažila jsem se tedy nejdříve získat o tématu dostatek informací a postupně si utvářet

rámcovou představu. Jak jsem objasnila v teoretické část, asexualitu jsem pracovně vymezila jako sexuální identitu, na čemž jsem se domluvila i s komunikačními partnery.

Důležité je poznamenat, že asexualita je v České republice nezpracovanou oblastí, které se zatím na akademické úrovni věnuje pouze sociální psycholog Lukáš Sedláček z Masarykovy Univerzity. V souvislosti s těmito okolnostmi jsem zvažovala téma o to důkladněji. Jak zmiňuje Kaufmann: „... pro náš výzkum můžeme zvolit jakékoliv téma, jakýkoliv aspekt společnosti, je ale brzy nutné promýšlet meze, jelikož je zde nebezpečí vydat se všemi směry, díky čemuž bychom ztratili orientaci a zbavili se tak možnosti zkonstruovat objekt.“ (Kaufmann 2010: 41). Skutečnost, že u nás téma není zatím tolik prozkoumáno, souvisí také s tím, že většinová společnost s asexualitou není obeznámena, což má na pojmání asexualit ve společnosti a na samotné asexuály nepochybně jistý vliv. V souvislosti s normativním chápání sexuality ve společnosti je spojena zakořeněná představa a s ní spojené stereotypy a předsudky, že každý člověk má určitou sexuální identitu, sexuální orientaci a že žije sexuálním životem. Je proto pro společnost nepředstavitelné, že jsou mezi námi lidé, kteří se k žádné sexuální orientaci neřadí a sexuálně nežijí. Sexualita pro ně jednoduše není podstatnou životní prioritou. V kontextu s tímto mě tedy zajímá, jak takováto společnost reaguje na asexualitu, kterou nezná a která se od tohoto postojů liší. Jak západní společnost, ve které dochází k fenoménu sexuální exploze, přijímá asexualitu, která se charakteru sexuální revoluce vymyká. A na druhé straně, jak v takovéto společnosti mohou asexuálové žít a čemu musí případně čelit.

Po utvoření rámcové představy, jsem si téma specifikovala na oblast coming outu u asexuálů. Vzhledem k výše nastíněným otázkám, které jsem si pokládala, se mi proces coming outu jevil jako vhodný ukazatel vztahu mezi asexuály a společností. Jak potvrzuje Sloboda, který popisuje výzkumnou činnosti v oblasti sexuality (sexuálních orientací): „Kvalitativní výzkum je spíše o jednotlivých případech, nejčastěji se dělají rozhovory. Nejtypičtější jsou třeba takzvané coming out stories čili příběhy o coming outu, kdy se u přibližně pěti až deseti lidí zjišťuje jejich biografie ...jakým způsobem ke coming outu dospěli a jak v uvozovkách strastiplný nebo naopak jednoduchý byl.“ (Sloboda in Qéčko, 2010).

Po ujasnění si specifikace tématu jsem si chtěla ověřit, zda je má volba tématu vhodná. Ověřování probíhalo tak, že jsem se zaregistrovala na internetovém serveru

asexual.cz, který jsem představila již v teoretické části. Využila jsem možnosti sledovat diskuze na fóru, které tento server zahrnuje a příspěvky uživatelů. Na základě této zkušenosti a prozkoumání dalších ať už publicistických, tak primárně relevantních akademických zdrojů, jsem se utvrdila ve vhodnosti tématu, které jsem zvolila.

Jak jsem již uvedla v kapitole o coming outu, coming out rozdělují, podle Lörincové, na vnitřní a vnější. V rámci vnitřního coming outu aktér dochází k sebepoznání své sexuální identity, pojmenuje ji a případně ji akceptuje (Lörincová 2011: 14). Tento proces se děje ve společnosti, která se k sexualitě i asexualitě staví tak, jak jsem výše popsala. Vnější coming out je procesem, který se odehrává v interakci mezi dvěma stranami: asexuály a společností. Podle Lörincové, je to sociální proces integrování naší sexuální identity do veřejné identity, aktér se začíná ke své identitě hlásit (Lörincová 2011: 14). Člověk procházející vnějším coming outem tedy sdělí svému sociálnímu okolí svou sexuální identitu a sociální okolí na tento krok určitým způsobem reaguje. Jak jsem již uváděla, procesy vnitřní a vnější coming out jsou v komplikované interakci, dodává Lörincová (Lörincová 2011: 14).

Mým výzkumným cílem je tedy pokusit se za pomoci kvalitativního výzkumu, konkrétně chápajícího přístupu, zmapovat proces vnitřního a vnějšího coming outu u asexuálů, na jehož základě se pokusím reflektovat obě strany této interakce. Konkrétně, jak pohlíží na asexualitu naše společnost a zároveň, jaký má toto vnímání asexualitě ve společnosti vliv na samotné asexuály. U těch komunikačních partnerů, kteří neprošli coming outem, zjišťuji, co je vede k tomu tento krok neučinit.

3.1.1 výzkumné otázky

Na základě rámcové představy a výzkumného cíle jsem si stanovila pět základních okruhů a k nim náležejících podotázek, na které jsem se následně v svých chápajících rozhovorech s komunikačními partnery zaměřovala. Nezaměřovala jsem se však pouze na tyto předem připravené otázky, o tom píše podrobněji v kapitole „chápající rozhovor“. Pro potřeby empirického šetření jsem zvolila rozlišení fází coming outu podle Lörincové na vnitřní a vnější coming out (Lörincová 2011: 13).

Oblasti výzkumu a otázky, které k nim náležejí:

1) Vnitřní coming out

- Popiš mi prosím, jak jsi prošel/la vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomil/a, že jsi asexuál/ka?

Podotázky:

- Jak jsi vnímal/a svou odlišnost?
- Jak jsi prožíval/a moment, kdy ses identifikoval/a s asexualitou na vašem serveru?

2) Vnější coming out

- Proběhl u tebe vnější coming out? Neboli sdělil/a jsi svému sociálnímu okolí, že jsi asexuál/ka?
- Pokud ano, můžeš mi popsat, jak vnější coming out probíhal?
- Pokud ne, co tě vede k tomu vede?

Podotázky:

- Dostal/a ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciální/ho partnera/ku a ty jsi byl/a vystaven/a určité reakci? Pokud ano, jak ses zachoval/a?
- Chtěl/a bys mít s někým vztah?
- Zjišťovala jsem si z odborné literatury, co je to coming out, proces vnitřního i vnějšího coming outu je popisován jako moment, kdy dotyčný, který prochází coming outem nalézá určitým způsobem svou identitu a na základě toho se poté může i více plnohodnotně seberealizovat. V tomto kontextu můžeme hovořit o určitém sebepřijetí, vnímala jsi toto u sebe nějak?

3) Motivace k vnějšímu coming outu (dále jen Motivace)

- Přemýšlel/a jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi sdělil/a svému sociálnímu okolí, že jsi asexuál/ka?

Podotázky:

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

4) Reakce sociální okolí na vnější coming out (dále jen Reakce)

- Jak reagovalo na tvůj coming out sociální okolí?

Podotázky:

- Zažil/a jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- Co si myslíš o trollech, kteří na vašem serveru vystupují proti asexualitě a rozvíjí debaty o smyslu asexuality, zaregistroval/a jsi je?

5) Subjektivní prožívání reakcí sociálního okolí na vnější coming out samotných komunikačních partnerů (Dále jen Prožívání)

- Jak jsi vnímal/a reakce tvého sociálního okolí na tvůj coming out?

3.2 Výzkumný soubor

Z důvodu zajištění anonymity neuvádím charakteristiku mých komunikačních partnerů. Participantů jsou uživatelé serveru asexual.cz, přes který byli kontaktováni mým prvním komunikačním partnerem (viz způsob výběru). Pro potřeby výzkumu jsem jim udělila fiktivní jména.

3.2.1 Způsob výběru

Jako techniku sběru dat jsem zvolila metodu sněhové koule neboli snowball sampling, která v podstatě vyplynula ze situace a jevila se mi jako nejvhodnější postup. Hendl považuje metodu sněhové koule za vhodnou metodu pro interview a definuje ji jako volbu dalších případů na základě doporučení již zkoumaných jedinců (Hendl 2008: 152). Disman k této technice říká, že spočívá na výběru jedinců, při kterém nás nějaký původní informátor vede k jiným členům naší cílové skupiny. Jak Disman dodává, aplikace této techniky má charakter konstrukce účelového vzorku (Disman 2006: 114-115). Ano v mém případě se jedná o účelový vzorek a to z několika důvodů. Především je nutné podotknout, že v momentě, kdy první komunikační partner oslovil další potenciální participanty, oslovoval je již s mým cílem udělat kvalitativní výzkum, jenž má téma coming outu u asexuálů. Více jsem vysvětlila komunikačním partnerům já osobně až v momentě rozhovoru. Partneři již tedy reagovali na mou otázku případné spolupráce s vědomím, že se rozhovor bude týkat problematiky coming outu. Účelový výběr je nutný také vzhledem ke specifické tématu, neví se přesně, kolik asexuálů ve společnosti je, ovšem stále hovoříme o menšinové populaci, téma je záležitostí velmi individuálního charakteru a komunikační partneři hovoří o citlivých a osobních záležitostech.

S již zmíněnou neprobádaností a neznalostí tohoto tématu souvisí také otázka povědomosti o této oblasti mezi samotnými asexuály. Medializace asexuality a širší veřejné povědomí o ní, započalo, jak jsem již zmiňovala v USA v roce 2001 vznikem sítě [aven \(asexuality.org\)](http://aven.org) a v České republice rokem 2006 vznikem odnože serveru asexuality.org/cz, který postupem času zanikl, jelikož byl vytvořen nový server asexual.cz. Tento fakt má vliv i na to, jaké kohorty se bude téma coming outu týkat. Týká se lidí, kteří se identifikovali s asexualitou a co se týká mých komunikačních partnerů v tomto procesu identifikace jim významně napomohl internetový server asexual.org či asexul.org/cz. Participanti na tomto výzkumuse na základě této identifikace (mimo jiné) nestydí o své asexualitě hovořit.

Jak reflektuje Kaufmann, vytvoření vzorku je jedním z mistrovských kousků. V kvalitativním výzkumu nejsou obvyklá kritéria jako věk, stav či profese tak významná, vymezují rámec, ale nevysvětlují, zatímco životní příběh ano (Kaufmann 2010: 49).

V kvalitativním přístupu, cituje Kaufmann Michelata, vzorek v žádném případě za reprezentativní považovat nemůžeme (Michelat in Kaufmann 2010: 49). Kubátová souhlasí, když píše, jak je důležité při psaní projektu kvalitativního sociologického výzkumu vědět, že výsledky tohoto výzkumu jsou nejisté (Kubátová 2006: 183). Jak dodává Kaufmann, v případě chápajícího rozhovoru je důležitější správně vybrat respondenty než vytvořit vzorek (Kaufmann 49-50).

Jak tedy konkrétně v mém případě probíhal výběr vzorku. Zmínila jsem již, že jsem zvolila postup metodou sněhové koule, oslovila jsem tedy na osobní doporučení prvního komunikačního partnera, který byl ochoten kontaktovat na jeho doporučení další potenciální komunikační partnery. Využil v tomto postupu jak jeho osobních kontaktů, tak také již uvedený serveru asexual.cz. S jeho pomocí se mi během tří měsíců podařilo navázat kontakt se třemi dalšími asexuály a čtyřmi asexuálkami, se kterými poté proběhl rozhovor.

Technika sněhové koule má jistě určité výhody i nevýhody. Jak píše odborná pracovní skupina pro problematiku této metody, určitou výhodou je záměrný výběr, přičemž relativně malý výběrový soubor dotazovaných poskytuje základní profil mnohem většího počtu kandidátů.“ (Odborná pracovní skupina pro problematiku metody sněhové koule a dalších metod 1997: 21). Nevýhodu vidím v tom, co popisuje Disman, teoretické nasycenosti vzorku technikou sněhové koule nedosáhneme (Disman 2006: 115). Na druhé straně Disman uvádí případ, kdy je vhodnost této metody na místě, což je moment, kdy víme, že je dotyčný zprostředkovatel dalších participantů identifikován jako oficiální vlivná osoba (Disman 2006: 114). Toto je můj případ, jelikož první komunikační partner je člověk, který se již několikrát prezentoval v médiích a to jak v časopisech Respekt a Týden, tak v televizním pořadu zaměřujícím se na queer tematiku Qéčko, tak také v rámci diskuze na festivalu Academia Film Olomouc, kde se zapojil aktivně a veřejně do diskuze. Byl tedy prvním asexuálem, který se takto otevřeně veřejně prezentoval. Výhodou účelového vzorku je také možnost mít genderově vyvážené komunikační partnery a partnerky, v mém případě jsou to čtyři ženy a čtyři muži.

3.3 Metoda získávání dat

3.3.1 Proč právě rozhovor?

Proč právě rozhovor? Sediman odpovídá: „Rozhovor proto, že mě zajímají příběhy jiných lidí. Jednoduše řečeno, příběhy jsou cestou k poznání.“ (Watkins in Seidman 2006: 7). Vyprávění příběhů je v podstatě proces, kterým se vytváří významy. Když lidé vyprávějí nějaký příběh, vybírají z jejich proudu myšlení detaily o určité zkušenosti (Seidman 2006: 7). Mauger uvádí pozitiva rozhovoru tím, že kritizuje iluzi, podle které by názory vyjádřené v běžných situacích měly být pravdivější než názory zaznamenané během rozhovoru. Rozhovor přirozeně rozehrává nové vlivy, ty ale nepřicházejí navíc, pouze nahrazují jiné (Mauger in Kaufmann: 79). Pro svůj výzkum jsem si vybrala rozhovor, konkrétně chápací rozhovor známého francouzského sociologa Jean-Claude Kaufmanna. Rozhovor má v humanitních a sociálních vědách už dlouhou historii²⁹, tvrdí Kaufmann. V této bohaté historii můžeme vyzdvihnout dva prvky, tendenci přikládat větší význam informátorovi a velikou rozmanitost metod. K prvnímu prvku Kaufmann dodává, rozhovor vedený pomocí dotazníku byl postupně nahrazován stále pozornějším nasloucháním mluvčího. Přínos Carla Rogerse se v tomto směru stal důležitým mezníkem a chápací rozhovor se řadí mezi následníky tohoto vývoje (Kaufmann 2010: 21). Chápací rozhovor, který by pro svůj těsný kontakt s konkrétním mohl být nařčen z empirismu, je paradoxně, stejně jako interpretativní antropologie (Geertz in Kaufmann 2010: 88-89), neobyčejně příhodnou metodou pro teoretickou práci (Kaufmann 2010: 88-89).

Tomuto přístupu kvalitativního výzkumu, jakým chápací rozhovor je, jsem velmi nakloněna, je mě osobně blízký a to z důvodů, které v této kapitole následně uvádím. Pro tematiku asexualit, která je, jak už bylo řečeno, oblastí citlivou a mnohdy se s komunikačními partnery dostávám do intimních oblastí, velmi vhodný. Vhodnost této metody vůči mému tématu výzkumu vidím právě v tom, jak chápacího rozhovor pojímá vztah tazatele a komunikačního partnera. Jak vysvětluje Kaufmann: „Pokud tazatel jednotvárně odrecituje seznam otázek nebo je dokonce přečte jako v dotazníku,

²⁹ „Jeho počátky jsou různorodé: sociální výzkumy 19. století, terénní práce etnologů, klinické rozhovory psychologů“ (Kaufmann 2010: 21).

respondent si brzy osvojí stejný styl odpovědí a omezí se na stručná sdělení. Toho je třeba se důkladně vyvarovat, protože takto vzniklý materiál nemá s chápající metodou nic společného (Kaufmann 2010: 56). Chápající rozhovor má úplně opačnou dynamiku, tazatel se aktivně zapojuje do otázek, aby vzbudil zájem dotazovaného (Kaufmann 2010: 23). Ke klasickému pojetí metodologie se vyjadřuje Loubet del Bayle: „Klasické pojetí metodologie rozhovoru hlásá neutralitu tazatele, který nesmí projevit souhlas, odsudek ani překvapení a to znamená držet si určitý odstup a osobně se neangažovat.“ (Loubet del Bayle in Kaufmann 2010: 61), což kritizuje také Gotman když hovoří o tom, že upozadování se, dívání se stranou, klopení očí, tváření se nenápadně, děláním se malým není k ničemu. Stejně nikdo neuvěří, že k tématu, o které se zajímáte, nemáte co říci (Gotman in Kaufmann 2010: 61).

Cílem chápajícího rozhovoru je tedy narušit hierarchii klasického pojetí metodologie rozhovoru, udaný tón má mnohem blíže ke konverzaci dvou sobě rovných partnerů než shora řízenému dotazování. Někdy se stane, že konverzační charakter získá skutečně navrch a na původní rámce rozhovoru se pozapomene: lidé si spolu prostě povídají o určité věci. Takové okamžiky jsou důkazem, že se podařilo vzbudit zájem a jak tazateli, tak dotazovanému pomáhají nabrat dech a respondent pochopí, že pokud se ponoří hlouběji do sebe, podaří se mu lépe se vyjádřit.“ (Kaufmann 2010: 57).

• 3.3.2 Chápající rozhovor

Jak jsem již uvedla v kapitole o výzkumném souboru, participanti byli kontaktováni mým prvním komunikačním partnerem již s dotazem na případnou spolupráci na kvalitativním výzkumu s tématem coming out u asexuálů. Komunikační partneři byli informováni o tom, že potenciální spolupráce bude probíhat formou rozhovoru, který si budu zaznamenávat na diktafon a zajistím participantům anonymitu v tom smyslu, že pochopitelně nebudu uvádět jejich jména a také, pokud si to nebudou přát, nebudu uvádět přepisy rozhovorů v příloze výzkumu, který bude pravděpodobně dostupný na internetu komukoliv. Jak říká Kaufmann: „...mluvený záznam umožňuje intimní ponor, dotyk s životním příběhem, zatímco v hlavě se hnětou konceptuální kategorie výzkumu: nejlepší podmínky pro takovou symbiózu.“

(Kaufmann 2010: 92). Má volba nahrávat záznamy na diktafon byla okamžitá, vidím jedině pozitiva tohoto postupu. Podstatné také bylo, že nikdo z mých respondentů neměl s tímto postupem problém a nikomu z participantů také nevadilo, že transkripty rozhovorů uvedu do příloh. Rozhodla jsem se všechny rozhovory realizovat na neutrální půdě, tedy ve veřejném prostoru. Toto rozhodnutí předcházelo zamyšlení nad výhodami tohoto kroku či naopak negativy, které to může přinést. Dospěla jsem k závěru, že realizací rozhovoru v prostředí, které bude jak pro mne, tak pro komunikační partnery cizí a nebude to osobní prostor ani jednoho z nás, dosáhnu vyváženého prostředí pro obě strany.

Na úvod každého rozhovoru jsem nejenom dotyčným představila jak sebe, tak výzkum, ale také jsem se snažila navodit příjemnou atmosféru. Abychom přispěli respondentovi mluvit, můžeme použít cokoli, šarm, osobní kouzlo, humor (Douglas in Kaufmann 2010: 64). Výzkum jsem uvedla a objasnila tím, že jsem řekla pět základních okruhů, na které bych se ráda ptala a každému jsem hned na úvod nabídla možnost vyjádřit nechuť o určitém tématu hovořit. Také jsem participantům nabídla sdělit mi kdykoli během rozhovoru, že si nepřejí o čemkoliv mluvit. Myslím si, že výhodou tohoto postupu je psychické zklidnění partnerů, kteří jsou předem obeznámeni s tím, jaké otázky je čekají, což přispěje k uvolněnější atmosféře. Na druhé straně je samozřejmě nevýhodou, že se na základě předem uvedených okruhů otázek partneri mohou připravit na své odpovědi. Přesto si myslím, že tento postup byl vhodný a to vzhledem k citlivosti tématu, což také potvrzuje fakt, že se podařilo samotné rozhovory realizovat ve spontánní a uvolněné atmosféře. Myslím si, že možnost volby mohla přispět k faktu, že se aktéři neostýchali mluvit o všem a nestalo se, že by kdokoliv z komunikačních partnerů vyjádřil přání o daném tématu nehovořit. Snažila jsem se také myslet na to, co popisuje Kaufmann, výzkumník se musí uvolnit a oživit rozhovor, použít všechny možné prostředky, aby do něj respondentovi co nejvíce vtáhnul. Aniž si však během rozhovoru přehnaně lámu hlavu ovlivňováním respondentovi, není zkrátka možné dělat vše najednou (Kaufmann 2010: 76).

Podstatná poznámka, kterou jsem komunikačním partnerům vysvětlila také hned v úvodu, směřovala k tomu, že tyto základní okruhy jsou pouze rámcovými oblastmi a během rozhovoru je potenciál probrat cokoli, co se vyvine ze situace a je tudíž možné kdykoli mluvit o čemkoliv, co je napadne v souvislosti s určitou oblastí.

Řídila jsem se tím, co popisuje Kaufmann a to, že jediné, co tazatel musí, je snažit se porozumět, s náklonností a uznáním a také s intenzivní touhou po poznání (Kaufmann 2010: 61). Respondent musí cítit, že to, co říká, má pro tazatele velkou cenu a že ho upřímně poslouchá a je ochoten odchýlit se od svých otázek, aby mu dal prostor cokoliv okomentovat (Kaufmann 2010: 57). Dodává, že pokud chce výzkumník opravdu porozumět, musí se umět zbavit veškerého svého morálního úsudku (Kaufmann 2010: 61).

Tento přístup souvisel také s průběhem rozhovorů, kdy jsem se neptala pouze a striktně na otázky, které jsem měla připravené, ale snažila jsem se flexibilně reagovat na odpovědi participantů. Prakticky se ani nešlo striktně otázek držet, pokud se participant rozpovídal o určitém tématu více do šíře, bylo vhodné na jeho vyprávění určitým způsobem reagovat a pokud bych položila další otázku bez náznaku porozumění či zpětné vazby, domnívám se, že by to atmosféru a vztah mezi mnou a mým partnerem či partnerkou narušilo. Jak potvrzuje Berger a Luckmann, „Respondent naopak potřebuje určité náznaky, aby mohl svůj projev usměrnit. Je to ostatně jeden ze zákonů interakce: bez typifikace konverzačního partnera není možné interakci strukturovat (Berger-Luckmann in Kaufmann 2010: 61). Každé interview je tedy individuální, přesto jsem si hlídala základní okruhy témat, které jsem měla s komunikačními partnery za cíl probrat, abych příliš neodbíhala od tematických okruhů. Jak dodává Kaufmann, seznam otázek je v případě chápajícího rozhovoru velmi flexibilním návodem. Je velmi nepravděpodobné, že výzkumník bude číst a klást otázky v pořadí, v jakém si je předtím sepsal. Je to jednoduše návod, jak respondenty přimět, aby se rozmluvili o daném tématu, přičemž ideálem konverzace, která bude bohatší než pouhé odpovědi na otázky, aniž se přitom odchýlí od tématu. Svým způsobem konverzace, při které na seznam otázek zapomeneme (Kaufmann 2010: 52). Také jsem se občas ptala na otázky, které jsem si předem nestanovila, ovšem pokládala jsem je pouze, když jsem vycítila ze situace, že si to mohu dovolit, tedy že je tomu situace nakloněna že to obohatí a doplní odpověď na předchozí otázku, která se vztahovala k nějakému ze základních témat. Jak uvádí Kaufmann, pokud je otázka zvolena pečlivě, může být formulována lehce posunutě, několik okrajových otázek může přinést zajímavé neočekávané poznatky (Kaufmann 2010: 54). Mnohdy jsem na odpovědi participantů reagovala, tím, že jsem v krátkosti přeformulovala význam jejich sdělení,

abych se ujistila, že jsem jejich odpověď zachytila správně. Tento krok mnohdy zapříčinil, že se komunikační partneři rozpovídali detailněji o daném tématu, více do hloubky a tak jsem získala více informací.

Tento přístup mi, dle mého soudu, přinese více dat, než pouhé zaměření se na předem vymezená témata. Na druhou stranu je zde pochopitelně riziko, že se s komunikačními partnery během rozhovoru příliš oddálím určitým tématům. To však nevidím až jako tak závažnou potíž, jelikož se v analýze poté zaměřím na ta témata, která potřebuji a ostatní fakta mohu uvést jako poznatky, ke kterým jsme se v rozhovorech s partnery dostaly v rámci pojednávání o určitých tématech. Kaufmann objasňuje klíčovou formulaci otázek, která je rozhodující. Říká, že se nemáme ptát proto, abychom se ptali, ale v každém okamžiku rozhovoru najít vždy tu nejlepší možnou otázku. Ta nefiguruje na připraveném seznamu, ale musí vyplynout z toho, co říká respondent (Kaufmann 2010: 57).

Během realizace rozhovorů jsem měla na paměti radu, kterou zmiňuje Becker: „Ať použijeme jakékoliv techniky, je důležité nebýt pasivní a nenechat se ukolébat iluzí, že nápady se budou z terénu vynořovat samy od sebe.“ (Becker in Kaufmann 2010: 42).

3.4 Vytváření teorie

Kaufmann objasňuje chápající přístup, který „je založen na přesvědčení, že lidé nejsou pouhými nositeli struktur, ale jsou aktivními tvůrci sociální, a s tím strážci významného vědění, které je třeba pochopit zevnitř, prostřednictvím hodnotového systému jedinců. Sociolog má být schopen na základě sesbíraných dat interpretovat a vysvětlovat. Pochopení osoby je pouze nástrojem, cílem sociologie je chápající vysvětlení sociální.“ (Kaufmann 2010: 30).

- **3.4.1 Analýza dat a konstruování objektu**

Můj výzkumný materiál byl po dokončení všech rozhovorů s komunikačními partnery v podobě audio záznamu. Ten bylo nutné přepsat, abych ho následně mohla analyzovat. Zvolila jsem doslovnou transkripci, kterou Hendl popisuje jako proces

převodu mluveného projevu z interview do písemné podoby (Hendl 2008: 208). Jak potvrzuje Hendl, je možné pak zdůrazňovat důležitá místa podtrháváním, opatřovat určitá místa komentářem na kraji stránky nebo vytvářet seznamy a srovnávat jednotlivá místa textu. Hendl navrhuje několik variant, které jsou v rámci doslovné transkripce možné a to různé stylistické úpravy textu či očišťování od chyb ve větné skladbě a podobně (Hendl 2008: 208). Jednou z možností je i neupravená transkripce, pro kterou jsem se rozhodla a ponechala jsem tedy transkripty v plné verzi.

Poté, co jsem měla přepisy výpovědí, následovala analýza dat. Kaufmann nevynechává určitou metodu, kterou by měl výzkumník data analyzovat, podává spíše obecné rady a návody, které ilustruje na konkrétních případech z jeho výzkumů a které mi velmi pomohly. V analýze jsem se dále inspirovala metodou otevřeného kódování, které vysvětluje Hendl. Podle něj výzkumník během procházení daty lokalizuje témata v textu a přiřazuje jim označení. Pomalu čte terénní poznámky a přepisy rozhovorů a všímá si kritických míst. Otevřené kódování odhaluje v datech určitá témata, která jsou nejdříve na nízké úrovni abstrakce, mají vztah k položeným výzkumným otázkám, k přečtené literatuře, pojmům užívaným účastníky nebo jde o nové myšlenky, které vznikají během čtení. Jak uvádí můj případ, někteří výzkumníci přistupují k textu se seznamem předběžných kódů, které postupně doplňují o nové části. Otevřené kódování tedy vede k seznamu témat, která poté pomáhají badateli vidět témata v celku a stimulují ho hledat další témata. Výzkumník postupně třídí a organizuje tento seznam, kombinuje a doplňuje v další analýze (Hendl 2008: 247).

S rámcovou představou, kterou jsem nastínila v úvodu a kterou jsem měla stále na paměti, jsem tedy začala pročit jednotlivé přepisy výpovědí. Vzhledem k tomu, že jsem měla pět předem stanovených oblastí zájmu, které vycházely z konkretizace tématu výzkumu a ze kterých byly odvozeny i výzkumné otázky, dospěla jsem také k pěti kategoriím. Měla jsem tedy pět kategorií včetně podkategorií (viz podotázky zmíněné výše), tyto podkategorie byly podpůrným nástrojem pro analýzu dat, nepovažovala jsem je za konečné a neměnné. Během analýzy jsem byla otevřená potenciálním změnám a možnostem nových kategorií, které mohou vzejít z analýzy dat, což se také stalo.

K dalšímu kroku jsem použila počítačový program na analýzu dat atlas.ti, ve kterém jsem si uložila veškeré přepisy výpovědí. Pročítala jsem tedy transkripty

rozhovorů po druhé, tentokrát již v tomto programu. Toto druhé čtení bylo systematické, postupně jsem se zaměřovala na jednotlivé kategorie a označovala jednotlivé části textu, které se mi jevily jako náležející daným kategoriím. Silverman vysvětluje, že cílem kvalitativního výzkumu je pochopit kategorie participantů a vidět, jak jsou tyto užívány v konkrétních aktivitách jako je v mém případě vyprávění příběhů (Propp-Sacks in Silverman 2000: 128). Silverman cituje Coffeyho, píše, měli bychom být pozorní vůči výzkumnému materiálu, člověk si musí být jistý tím, k čemu ho můžeme či nemůžeme používat. Jsou to sociální fakta, jelikož jsou produkována, sdílána a užívána společensky organizovanými způsoby. Konstruuji určitý způsob reprezentací s jejich vlastními konvencemi (Silvermann 2000: 128). Pročetla jsem tedy všechny výpovědi a označila si u všech komunikačních partnerů úryvky textů ke všem pěti kategoriím. Program atlas.ti mi tuto práci usnadnil, jelikož je v něm možné označovat části textů a následně si je označovat danou kategorií, ke které náleží (pro ten daný moment). Program mi z tohoto druhého kroku vytvořil k jednotlivým participantům přehledné schéma. Atlas.ti má několik funkcí, které pomohou výzkumníkovi ještě více zpřehlednit data. Já jsem využila funkci zobrazení dat podle citací neboli úryvků z přepisů, které jsem si zařadila pod jednotlivé kategorie a také funkci zobrazení dle kódů (= kategorií).

Ve třetím kroku jsem pročetla již označené úryvky výpovědí, které mi program vyseletoval k jednotlivým kategoriím, a v rámci nich jsem si vypisovala poznatky, které z nich vyplývaly. Tyto poznatky jsem si poté znovu četla, a buď jsem je zařadila k již předem vytipovaným podkategoriím, nebo jsem pro ně vytvořila nové podkategorie. Ke všem pěti základním kategoriím tedy vzniklo několik podkategorií.

Konečným krokem bylo, že jsem se snažila úplně odhlédnout od veškerých kategorií, podkategorií a poznatků³⁰ a opět jsem pročetla nejdříve přepsané výpovědi, poté vyselektované citace a posléze citace zařazené k jednotlivým kategoriím. Průběžně jsem vše stále upravovala, až jsem dospěla do finálního stádia, kdy jsem již neměla tendenci dále data selektovat a analyzovat a mohla jsem přejít k jejich interpretaci.

³⁰ „Terénní výzkumník chce všechno vidět, všechno vědět, hlavně to, co se skrývá, chce otevřít všechny zavřené dveře nebo aspoň nahlédnout klíčovou dírkou.“ (Berger in Kaufmann 2010: 89).

Proces interpretace dat Kaufmann nazývá konstruování objektu, uvádí, že skutečný začátek výzkumu nastává ve chvíli, kdy se výzkumník, poté, co prošel svoje nahrávky, rozhodne zpracovat jejich obsah, aby posléze dospěl k napsání sociologického textu. Tato fáze se obvykle nazývá „obsahovou analýzou“. Kaufmann tento termín nepoužívá, protože jak říká, nabyl velmi úzce vymezeného významu, který souvisí spíše s užitím určitých technik než konstruováním objektu, jež je pro něj podstatné a jemuž věnuje hlavní pozornost. Výsledek závisí na analytické schopnosti výzkumníka. Zpracování má být skutečné zkoumání – jdoucí do hloubky, dobovačné a imaginativní. Je třeba nechat promlouvat fakta. Posun je umožněn neustálým doplňováním a zdokonalováním hypotéz a konceptů (Kaufmann 2010: 88-89). V teorii založené na faktech je volnost omezena požadavky terénu. Tato ztráta je nicméně kompenzována velmi podnětnou zvláštností a to konfrontací různých úrovní myšlení. Sociologický objekt je konstruován za pomoci domorodých kategorií, které jsou využity k vytvoření teoretického modelu, od něhož si výzkumník s jeho postupným precizováním vytváří odstup. V teorii založené na faktech nicméně výrazně převládá neustálá konfrontace mezi věděním lokálním, které Kaufmann nazývá domorodé kategorie a věděním globálním neboli abstraktními koncepty. Domorodé vědění je termín, který vychází z tvrzení, že obyčejný člověk je nositelem neznámé kultury (Kaufmann 2010: 97-99). Inspiruji se také pohledem Blumera³¹, o jehož pohledu na práci výzkumníka píše Kubátová: „Chce-li vědec rozumět jednání lidí, je pro něj důležité, aby viděl objekty lidí tak, jak je vidí oni sami.“... „Vědec by se měl bránit předsudku, že lidé, jejichž oblast života zkoumá, nazírají na svět jako on“ (Kubátová 2006: 131).

„Chápající rozhovor pracuje se zcela specifickou formou postupného oddělování, která není v absolutním, ale relativním protikladu vůči běžnému vědění, spočívajícím v neustálém pohybu mezi porozuměním, pozorným nasloucháním a distancováním se jdoucím ruku v ruce s kritickou analýzou.“ (Kaufmann 2010: 28). Kaufmannův osobní přístup je jít do práce s určitou představou v hlavě a jak uvádí, objekt se konstruuje postupně, jak se den za dnem teoreticky rozpracovávají hypotézy

³¹ Blumerem se inspiruji proto, že je mým výzkumným cílem zmapovat proces coming outu u asexuálů a následné reakce sociálního okolí. Tento proces vidím jako interakci, o které hovořím v teoretické části právě v kontextu s interakcionismem.

vytvářející v terénu a výsledkem je specifická, konkrétně poznamenaná teorie, která jen pomalu vystupuje z dat (Kaufmann 2010: 29). Chápající rozhovor je na rozdíl od klasického modelu postaven na tom, že terén neslouží verifikaci předem stanovené problematiky, ale stává se výchozím bodem pro její zkoumání (Kaufmann 2010: 27).

Kaufmann se v závěru vyjadřuje k celkovému designu výzkumu. K tomu, jakým stylem interpretovat data, neboli jakým stylem psát. Zmiňuje, že přesto, že se student nachází v přísném vědeckém rámci, ve kterém musím zůstat, může nabídnout jiný text, než jakým je předpokládán vzor sociologických textů, zvláště je-li jeho výzkum založen na chápacím rozhovoru. Jak vysvětluje, jádrem vědecké objektivizace je argumentační nit a není důvod, proč by tato nit nemohla být jednoduše a živě převyprávěna. Volnější psaní tedy není v protikladu k vědecké objektivizaci (Kaufmann 2010: 134). Interpretaci dat koncipuji představením hlavních kategorií, jejich zasazením do kontextu výzkumného cíle a poté objasněním souvislostí se vzniklými podkategoriemi. V rámci podkategorií, které také představuji, uvádím výsledky dat. K výsledkům přikládám vybrané citace z doslovných transkriptů rozhovorů, které jsem realizovala s komunikačními partnery. Tyto citace jsem volila dle příznačnosti pro daná zjištění (výsledky) a jsou tedy názornými příklady, jež ilustrují konkrétní myšlenky. Jednotlivé kategorie a podkategorie se prolínají a jejich jednotlivá témata spolu samozřejmě úzce souvisí. V průběhu interpretace výsledků se snažím provázat kategorie, podkategorie a témata k nim náležející tak, aby spolu byly ve vzájemné vztahu a tvořily tak logický a konzistentní celek.

• 3.4.2 Výsledky analýzy

V této kapitole představuji výsledky analýzy dat. Proces analýzy dat vyžaduje tvorbu kategorií, což není vždy snadné z důvodu přesahů témat v rámci kategorií do témat jiných kategorií. Jak jsem v metodologické části uvedla, kategorie ani podkategorie jsem tedy od sebe během analýzy dat striktně neoddělovala a byla jsem otevřená případným změnám a úpravám. Při interpretaci pro mě však byly finálně utvořené kategorie a podkategorie určující.

V průběhu interpretace dat se tedy kategorie a jejich podkategorie pozměnily, z původně stanovených pěti kategorií, mi zůstaly čtyři: **vnitřní coming out**, **vnější coming out**, **reakce** (= reakce sociálního okolí na vnější coming out komunikačních partnerů) a **motivace** (= motivace aktérů neboli proč se rozhodli pro coming out). Původní kategorie **prožívání** se rozptýlila mezi další kategorie a podkategorie.

Pro potřeby empirického šetření používám rozlišení coming outu podle Lörincové, jak jsem popsala v kapitole „co je to coming out“, tedy na vnitřní a vnější:

V rámci **vnitřního coming outu** hovořím o odlišnosti, kterou si participanti uvědomují s ohledem na jejich sociální okolí. Na základě vnímání této odlišnosti hledají svou sexuální identitu, se kterou se postupně identifikují. Identifikace u většiny komunikačních partnerů probíhá za velkého přispění serveru asexual.cz, vnitřní coming out je tedy o nalezení své sexuální identity, která může přicházet v souladu s pozitivním postojem jedince ke svému sexuálnímu zaměření. Pracovně nazvané podkategorie pro tuto kategorii jsou „**odlišnost**“ a „**identifikace**“. V rámci této kategorie se také věnuji oblasti vztahů, která se samovolně během rozhovorů vynořovala v odpovědích některých komunikačních partnerů.

Vnější coming out, rozděluji na podkategorie „**průběh**“, ve které reflektuji proces vnějšího coming outu. Nerozděluji zde striktně, kdo z komunikačních partnerů tímto procesem prošel či neprošel, nelze to ani takto jasně říci. Někteří procházejí coming outem částečně, někteří o něm nemají problém mluvit s nikým a jeden participant prošel coming outem pouze v rámci serveru asexual.cz. Druhou podkategorií je téma „**sebe přijetí**“, které je součástí procesu, jak vnitřního, tak vnějšího coming outu a kterého někteří z komunikačních partnerů docházejí. Zde vidíme provázanost jednotlivých kategorií, jelikož právě sebe přijetí jde ruku v ruce s identifikací, o které byla řeč ve vztahu s vnitřním coming outem. Třetí oblastí procesu vnějšího coming outu je téma „**vztahy**“. V této podkategorii předkládám výpovědi participantů na otázku, zda by chtěli mít vztah a zda se již někdy dostali do situace, kdy by o ně měl muž či žena zájem.

Třetí kategorie, která je úzce spjata s kategorií „vnější coming out“, je kategorie „**reakce**“. Výsledky ukazují na souvislosti s jevy, které jsem uváděla v teoretické části práce. Kategorii člením tedy do stejnojmenné obecné podkategorie „**reakce**“, která zahrnuje mimo jiné stereotypní reakce v rámci normativně smýšlející společnosti, se

kterými se někteří komunikační partneři setkávají a data pochopitelně reflektují jejich zpětnou vazbu na tyto reakce. Druhou podkapitolou jsou „**negativní reakce**“, do této spadá téma s pracovním názvem **Trollové**. Trollové jsou účastníci online diskuzních serverů, kteří provokativně narušují diskuze v rámci určitých témat, jak na to reagují samotní asexuálové nastiňují v rámci interpretace dat.

Poslední, čtvrtou kategorií je „**motivace**“ neboli, co bylo pro účastníky motivací sdělit svou sexuální identitu v rámci svého sociálního okolí. Komunikační partneři uvádějí motivy, které je k tomuto kroku vedly. Následně odpovídají na otázku týkající se pojetí sexuality v naší společnosti. Opět je z výpovědí zřejmá souvislost s jevy ve společnosti, o kterých jsem pojednávala v rámci teorie. Podkategoriemi v rámci „motivace“ tedy jsou: „**pojetí sexuality**“, a „**motivace**“.

Každé kategorii dále věnuji samostatnou kapitolu, ve které zasadím dané téma do kontextu výzkumu a uvedu podkategorie. V rámci podkategorií interpretuji data a doplním vybranými citacemi. Následně uvedu diskuzi, ve které shrnu a zhodnotím výsledky výzkumu.

Na začátku každé kategorie či podkategorie vždy uvádím výzkumné podotázky, které se daného tématu týkají. Jak jsem již uvedla v metodologické části, neznamena to však, že jsem se ptala pouze na tyto otázky.

Přikládám schéma, které objasňuje čtyři výsledné kategorie, podkategorie a jejich vztahy:

COMING OUT

1) Vnitřní

- Odlišnost
- Vztahy
- Identifikace

2) Vnější

- Průběh
- Vztahy
- Sebepřijetí

3) Reakce

- Reakce
- Negativní
- Trollové

4) Motivace

- Pojetí sexuality
- Motivace

3.4.2.1 Vnitřní coming out

(otázka - Popiš mi prosím, jak jsi prošel/la vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomil/a, že jsi asexuál/ka?

Vzhledem k mému výzkumnému cíli, kterým je zmapovat proces vnitřního a vnějšího coming outu mých komunikačních partnerů a následné reakce sociálního okolí na jejich coming out, začnu logicky interpretací kategorie „vnitřní coming out“.

Na základě ověření vhodnosti výběru tématu a následné přípravě podotázek, jsem tedy zvolila dvě podkategorie, jejichž pracovní názvy jsou: **„odlišnost“** a **„identifikace“**. Jak jsem již vysvětlila výše, neomezovala jsem se pouze na tyto předem připravené kategorie, a proto mi během analýzy dat vznikla další podoblast k podkategorii „odlišnost“ s pracovním názvem **„vztahy“**.

Jak bylo již zmíněno v teoretické části, jedinec prožívá vnitřní coming out v momentě, kdy si začne uvědomovat svoji sexuální identitu. Pojmenuje ji a zároveň ji, v případě mých komunikačních partnerů, akceptuje. Toto uvědomění se u všech mých komunikačních partnerů děje na základě vnímání odlišnosti, konkrétně odlišného chování lidí v jejich sociálním okolí. Komunikační partneři popisují jak, kdy a za jakých okolností si postupně uvědomovali svou asexuální identitu.

3.4.2.1.a Odlišnost

(otázka - Jak jsi vnímal/a svou odlišnost)

V rámci této podkategorie reflektuji výpovědi komunikačních partnerů vztahující se k jejich životní etapě, ve které si postupně uvědomovali svou odlišnost, svou odlišnou sexuální identitu. Jejich odpovědi k této podkategorii se týkají především uvědomění si své odlišnosti v rozmezí období puberty až střední školy. Na základě této zkušenosti reflektují, jak toto období prožívali.

V kontextu s pojmáním otázky odlišnosti se většina (sedm z osmi) komunikačních partnerů zmiňovala také o vztazích, jelikož oblast vztahů a partnerství se nepochybně k vnitřnímu coming outu úzce vztahuje.

Vnímání své odlišnosti a poté i své sexuální identity - asexuality na základě chování sociálního okolí participantů v období puberty až střední školy je hlavní oblastí, která se z výpovědí vynořila, objevuje se u všech komunikačních partnerů a má velmi podobný charakter.

Vhodným příkladem pro ilustraci této oblasti je Michalova výpověď:

„...už od puberty nebo od dětství mě nikdy tak nějak nenapadlo, jako třeba ostatní kluky, vnímat opačné pohlaví jako nějaký řekněme sexuální objekt. Mě to zkrátka vůbec nepřišlo na mysl, já sem viděl, že různí přátelé kolem mě už třeba někdy od té puberty nebo případně později, kolem těch 18-ti let, někdo i dřív, že už mají nějaký, ale nějak mě nenapadlo přemejšlet, že by to mohlo zacházet do nějaké takovéto intimní roviny.“

Michal reflektuje uvědomění si své sexuální identity následovně:

„...Jako jsou věci, který se můžou v životě změnit, to jako určitě, ale já zastávám názor, že bych byl rád, kdyby to tak zůstalo. Není to prostě něco, co bych potřeboval k životu. Myslím, že na tom není zas nic špatného.“

V kontextu s „odlišností“ se Michal dostává ke vztahové otázce:

„Začal jsem taky zjišťovat, že jsou vlastně různé druhy těch asexuálů, že to vlastně nelze nějak vytvořit nějaký, to zní hrozně, nějaký jednotný prototyp nějakého asexuála, jak ten asexuál vypadá, chová se apod...Někdo třeba vyhledává vztahy se stejným nebo opačným pohlavím, někdo to třeba nerozlišuje moc a je mu to vcelku jedno a někdo chce být třeba celý život sám. A ty vztahy, no ono je potom těžký stanovit, kde je rozdíl mezi nějakým asexuálním vztahem jakoby milenců ... a nějaký přátelským vztahem no.“

Kryštof se vyjadřuje k otázce, jak vnímal svou odlišnost, na základě odlišného chování sociálního okolí, v jeho případě chování spolužáků na střední škole, tedy slovy Thomase na základě souhrnu kulturních hodnot a postojů³²:

„To se stalo určitě v pubertě, já sem si začal tehdy uvědomovat takovou zvláštní věc, že mě se třeba lidé líbí, ale najednou sem si uvědomil, že s nima nechci spát, že se mi líbí třeba po stránce estetické, že by se mi třeba líbilo s nimi chodit, ale představy těch ostatních hlavně v té době hlavně kluků, protože ty holky to braly tak nějak skrývaně, bylo s nimi spát. To mi přišlo tak strašně nelogické, proč bych s nimi měl jako spát?“

V Kryštofově odpovědi je možné zaregistrovat vliv kulturní vzorců, o kterých se zmiňují v souvislosti s Geertzem (viz kapitola „coming out a interakce“): „právě prostřednictvím kulturních vzorců, uspořádaných shluků významotvorných symbolů, chápe člověk události, které prožívá.“ (Geertz 2000: 401) :

³² Viz kapitola „coming out jako interakce“, opakují: Podle Thomase je postoj člověka individuální odpovědí na společenské hodnoty (Kubátová 2006: 129). Hodnoty a postoje jsou součástí konceptu definice situace: situace je souhrnem hodnot a postojů, který vstupuje do procesu jednání. Každé jednání je řešením situace, která je tvořena objektivními, subjektivními podmínkami a interpretací (Kubátová 2009: 148-149). **Lidé tedy jednají na základě objektivních podmínek, které jsou tvořeny souhrnem hodnot** (společenských, intelektuálních atd.). Tyto hodnoty, vysvětluje Kubátová, v daném okamžiku, ať už přímo či nepřímo, ovlivňují stav vědomí individua či skupiny. Jednání lidí je ovlivněno i subjektivními podmínkami, které tvoří předem existující postoje individuí a které mají v daném momentu interakce také na chování individuí vliv. Třetí podmínkou pro jednání lidí je interpretace, která definuje danou situaci jednání, a na základě této interpretace poté přidělujeme určité situaci význam (Kubátová 2006: 130).

„Tehdy jsme ještě neměli internet doma a ve škole se mi to na internetu řešit nechtělo. Ale už jsem měl vyřešenou tu otázku, že prostě s nikým spát nebudu, protože na střední škole jsem si ještě dával nějaké takové závazky, protože všichni s někým spali a tak jsem si říkal: no všichni s někým spí, tak asi budu muset taky. Ale pořád jsem to posouval, nejdříve do 18-ti let, do 19-ti let, do 20-ti let a pak jsem si říkal: ne, já prostě s nikým spát nebudu, když mě to nebaví, tak mě to prostě nebaví.“

Vliv kulturních vzorců je také zřejmý ve výpovědi Petry:

„Hmm, je to hrozná konfrontace vlastně jako vyrosteš na těch pohádkách... princ na bílém koni, princezna... Já prostě pocházím ze šťastného manželství, moji rodiče jsou spolu 35 let, je to fakt jako taková ta pravá láska. A to jsem měla furt jako před očima, že jo celý život. A přesně jako teď jsem se z toho tak jako nějak nořila a měla jsem jako v sobě ten ideál tý velké lásky, že já jako budu ta princezna a ten princ přijede a vysvobodí mě z té vesnice, kde jsem vyrostla, abych tam odtud vypadla a tak. A jasně, že jsem jako furt čekala, takže potom mě to jako hodně stresovalo ...Ale jako, že mám nějakou jinou identitu, než ostatní, tak to bylo evidentní už dávno...pak když je ti 26 a všichni okolo tebe se vdávají a ty seš ještě pořád panna, nepolíbená, tak je to divný. ...děláš něco jiného, než ostatní a nechceš to ani dělat a nechápeš, proč to vlastně děláš a to je na tom nejhorší asi, že vlastně vůbec nechápeš těch 99 procent lidí, jako proč se chovají, tak jak se chovají.“

Vliv kulturního vzorce, který hlásá, že jednou z významných funkcí sexuality je reprodukce, se promítá v Petřině odpovědi:

„...Já jsem třeba pociťovala tlak jako ze strany toho, že mě lidi berou jako ženu, což jako jsem, ale ne tak úplně. Já třeba nemám jasnou identitu jako v tomhle směru. Takže to byl na mě jako větší tlak, když se mě lidi ptali třeba, jestli chci děti. Na to jsem reagovala úplně jako strašně agresivně a tak. To jsou jako ty ženské atributy, který já moc neberu a to mi jako vadilo, to mi ubližovalo. Ale nějaký jako jestli mám partnera nebo tak, to mě vůbec nezajímalo.“

Vraťme se ke Kryštofovi, v jeho výpovědích se objevují i přímé interakce se svým sociálním okolím v souvislosti s etapou uvědomování si své sexuální identity a to v době střední školy:

Už v pubertě, ostatní řešili sex a moje nejerotičtější představy byly někoho držet za ruku, dokonce ani líbaní mě nebralo a dá se říct nebere ani dnes, samozřejmě, že jsem si připadal divně, ostatní řeší polohy a bůhví co ještě a já nic, to vedlo k nálepce, že jsem teplý a časem jsem si to začal myslet, než sem přišel do styku s homosexuály a zjistil, že semka teda taky nepatřím.

Kryštof reakce okolí vnímal následovně:

„Mě to moc netrápilo, že sem odlišný, mě spíš trápilo, že si myslí, že sem teplý, že mám prostě někde toho kluka, s kterým někde s prominutím vyšukávám, to mi jako vadilo, to mě uráželo. Ale to, že věděli, že sem třeba paník, to ne, to mě jako nevadilo, z mého pohledu. Z pohledu druhých toto samozřejmě není norma, je to nenormální. Takže mě nevádí, že sem odlišný, asexuální, to vadí mému okolí.“

Jak vidíme, v případě Kryštofa lze mluvit o labelingu ze strany sociální okolí, které Kryštofa považovalo za gaye, byla mu tedy přilepena nálepka 'homosexuál'.

Ovšem, jak můžeme vidět dále, nejenom tato nálepka:

„...na střední škole s tím byl docela velký problém, hlavně v prváku, protože tam byl vždycky takový, já nevím, kroužek, kde tam všichni řešili své sexuální projevy a potřeby atd. A já sem se toho nezúčastňoval, no a samozřejmě na tom základě vzniklo podezření, že bych mohl být teplý a tak sem si to jako docela užíval. Mě to jako nevadilo, mě nevadilo být označen jako jedinec, který ještě nikdy s nikým nespál, i když tehdy to mělo takový pejorativní nádech a má to i dnes....Samozřejmě oni taky s nikým nespali, ale hodně o tom kecali.“

Jak Kryštof svou odlišnost prožíval:

„Ale mě to nevadilo, já sem neměl potřebu s někým spát, nebyl tam žádný takový impuls, taková ta pudovost, která by mě řekla, ježiš to je nádhernej objekt, tak s ním se musím stoprocentně vyspat, ne. Mě se ti lidé líběj, protože mě se líběj jak holky, tak kluci, ale proč bych měl s nima spát? ...Jak mělo dojít k tomu, no tak sem z toho vycouval, automaticky sem z toho šel pryč...to spíš bylo depresivní ta představa, ježišmarja s někým spát, pro boha živého, co mám dělat? To byla spíš záležitost stresu, než abych se na to těšil. Odpor bych ve chvíli, kdy už k tomu mělo dojít, to sem k tomu měl velkej odpor, tak to teda ne, do postele mě teda nedostaneš....dělejte si co chcete, mluvejte si s kým chcete o tom, představujte si, mějte nějaké své partnery, ale pro boha hlavně, abych se do toho nedostal já.“..“ Já sem dělal všechno proto, abych ten cíl, řekněme sexuální, oddaloval, což se mi naštěstí daří dodnes.“

V souvislosti s reakcemi sociálního okolí na odlišnost jiných lidí bych navázala odpověďmi Pavla, který se také setkal s labelingem, tedy se subjektivním označením jeho osoby ze strany sociálního okolí:

„Já jsem prostě jednou v polospánku, bylo to přesně 13. srpna 2008, jsem si najednou vzpomněl na takový rozhovor, co jsem kdysi měl ve 14-ti letech na jednom chatu na internetu s nějakou holkou, my jsme se nějak bavili o partnerských vztazích a podobně a já jsem jí jako vyložil svoje pocity, postoje, názory, myšlenky a tak dále a ona mi tenkrát řekla, víš co, ty nejsi ani heterosexuál, ani homosexuál, ty jsi antisexuál.“

Ve fázi uvědomování si své sexuální identity se Pavel setkal s touto reakcí, kterou komentuje:

„Tenhle rozhovor mi z ničeho nic vyplul na mysl, nechápu, jak k tomu došlo, protože nesetkával jsem se v předchozích dnech s žádnými podněty v tomhle směru a já jsem si jako říkal, no tak antisexuál to zní jako strašně negativně, to ne, ale tak můžu zkusit asexuál, to funguje v latině nějakým způsobem.“

Vnímání odlišnosti u některých komunikačních partnerů vedlo k pocitům jisté „zpomalenosti“, o které hovoří:

Lucie:

„...je to vlastně taky trochu komplikovaný tím, že když je třeba někdo homosexuální, tak jako to má jinak a ví jak, že jo. Ale tady je to tak, že si třeba zezáátku můžeš myslet, že jsi zatím třeba jenom nějaká zpomalená nebo nedospělá, dětská a že se to třeba dostaví až s věkem nebo třeba s nějakou zkušeností. Tohleto taky člověka zpomalí v době nějaký tý, tom učení tý identifikace nebo že si to prostě vysvětlíš nějak jinak. Takže tím bych řekla, že, ne u každého z nás, ale skoro u všech ten proces nějakého toho uvědomění si se hodně natáhne časově.

Iva:

„No tak nějak od těch 15-ti dá se říct, spolužáci začínali se svými prvními zkušenostmi a já sem si říkala, co na tom maj, dyť to není vono a je to divný a je to slizký a prostě ble... v těch 15-ti a pak sem si říkala, že sem třeba jen taková opožděná a že to nějak doběhne a měla jsem zezáátku tendenci to nějak lámat přes koleno, nějak se do toho nutit... Ale ono to nějak nepřicházelo... tak jsem to prostě nechala plavat, sem si říkala, že tomu nechám volnej průběh.“

U Martina bych v souvislosti s tím, co zmínění komunikační partneři považují za „zpomalenost“, navázala na téma vlivu rodiny, o kterém jsem již mluvila v souvislosti s Petrou.

Martin:

„...u mě je to daný rodičovskou výchovou, že sem byl takovej zpožděnej jakoby zabržděnej. A takže sem přicházel na různé věci jako se zpožděním do té puberty a zjišťoval jsem všechny ty okolnosti, jak to jako chodí, spíš jako samouk, dneska je to mnohem jednodušší pomocí toho internetu, tak jako měl jsem možnost si věci víc jakoby rozmejšlet.“

Jak toto Martin reflektuje:

„... já sem to tenkrát nebral jako nějakou újmu, ono to jako člověku nevadí, netrápí se tím, nehas, co tě nepálí, takže já sem to jako ani jakoby neřešil, nikoho sem nevyhledával, nebo podobně... mě byly jako putna nějak ty vztahy. Ale ono když se to jako protáhne jako do té vojny nebo tak, kdy vlastně kluci byli už plně aktivní ... zaměřený tím stylem jako někde si užít a podobně. ...Já nemám potřebu si jako někam dotáhnout holku a bylo mi to až jako divný. Já je nebral, jakože sou divný, já sem vnímal, že sem odlišnej, ale ne divnej...Ale tohleto sem si jako zdůvodnil, že sem to promyslel z druhé strany, jako co bych měl za nevýhody. Že sem jako fakticky domyslel všechny důsledky ...proč si dělat násilí, když můžu fungovat sám a rozvíjet sám sebe. Mě tohle vlastně umožnilo, když já sem se neangažoval v těch partnerských vztazích vystudovat vysokou školu.“

Martin dále komentuje vymanění se rodinným vzorcům chování:

„...já sem z vesnice a třeba máma má základní vzdělání, táta má teda maturitu. Jeden brácha je vyučenej, druhý má maturitu a já sem udělal vejšku, já sem to jakoby dotáh nejdál. A to vlastně díky tomu, že sem po maturitě nešel do zaměstnání a nezačal rozvíjet svoje a nezačal rozvíjet svoje sexuální touhy a tím, že bych se, no s nějakou jakoby dal dokupy, usadil bych se

no a dneska bych někde lital s traktorem po poli a podobně. Tím, že sem se jakoby odchýlil vlastní cestou, samostudiem a takovým jakoby individualismem. ... Můžu si organizovat svůj život a mám ho pod palcem. Jako všechno se nedá ovlivnit, ale čím míň živých bytostí do toho zapleteš, tak tím je to lépe ošéfovateľnější.“

Jak je také vidět z předešlých reakcí komunikačních partnerů, vztahy jsou důležitou komponentou fáze uvědomování si své asexuality v rámci sociálního okolí. Oblast vztahů již přesahuje do fáze vnějšího coming outu a budu tedy o nich hovořit i v rámci kategorie „vnější coming out“.

Uvádím nyní tři příklady výpovědí věnujících se otázce vztahů. Je z nich patrné, že je v rámci této oblasti mezi participanty jistá variabilita.

Prvním příkladem je Pavel, v jehož výpovědi týkající se vztahové otázky se opět objevuje vliv kulturních vzorců, na základě kterých jednáme:

„... ve 14-ti na podzim, to jsem tenkrát byl ve třídě kvarta nebo takového něco, na gymplu, to jsem si začal všímat, jak ty děcka spolu začínaj chodit, držet se za ruce a takové ty věci. A já jsem si na jednu stranu připadal mimo tenhleten celek a na druhou stranu jsem si nebyl jistý, jestli do toho chci taky patřit, prostě měl jsem v tom hlavně nějaký zmatek...ale tak jsem si nějak postupně řekl, že to nebudu řešit... že tomu nechám volný průběh a uvidím... A pak sme v zimě jeli na lyžák a tam jsem potkal holku... s tou jsem se tam začal bavit... a dopadlo to tak, že poslední den sme se líbali, což pro mě to bylo poprvé, co jsem se líbal s nějakou holkou nebo něco takového... na počátku jsem byl strašně takový natěšený jako jo tak teď to přijde, měl jsem to jako nějaký takový mýtus, jakože všichni o tom mluví a tak podobně jo a pak vlastně po tom polibku... jsem si říkal aha, tak jako to bylo asi ono, dobrý no. Říkal jsem si jako zajímavá zkušenost, ale spíš jak jsem se na to zezačátku těšil jako na nějakou novinku... tak pak jsem si říkal, tak zajímavý zážitek...“

Jak můžeme dále vidět, pokud se jedinec v rámci společnosti chová normativně³³, tedy podle daných kulturních vzorců, pak je společností přijímán. Pavel pokračuje:

„... jsem rád, že tu zkušenost mám a tím jsem se i zařadil do těch řad mých spolužáků a tím se i změnila moje pozice ve třídě, protože on se tam líbal s tou holkou jo a ona byla starší, jí bylo 16, tak jako to trošku vylepšilo moji pozici ve třídě, což bylo fajn.“

Pro Pavla ovšem tato zkušenost byla rozhodující v jeho hledání sexuální identity:

³³ Viz kapitola „normativní přístup k sexu(alitě)“.

„Ale já jsem si říkal, že bych to zas nemusel opakovat, že to zase nebyl takový zážitek. Měl jsem pocit z toho okolí, že to má být něco důležitého, ale pak jsem říkal, že to není zase něco, co bych potřeboval, o co bych stál. Jako nepřišlo mi to výrazně jiné, jako když si s někým podám ruku takhle, co se týče toho fyzického kontaktu nebo tak a na osm let to bylo naposledy, co jsem se s někým líbal.“

Komunikační partnerka Petra potvrzuje, jak významný vliv na nás může mít normativní přístup společnosti, tedy již zmiňované kulturní hodnoty a postoje:

„...jsem se potom na vešce jakože zamilovala, ale to je tak složitý, že to jako ani pořádná láska nebyla... už jsem byla jako tak vystresovaná z toho všeho, že jsem se do toho kluka zamilovala spíš proto, že jako abych měla někoho, na koho se jako můžu vztahovat. Ale jenom teoreticky, on mě totiž naštěstí nechtěl, což bylo asi to, co jsem chtěla, aby mě nechtěl, abych mohla tvrdit, že jsem do něj jako nešťastně zamilovaná a že proto jako s nikým nic nemám. Takže on byl asi taková maska i pro mě..“

Pokud jedinec nezapadá do „normy“, čímž tedy nežije podle obecně daných kulturních hodnot a vzorců, může prožívat to, co popisuje Petra:

„No ale on člověk má jako různé kompenzační mechanismy, že jako, když ještě neví, co se s nim děje. Jako nebylo to příjemný ten život s tím, zvláště jako mezi tím 18-tým a tím 25-tým rokem to bylo asi nejhorší. Mě to už bylo jasné, že jsem prostě jiná, než ostatní, ale neměla jsem pro to žádnou přihrádku.“

V Petřiných výpovědích se také objevuje otázka genderu, konkrétně pohlavní nevyhraněnosti³⁴:

„...já jako ani nepoznám, jestli jsem hetero nebo homo. Jako jestli se mě líběj kluci nebo holky, to se mi nelíbí nikdo... předtím, než jsem na to přišla, tak jsem měla takovou speciální identitu, protože já když se to vezme jako z vnějšího pohledu, tak se chovám jako gay. Prostě jako kdybych byla chlap, tak bych asi byla gay. I jako esteticky se mi líběj takovýto ty typy kluků, který se líběj gayům a jako taky tak přemejšlim dost často... mám gay dar, když vidím gaye, tak ho poznám... jsou to jediný lidi, který mě můžou bez problému objímat, jinak se jako vůbec nenechám a tak. Takže jsem to brala tak, že se jako příroda trochu sekla a nějak jí to nevyšlo... to bylo i jedno takové moje odůvodnění předchozí.“

U komunikační partnerky Zuzany můžeme reflektovat postoje rodiny k otázce sexuality, který je velmi podobný jako u Martina (viz výše):

³⁴ Otázka genderu, konkrétně oboupohlavnosti, nevyhraněného pohlaví apod. v souvislosti s asexualitou je jistě také relevantní předmět zájmu. Sedláček se věnuje této otázce v rámci své diplomové práce podrobněji. V rámci mého výzkumu se z mých komunikačních partnerů k tomuto tématu vyjádřila pouze Petra, a ačkoliv nepovažuji aspekt genderové otázky v kontextu s asexualitou za marginální, v rámci mého výzkumu jsem limitována rozsahem a tudíž i užším vymezením předmětu zájmu, do kterého tato oblast nespadá.

„Já jsem vyrůstala v rodině, kde sex bylo tabu, takže ještě když jsem tak byla tak vychovávaná, tak já sem to brala jako, že já sem ta slušná a že to je jako normální. A takže já sem vlastně do nějakých devatenácti neměla žádného kluka, jenom sem je tak platonicky obdivovala... já jako sem opravdu pocházela z takový rodiny, kde Bravičko bylo zakázaný a prostě neměla sem se to jak dozvědět...“

U Zuzany většina odpovědí směřuje k oblasti vztahů:

„...vždycky pak po nějaký době toho vztahu ten sex začal bejt úplně příšernej. Poprvé v pohodě, podruhé v pohodě a pak sem se tomu začala nějak vyhejbat no a bylo to čím dál tím horší. A tak sem si říkala, že je to asi těma partnerama a pak sem si začala říkat, že já budu mít za ten život asi těžko s někým sex, jo, že to fakt jako asi nedám.“

Zuzana hledala možné cesty, kterými by vyřešila svůj problematický vztah k partnerům, který vznikl na základě její sexuální identity:

„Ale nenazývala sem to asexualita, spíše sem si říkala, že si musím najít někoho kompatibilního ke mně, jako třeba gaye sem si myslela, s tím bych nemusela prostě spát no. Já sem totiž nevěděla, že sou nějaký asexuálové, takže sem si říkala, že jako toho gaye nějak no.“

Zuzana tedy hledala svou sexuální identitu a procházela různými etapami:

„A jinak jako já sem ani jako nevěděla svýho času, jestli nejsem jako na holky a říkala sem si, tak i holky mi sou sympatický, že a já prostě nějak tu sexuální přitažlivost neznám. Mě byli sympatický holky i kluci, ale všechno to bylo tak nějak na té duševní rovině no. Tak sem si myslela, že takhle spíš, ale to sem si pak zase rozmyslela, protože jsem se zkoušela scházet s nějakýma holkama a zjistila sem, že i když sou krásný, tak mě taky nepřitahujou vůbec nějak sexuálně no.“

Další souvislosti s otázkou vztahů, jak u Zuzany, tak ostatních participantů, uvádím v rámci výsledků kategorie „vnější coming out“. Nyní se přejdeme k další podkategorii spadající pod „vnitřní coming out“ a tou je „Identifikace“.

3.4.2.1.b Identifikace

(otázka - Jak jsi prožíval/a moment, kdy ses identifikoval/a s asexualitou na serveru?)

Podkategorii Identifikace tematicky propojují se serverem asexual.cz, který u jednotlivých komunikačních partnerů, jak dále uvidíme, hraje významnou roli. U otázky, na kterou jsem se komunikačních partnerů v rámci této podkategorie ptala, jsem předpokládala, že tito se s asexualitou na serveru identifikovali, jelikož jsem je na základě této identifikace oslovila přes mého prvního komunikačního partnera.

Fáze uvědomování si odlišnosti a následně určité identifikace s danou sexuální identitou je opět provázaný proces. Nelze od sebe tedy poznatky zmíněné v předcházející podkategorii a ty, které zmíním nyní, striktně oddělovat. Odpovědi komunikačních partnerů k prožívání momentu, kdy se identifikovali na serveru asexual.cz s sexualitou jako svou sexuální identitou, jsou téměř totožné.

Všichni respondenti se shodují, že moment identifikace pro ně byl úlevným momentem, který prožívali pozitivně. Tento moment jim, jak níže ilustrují citace z výpovědí, dal pocit sounáležitosti s určitou skupinou lidí, kteří se řadí ke stejné sexuální identitě, také přátele a pocit pochopení.

Pavel:

„A tak jsem zkusil to slovo hodit do googlu a k mému překvapení mi vyjelo spoustu odkazů a mimo jiné i to asexual forum, to je asexual visibility education network Davida Jaye a tam jsem si začal číst o čem to má být, co si o tom myslí lidi, co se tak identifikují, jaký z toho mají pocity. A já jsem si uvědomil, že to je něco, co na mě prostě sedí, to je prostě ono, to popisuje všechno to, co já prostě cítím... prostě všechno to, co jsem se o tom dozvěděl, sedělo na mé dlouhodobé pocity, které jsem tehdy o sobě měl... Z toho jsem měl hodně dobrý pocit... v tu chvíli... jsem měl pocit, že to zlom je, protože jsem si říkal, no jasně, tak to je prostě ono a začal jsem komunikovat s těmi ostatními, ale to trvalo tak dva tři týdny měsíc takovéto poblouznění a za tu dobu jsem v té komunitě potkal pár lidí, se kterými jsem měl potom později chuť být dále v kontaktu... později jsem si říkal...že se vlastně nic nezměnilo, ten můj postoj a pocity zůstávají úplně stejné jako předtím, akorát teď už tomu umím dát jméno. Do té doby jenom, když se mě lidi ptali, jestli mám nějakou holku nebo něco, tak jsem říkal, nemám. A když se ptali proč, tak jsem řekl, prostě ne no, nevím, co na to říct.“

Martin sice potvrzuje, že pro něj byla identifikace s asexualitou na serveru radostné zjištění, nepřikládá serveru však takový význam:

„...třeba na tom internetu, já sem k tomuhle fóru došel jako náhodou a vlastně sem zjistil, že oni sou na tom stejně, že já si žiju tím vlastním proudem a mám ho takovej jako podobnej ještě vlastně někomu. To je vlastně takový jako radostný zjištění...Pro mě ale jako tohle není klíčový, já to neřeším, tu svoji studenost jakoby neřeším, takže sem neměl potřebu si s někým dávat informace...“

Zuzana:

„...začala jsem to nějak řešit a přihlásila sem se na to fórum, snažila sem se najít asexuála ... Takže od května sem na tom fóru a to byl právě čas, kdy sem se rozešla a to sem si řekla, tak teď už nechci opravdu nikoho, kdo by po mě chtěl zas sex. Tak sem prostě cíleně takhle vyhledala nějaký fórum a cíleně sem se tam přihlásila... už sem měla ponětí, že něco takového existuje...To já sem jako vždycky tušila, že sou lidi, který sou na tom stejně. To spíš byla taková úleva, že se můžu zařadit do nějaký škatulky aspoň no.“

Kryštof:

„... Pak v roce 2009 to už bylo definitivně potvrzeno, byl jsem přesvědčen o tom, že asexuál jsem. A hned druhý den jsem to roztroubil některým svým známým, že jsem se v tom poznal a ty to brali jako nějakou moji zábavu, že jsem se doma nudil a tak jsem si našel nějaké fórum a tam jsem se přihlásil, haha to tě přejde.“...Dalo by se říci, že to byl pocit takové úlevy, protože jsem si myslel, že jsem tady v té Republice úplně sám. Já jsem nikdy neměl moc kamarádů a nyní jich mám více právě z tohoto fóra... na fóru jsem potkal lidi, se kterými jsem si rozuměl, se kterými jsem se nemusel pořád bavit o sexu.“

Petra popisuje identifikaci s asexualitou v souvislosti s psychoterapií, kterou v té době absolvovala:

„... chodila jsem asi tři měsíce na psychoterapii s tím, že jsem byla taková sociofobní a necítila jsem se dobře...doktor ...navrhl mi ať se jako porozhlídnu po internetu po jako takovejch neobvyklejch orientacích nebo prostě po neobvyklejch věcech a na něco mě navedl...narazila jsem na aven, americkéj. A prostě když jsem přečetla takovoutu definici, tu základní, tak jsem úplně užasla... zjistila jsem, že to, co pociťuju, pociťujou i jiný lidi ...Okamžitě jsem se s tím ztotožnila... Takže pocit to byl úžasně pozitivní, neskutečně. Vlastně ta terapie se potom úplně proměnila, to zlepšení v té terapii bylo tak evidentní... i můj postoj k mužům se úplně změnil. Já z nich měla předtím až takovej fobickej strach...a to úplně pominulo a to mi hrozně pomohlo, takže já to beru jako úplně pozitivní zkušenost. ...i ten doktor viděl na mě, že se to jako razantně zlepšuje a tak jsme se jako rozloučili... až když jsem tomu dala ten název, tak jsem o tom přemýšlela víc strukturovaně. Že jsem ty věci začala definovat, dávat si je do škatulek a tak jako příčinně spojovat, co to vlastně znamená, k čemu to vedlo a tak.“

Michal:

„No a zhruba před rokem jsem se zaregistroval na fóru asexual.cz jako asexuál, protože to tak cítím. Začal jsem si o tom trošku psát s některými lidmi, a zjistil jsem, že máme některý názory podobný...mluvil jsem s lidmi o jejich názorech, o tom jak to vnímají, o tom jaký mají třeba zkušenosti. Na tom srazu už jsem se taky třeba dozvěděl, že někteří z nich mají už třeba zkušenosti s nějakým asexuálním vztahem, bylo to zajímavý si to vyslechnout.“

Lucie:

„...ta úleva se dostavila v té formě, že jsem věděla jako, co ten termín znamená, že pro to termín existuje a je vždycky lepší, když se můžeš zařadit do nějaký větší skupiny, než když jsi jako nějaká v uvozovkách divná. Je prostě lepší, když je to nějaká větší oficiální skupina, kde je víc těch lidí stejných. A to je pozitivní moment, když si uvědomíš, že vlastně existují lidi, který sou na tom stejně jako ty. Problém je v tom, že když to říkáš někomu, kdo mezi nás nepatří, tak ti nevěří a nebo když ti prostě uvěří, tak tě nepochopí, si myslím...Takže tam je jako dobrý, že vlastně, když třeba říkáš někomu, jak to cítíš, tak se setkáš s větším pochopením, protože i předpokládáš, že ti lidi jsou na tom podobně nebo stejně.“

Iva:

„...úleva, že jo. Protože před tím si člověk pořád říkal, musí se to změnit nebo prostě musím se do toho nějak narvat jako normálně všichni, tak já budu muset taky, že jo. Tak když člověk zjistí, že existují lidi, který sou stejný jako já, tak prostě ta úleva že jako, že nemusím se do toho nutit, tak to je osvobozující.“

3.4.2.2 Vnější coming out

(otázka - Přemýšlel/a jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi sdělil/a svému sociálnímu okolí, že jsi asexuál/ka?)

Poté, co jsem interpretovala výsledky první kategorie, tedy vnitřního coming outu a spolu s nimi reflektovala tento proces u mých komunikačních partnerů, nyní uvádím další kategorii, kterou je „vnější coming out“. Vnější coming out je proces interakce, tedy moment, kdy asexuálové, moji komunikační partneři a partnerky, sdělují svému sociálnímu okolí (rodině, přátelům, blízkým atd.) svou sexuální identitu, kterou je asexualita. Výpovědi respondentů jsou do jisté míry reflexí toho, o čem jsem pojednávala v rámci kapitol věnujících sexualitě a asexualitě. Komunikační partneři procházeli a procházejí coming outem v prostředí, které je normativní, konkrétně (mimo jiné) heteronormativní. Tento důležitý krok vedoucí k sebepřijetí a seberealizaci, jakým coming out ve většině případů bývá, je pro české asexuály znesnadněn tím, že asexualitě není věnována pozornost odborníků, tudíž s ní není obeznámena širší veřejnost. Co více, asexualita je diagnostikována jako sexuální dysfunkce. Tato fakta mají zajisté na asexuály a asexuálky procházející coming outem vliv. Je tedy třeba být si vědom těchto aspektů, které jsou v posuzování asexualitě, konkrétně coming outu u asexuálů, relevantní.

Vnější coming out, rozdělují na podkategorie „**průběh**“, v rámci kterého popisují, kdo z mých komunikačních partnerů prošel a kdo neprošel vnějším coming outem a rozvíjím dále podrobnosti k těmto rozhodnutím. Druhou podkategorií je téma „**sebeřijetí**“, které je součástí procesu, jak vnitřního, tak vnějšího coming outu a kterého někteří z komunikačních partnerů docházejí. Třetí oblastí jsou „**vztahy**“, které, jak uvidíme níže, jsou důležitým aspektem vnějšího coming outu.

3.4.2.2.a Průběh

(otázky - Proběhl u tebe vnější coming out? Neboli sdělila jsi svému sociálnímu okolí, že jsi asexuálka?)

- Pokud ano, můžeš mi popsat, jak probíhal?
- Pokud ne, co tě k tomu vede?)

V rámci podkategorie „Průběh“ se věnuji otázce vnějšího coming outu, kterou záměrně nespecifikuji do jednotlivější podotázek a pokládám ji šířeji. Nehodnotím a ani to není mým záměrem, kolik komunikačních partnerů prošlo či neprošlo procesem vnějšího coming outu. Nelze to ani s přesností říci, jelikož je v rámci oblasti coming outu opět velká heterogenita. Někteří participantů nemají problém sdělovat svou sexuální identitu komukoliv ze svého sociálního okolí, někteří ji sdělili pouze přátelům, někteří pouze na serveru asexual.cz.

Tato kategorie je velmi úzce provázána s kategorií „reakce“. Logicky, v souvislosti s odpověďmi na vnější coming out někteří participantů hovořili samovolně i o reakcích sociálního okolí na jejich coming out. Některé reakce zde uvádím, avšak systematictěji je pojímám v rámci kategorie „reakce“.

Petra:

„...tenkrát jsem bydlela s jednou kamarádkou ta vlastně mě poslala na tu terapii, když viděla, jak mi není dobře. A kvůli ní jsem tam šla. My jsme měly velice intenzivní, dodneška máme, kamarádskej vztah, takže si všechno říkáme. A jak ta terapie probíhala, tak když jsem objevovala ty asexuální stránky, tak první jsem to poslala jí ten odkaz a pak večer jsme to prostě rozebíraly milion hodin a tak. A pak jsme o tom další dva měsíce mluvily ...Teda jako samozřejmě jí to udivovalo, protože to moc neznala a samozřejmě tomu nerozumí. No ono je asi těžký tomu rozumět. Stejně jako já těžko chápou tu druhou stranu, tak oni prostě těžko chápou nás.“

V rámci rodiny:

„Takže sestra byla první, komu sem to řekla, tak ta je trošku jiná, že jo. Ta studovala v Praze, takže je taková otevřenější vůči věcem, takže jsem věděla, že to přijme v pohodě tyhle věci... ona studovala psychosociální vědy, takže nějaká jiná orientace jí prostě nepřipadá něco zvláštního... No v té rodině to bylo trochu citlivější, protože v té rodině člověk nikdy neví, co má od nich čekat, tak úplně. A navíc právě v té situaci, kdy mí rodiče jsou spolu tak šťastný a rodina je pro ně úplně na prvním místě, úplně nejvyš, jak může bejt. Tak jim sdělovat... že prostě nebudu mít nikdy rodinu, nebudu mít partnera a to prostě pro ně je rána do dneška. Jako, že jsem asexuálka, to jim je úplně jedno, ono jako pro ně sex taky nemá nějaké moc význam, tak jako jsou možná nějaký dědičný faktory, protože naši na to taky jako skoro nejsou, skoro vůbec. Takže prostě tím míň to skoro chápou, protože prostě, když si přece říkají, že to pro ně není důležitý pro nás, tak proč bys ty jako nemohla. To je tím, že to nechápou no. Takže jsem se rozhodla, že to řeknu mámě. Ale tam jsem počítala už předem s tím, že ta tomu samozřejmě úplně nevěří.“

Lucie:

- No tak to bylo vlastně později, nejdřív jsem se tak jako rozkoukávala na tom fóru no a tak nějak jsem pozorovala, co tam píšou ostatní a jak na tom jsou... když jsem se víc ujistila vnitřně, že mě ten termín vystihuje nebo jakože se chci prezentovat pod tím pojmem té asexuality. Někdo se třeba vůbec nerad řadí do nějakých škatulek a nemá to rád. No a potom, co jsem se byla více jistá jako v rámci toho fóra a že to prostě jako nějak vyhovuje moji vnitřní definici, kterou se chci prezentovat i navenek. Tak jsem to potom řekla ze začátku rodině, mámě jsem to myslím řekla nějak nedlouho potom, co jsem byla na tom fóru... mamka s tím v podstatě neměla nikdy problém, ať už jsem jí řekla cokoliv.“

Michal:

Tak jako rodičům jsem něco naznačil, když sme řešili nějaký tyhlety související témata, tak jsem se o tom nějak zmínil, ale ne nějak moc. Já už nevím, oni tomu síše moc nevěřej a tak se s nima o tom moc nebavím. Mě je to celkem jedno, já myslím, že to jsou věci do kterých nikomu nic není. Oni pořádně neví, co to znamená nebo o tom slyšet nechcú nebo tomu nevěří. V podstatě spousta lidí neví, že toto existuje a když někomu řeknete, že jste asexuál, tak v podstatě ani nevěří, že by něco takového mohlo existovat, protože oni to berou tak, že každém tu potřebu má. Ale to přece nemusí být pravda, proč by musel? Prostě někdo nekouří, někdo nefetuje, někdo nejí maso a podobně, no a někdo prostě nepotřebuje sexovat no... Bratra mám, ale s ním jsem to nijak neřešil nebo tak. To je zbytečný... Jeho by to nezajímalo... některým kámošům jsem se o tom zmínil, moc jich nebylo. Jsou třeba takový, který o tom ani nechtěj diskutovat, jsou některý, který to třeba zajímá. No a já jsem potom usoudil, že stejně nemá smysl se o tom někomu nějak moc zmiňovat, protože ono to stejně nikoho moc nezajímá a k ničemu to nevede. A nebo když se to ten člověk dozví, tak tomu ani třeba nevěří, nechápe to a myslí si, že třeba jsem si to nějak vymyslel, že je to nějaká výmluva k nějakéj mej neschopnosti třeba. Jako taky to tak někdo může brát, to chápu.“

Pavel prošel coming outem v rámci širší veřejnosti:

No doma byli jako poslední lidi, co se o tom snad dozvěděli, respektive sestra se toho dopídila sama, protože když vloni na jaře bylo to AFO, ten festival, tam byla ta přednáška a to mi volala sestra takhle ráno, protože věděla, že na ten festival se chci jít podívat a říkála, tak co potkáme se na tom Afu o asexualitě? A to mi trochu vzala dech a říkám, no jo, ale jak víš, že já tam budu? A ona, prosím tě, dyť já na ten festival du kvůli tobě. Ale já jsem vůbec nevěděl, jak ona na to přišla... A já, no jak o tom víš, dyť já sem ti to neříkal a ona a ty si myslíš, že jako sem blbá nebo co, když k tobě přijdu do pokoje, tak ty přede mnou nezavíráš počítač a když si všimnu, že tam máš na liště v opeře otevřenou nějakou stránku asexual.cz, tak to víš, že se podívám na internet, co je to zač no... Mě to přišlo fajn, protože sem jí to nemusel sám vysvětlovat, nemusel sem s tím sám za ní přijít a současně sem byl rád, že o tom teda ...vlastně potom filmu nebo té přednáše na AFU nakonec byla nějaká ta diskuze a lidi se prostě ptali, řešilo se to s tou Angelou Tucker a ty lidi se jí začali ptát na věci, jako jestli asexuálové masturbují a tak podobně a ta Angela se uchechtla a říkála, no tak jako na to se mě lidi občas ptají a ona se jich na to vždycky ptá co vy. Ona jednak říkála, že není asexuálka, takže na to těžko může odpovědět... nicméně já sem se potom později přihlásil o slovo, řekl sem, že se za áčko považuju, řekl sem Angele pár slov něco k tomu filmu, co se mi na tom líbilo nebo nelíbilo a pak sem řekl, že bych teda klidně odpověděl tady na tu otázku.“

Některé definice a popisy coming outu v odborné literatuře popisují, že mnohdy první osobou, které jedinci procházející coming outem sdělují svou sexuální identitu je někdo z rodiny či z přátel. U Pavla tomu tak ovšem nebylo:

„Mě se stávalo, protože mi to leželo v hlavě tadyty věci a dost jsem o tom přemýšlel, tak se mi stávalo, třeba když jsem byl v hospodě a třeba s úplně nějakým člověkem, kterého jsem neznal, no buď to byl někdo blízký a nebo někdo dost cizí naopak a po pár skleničkách jsem měl prostě náladu to nařknout a tak jsem o tom někomu řekl a většinou ti lidi na to odpovídali takovým způsobem jako nějaká blbost a to tě přejde a tak dál, takové ty klasické věci. A to byly takové moje první řeckněme coming outy, první coming outy probíhaly po pár pivech mezi lidmi, které už jsem potom nikdy neviděl prakticky. A ty lidi nevěděli, co to je asexualita. To vůbec. To se mi stalo až třeba letos, ale dřív ne, dřív to bylo takové, že lidi netušili. Dneska taky potkám člověka, který o tom nemá ponětí, když na to jako shodou okolností přijde řeč, ale už to není tak, že bych to musel po pár pivech říkat úplně každému... poprvé jsem to řekl... známému asi zhruba na podzim, po pár týdnech nebo po pár měsících jsem to řekl pár lidem v Olomouci, co jsem s nima tenkrát studovat a bydlel... ti se na to koukali ještě hůř než ti lidi, možná právě proto, že mě znali, tak si říkali ty si něco namlouváš a pak tě to bude mrzet, zapomeň na to, pak tě to bude mrzet a normálně žij a najdi si nějakou holku a takové věci. To byli jako první lidi, kterým jsem to řekl pár měsíců potom, co jsem se to dozvěděl.“

Martin hovoří o tom, proč nesdělil svou sexuální orientaci v rámci své rodiny:

„... Oni sou totiž jako mimo, co já dělám, vůbec tomu jako nerozuměj, já se s nima jako nemám o čem bavit. Takže oni mě jakoby nechávají žít a už to jakoby vzdali... Jako, že bych jim to vysvětlil jako přímo až do důsledku, tak oni by to možná jako nepřežili. Teď myslím to, že nechci děti... jak sem právě z tý vesnice, tak tam je ještě jako zažité to pravidlo, ...a my sme jako věřící. A tam je to právě jakoby daný tím, že oni nečekaj, že si budu tahat jako domů, aniž bych nebyl ve sňatku. Takže tohleto jim jako nepřijde jakoby divný, ale zas by mě právě už viděli jako v tom sňatku a bejt jakoby zaškátulkovaném tak, jak oni byli jakoby zvyklí, když už ve dvaceti a ve dva a dvaceti už jakoby poženěný a povdáváný a už byli jakoby v tom procesu ... výchova za těch mladejch let, tak právě tam se tyhle otázky jako neřešily, to bylo u nás jako tabu.. jakoby z náznaků maj udělanej vlastní obrázek, jako nejsou z něho šťastný, ale jakože by na mě jako uhodili a jako na kobereček, tak to ne. K tomu nedošlo.“

Na otázku, zda Martin sdělil svou sexuální identitu svým přátelům:

„U přítel se dá právě aplikovat to humorný ohrazení nebo zavedení, protože já sem v tom stádiu, že sem prošel tak jeden a půl vejšky. A ti moji spolužáci sou už v tom stádiu, že mívaj právě ty děti jakoby malý. A když se s nima dostanu do konfrontace, tak sou většinou už s těma dětma... A už jako vyčnívám z davu, ale na nějaký jejich osobní pošťuchování jde argumentovat tím, ať se podívají na to, jak oni naložili se svým životem a oni ode mě chtějí škodolibě, abych se taky takovým způsobem zabil. ... Já se asi dostávám do situací, kde není běžný se nějakajma stykama jako chlubit, jako kolik jich kdo dostal a tak, takže je to spíš taková ta cudná atmosféra, kdy se to jakoby neřeší a to hraje roli, protože když se sejde parta, kde se chlapi chluběj svýma zářezama a zase jako ženský, co která co dostala jako od toho nějakého zazobaného podnikatele, tak to je o něčem jiném ..Já nevím, ono poslední dobou, pár měsíců, tak já už se i na celej život koukám tak s nadhledem, na to, jak tady ty lidi všechno řešej, jakoby ty vztahy, jak se zakládaj na všom, na majetku, na těch dětech, jak všechno nalajnujou, řešej každou bolístku, každý zranění a tak. ...myslím si, že ženy, holky asexuálky to mají v tomhle smyslu těžší. To je takovej jako hlavní objekt a to je něco i v tý otázce těch dětí, chlapa se nikdo

nezeptá, máš, nemáš děti, netlačej na ně, ale spíš na tu ženskou. Jakoby bezdětná pětatřicítka je už jakoby divná. Ale u chlapa se jako předpokládá, že buď si už někde nějaký spíchnul dítě a nebo si ještě tak jako stihne.“

Kryštofův coming out v rámci rodiny:

„No řekl jsem to akorát mamce, té jsem to řekl tak asi s ročním zpožděním a to proběhlo tak, že mě upozorňovala na různé pohlavní choroby a já jí řekl: ale já s nikým nespím, já jsem asexuál. A mamka se zeptala: asexuál? Tak jsem jí řekl: ano, s nikým nespím, mě to nebaví. A to jí nějak uklidnilo a řekla: hmm, tak to máš úplně stejně jako já. A tím to bylo vyřešeno a od té doby jsme to nějak neřešili. Takže bych řekl, že jsem to podědil po ní. Jí to taky nikdy nebavilo, na rozdíl asi od mého otce, který byl asi docela takový žhavý a tak jako mám to asi teda opravdu v rodině tu asexualitu, je tam rodová zátěž. Mamce to tedy nějak extra nevadilo, i když její první reakce byl spíše takový úlek.“

Na otázku, zda sdělil svou sexuální identitu otci Kryštof odpovídá:

- Tak otec, my jsme s otcem neměli nikdy nějaké dobré vztahy, on zemřel někdy před 7 lety, takže s ním jsem o tom nikdy nemluvil. Ale i kdyby tu dneska byl, tak bych s ním stejně neměl tu potřebu o tom mluvit, protože ty naše rodinné vazby, já jako jeho syn, to bylo vše na bodu mrazu. Co je ale zajímavé, on byl možná úplně první člověk, který zjistil, že jsem nějaký jiný, i když to vyhodnotil úplně stejně jako to vyhodnotili moji spolužáci, domníval se, že jsem teplej. Takže možná i z toho důvodu ty vazby mezi mnou a jím byly z tohoto důvodu nějakým způsobem narušeny, protože se domníval, že budu spát s klukama samozřejmě. Potom někdy, když mi byla 15, 16 let se naše komunikace přerušila.“

Iva neprošla coming outem v rámci rodiny a na otázku, co jí vede k tomu jim to nesdělit, říká:

„Já sem si prakticky jistá, že by mě nepochopili, asi jako většina lidí, by si říkali, ses jako nějaká divná, to přijde časem, to jenom potřebuješ toho správnýho, zamilovat se a podobný takovýty jako klasický fráze. Takže obecně nepochopení a lidé si taky mnohdy myslí, že jsme skryté lesby nebo teplouši apod. Ale u té rodiny sem neviděla důvod jim to říkat, oni by to nějak řešili a já nechci, aby to řešili. Jako jakej to má důvod, je by to nějakým způsobem mrzelo, asi by to prostě nepřijali, je prostě lepší mít normálního člověka v rodině. Tak já je jako nechám při tom vědomí, že sem jako normální člověk, což v zásadě sem, že jo, takže tak no. ...Ví to o mě pár kluků, většinou jako když zkoumali, jestli nejsem zadaná, respektive proč nejsem zadaná, že je to jako divný, že jo. Táhle o mě jako jeden sympaták usiloval a tak jako, co to bylo za problém a podobně...Takže sem jim to většinou řekla, tak to vzali, jako fajn. Nevim samozřejmě, co si mysleli, jako třeba si řekli, jako nebudu do toho rejpat, ale jako ono to přijdeTo si třeba mysleli, co já vim, ale většinou to vzali úplně v pohodě, prostě to brali jako fakt.“

Zuzana neprošla coming outem v rámci rodiny, popisuje, jaké k tomu má důvody:

„ No jako rodičům nikdy nic říkat nebudu jo, těm se vůbec takhle nesvěřuju důvěrně, takže tím nikdy nic takový říkat neplánuju, nevidím v tom smysl, vůbec prostě nevím, k čemu by mi to bylo, když bych se jim takhle svěřovala. U nás v rodině je téma sex prostě tabu jo a podle jejich představ bych měla být ta slušná, abych měla manžela a oni měli vnoučata ...Já jako rozhodně partnera a děti chci, ale chci právě nějakýho asexuála a nebo gaye... rodiče prostě homosexuály neuznávají, to je prostě tabu, to se nesmí ani naznačit jo, že takoví lidi existují, natož, že já bych s někým takovým byla, takže to by se samozřejmě tajilo jo. O tom bych se prostě jim vůbec nesvěřovala, ale prostě jednou partnera bych chtěla mít a dítě taky ...Oni by to prostě nepochopili a hlavně, co je jim do toho, myslím si, že jim do toho nic není í... U meých rodičů to bylo takový specifický, že oni mě vychovávali opravdu hodně přísně jo, oni prostě měli takovej pocit, že já prostě budu do 24 let panna a pak z ničeho nic se najednou vdám a budu mít dvě děti. A právě do nějakých meých 24-ti mi pořád říkali, tady s tím klukem nesmíš chodit, ten je špatnej a tady s tím jako ne a dyť na kluky máš dost času. Já sem ji musela i lhát.“

Ptala jsem se Zuzany na další členy rodiny a přátele, v jejich odpovědích můžeme vidět stereotypizaci ze strany sociálního okolí:

„No jako já mám bratra, ten je o tři roky mladší a s tím sem se snažila mluvit s ním o tom předchozím vztahu, tam byl ještě problém, že ten můj přítel byl jako transexuál, jak to říct, že se cítil být jako ženskou. A to sem bratrovi říkala... Tak ten na mě koukal jako na blbce, že jo, ale o sobě sem mu neříkala nic, tak důvěrněj vztah zase nemáme.“

„No tak já mám jako jednoho kamaráda, kterej se otevřeně hlásí k asexualitě už jako řadu let a on to taky jako nejdřív nenazýval asexualita, ale věděla sem o něm, že on na to není, že jako nechce žádnou holku nebo. A s tím se znám teda dlouho a důvěrně, takže já sem mu vždycky říkala popravdě, jak to bylo v těch vztazích, že sem najednou s tím klukem nemohla spát. Všechno sem mu takhle říkala a pak sem mu říkala, že sem se registrovala na tadyctom fóru a že sem taky asexuální a tak sme se o tom bavili jo a prostě on je ten typ, že jako na holku by nešáhnul žádnou, ale pořád kouká na porno jo. Tak on mi říká, že já nemůžu bejt asexuální, když mám nějaký kluky a tak a já sem mu říkala, že on nemůže být, když kouká na porno jo, to já se vůbec nekoukám, to mě nepřitahuje nic.“

3.4.2.2.b Vztahy

Podkategorie vztahy se týká odpovědí participantů na dvě otázky uvedené níže. Jak můžeme z výpovědí vidět, oblast vztahů je velmi individuální a opět velmi variabilní. Někteří participanté mají větší zkušenosti se vztahy, někteří je naopak příliš neřeší. Dva komunikační partneři jsou v partnerském vztahu. Další zmiňují jejich zkušenosti a názory na otázku vztahů. Jak následně můžeme vidět, oblast vztahů je v kontextu s asexualitou do jisté míry komplikovanou oblastí. Je to dáno právě také výše uvedenými důvody (širší veřejnost s asexualitou není obeznámena, je klasifikována jako sexuální porucha atd.). Ve výpovědích se objevují i alternativní možnosti v oblasti partnerských vztahů asexuálů.

(otázka - Dostala ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciální partnerku a ty jsi byla vystavena určité reakci? Pokud ano, jak ses zachovala?)

Petra:

„Naštěstí se do těchhle překárních situací dostávám výjimečně, ale párkrát jsem nějakému nevitánému zájmu čelila, vždycky ze strany muže, žádná žena o mě ještě zájem neprojevila. Vždycky jsem se z toho snažila nějak elegantně dostat bez svěřování, mám pocit, že ne, děkuju za nabídku by kultivovanému člověku mohlo stačit, ale párkrát už jsem musela sáhnout k větě "Já na kluky nejsem". Po té se zatím vždycky dotyčný stáhl v domnění, že jsem lesba. Ráda bych říkala pravdu, ale bohužel myslím, že vysvětlováním asexualitě bych si v takové chvíli moc nepomohla - špatně to chápou i zcela racionální lidé, natož někdo oblužený hormony. Tohle se ale týká situací, kdy mě někdo klasicky bez přípravy "balí". Pokud se s někým spřátelím, známe se déle a vidím, že by v tom možná mohl vidět víc, včas si s ním o asexualitě promluví... Moc by mi ale ulehčilo život, kdyby se o asexualitě běžně vědělo a k odmítnutí nápadníka mi stačilo "promiň, jsem áčko". Takhle je každý výlet do společnosti jak procházka minovým polem.

Lucie:

„Ten vnitřní coming out u mě proběhl před třema rokama, což není zas tak dávno. Do té doby jsem nějak programově vyhýbala nějakým užším vztahům a zdůvodňovala jsem to vždycky jakkoliv, ona se vždycky najde nějaká výmluva, jako že ještě nejsem připravená, zralá, že někoho mám, záleží vždycky, o koho se jedná... A v dnešní době, když mě někdo osloví v tom smyslu, že chce, abych byla jeho partnerka, tak mu řeknu pravdu a to tu, že někoho mám...jsem už ve druhém asexuálním vztahu, poprvé jsem byla ve vztahu s asexuálem, se kterým to vydrželo jen půl roku a on preferuje spíše stejné pohlaví, takže jsem pro něj byla nejspíš takový experiment. Teď jsem ve druhém vztahu s mužem, který je také na fóru, ale on není přímo asexuál, takže je to takový složitější. Byl tam aktivní asi taky dva roky a tak je jasný, že není úplně normální v týchleto oblasti, ale není přímo asexuál. A mám takovej dojem, že v podstatě jako, že ve všech vztazích co měl, tak to byl vlastně on, kdo měl problém a ty ženský na něj tlačily, ač to bývá spíš naopak. Ale já si v podstatě myslím, že může existovat i asexuál, který žije v partnerství pohlavním životem, i když to není tak úplně dobrovolně. Nechci říct jako nuceně, ale spíš já sem nad tím taky hodně přemýšlela, víš jako, kdyby se to mělo vyvinout takhle nějak ve vztahu, tak určitě to nebude jako moje iniciativa, protože já jako, že tam není žádné chtíč nebo něco takovýho, žádný takovýhle pud, takže já jakoby nemám co uspokojovat, ale kdybych měla k něčemu takovýhlemu svolit, tak to bude jenom kvůli němu ...tak spíš u mě je to ve fázi takovýho nezájmu a lhostejnosti, ale asi bych byla schopná udělat nějaký ústupky v tomhle směru.“

Pavel:

„ Já jsem s tímto konfrontován nebyl, protože já pokud k něčemu takovému došlo, že by o mě někdo projevoval zájem, tak já jsem to vůbec nepoznal, jo mě to jako vůbec prostě nepřišlo. Akorát byli sme jednou na nějaké akci, tuším, že to byl tady Beer fest v Olomouci a já jsem se tam bavil s jednou holkou, pořád sme kecali a pohoda pohoda, já řekl, že ji potom dovedu domů a druhý den se mě kamarádi ptali, tak co ta holka, co M.? A já říkám, jak co M.? A oni, no tak, dyť ste spolu odcházeli. A já říkám, no tak jo, jsem ji odprovázel domů a co s tím? A oni, no

dyť ona po tobě jela. A já, jo? Jak, kdy, proč, nevím. A pak mě říkali, no tohle a tohle jak říkala a popisovali mi, co dělala ten předchozí den a já jsem si říkal, aha no jako možná v tom něco bylo, ale mě osobně to vůbec nepřišlo. Až pak vlastně, když jsem si to zpětně uvědomil, tak jsem si říkal, no je pravda, že se tvářila trochu udiveně. Když jsem ji doprovodil domů a řekl jsem, tak ahoj měj se, jakože nečekala, že od těch dveří zase odejdu, ale to mi došlo až zpětně.“

Martin:

„Já se nenabízím, jako myslím, nechovám se tak vyzývavě, abych zavdal příčinu, aby měl někdo zájem.“

Kryštof:

„Takhle tomu bylo kdysi, že jsem to sděloval jednotlivcům poté, co jsem měl být vzrušen a ono nic, jim to bylo trapné, já se smál a oni nechápali proč, vždyť mi udělali takovou úžasnou nabídku, chtějí se se mnou vyspat a já se tomu směju... někteří to pochopili, někteří se urazili, někteří mě začli zesměšňovat..., dneska je tomu tak, že o tom mluvím dopředu, případně to mám někde napsáno, aby každý věděl s kým má tu čest a nemarnil svůj drahocenný čas, stalo se to součástí mé osobnosti, když už někoho znám, tak mu automaticky oznámím, jsem asík, aby měl klid a čas rozmyslet si, zda je vhodné se se mnou dále bavit, aby snad na něj nedošlo časem k přenesení náklady asexualit.“

Iva popisuje komplikace ve vztazích spojené s její sexuální identitou:

„Takhle konfrontovaná jsem byla několikrát, že jo. Tak jako složitě...Zamilovaná jsem asi byla od těch 15-ti do těch 20-ti asi dvakrát, ten jeden byl teda velice trpělivej ...Ten další, mimochodem oba byli z internetu, já sem se s nima seznámila na rande.cz, strašný stránky, a mě chyběla prostě komunikace, protože furt sem byla ve škole ...No jako kdyby šlo mávnout kouzelným proutkem, tak bych to jako ideálně ráda změnila. Ušetřilo by mě to spoustu starostí. Je to velice nepraktická věc no, je to handicap. Když vidím, jak mi zdrhají kluci, který jsou prostě všeobecně fajn, se kterými si dokážu představit život, tak to zamrzí no. Já si to asi pořád tak jako nepřipouštím, nerada bych to viděla jako konečnou, pořád mám tu naději, že chyba je třeba v něčem jiném, že akorát třeba potřebuju spoustu času na získání důvěry, což je teda taky problém, protože jako nikdo na tebe čekat nebude, ale prostě tak jako pořád doufám, že by se to jako mohlo zlomit ...ve chvíli kdybych našla nějakého partnera alespoň blízcího se svým představám, jako tomu, co můžu mít v heterosexuální oblasti, tak to neřeším a můžu si žít spokojeně celý život jako asexuál bez sexu, bylo by to ideální ...když oni se chtějí na rozoučenou líbat nebo posouvat to tak nějak přirozeně dál, tak když prostě člověk uhne, tak oni si to přeberou jako nezáměr a jdou prostě dál no. Což mě občas zamrzelo no...“

(otázka - Chtěl/a bys mít s někým vztah?)

Zuzana:

A až tak, když mi bylo 13, tak sem si teprve uvědomila, no jo, tak ale to já bych si přitom měla ale představovat úplně něco jiného a to je nějaký divný. A tak sem si prostě říkala, no ale tak jako co, to se asi teda nějak vyvrbí. A pak sem jako byla zamilovaná do nějakých kluků, i když sem s nima nechodila, ale nikdy sem prostě nesnila o tom, jak támhle se někde vyspíme spolu, to mě nenapadlo. Jako jo sem si říkala, asi je to trošku divný, ale uvidíme prostě, uvidíme, až nějakého kluka budu mít. No a pak až sem se bavila, pak až v těch 19-ti sem začala chodit na ten xchat jo a tam sem se bavila s různějma klukama, tam byli samí jako úchyláci víš jako

takovýto, co se ptali jako, a ty ses jako ještě panna a to snad není možný. A já, aha, tak to sem asi úplně poslední panna na světě, jo prostě sem měla takovej pocit, že to snad ani není možný, že já sem ještě panna. Předtím mě to ale vůbec nenapadlo, ale potom, co sem se bavila s těma lidma na tom chatu, tak sem si říkala, to sem fakt nějaká divná, já sem ještě neměla kluka, ježišmarja.“

Kryštof:

„V momentě, kdy vidíš, jak se všichni kolem tebe párují a někoho mají, tak někdy propadáš takové té melancholii a říkáš si, no, kdybych nebyl asexuál, tak bych taky s někým chodil. To je hlavně v případě právě toho partnerského života jo, protože tehdy to bylo ještě v době, kdy mě lidi kolem mě upozorňovali na to, že nemám spoléhat na to, že si najdu asexuála a že bych si měl zvyknout na to, že zůstanu sám. Hodně dělá právě to, že člověk zůstává sám, v určitém věku by chtěl ten partnerský život vést a prostě nemůže, protože kvůli tomu sexu si nemůže nikoho najít ... Problém není asexualita, problém je to, že nemůže sehnat člověka, který by mu vyhovoval. Takže v té chvíli je člověk zklamaný, smutný ...umím si představit lidi, kteří by ve snaze, aby získali nějakého partnera, podstoupili třeba nějakou léčbu, která by z nich udělala stoprocentní sexuály a oni by si našli někoho, s kým by se jim perfektně žilo a tak dál. Nevím, možná že jo, možná že ne...“

„...ale...lidi mají představu, že když seš asexuál, tak že nemáš v podstatě city a domnívají se, že nepotřebuješ tím pádem partnera. Ale to je pro mě nepochopitelná věc, že sem neemocionální z toho důvodu, že s nima nespím.“

Kryštof hovoří o svém vztahu s přítelem:

„Měl jsem období, kdy jsem už nevěřil, že někoho najdu, ne proto, že bych nechtěl, ale proto, že nejde nikoho hledat a teď je tento vztah pro mě překvapením, protože jsem teda nečekal, že nějaký sexuál by se mnou chtěl chodit, to mě překvapilo... Takže kdyby ses mě zeptala před nějakou dobou, tak bych řekl, že to není možné, aby asexuál chodil se sexuálem. Dneska už ten názor mám jiný. Já jsem toho názoru, že v tom vztahu by se vždy měl přizpůsobovat ten sexuál ...Pokud ten sexuál, který je v nějakém vztahu, ví, že jsem asexuální a jsem na asexuálním fóru, tak se nemůže vymlouvat na to, že se to nějak změní. V případě mého partnera, on od začátku věděl, že jsem asexuál a já bych asi nikdy nepřijal, kdyby mě on teď najednou, po 4 měsících vztahu, začal tvrdit, že přeci bych to měl nějak zkusit ... prostě když se ukázalo, že bychom spolu mohli chodit, tak sem mu řekl, že vím, že ten sexuál je a že nemá smysl mu něco zakazovat, protože by to stejně udělal potajmu a to by bylo nedůstojné, jak pro něj, tak pro mě, protože bych se to stejně nějakým způsobem dověděl nebo bych to na něm poznal. No tak to má povolený. On je gay, takže u nás je to dramatický asexuál plus gay, takže je to zajímavý vztah.“

Martin:

„... já sem jako orientovanej jakože heterosexuálně ...nebylo by špatný mít jako partnerku, ale takovou jako kamarádku. Tam je právě jako ta klasika nebo ten normální hlavní proud, to se mě nelíbí, že tam je možná ten trošku jako odpor, jako kdybych si začal s normální holkou, tak právě to se postupně vyvine přes tu zamilovanost do toho stádia, že to dojde k těm dětem. Z tý hezký partnerky se najednou stane tlustá bachyně, která je jakoby úplně strhaná, nemá čas a jako to člověk ztratí jako chuť úplně na všechno ...ale zase nemyslím vztah na furt, jako asi bych to nevydržel 24 hodin nebo 12 hodin denně. Jako takový mingles, asi znáš ten termín, to jsou dva singles, který spolu kooperujou, kopulujou a tak, ale maj oddělený jako ty domácnosti, životy a vždycky se jakoby sčuchnou. Takže by byl dobrý takový mingles, ale spíš na té kamarádské úrovni.... A ono právě najít někoho podobného smýšlení je strašně těžký, protože

každý má smýšlení toho hlavního proudu ...první dítě, druhé dítě, dovolená v Bulharsku. No a pak už jen samý sociální jistoty. No a právě oni jedou podle tohohle harmonogramu, aniž by chtěli, i když ono teď se to radikálně posunulo...“

Michal:

„Tak já bych se vztahu nebránil, ale problém je v tom, že těch asexuálů je mnoho a oni o sobě ani nevědí a ti asexuálové se taky špatně hledají, že.“

Pavel:

„V zásadě stále platí, že žádný stálý vztah nevyhledávám, ale začínám si říkat, že možná ani to spolubydlení nebude to pravé. Že bych možná opravdu ve svém životě rád přivítal někoho, kdo by mi byl víc, než jen přítelem. Někdo, ke komu bych citově víc přilnul, někdo, kdo by mým dnům dával větší smysl, kvůli komu bych ráno chtěl vstávat z postele. Zatím jsem nikoho takového nepoznal a s přibývajícím věkem si začínám říkat, že bych možná měl. Inu, hodiny svým způsobem i u mě asi tikají. Nadále ovšem platí, že případná bližší, než jen přátelská osoba může být libovolného pohlaví a netoužím po ničem přesahujícím psychickou rovinu souznění.“

Petra:

„No, jo, v podstatě jo, ale já jsem zažila intenzivní vztahy přátelský, který zahrnovaly i spolubydlení společný. Takže to беру jako takovej pseudo-vztah, že jako nikdy nic jiného asi mít nebudu, že jo, co by nějak jako překračovalo tu hranici. Ale jinak mi nevádí bejt sama, zas jako, že bych se bez toho vztahu nemohla obejít. Jako kdybych chtěla vztah, tak jedině za mých podmínek, jako že bych se něčeho vzdávala nebo něčemu přizpůsobovala kvůli tomu, abych nějaký vztah měla, tak to v žádném případě.“

Zuzana:

No mě je teď 29 a já sem od těch 19-ti chodila s klukama, teda jako s různějma, to mi vždycky vydrželo tak nějak půl roku. To je taková ta doba, že jo, tři měsíce, než si něco začnou, pak nějak se párkrát sejdou a konec. Takže vždycky tak nějak půl roku, takže já sem měla nějakých asi deset vztahů, s tím, že s tím posledním přítelem sem byla asi rok a to už sme spolu jako bydleli a ten sex to bylo něco hrozného, to skřípalo prostě hodně a na obou stranách, ono to mělo takový specifika..Ono vždycky jako na začátku mě ten styk nevalil, ale pak postupem času, když sem to začla vnímat jako povinnost, že teda musím s ním spát, tak mi to úplně znechutil a to tak bylo teda u každého no ...Ty vztahy ale nekončily na tom, že to neklapalo v sexu ...já sem tak nějak vždycky měla takovou podvědomou tendenci z toho vztahu prchat...“

3.4.2.2.c Sebepřijetí

(otázka: Zjišťovala jsem si z odborné literatury, co je to coming out, proces vnitřního i vnějšího coming outu je popisován jako moment, kdy dotyčný, který prochází coming outem nalézá určitým způsobem svou identitu a na základě toho se poté může i více plnohodnotně seberealizovat. V tomto kontextu můžeme hovořit o určitém sebepřijetí, vnímala jsi toto u sebe nějak?)

Výsledky podkategorie „Sebepřijetí“ jsou výpovědmi na otázku, zda na základě toho, že komunikační partneři našli svou sexuální identitu, mohou hovořit o jistém sebepřijetí. Na tuto otázku jsem se ptala pouze těch komunikačních partnerů, kteří prošli úplným coming outem. Někteří participanti, jak jsem o tom již hovořila, sdělili svou sexuální identitu například pouze přátelům, avšak v rámci rodiny z jistých důvodů coming outem neprošli. Na otázku týkající se sebepřijetí tedy odpovídají čtyři komunikační partneři. Lze říci, že dvě komunikační partnerky odpovídají kladně a tedy, že pociťovali na základě vnějšího coming outu jisté sebepřijetí. Další dva komunikační partneři se s jevem sebepřijetí úplně neztotožňují.

Petra na otázku, zda v jejím případě došlo k sebepřijetí, odpovídá kladně. V její odpovědi můžeme vidět sebepřijetí jako stabilní bod v jejím životě, který jí dal, jejími slovy, pevný jádro:

„Určitě to u mě sebepřijetí bylo a to spíše v tom smyslu, protože já jsem takovej racionální člověk, jako racionální pochopení těch prvků, že tvořej nějaký celek. Protože já jsem znala svoje vlastnosti jednotlivě, ale když jsem je dala dohromady, tak to jako nic nebylo. Nemělo to žádný název a ani smysl, žádná osobnost není jakoby úplně konzistentní, že si tam různé věci protičečen a podobně. Takže se v tom člověk tak brodil a plácal, a tohle to najednou hodně sjednotilo. Takže to je asi velký sebepřijetí, když se v tobě vytvoří takový pevný jádro, na který se jakoby můžeš v podstatě spolehnout. ...navíc pro mě, mě už bylo 27 let a to už se člověk rozhoduje jinak, než v nějakých těch 17-ti. A jako holka se rozhoduješ, jestli budeš mít děti a takovýhle věci, jestli budeš bydlet s někým nebo sama a to jsou dosti ekonomicky závažný věci.“

Lucie taktéž souhlasí s tím, že v jejím případě došlo k sebepřijetí, vyrovnání se sama se sebou:

„Přesně tak to bylo asi takovýto nejstěžejnější na tom, takovej ten pocit sebepřijetí a vnitřního se vyrovnání se sebou samou. A vlastně na to potom navazovalo nebo to viz impuls pro vnější coming out, to byl možná jeden z těch důvodů, proč jsem to říkala těm ostatním, vlastně takovej ten vnější coming out. Když už seš srovnaná sama sebou, tak vlastně chceš, aby s tebou byli svým způsobem srovnaní i ty ostatní.“

Pavel u sebe proces sebepřijetí nevidí tak výrazně, jako předchozí dvě participantky:

„...to bylo vlastně od nějakých těch 14-ti let ...a tehdy jsem si řekl, jo konečně mám pojmenování pro to, co jsem vždycky prožíval celou tu dobu a bylo to fajn. Ale že by to byl úplně pocit sebepřijetí nebo něco takového... ale já jsem se sebou byl srovnaný už předtím, já jsem nebyl rozpolcený, já jsem to neřešil. Já jsem si prostě řekl, takhle to prostě asi nějak mám, i když jsem to nedokázal pojmenovat a říkal jsem si, nebudu to řešit, třeba jednou a třeba jednou ne,

je to prostě jedno. Netrápilo mě to a vůbec jsem se tím nezabýval... potom jsem se akorát dozvěděl, že to má nějaké jméno a že těch lidí je víc a to jsem si říkal bezva, ale myslím, že tím procesem seberepřijetí jako takovým jsem si už prošel v těch 15-ti letech, i když jsem tomu nedokázal dát nějaké jméno.

Kryštof na otázku vztahující se k seberepřijetí odpovídá v kontextu se sociálním tlakem, jenž je na něj vyvíjen ze strany sociálního okolí. Tento tlak souvisí s fenoménem, který v teoretické části popisují jako sexuální exploze:

„... já bych žádné coming outy tak neřešil, ve chvíli, kdy by ta společnost nebyla tím sexem tak nasycená, kdy by mi pořád někdo nevnucoval o tom, jak je fajný sex, jak musím s někým spát a jaký polohy jsou nejlepší a jaký je nejlepší sex, jestli orální, klasický, anální nebo já nevím co, tak by neměl potřebu sám sebe označit jako asexuála... kdyby to pořád nebylo v televizi... v rádiu... na internetu, tak by mi to bylo srdečně jedno, protože bych si žil svůj život, s nikým bych nespál, byl bych spokojený, asi bych si nějakým způsobem našel člověka, kterého by to taky nějakým způsobem nebavilo anebo bych si našel člověka, kterému by to prostě nevadilo, že sem asexuál, tak by se to řešilo jiným způsobem. Ale vyautování je spíš taková nutnost, abych té společnosti dal najevo, že teda jako se ode mě jako nedozvíte, jakou polohu mám rád... Chci, aby tohle společnost věděla, já sem asexuál, nenuťte mě sex, já budu spokojenej, budu mít klid, vy budete mít klid, protože ve chvíli, kdy mě budete nutit, tak já se pořádně naštvu. Kvůli tomu, že mě nutíte něco, co mě nebaví, co nevychází ze mě. Takže sem asexuál a přijměte to, nepřijměte to, to je váš problém... proto sem měl tu potřebu to někomu sdělit, tu asexualitu.“

3.4.2.3 Reakce na vnější coming out

Kategorie „reakce“ je kategorií, která se prolíná do všech ostatních otázek a kategorií v rámci výpovědí. V této kategorii participanti nastiňují reflexi reakcí jejich sociálního okolí, neboli těch, kterým participanti svou sexuální identitu sdělili. Jak můžeme v odpovědích vidět, kromě pozitivních reakcí lze mluvit opět o určitých typizačních schématech, kulturních významech, hodnotách a postojích, které hrají roli v jednání lidí při interakci jako coming out zajisté je.

3.4.2.3.a Reakce

(otázka - Jak reagovalo na tvůj coming out sociální okolí?)

Petra:

„Máma to bere tak, že pokud jsem šťastná, tak ať si říkám a dělám, co chci a ať se nazývám prostě, jak chci. Ale samozřejmě, ne tak, že by to čekala, ale pořád si prostě myslí, že se to jako může změnit nebo, že nakonec najdu toho pravýho, jako našla ona a budu jako stejně šťastná. Takže tam to beru, že jako coming out byl, ale to pochopení úplně ne, ale samozřejmě mi to nikdo nevyvrací...Většinu to zajímá úplně chorobně, mí kámoši jsou spisovatelé, dokumentaristi, divadelníci, ty prostě když slyšej o něčem takovém, tak jsou bez sebe

zvědavostí. Protože je to zajímavý, je to neobvyklý a navíc je to prostě proti takovému tomu trendu dnešní společnosti. Takže pro ně je to vlastně úplně lákadlo. Takže od té doby já vlastně se svejma kamarádama většinu svého času trávím tím, že o tom neustále debatujeme.“

Lucie:

„A ty reakce byly v podstatě vesměs pozitivní a nesetkala jsem se přímo s nějakou negativní reakcí... Je taky otázka, jestli ti ty negativní reakce řekne někdo do očí a nebo si to říká někde v ústraní... A jak kdo se měl touhu o tom bavit a spíš bych řekla, že jako jedna část lidí to prostě přijala tak, že je jim to tak nějak jedno, že jim to nějak nevadí a ani je to nějak hluboce nezajímá. Prostě to jako spíš přijímaj a není to něco, co by museli nějak řešit. A z těch reakcí, co se dostaly ke mně, tak to většina lidí taky jako přijala...a tak to byla teda ta druhá skupina lidí, které to spíš přišlo jako zajímavý, spíš než že by to nějak odsuzovali nebo odvrhovali a spíš jako se o tom chtěli dozvědět další informace, protože tohleto byl pro ně úplněj novej pojem... obecně jsem měla pozitivní reakce a jestli nějaká byla negativní tak leda v tom smyslu, že to ty lidi nepochopili, ale to sem ani neočekávala, že to úplně nějak prostě pochopěj... Já taky prostě nechápu pohnutky a prožívání klasického heterosexuála ...“

„... přicházejí taky reakce typu: „Až potkáš toho pravýho, tak se to změní“ apod...ale já je nevnímám přímo jako negativní. Někteřím lidem z fóra jako vadí tyhleto reakce, protože jsou přesvědčený o tom, že se to nemůže změnit. Ale já nevím, já bych to asi jako neuzavírala takhle nějak definitivně, víš, jakože se to nikdy nezmění. Jako já si u sebe třeba myslím, že se to opravdu už jako nikdy nezmění, ale prostě vim o několika lidech na fóru, že se to v průběhu doby opravdu jako změnilo...“

Michal:

„... No je právě škoda, že to lidi neznaj, ve škole se třeba nic takovýho neučí, nikdo o tom třeba ani neví. Je to škoda no. Třeba jednou jo... Já to nikomu moc neříkám, protože tomu povětšinou lidi nevěří, případně je to vůbec nezajímá... Mě je to prostě jedno, je to prostě moje věc.“

Pavel:

„... v posledním roce, pokud jsem o tom někomu řekl, tak poměrně často už to byly reakce typu, jo to mě zajímá, povídej, něco o tom vím nebo například, jo a tom jsem četl, o tom jsem něco slyšel. A byly to lidi, kteří se zajímali o to, byli zvědaví, co jim k tomu povím, jaké to pro mě je, jak se cítím a tak podobně. A to mi udělalo radost. Jako těch je rozhodně méně, než té první skupiny, ale sou takoví - je to fajn. Potěší už to, že o tom ty lidi vědí, více o tom nechtějí mluvit, ale že na mě nekoukají jako na nějakého mimozemšťana, ale že o tom sami mají nějakou představu.. sou tři skupiny, ta jedna to vysloveně odmítá, ta druhá o tom neslyšela, ale zajímá jí to a chce se o tom něco dozvědět, třetí skupina už se s tím setkala, už to slyšela, ale zajímá jí to taky no. A ty druhé dvě skupiny s těmi jsem se začal setkávat až v posledním roce, vlastně možná spíš posledním půl roce.“

„... Já nevím, když se někomu v 10-ti letech řekne, že z toho vyroste, tak dobře, ale když řekneš někomu ve 24 letech vyrosteš z toho to už zní trošku divně ...“

„... Kupodivu dodneška je jeden kluk, se kterým jsem vždy tyto věci probíral, dost překvapen, že mě to ještě stále bere a doufá, že mě to přejde. On sám je docela velkým sexuálem a domnívá se, že bych měl s touto hrou přestat. On mi ale nevysvětluje, že je sexualita úplně blbá, jenom prostě nevěří, že asexuálové existují.“

„... Mamka říkala, že si taky myslí, že se teďka ta společnost tomu sexu věnuje nějak strašně moc a že chápe asi jako jaké to pro mě je a tatka mě říkal, že měl pocit, že jsem teda gay, tak aspoň že ví, jak to se mnou teda je.“

„Já si myslím, že ta medializace v poslední době hodně, rozhodně víc, než dřív, protože jednak vycházejí různé články na internetu, i když některé sou ještě hodně zcestné, ale nevadí, před rokem v Novém prostoru článek, v létě byl článek v Respektu, už před rokem na podzim byla krátká reportáž v Qéčku a teďka se chystá další, která bude podrobnější.“

„... několikrát ...mě tipovali na gaye, což mě celkem nevadí, svým způsobem je mi to příjemný. Pokud si o mě holka myslí, že jsem gay, tak je mi to milejší, tak nemusím prostě nic řešit a většinou i ta holka mě potom víc bere jako kamaráda...“

Martin:

„...A já sem s tím vlastně nadmíru spokojenej, protože nejsem v takový tý vřavě, válečný zóně, která bojuje tak jako se všim v tom životě, nejen partnerský vztahy, ale dostatek peněz, bydlení a další žabomyší války a starosti. A vlastně tím, že sem zůstal mimo, tak sem si žádného potomka nespíchnul a sem happy ..těm starším vadí, to jim je trnem v oku, že tímto způsobem se nechci angažovat a že sem zdrženlivej...“

Kryštof:

„Nejhorší reakce bylo to, že musím jít k sexuologovi. To slovo musím, na to jsem alergickéj. Já nemusím nic, takže nic řešit nebudu. Takže ten člověk buď musí přijmout, že jsem asexuál a že jsem takový a nebo mě nemusí brát vůbec. Já nikoho nenutím, aby mě pochopil, když se někomu nezdá, že jsem asexuál, tak ať si jde do vrby a tam si to vyřídí ...Kupodivu dodneška je jeden kluk, se kterým jsem vždy tyto věci probíral, dost překvapen, že mě to ještě stále bere a doufá, že mě to přejde. On sám je docela velkým sexuálem a domnívá se, že bych měl s touto hrou přestat. On mi ale nevysvětluje, že je sexualita úplně blbá, jenom prostě nevěří, že asexuálové existují.“

„Ale... strašně rád poslouchám, co si o mě kdo myslí a potom u těch lidí jako prostě zkoumám, co si o mě myslí. Mě to baví, ta zpětná vazba ...Mě baví diskutovat s těmi lidmi, sou lidi, který nebaví diskutovat a bojí se té diskuze, bojí se snad, že by přišli na něco nebo že by se jim zhroutil ten úžasný život, kterej si vystavěli a já sem zas pravej opak, já strašně rád zkoumám ty lidi, zkoumám sám sebe, co všechno vydržím, co všechno vydrží ti druzí na mě.“

Iva:

„... No ale co je překvapivý, že některý lidi si mysleli, že asexualita znamená, že sou ty lidi natolik neatraktivní, že sou asexuální, protože takhle to taky jako spousta lidí obecně bere, že když je prostě někdo blbě oblečený, tak řeknou, ježišmarja ten vypadá asexuálně... že sou prostě tak hnusný, že jako nemůžou no. Takže jsem jim vysvětlila, že to má teda jako jinej význam, tak to teda vzali...“

Zuzana hovoří o kamarádkách:

„... kamarádky to berou to na vědomí... nemaj nějaký negativní reakce, prostě v pohodě. No oni si třeba stěžujou ve stylu, že ten jejich přítel s nima spí jen obden a že oni by chtěli každé den, tak já zas říkam, ježiš tak to já chápu ty kluky, to já vůbec tu potřebu nemám a tak. Takhle si všechno popisujem. Takže moje kamarádky mají spíš opačný problém, já mám dvě dobrý kamarádky a my se scházíme takhle ve třech a oni si vždycky notujou, jak teda ten kluk je odmítá sexuálně a já jim říkám, holky co blbnete, to já bych byla celá šťastná prostě... Já si myslím, že je daný ve společnosti, že když ženská odmítá sex, tak je jakoby slušná, cudná, jo. A když chlap odmítá, tak je divnej... já to jako klidně přiznat můžu jako holka jo, mě se nikdo nevysměje, prostě nikdo, to jako když řeknu, tadycten se na mě sápal a já sem ho odmítla, tak každéj řekne, ježiš ty chudinko, tos měla fakt těžký, že jo...“

3.4.2.3. b Negativní reakce

Podkategorie „negativní reakce“ se věnuje otázce, zda se komunikační respondenti setkali s nějakými vyloženě negativními reakcemi. V rámci této podkategorie se také ptám na téma „Trollů“, což jsou, jak jsem naznačila výše, účastníci online diskuzních serverů, kteří vystupují na serveru asexual.cz proti asexualitě a rozvíjí tam v tomto směru diskuze s určitými uživateli. Vzhledem k tomu, že jsem zaregistrovala neoblibu těchto lidí ze strany většiny uživatelů, zajímá mě názor mých komunikačních partnerů na tuto otázku.

(otázka: Zažila jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?)

Iva:

„Pamatuju si jenom jedinej případ, kdy prostě ten dotyčnej mi to dodnes vymlouvá, to se jako prostě mejlíš, to časem přijde, potřebuješ jenom toho pravého a tak. Ale obecně se dá říct, že to sděluju pouze, když se mě na to někdo ptá. Nemám potřebu to nějak ventilovat aktivně, ale zase se tomu nebráním. Chci mít kontrolu nad tím, kdo to ví. Prostě vždycky na tebe pak koukaj jako na nějakou divnou, že jo. Jako pak si třeba říkaj, jestli si nebyla třeba zneužíváná v dětství a tak podobně a já nechci, aby jejich fantazie pracovala tímhle směrem, což by ve většině případů pracovala. Prostě divný lidi lidi nemaj v lásce, že jo. Řekněme, že jako já si myslim, že mám image takový vyrovnaný holky a já si to nechci narušovat jako něčím jiným.“

Petra:

„No negativní úplně ne, ale jedna kámoška jako nevěří, že to existuje, protože sama s nikým nespí. Ale prostě jako pořád doufá, že bude, takže jako nevěří, že to existuje, protože jako by mohla být taky a bojí se toho jako samozřejmě.... A třeba můj táta, tomu jsem to řekla omylem, u něj já jsem zapoměla, že jsem mu to prostě ještě neřekla a plácla jsem to v rozhovoru. A jeho to prostě asi spíš nezajímá, než cokoli jinýho. Prostě tak, když mu jako něco nesedne do jeho obrazu světa, tak to prostě jen přehlíží.“

Kryštof:

„Dost mě taky překvapilo, když ta moje kamarádka, to už nebyla holka, která by měla 18, 19 roků a řekl bych si no tak možná, že se ještě hledá. Ta holka měla v té době přes třicet, takže jestli ona do té doby s nikým nespala, protože věděla, že ji to nebaví a najednou s tím klukem spí jenom z toho důvodu, že se bojí, že odejde a že mě potom začne poučovat, že ten sex je strašně důležité. To je teda poučka, sex je důležitý ve vztahu, bože můj, kde ona to vzala, to je klasická poučka sexuálů a sexuologických učebnic.“

(otázka - Co si myslíš o Trollech, kteří na vašem serveru vystupují proti asexualitě a rozvíjí tam různé debaty o smyslu asexuality, zaregistroval jsi je?)

Iva:

„Tak ti trollové, co otravují na našem fóru, ale já na ně nijak nereaguju, já to beru jako tak, že to sou právě nějaký zakomplexovaný, takoví ti životní ztroskotanci a teď si potřebují honit ego na tomhle fóru a že teda sou něco víc, než asexuálově, protože oni dokážou s někým spát no. Oni mají potřebu se pořád do každého navážet, oni si takhle léčí komplexy.“

Pavel:

„... No a na našem serveru jsou ti trollové, asi dva. Mě to připadá legrační, protože tak jako my si nenecháme vymluvit, že jsme Áčka, tak on si nenechá vymluvit, že Áčka nejsme, takže já vždycky, když tam někdo napíše něco s nějakou narážkou, tak já už jenom čekám, kdy on tam připiše k tomu nějaký svůj komentář. Řekl bych, že on je jeden z nejaktivnějších členů. Ono i tím, že jsme fakt taková divná sorta lidí svým způsobem, tak ono to prostě přitahuje takové existence...“

Petra:

„... přišla na tom našem asexuálním fóru. Já jsem tam vlastně přišla díky tomu článku v respektu... A prostě první tři reakce byly od nějakých těch trollů, což já jsem jako nemohla vědět, že jo. Nebo jako od takových těch lidí, kteří tam jsou jaoby v těch negativních pozicích, který mi řekli, že jako asexuálka vůbec nejsem. Tihle lidi tam mají čas otravovat no. Tak to byl pro mě teda šok musím říct, protože to byla pro mě úplně první negativní reakce, kdy mi někdo řek, že jako to, co si o sobě myslím, není pravda. A jejich argumentace navíc byla poněkud podivná, oni jsou takoví ti filozofický vševědi, takže najednou mi tam splácala filozofii s psychologií a všechno a to byla jejich argumentace podpurná.“

Lucie:

„... ti trollové na našem serveru, což jsou lidé, kteří se k asexualitě staví negativně. Teď je tam jeden, kterej dostal měsíční ben, takže zákaz. Ale takoví lidé jsou asi na všech fórech. Tohle je takovej jako spíš náboženském fanatik.“

Michal:

„Vždycky se najde někdo, kdo bude ostatní provokovat a dělat si z nich srandu. Já to tam ale moc nepročítám.“

Martin:

„... to člověk musí být buďto sprostěj nebo ignorovat a nebo právě útočit na slabiny, kdy ty argumenty sou jakoby slabý nebo takový úplně nesmyslný nebo tak. No ale on si mlel furt svou ...A bylo to takový hodně filozoficky podaný, já sem to tam pojmenoval jako shluk filozofických výlevů, který nedávaj hlavu ani patu... Ale on mě ignoroval, protože na ty moje pošťuchy nebo jako dotazy nereagoval.“

Kryštof:

„Já sem měl s trollem diskusi ... to byl případ náboženského fanatika a to bylo něco strašného tenhle ten jedinec... mi to připadalo, že je to nějaký latentní homosexuál, který si to nechce

přiznat a protože se nějakým způsobem potřebuje zapojit do společnosti, respektive nechce zklamat své rodiče, tak byl v nějakém pseudo-celibátu a skrze nějakou sektu a sám se domníval, že je naším vůdcem serveru asexual.cz a on to i dokonce napsal, že chce být naším vůdcem, blbec. On vůbec prostě nepochopil asexualitu, to nemá vůbec nic společného s náboženstvím...no a to byl klasický sexuál, který měl dojem, že všichni máme prostě psychický blok a sex nechceme jenom z toho důvodu, že sme nenašli žádný vztah. Na druhé straně jako, i kdyby to byla pravda, co se nám sere do života...“

3.4.2.4 Motivace k vnějšímu coming outu

V rámci této kategorie jsem se opět ptala pouze těch participantů, kteří prošli úplným coming outem, jako tomu bylo v rámci podkategorie „sebeřijetí“. V rámci této kategorie jsem se ptala na dvě podotázky, tedy patří sem dvě podkategorie. Tou první se participantů táži na pojmání sexuality ve společnosti a následně mě zajímá, jaký konkrétní motiv měli jednotliví komunikační partneři pro jejich rozhodnutí projít coming outem.

3.4.2.4.a Pojetí sexuality

Vycházela jsem z teoretických východisek, tedy z pojednání o fenoménu sexuální revoluce a také z již zmíněného heteronormativního pohledu, který je dominantní institucí v rámci západní společnosti. Zde se všichni participantů shodli na názoru, že je naše společnost do jisté míry „přesexualizovaná“. Hovoří o určité posedlosti naší kultury sexem, mediálním bombardováním a pohrdavému postoji vůči mediálnímu zobrazování sexuality. V kontextu této otázky se mnozí vyjadřují také k jejich osobnímu postoji k sexualitě.

(otázka - Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?)

Petra:

„Mě ty všudypřítomné odkazy na sex nijak zvlášť nerozrušují, třeba v umění mají nezastupitelnou roli a tam se jim v žádném případě nevyhýbám ...Vadí mi jedině tehdy, když jsou s tím spojené nějaké genderové stereotypy nebo nesmyslná tabu. Vlastně mi mnohem spíš vadí takový ten pokrytecký přístup většiny lidí k sexu, kdy okukují dívky Blesku, smějí se lechtivým fórkům a denně sledují, kdo s kým spí, komu kde vykoukla bradavka a kdo si nechal zvětšit prsa, ale zároveň rozhořčeně brojí proti nahotě, úchylkám, pornografii a o sexworkera by si neopřeli kolo...Osobně beru sex a erotiku trochu jako třeba luxusní auta. Můžou mi

připadat krásná, i když sama neřídím. Ale i hezké věci můžou být otravné, když je jich moc, takže bych asi uvítala, kdyby kvantitu nahradila kvalita.“

Lucie:

„Naše společnost je docela přeseexualizovaná a dnes jako polonahá slečna prodává pneumatiky nebo ...je to i v reklamách na výrobky, kde to jako pro mě nemá žádnou souvislost nebo spojitost a je to až prostě takový jako třeba až nevhodný. A nevím, jestli to může jako někoho vůbec oslovit jako... k zobrazení sexuality v médiích mám takovej jako spíš pohrdavej postoj ...prostě si myslím, že to už je moc a že to nepatří do takhle otevřený společnosti, aby to koukalo z těch trafik, kolem kterejch choděj i děti a aby se prostě braly ohledy i na tu část společnosti, kterou to prostě nezajímá a nebo pro kterou je to třeba nevhodný z hlediska věku.“

Michal:

„Jistě se sexuální podtext objevuje stále častěji v podstatě kdekoliv. Už jsem si na to jaksi zvykl, nicméně kdyby to tu kolem nás nebylo, nevidilo by mi to. Napak by to možná bylo i lepší, kdyby nám to nikdo nevnucoval. Čeho je moc, toho je příliš. Vtipy založené na sexuální tematice mi ani tak nevadí, protože jde čistě o smyšlenou situaci, koneckonců rád se pobavím.“

Pavel:

„S tím vnímáním sexuality okolo nás je to různé, záleží na konkrétní situaci. Obecně řečeno se mě většinou nijak netýká, často si žádného podtextu vůbec nevšímnu a uvědomuji si ho až na základě reakce okolí nebo po opakovaném setkání se s ním, ať už jde o film, písničku, reklamu či komunikaci s lidmi. Vadit mi začne až tehdy, kdy je ho příliš, objevuje se všude a stává se hlavním zdrojem vtipu či zábavy... sexuální podtext, pokud si jej zrovna všimnu, vnímám obvykle jako jakýkoli druh humoru, který nechápu či nepovažuji za vtipný, ale respektuji, že někdo se tomu zasměje rád. Celkově je mi daleko nepříjemnější neustálé vyzdvihování důležitosti sexuality a jejího opěvování, což mi místy připadá jako úplný středobod naší společnosti, než pouhé podtexty, kterých si většinou vůbec nevšímnu, protože mě ani nenapadne, že by tam takový podtext mohl být.“

Martin:

„Člověk může vidět ten tlak z více směrů ...A právě to může působit, že se to jako hustí jako úplně všade ten sex. Ale vono to tak opravdu je, ale tím, že je to vlastně taková mediální doba, hustá, hlavně ten internet a papírový média. Tam se to jako hodně objevuje, že ty titulní stránky těch časopisů a tak ... pokud chceš svému výrobku zajistit dobrý odbyt, vyfoť ho se ženou, která nemá oblečení na zbytek. A to s tím samozřejmě souvisí, takže reklamy, billboardy, kde není ženská s kozama, tak nemá úspěch člověk je všim tím mediálním bombardování už jako otupělej a tak snese víc...Asexuálové tady byli vždycky, akorát nebyli organizovaný ...Pro mě je sex taková zbytečná honička vlastně za ničím...Já se těm lidem v tom mainstreamu jako směju, proč sou tam. Proč v dnešní době, v naší společnosti, vlastně mít děti? Že je to vůbec vlastně jako taková zbytečnost.“

Kryštof:

Společnost je tak přeseexualizovaná, že to snad kape i z hořčice, prostě se to řeší všude, radio, televize, internet, ale i třeba tam, kde bych to nečekal, v kostele, i tam kde se mají starat o duši řeší to, kdo s kým spí a na to téma dokonce píšou i knihy, jak jsem zjistil v jednom katolickém vydavatelství ...Je to ubohé, a ve mne to nakonec vyvolávalo pocity, že okolí musím říct dost, s tímhle na mě nechodtě, vy si chrápejte s kým chcete, klidně i s ovci, je mi to ze srdce jedno, ale se mnou nic takového nespojujte, mě vaše problémy ohledně toho jak dosáhnout orgasmu

nebo v kolika letech se má začít se sexuálním životem nezajímají, jsem panic a jsem na to hrdý a nebudu na tom nic měnit. Je to všude proboha živého...Tahle společnost je prostě tím sexem posedlá, to je stejné i v tom, co se řeší ve vztazích. Vlastně i v tom vztahu s lidmi řešíš hlavně ten sex, pro boha živého, dyť v tom vztahu je třeba důležitější i něco jiného, ne jenom sex.“

Iva:

„Připadá mi třeba trapný, když je nějaký autobazar a tam jsou prostě ty nahotiny, který se tam plazej po tom autě, ale to asi přijde každému trapný, že nějaká nahatá ženská je na každý reklamě, ať je to na pivo, na auto, na dámský vložky ... Za chvíli to bude úplně všude, že jo. Co se týká třeba sexu ve filmech, to beru jako fakt no, prostě je to nabídka poptávka, pokud si to lidi žádaj, tak to tam daj no. Je teda fakt, že si snad nevybavuju nějaký film, vyjma dokumentárního, kde by nebyla žádná sexuální scéna. Ale už sem si zvykla, ono to tam nebývá většinou nějak otevřeně, že jo, to by muselo bejt vyloženě porno.“

Zuzana:

V dnešní době se v médiích objevuje téma sexu často ...Je to podle mě především z důvodu, že to ještě poměrně nedávno bylo naopak tabu a nemluvilo se o tom vůbec. Generace našich dětí nebo vnoučat už bude tímto tématem možná opravdu tak přesycena, že si mnohem raději přečte něco jiného. Zatím je to ale takové vděčné téma, které má stále ještě příchut' zakázaného ovoce, což lidé milují... Já osobně nemám ráda takové ty časopisové návody ve stylu deset rad, jak ho přivést na vrchol blaha. Tyhle články většinou přeskakuju, nic mi neříkají. Nijak mě to ale nepobuřuje, nejsem svoje babička. Docela ráda si přečtu články, které se sice týkají sexu, ale spíše v teoretické rovině, například o sexu až po svatbě, o tom, kolik mají české ženy průměrně sexuálních partnerů, jaké měl kdo zážitky při prvním milování.

3.4.2.4.b Motivace

(otázka - Přemýšlela jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi sdělila svému sociálnímu okolí, že jsi asexuálka?)

Poslední podkategorií je „motivace“, kde vedu otázkou participanty k zamyšlení, co je vlastně vedlo k tomu sdělit svému sociálnímu okolí svou sexuální identitu. Jak jsem již uvedla, ptám se pouze těch, kteří odpovídají, že otevřeně hovoří o své asexualitě. Opět jsou odpovědi individuální, shodují se však minimálně v tom, že coming out participantům přinesl pocit úlevy, radosti.

Pavel:

„... motivace proč jsem o tom vůbec ochotný mluvit třeba i před cizími lidmi, tak to je proto, že mám pocit, že z té naší komunity ta aktivita nějaká sama nevezjde, ono se to vznáší během těch rozhovorů, že áček, které by to chtěly nějak řešit není moc, nebo těch, kteří chtějí, aby se o tom nějak vědělo, aby lidi měli pojem o asexualitě. Oni o to většinou nestojí a prostě si říkají, že je jim to jedno. Já jsem spíš na té straně, je to strašně utopická představa, ale já bych strašně rád,

jednou, aby až někomu řeknu, že jsem áčko tak on, jo v pohodě dobrý no. Jako tohle určitě potrvá nějakou dobu, oni tohleto lidi přijímají daleko obtížněji, než když jim řekneš, že si gay nebo lesba, protože tohleto je pořád něco, co si že si řeknou to je fuj, ale víceméně to chápou svým způsobem, protože si řeknou, že taky mají nějakou potřebu sexuálního uspokojení. A já když jim řeknu, že nemám žádnou takovou potřebu, tak na mě koukaj jako na někoho z Marsu... A pokud s kamarády se o tom bavím, tak většinou to říkám proto, že mám pocit, že ten hovor se třeba blíží nějaké té věci a já si říkám, že by asi bylo fér, aby to o mě věděli, vzhledem k tomu, že sme kamarádi, tak asi jako kamarádi by si neměli lhát do očí...“

„Ale není to jenom tak, zvláště právě v poslední době, v posledním roce, pokud jsem o tom někomu řekl, tak poměrně často už to byly reakce typu, jo to mě zajímá, povídej, něco o tom vím nebo například, jo a tom jsem četl, o tom jsem něco slyšel. A byly to lidi, kteří se zajímali o to, byli zvědaví, co jim k tomu povím, jaké to pro mě je, jak se cítím a tak podobně. A to mi udělalo radost. Jako těch je rozhodně méně, než té první skupiny, ale sou taková a je to fajn.“

Petra:

„... kromě toho jsem asi ukecaná a každému na sebe všechno vykecám... tak ono to i trošku zjednodušuje život. Vlastně i mezi mými přáteli, když jako teďka chci kamarádit s klukem a dám mu jasně najevo, prostě vysvětlím mu, jak to se mnou je a tak, tak pak ke mně přistupuje úplně jinak. Chová se ke mně jinak, většinou se ke mně chová spíš jako ke klukovi, což mi je příjemnější. Já jsem byla vždycky spíš zvyklá být jako kluk, takže to je takový moje navyklý chování a jsem na to jako víc připravená, než jako normální holky. Takže z tohoto hlediska je to dobrý a navíc jsem zvyklá říkat lidem okolo sebe pravdu, prostě vymlouvat se, už mě to nebaví... Možná, kdybych očekávala od své rodiny nějakou špatnou reakci, tak bych to neudělala, protože bych měla strach ...Já jsem byla v takovém tom rauši... takovýto první setkání s tím termínem a s tou komunitou těch lidí, je taková strašně osvobozující a taková naplňující zkušenost. Jako poznání, že nejseš jako takovej úplnej exot... Prostě mě když něco udělá radost, tak to chci ostatním říct, tak jsem to všem řekla... A opravdu mi to i hodně zjednodušilo život ... třeba jako můj nejlepší kámoš je ženatý a jeho manželka, protože to o mě ví, tak když se s ním zaseknu třeba na 6 hodin v hospodě, tak mu nevolá zuřivě, že se s ním rozvede nebo něco takového. Jako v tomhle smyslu je to vážně dobrý.“

Lucie:

„Když si uvědomím, co jsem pocítovala, když jsem to tomu svému okolí řekla, tak byl takovej pocit úlevy, že jsem si to konečně nějak vyjasnila, že nemusím nic tajit. A to byl asi i hlavní důvod, proč jsem to i ostatním řekla, jsem nechtěla, aby to bylo nějakým tajemstvím, protože kdybych se za to nějak styděla nebo špatně cítila ze strachu, že mě jako budou nějak odmítat, tak vlastně bych tím i jako přiznávala i sama sobě, že je to něco špatného. A není to nic, co by není třeba tajit a něco předstírat před všema a já si to prostě nemyslím, že je to něco špatného a tak asi nechci působit navenek, že je to prostě nějaký moje vnitřní trauma, který musím tajit před celým světem. A tím svému okolí dokazují, že s tím nemám problém.“

Kryštof:

„Kdybys mě potkala před těmi třemi, čtyřmi měsíci, tak bych ještě neměl tu zkušenost chození se sexuálem, tak bych ti s největší pravděpodobností tvrdil, že chodit se sexuálem není možný, protože ten sexuál sex bude potřebovat a nevím ve svém okolí o nikom, kdo by tohle byl schopen snášet, že s ním nespíš. Ale když toho člověka pak poznáš, začneš s ním mluvit a tak začneš přemítat a najednou zjistíš, nó tak, že možná, že sem se v něčem začneš plést a je to o té přístupnosti k názorům druhých. Kdybych byl typ člověka, který má jen svůj názor a nikdy žádný jiný nepřipustí, tak bych spíše byl pořád ten zakomplexovaný jedinec, trpící sociální fobií, který

se bojí vůbec vyjít z baráku. Ale potom sem se začal bavit s lidmi, začal sem s nimi komunikovat, začal sem mluvit o svých názorech, oni začali mluvit o svých... Je to hlavně o té diskuzi, o té přípustnosti té diskuze.“

3.4.3 Diskuze nad výsledky

Mým výzkumným cílem bylo pokusit se za pomoci chápajícího přístupu, zmapovat proces vnitřního a vnějšího coming outu u asexuálů a na jeho základě následně reflektovat obě strany této interakce. Chtěla jsem poukázat na pohled naší společnosti na asexualitu a zároveň, jaký má toto vnímání asexualit ve společnosti vliv na samotné asexuály.

Interpretaci dat jsem koncipovala do čtyř kategorií. První z nich jsem uváděla proces vnitřního coming outu. Uvědomování si odlišnosti asexuálů v rámci jejich sociálního prostředí a následně hledání své sexuální identity probíhá ve společnosti, která otázku asexualit nemá zmapovanou. Pokud je v českém prostředí asexualita klasifikována jako něco abnormálního, jako sexuální dysfunkce, musí to mít zákonitě na samotné asexuály a jejich prožívání sexuální identity jistý vliv. Výpovědi respondentů v jistém ohledu potvrzují tato východiska. Zmiňují se o mnohdy problematickém prožívání své odlišnosti, kterou vnímali na základě kontrastu, kterého si všímali v rámci svého sociálního okolí. Hovoří o pocitu, „že jsou mimo celek“, který uvedl Pavel a který vhodně doplňuje tuto myšlenku. Komunikační partneři často zmiňují také jisté kulturní vzorce, které opět souvisí s normativitou zakořeněnou v naší kultuře. Na základě kulturních vzorců, které jsou jim předkládány, a kterých nedosahují, se mohou cítit pod stresem. Jak uvedla Petra: „... je to hrozná konfrontace vlastně jako vyrosteš na těch pohádkách, to bylo vlastně jako princ na bílém koni a princezna... Já prostě pocházím ze šťastného manželství, moji rodiče jsou spolu 35 let, je to fakt jako taková ta pravá láska. A to jsem měla furt jako před očima, že jo, celej život. A přesně jako teď jsem se z toho tak jako nějak nořila a měla jsem jako v sobě ten ideál tý velký lásky, že já jako budu ta princezna a ten princ přijede a vysvobodí mě z tý vesnice, kde jsem vyrostla, abych tam odtud vypadla a tak. A jasně, že jsem jako furt čekala, takže potom mě to jako hodně stresovalo.“ Jak vidíme, rodina Petry jí předkládala silné kulturní vzorce manželství a heterosexuální lásky. Příkladů bych mohla uvést více. Interakcionistický pohled, konkrétně Thomas, by mohl k této

kapitole říci, že přidělování významů v rámci interakce ve společnosti je ovlivněno jistými hodnotami a postoji.

Jak jsem již uvedla, výzkumným cílem bylo zmapovat obě strany interakce v rámci procesu coming outu. Vnější coming out je tedy odrazem druhé strany této interakce, společnosti. Jak reaguje společnost na coming out asexuálů, tedy na sdělení, že jsou zde lidé, kteří jsou nositelé asexuální identity. Na základě reakcí sociálního okolí mých komunikačních partnerů, jsem chtěla poukázat na Bergmanova a Luckmannova typizační schémata, která v interakci, jakou vnější coming out je, vystupují. Jedním příkladem za všechny bych chtěla uvést stereotyp, o kterém píše Kryštof, cituji: *„Nejhorší reakce bylo to, že musím jít k sexuologovi. To slovo musím, na to jsem alergické. Já nemusím nic, takže nic řešit nebudu. Člověk buď musí přijmout, že jsem asexuál a že jsem takový a nebo mě nemusí brát vůbec. Já nikoho nenutím, aby mě pochopil...“*. Na tomto příkladu můžeme vidět vliv společnosti, která hodnotí podle jistých norem, v tomto případě podle sexuologických norem.

V rámci procesu vnějšího coming outu jsem pojednávala také o vztazích. Jak je vidět z interpretace výpovědí, k této oblasti měli participantů mnoho co říci. Všichni moji komunikační partneři jsou mladí lidé a otázku vztahů tedy mnozí aktuálně řeší. Jak jsem se snažila nastínit v teoretické části, pohled českých sexuologů a odborníků v oblasti psychologie na otázku asexualit je jednostranný, klasifikují asexualitu jako sexuální dysfunkci. Pokud se v českém prostředí podaří v budoucnu prosadit asexualitu jako sexuální identitu, což by si, jak dokazují zdroje, asexuálové přáli, bude to pouze za pomoci právě zmíněných odborníků (sexuologů a psychologů). Tito stanovují normy, stanovují, určují tedy, co je považováno za normální. Asexualita u nás v dnešní době stojí mimo normu.

Kategorií „motivace“ jsem se také chtěla pokusit zmapovat, jak vnímají asexuálové pojetí sexuality v naší společnosti. Jak jsme mohli vidět, v této oblasti se všichni komunikační partneři shodli, že fenomén sexuální revoluce je v naší kultuře velmi značný. Vhodnou odpovědí pro doplnění této myšlenky je odpověď Michala, který říká: *„Jistě se sexuální podtext objevuje stále častěji v podstatě kdekoliv. Už jsem si na to jaksi zvykl, nicméně kdyby to tu kolem nás nebylo, nevidilo by mi to. Napak by to možná bylo i lepší, kdyby nám to nikdo nevnucoval.“* Myslím, že není třeba tuto myšlenku více komentovat.

Název této práce: Asexualita – (nová) sexuální identita, je tedy otázkou, zda je v naší normativně smýšlející společnosti možné, aby asexualita byla uznána jako nová sexuální identita. Snažila jsem se zmapováním procesu coming outu u asexuálů přiblížit k odpovědi na tuto otázku.

4 ZÁVĚR

V této práci jsem se snažila zmapovat proces coming outu u asexuálů, na základě kterého bych se mohla pokusit odpovědět na otázku, zda je možné asexualitu v naší společnosti považovat za sexuální identitu.

V teoretických východiscích se zaměřuji na možné významy sexuality a v souvislosti s tím následně pojednávám o normativním přístupu k sexualitě, který jde ruku v ruce s fenoménem sexuální revoluce.

V dalších kapitolách teoretické části se věnuji asexualitě, kterou si pracovně vymezuji jako sexuální identitu. Nastinuji zahraniční a následně i český pohled odborné literatury na otázku asexuality. V kontextu s českým prostředím uvádím Sedláčka jako jediného českého odborníka věnujícího se asexualitě. Jeho myšlenky doplňuji alternativními zdroji. Následně píš o asexualitě a klinické psychologii, která klasifikuje asexualitu jako sexuální dysfunkci. Vysvětluji, pod které kategorie sexuálních dysfunkcí spadá a jaká je její případná léčba. Závěrem tento přístup kriticky reflektuji. Poslední, avšak podstatnou kapitolou je kapitola pojednávající o procesu coming outu, ve které nejdříve vysvětluji coming out za použití psychologické literatury. V další kapitole o něm pojednávám jako o procesu interakce, čímž ho zasazuji do kontextu sociálně psychologizujícího směru interakcionismu.

V empirické části se po metodologickém vymezení věnuji již samotným rozhovorům, které jsem realizovala se čtyřmi asexuály a čtyřmi asexuálkami. Na základě Kaufmannova chápající přístupu získávám a analyzuji data, která následně interpretuji ve čtyřech kategoriích. Zvolila jsem proces coming outu, který považuji za vhodný ukazatel vztahu společnosti a asexuálů. Výsledky výzkumu tedy koncipuji do čtyř kategorií, jimiž jsou: vnitřní coming out, vnější coming out, reakce sociálního okolí na tento coming out a motivace k vnějšmu coming outu.

Na základě zmapování a následné reflexe odpovědí mých komunikačních partnerů jsem se snažila přiblížit odpovědi na otázku, zda je možné považovat asexualitu v naší společnosti za sexuální identitu. Odpověď je tomu, kdo si tuto práci přečte jasná. Doufám tedy, že se mi podařilo alespoň poukázat na limity přístupu klinické psychologie, který je vůči asexualitě v českém prostředí uplatňován.

5 ANOTACE

Příjmení a jméno autora:	Lammelová Eva
Název katedry a fakulty:	Katedra sociologie a andragogiky Filozofická fakulta
Název diplomové práce:	Asexualita – (nová) sexuální identita?
Vedoucí diplomové práce:	Mgr. Martin Fafejta Ph.D.
Počet znaků:	250 982
Počet příloh:	8
Počet titulů použité literatury:	52

Počet interních materiálů:	
Počet elektronických zdrojů:	17
Počet diplomových prací:	3

Anotace:

Diplomová práce mapuje vztah společnosti k sexuální identitě zvané asexualita, konkrétně za pomoci Kaufmannova chápacího přístupu. Název práce je tedy současně otázkou, zda je v naší společnosti možné považovat asexualitu za novou sexuální identitu. Data byla získávána rozhovory, které jsem realizovala se čtyřmi asexuály a čtyřmi asexuálkami. Na základě reflexe procesu coming outu, který je dle mého soudu vhodným ukazatelem vztahu společnosti a asexuálů, mapuji tento vztah. Práce je podložena teoretickými východisky, kde se věnuji tématu sexuality, konkrétně normativnímu přístupu k sexualitě a fenoménu sexuální revoluce. Poté teoreticky nastiňuji jak zahraniční, tak český pohled a přístup k asexualitě, který následně podrobuji kritické reflexi.

Klíčová slova: asexualita, sexualita, normativita, heteronormativita, sexuální identita, coming out, chápací rozhovor, Kaufmann

6 LITERATURA

- BELLINGER, G. J.: *Sexualita v náboženstvích světa*, vyd. 1., Praha: Academia, 1998, ISBN 80-200-0642-7, s. 390.

- BERGER, P.L.-LUCKMANN, T.: *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*, vyd. 1., Praha: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999, s. 214, ISBN 80-85959-46-1.

- BUTLER, J.: *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of Sex*, vyd. , London: Routledge, 1993, s. 293 , ISBN 0-415-90366-1.

- BRANNON, L.: *Gender: psychological perspectives*, Mass: A Simon & Schuster Company, 1996, s. 524, ISBN 0-205-15460-3.

- COHN, F.: *Understanding human sexuality*, New Jersey: Prentice Hall, 1974, s. 283, ISBN 013-937425-6.

- CAPPONI, V.- HAJNOVÁ R.- NOVÁK,T.: *Sexuologický slovník*, vyd. 1., Praha: Grada, 1994, s. , ISBN 80-7169-115-1149.

- DALLAIRE, Y.: *Láska a sexualita v trvalém vztahu*, Praha: Portál, 2009, s. 163, ISBN 978-80-7367-523-3.

- DISMAN, M.: *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*, Praha: Karolinum, 2006, s. 374 , ISBN 80-246-0139-7.

- FAFEJTA, M.: *Úvod do sociologie pohlaví a sexuality*, Věrovany: Nakladatelství Jana Piszkiwicze, 2004, s. 159, ISBN 80-86768-06-6.

- FAY, B.: *Současná filosofie sociálních věd: Multikulturní přístup*, Praha: SLON, 2002, s. 324, ISBN 80-86429-10-5.

- FOUCAULT, M.: *Dějiny sexuality I: Vůle k věděni*, Paříž: Éditions Gallimard, 1984, s. 338.
- FOUCAULT, M.: *Dějiny sexuality II: Užívání slastí*, Paříž: Éditions Gallimard, 1984, s. 338.
- FIFKOVÁ, H.: *O sexu s Hankou*, vyd. 1., Praha: Grada, 1998, s. 120, ISBN 80-7169-673-0.
- GEERTZ, C.: *Interpretace kultur*, vyd. 1., Praha: SLON, s. 565, ISBN 80-85850-89-3.
- GÖDTEL, R.: *Sexualita a násilí*, vyd. 1., Praha: Český spisovatel, 1994, s. 188, ISBN 80-202-0512-8.
- HARPER, S. 2011. Spiritualized sexuality discourse: Impacts on Value Judgements [online]. [cit. 1. 10. 2011] Dostupné z WWW: <<http://1url.cz/mzP5>>.
- HENDL, J.: *Kvalitativní výzkum: Základní teore, metody a aplikace*, vyd. 2., Praha: Portál, 2008, s. 408, ISBN 798-80-7367-485-4.
- JOYEUX, H., *City, sexualita, AIDS: sexuální výchova od 13 do 15 let*, 1. vyd., Praha: Portál, 1994, s. 73, ISBN 80-7178-004-9.
- KAUFMANN, J.C.: *Chápající rozhovor*, vyd. 1., Praha: SLON, 2010, s. 151, ISBN 978-80-7419-033-9.
- KIMMEL, M.: *The Sexual Self: The Construction of Sexual Scripts*, vyd. 1., Nashville: Vanderbilt University Press, 2007, s. 298, ISBN 978-0-8265-1558-2.
- KLIMENTOVÁ, E. - KLIMENT P.: *Sociální deviace*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 130 s. ISBN 80-244-0516-4.

- KRATOCHVÍL, S.: *Léčení sexuálních dysfunkcí*, vyd.1., Praha: Grada, 1999, s. 249, ISBN 80-7169-678-1.

- KUBÁTOVÁ, H.: *Metodologie Sociologie*, vyd. 1., Olomouc: FF UP , 2006, s. 197, ISBN 80-244-1549-6.

- KUBÁTOVÁ, H.: *Sociologie*, 1. vyd., Olomouc: FF UP, 2009, s., ISBN 978-80-244-2315-9.

- LEVAY, S.-VALENTE, S.H.: *Human Sexuality*, Sunderland: Sinauer Associates, Inc., Publishers, 2002, ISBN 0878934545.

- MAHONEY, E.R.: *Human Sexuality*, New York: McGraw-Hill Book Company, 1983, s. 642, ISBN 0-07-039650-7.

- ODBORNÁ PRACOVNÍ SKUPINA PRO PROBLEMATIKU METODY SNĚHOVÉ KOULE A DALŠÍCH METOD: *Příručka k provádění výběru metodou sněhové koule (Snowball sampling)*, Praha: Úřad vlády České republiky, 1997, s. 108, ISBN 80 -86734-08-0.

- OAKLEY, A.: *Pohlaví, gender a společnost*, vyd. 1., Praha: Portál, 2000, s. 171, ISBN 80-7178-403-6.

- PAPEŽSKÁ RADA PRO RODINU: *Lidská sexualita: pravda a význam*, vyd. 2., Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000, s. 74, ISBN 80-7192-495-4.

- PONDĚLÍČEK, I. – PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J.: *Lidská sexualita jako projev přirozenosti a kultury*, vyd.2., Praha: Avicenum, 1974, s. 383.

- PONDĚLÍČKOVÁ-MAŠLOVÁ, J.: *Nezralá sexualita*, vyd. 1., Praha: Avicenum, 1990, s. 139, ISBN 80-201-0008-3.

- PROCHÁZKA, I.: *Coming out: Průvodce obdobím nejistoty, kdy kluci a holky hledají sami sebe*, STUD: Brno, 2002, s. 33, ISBN 80-238-8850-1.

- RIDLEY, M.: *Červená královna: Sexualita a vývoj lidské přirozenosti*, vyd. 1., Praha: Kolumbus, 1999, s. 322, ISBN 80-204-0825-8.

- ROTTER, H.: *Sexualita a křesťanská morálka*, vyd.1., Praha: Vyšehrad, 2003, s. 127, ISBN 80-7021-669-7.

- SEIDMAN, I.: *Interviewing as Qualitative Research: A Guide for Researchers in Education and the Social Science*, vyd. 3., New York: Teachers College Press, 2006, s. 162, ISBN 10-0-8077-4666-5.

- SILVERMAN, D.: *Doing Qualitative Research: A practical Handbook*, vyd. 1., Thousand Oaks: Sage Publications, 2000, s. 316, ISBN 0-7619-5822-3.

- SMOLÍK, P.: *Duševní a behaviorální poruchy*, vyd. 2., Praha: Maxdorf Jessenius, 2002, s. 506, ISBN 80-85912-18-X.

- THERBORN, G.: *Between Sex and Power: Family in the world 1900-2000*, vyd. 1., London: Routledge, 2004, s. 379, ISBN 0-415-30077-0.

- TIEFER, L.: *Sex Is Not A Natural Act & Other Essays*, San Francisco: Westview Press, 1995, s. 232, ISBN 0-8133-1659-6.

- UZEL, R.: *Mýty a pověry o sexu*, vyd. 1., Praha: Práce, 1990, s. 156, ISBN 80-208-0936-8.

- ÚZIS ČR: MKN-10: *Mezinárodní klasifikace nemocí: mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů ve znění desáté revize MKN-10*, vyd. 3., Praha, 1992, s. 779.

- WEEKS, J.: *Sexuality*, vyd. 2., London: Routledge, 2003, s. 164, ISBN 0-415-28285-3.

- WIESS, P. A KOL.: *Sexuologie*, vyd.1., Praha: Grada, 2010, s. 744, ISBN 978-80-247-2492-8.

- ZEMKOVÁ, P.: *Nástin sexuologie*, vyd. 1, Praha: MANUS, 2011, s. 111, ISBN 80-902318-7-X.

- ZVĚŘINA, J.: *Sexuologie (nejen) pro lékaře*, Brno: Akademické nakladatelství, 2003, s. 287, ISBN 80-7204-264-5.

- ZVĚŘINA, J.: *Lékařská sexuologie*, vyd.1., Praha: Nakladatelství odborné literatury H&H, 1992, s. 233, ISBN 80-85467-04-6.

Citace z Diplomových prací:

- LÖRINCOVÁ, L.: *Coming out u lesbických žen v Holandsku a v České Republice*, Olomouc: 2011, Diplomová práce, Filosofická Fakulta, Univerzita Palckého

- SEDLÁČEK, L.: *Asexualita: sociální konstrukce slasti*, Brno: 2007, Diplomová práce, Fakulta Sociálních Studií, Masarykova Univerzita.

- ZETÍKOVÁ, M. *Utváření sexuální identity v procesu coming outu u dospívajících gayů*, Brno: 2008, Rigorózní práce, Filosofická Fakulta, Masarykova Univerzita.

Citace z článků:

- BROTT, L.; KNUDSON, G.; INSKIP, J.; RHODES, K.; ERSKINE, Y.. *Asexuality: A Mixed-Methods Approach*. Archives of Sexual Behavior, 39, 2010, 3, s. 599-618. DOI: 10.1007/s10508-008-9434-x.

- FRAJTOVÁ, M.: *O sex nemám zájem*. Týden. 2012, č. 3.

- HINDERLITER, A. C.: *Methodological Issues for Studying Asexuality*. *Archive of Sexual Behavior*, 38, 2009, 5, s. 619-621. DOI: 10.1007/s10508-009-9502-x.

- PRAUSE, N.; GRAHAM, C. A.: *Asexuality: Classification and Characterization*. *Archive of Sexual Behavior*, 36, 2007, 3, s. 341-356. DOI: 10.1007/s10508-006-9142-3.

- PROCHÁZKOVÁ, B.: *Nechte nás žít bez toho: Stále více Čechů říká: Sex nás nezajímá*. *Respekt*. 2011, č. 29.

- PRZYBYLO, E.: *Crisis and safety: The asexual in sex society*. *Sexualities*, 14, 2011, 4, s. 444-461. DOI: 10.1177/1363460711406461.

Citace z internetu:

- *Apositive.org*. [A different model of sexual orientation](http://www.apositive.org/viewtopic.php?f=32&t=57&start=0&sid=9fdb6cca08f31f828634889f4aec9bc5#p1011). In: *phpBB [online]*. 2012-03-26 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://www.apositive.org/viewtopic.php?f=32&t=57&start=0&sid=9fdb6cca08f31f828634889f4aec9bc5#p1011>.

- *Asexuality on CNN Showbiz Tonight*, April 5 2006. In: *Youtube [online]*. 22.06.2006 [cit. 2012-02-2]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=kkoo1lUp3ns>. Kanál uživatele husongshu.

- *Asexuality on Fox News Dayside*, April 3 2006. In: *Youtube [online]*. 22.06.2006. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=lmXXgRvotGM>. Kanál uživatele husongshu.

- Asexuality on Tucker Carlson, March 27 2006. In: *Youtube* [online]. 22.06.2006. [cit. 2012-01-7]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=lwxo6t7XBYs>. Kanál uživatele husongshu.

- *(A)sexual* [film]. Directed by Angela TUCKER and Tina HORN. USA, 2000.

- BOGAERT, A. F.: *Asexuality: prevalence and associated factors in a national probability sample*. *Journal of Sex Research* [online]. 2004, 41, 3, s. 279-287 [cit. 2012-02-22]. Dostupné z: http://findarticles.com/p/articles/mi_m2372/is_3_41/ai_n6274004/

- CERANKOWSKI, Karli June; MILKS, Megan: *New Orientations: Asexuality and Its Implications for Theory and Practice*. *Feminist studies* [online]. 2010, 36, 3, s. 650-664 [cit. 2012-01-24]. Dostupné z: <p://www.asexualexplorations.net/home/extantresearch.html>

- *Kinsey* [film]. Directed by Bill CONDON. USA/Germeny: [Fox Searchlight Pictures](#), 2004.

- Lidé, kteří nemají zájem o sex. *Britské listy* [online]. 2005 [cit. 2012-02-2]. ISSN 1213-1792. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/23702.html>.

- *NP: Nový prostor* [online]. 2009, no. 330 [cit. 2012-02-2]. ISSN 1213-1911. Dostupné z: <http://www.novyprostor.cz/pdf/330.pdf/>

- POSTON, D.L.; BAUMLE, A.K.: *Patterns of Asexuality in the united States*. *Demographic Research* [online]. 2010, 23, s. 509-530 [cit. 2012-03-2]. Dostupné z: <http://www.demographic-research.org/volumes/vol23/18/23-18.pdf>

- POSTON , D. L.; BAUMLE, A. K.: *Patterns of Asexuality in the United States*. *Conference Papers – American Sociological Association* [online]. Montreal, 2006 [cit. 2012-02-2]. Dostupné z:

http://citation.allacademic.com//meta/p_mla_apa_research_citation/1/0/3/4/0/page_s103402/p103402-1.php

- 8x09 "Better Half" - sneak peak #3. In: *Youtube* [online]. 19.01.2012 [cit. 2012-02-27].

Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=P2SZdaTua10>. Kanál uživatele spoilertvExtra.

- Q, Pozdravy z vesmíru. TV, ČT, 10. ledna 2012. Dostupné také z:

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/211562210900040/video/>

- Q, Academia. TV, ČT, 23. listopadu 2010. Dostupné také z:

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10121061347-q/210562210900034/>

- ZÁVESKÁ, Dominika: Jsem asexuál: Nechci sex, stačí láska. *Instinkt* [online]. 2010, roč.

10, č. 17 [cit. 2012-02-29]. Dostupné z: http://instinkt.tyden.cz/rubriky/zdravi/jsem-asexual-nehcci-sex-staci-laska_25163.html

7 PŘÍLOHY

DOSLOVNÉ TRANSKRIPTY VÝPOVĚDÍ Z ROZHOVORŮ – EMPIRICKÉ ŠETŘENÍ:

PŘÍLOHA Č.1:

LUCIE:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošla vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomila, že jsi asexuálka?

- Tak to asi neproběhlo nějak naráz teda, protože to všechno si člověk uvědomuje tak nějak postupně. To si člověk neuvědomí ze dne na den, že jo. A ze začátku to třeba může člověk vnímat tak, že je všechno v pořádku, protože nepřemýšlí nad tím, jak to maj ostatní. Ale pak prostě až si začneš všítat těch ostatních, tak poznáš, že to máš v některých věcech trochu jinak. A ze začátku jsem ještě nevěděla, že se to jmenuje asexualita, protože to ještě nebyl vůbec známej ještě ten pojem tady, takže nějaký uvědomění, já nevím. U mě to tak bylo vždycky, takže je těžký určit nějaký konkrétní moment uvědomění si tohodlectoho. Takže nějakou vlastně odlišnost už jsem si začala uvědomovat na střední škole, když mi bylo prostě nějakých 15, 16, 17 to už je takovej ten věk, kdy si začínáš uvědomovat, že u nich je to nějak jinak, než u tebe. A navíc ze začátku jsem si jako myslela, že je to třeba věkem, že se to třeba dostaví nějak později. Potom, když mi bylo nějakých 20, přes 20 tak jsem si jako říkala, že je to už docela pozdě, tak jsem prostě začala hledat jako různý informace na netu a tak. A myslím, že tenkrát jsem ještě nenarazila na ten pojem, že u nás v Čechách je to starý tak tři roky, víš jako, že dřívě se to tady u nás nějak neobjevovalo.

- Takže jenom, abych to shrnula, během toho období střední školy sis uvědomovala svou odlišnost.

- No tak tady je to vlastně taky trochu komplikovaný tím, že když je třeba někdo homosexuální, tak jako to má jinak a ví jak, že jo. Ale tady je to tak, že si třeba ze začátku můžeš myslet, že jsi zatím třeba jenom nějaká zpomalená nebo nedospělá, dětská a že se to třeba dostaví až s věkem nebo třeba s nějakou zkušeností. Tohleto taky člověka zpomalí v době nějaký tý, tom učení tý identifikace nebo že si to prostě vysvětlíš nějak jinak. Takže tím bych řekla, že ne u každého z nás, ale skoro u všech ten proces nějakého toho uvědomění si se hodně natáhne časově.

- A v té době jsi už procházela coming outem?

- Tenkrát ještě ne, to mi přišlo tak jako trapný v tomhletem věku, jsme pořád ještě v tom období gymplu teda. A mezi mýma kamarádama, spolužákama jsem to taky neřešila, protože mi nepřišlo, že by jako bylo, co řešit. Takže oni to probírali mezi sebou a já jsem v podstatě neměla co říct. Takže jsem se k tomu nějak nevyjadřovala, ale mně to nikdy nevadilo. Ani mi nevadilo, když o tom ostatní jako mluvili, pokud teda nebyli nějaký vulgární, ale tak to by vadilo i každému normálnímu člověku. Nebo nějaký nadměrně detailní popisy, to myslím vadí každému, nebo každému nějak slušnějším, protože je to věc, která patří spíš někam do soukromí.

- Kdy tedy přišel moment, že jsi to sdělila svému okolí, pokud jsi to sdělila a jak to probíhalo?

- No v těch dvaceti a později jsem si uvědomila, že to asi nebude jenom taková nějaká opožděnost, nebo já nevím, jak to mám říct, že vlastně jsem na to stará dost a v podstatě se nic nezměnilo v průběhu toho věku. Já jsem hledala nějaký informace, ale na nic sem ještě nenarazila v té době ještě. Tak jsem to v té době tak ještě nějak nechávala u ledu. A na ten termín asexualita, na ten jsem narazila, tak někdy dva tři roky zpátky myslím, že to bylo v roce 2008. To bylo založeno v té době to fórum myslím, tak jsem se na něj ještě přímo neregistrovala v té době ještě, dokud nemám ještě všechny informace, tak se mi nechtělo hned

někam registrovat. Takže jsem ani pořádně ještě nevěděla, co ten pojem znamená v té době. Takže jsem se tam zaregistrovala až nějak po roce, to už jsem věděla, to bylo tedy v roce 2009, to už jsem věděla, co ten pojem znamená, a byla jsem si jistá, že tam jako patřím. Tak vlastně to vlastní uvědomění si své sexuální identity je tak tři roky zpátky. Ale bylo by to asi jinak dřív, kdyby ty informace byly dostupnější v té době právě.

- Jak jsi prožívala moment, kdy ses na vašem serveru identifikovala s asexualitou?

- Tohleto je asi důležitější pro toho, komu to třeba vadilo celý život a cítil se tím vyčleněnej ze společnosti a vadí mu cítit se odlišnej. Já sem třeba odlišná i v jiných směrech, takže mně tohle nějak nevadilo v podstatě. Spíš jako ta úleva se dostavila v té formě, že jsem věděla jako, co ten termín znamená, že pro to termín existuje a je vždycky lepší, když se můžeš zařadit do nějaký větší skupiny, než když jsi jako nějaká v uvozovkách divná. Je prostě lepší, když je to nějaká větší oficiální skupina, kde je víc těch lidí stejných. A to je pozitivní moment, když si uvědomíš, že vlastně existují lidi, který jsou na tom stejně jako ty. Problém je v tom, že když to říkáš někomu, kdo mezi nás nepatří, tak ti nevěří a nebo když ti prostě uvěří, tak tě nepochopí si myslím. Nebo i když se snaží, tak tam je to vnímání jako trochu někde jinde, no. Takže tam je jako dobrý, že vlastně, když třeba říkáš někomu, jak to cítíš, tak se setkáš s větším pochopením, protože i předpokládáš, že ti lidi jsou na tom podobně nebo stejně.

- Proběhl u tebe vnější coming out i v rámci rodiny a přátel? Pokud ano, mohla bys popsat, jak probíhal?

- No tak to bylo vlastně později, nejdřív jsem se tak jako rozkoukávala na tom fóru, no a tak nějak jsem pozorovala, co tam píšou ostatní a jak na tom jsou. A ze začátku jsem se zkontaktovala s hodně lidma tam. A potom, když jsem se víc ujistila vnitřně, že mě ten termín vystihuje nebo jakože se chci prezentovat pod tím pojmem té sexuality. Někdo se třeba vůbec nerad řadí do nějakých škatulek a nemá to rád. No a potom, co jsem se byla více jistá jako v rámci toho fóra a že to prostě jako nějak vyhovuje méj vnitřní definici, kterou se chci prezentovat i navenek. Tak jsem to potom řekla ze začátku rodině, mámě jsem to myslím řekla nějak nedlouho potom, co jsem byla na tom fóru, teď už to bude tak nějak kolem dvou let. A vystresovaná jsem z toho nebyla, protože máma mě zná, žije se mnou celý život, tak si asi uvědomuje, že víš asi jako, že není úplně tak všechno v pořádku. A vlastně už dřív jsem jí dávala tak jako náznaky, že se mnou asi není úplně všechno tak, jak má bejt. A hlavně jsem se v minulosti vyjadřovala jako co se týče méj orientace, takže to nebylo tehdy ještě nic, co se týče asexuality, protože jak už jsem řekla na začátku, tak já jsem taková nevyhraněná i co se týče pohlaví, že jo. Takže v té době jsem mluvila tak jako spíš o bisexualitě, takže mamka byla z minulosti prostě zvyklá, že s ní vedu takovýhle rozhovory. Takže jsem z toho neměla jako nějaký divnej pocit nebo strach, spíš tak jako nějaký pocit úlevy, že to můžu nějak vyjasnit a dát tomu nějaký název. Takže mamka s tím v podstatě neměla nikdy problém, ať už jsem jí řekla cokoli.

- Sděli la jsi svou asexualitu poté někomu dalšímu?

- Pak jsem to řekla dědovi, což nevím, jestli to úplně pobral jako.

- Jak tedy reagovala na tvůj coming out tvé okolí, respektive ti lidé, kterým jsi to řekla?

- No já přemýšlím, komu všemu jsem to vlastně řekla, tak těm lidem, co jsem ti už říkala, pak jsem to řekla příteli mé mámy. Potom vím, že máma to řekla i sama nějakým svým známým, protože se i radila jako s různějma léčitelama a astrologama a tak a jako s lidma z týchlectý skupiny.

- Jak jsi na to reagovala?

- Ne, já jsem jí jako přímo k tomu dala svolení, jestli to chce jako s nima nějak pořešit, tak klidně prostě. A potom já jsem to řekla ještě v podstatě kamarádům, spolužákům, takže když

to tak shrnu, tak jsem to řekla téměř všem nebo jako myslím všem těm podstatnějším. A ty reakce byly v podstatě vesměs pozitivní a nesetkala jsem se přímo s nějakou negativní reakcí. Je taky otázka, jestli ti ty negativní reakce řekne někdo do očí a nebo si to říká někde v ústraní. Ale v podstatě jsem se nesetkala s nějakou otevřeně negativní reakcí. A jak kdo se měl touhu o tom bavit a spíš bych řekla, že jako jedna část lidí to prostě přijala tak, že je jim to tak nějak jedno, že jim to nějak nevádí a ani je to nějak hluboce nezajímá. Prostě to jako spíš přijímají a není to něco, co by museli nějak řešit. A z těch reakcí, co se dostaly ke mně, tak to většina lidí taky jako přijala, možná, že mě někdo za zády pomlouvá prostě, ale tak to už je mi jedno. A tak to byla teda ta druhá skupina lidí, kterejm to spíš přišlo jako zajímavý, spíš než že by to nějak odsuzovali nebo odvrhovali a spíš jako se o tom chtěli dozvědět další informace, protože tohleto byl pro ně úplněj nověj pojem, kterej třeba neznali a jak už jsem řekla, přijde jim to prostě zajímavý, že něco takovýho existuje. Takže nikdo nereagoval nějakým opovržením nebo takhle, to bych ani neočekávala, protože si myslím, že to ani nepatří k tomuhle tématu. No, vlastně jsou tam ti trollové na našem serveru, což jsou lidé, kteří se k asexualitě staví negativně. Teď je tam jeden, kterej dostal měsíční ben, takže zákaz. Ale takový lidé jsou asi na všech fórech. Tohle je takovej jako spíš náboženskej fanatik. Takže obecně jsem měla pozitivní reakce a jestli nějaká byla negativní tak leda v tom smyslu, že to ty lidi nepochopili, ale to sem ani neočekávala, že to úplně nějak prostě pochopěj. Oni to můžou tak jako nějak odkývat, ale nepřijde od nich asi nějaký hluboký pochopení, protože oni to tak nemají, že jo. Naopak oni by mi mohli říct, že já, protože nejsem heterosexuál taky nechápu jeho pocity, což je pravda. Já taky prostě nechápu pohnutky a prožívání klasického heterosexuála. Takže když to někdo chtěl vysvětlit, tak jsem mu to vysvětlila, ale obecně jsem neočekávala, že to pochopení bude úplný.

- Ještě bych se chtěla vrátit k reakcím těch, kterým jsi svou asexualitu sdělila.

- No napadá mě vlastně jedna spolužačka ze střední, kterou to zaujalo natolik, ona vlastně pracuje jako asistentka režie v Český televizi a tam se vlastně nějak podílí na přípravě a tvorbě dokumentárních filmů, tak se zmínila o tom, že je tam nějaký cyklus dokumentárních filmů, kterej se jmenuje pološero, jestli to znáš, na ČT2. Já protože se nekoukám na televizi, tak mě to nic neříkalo, jako vždycky, ale je to vlastně komplex nějakých dokumentů a vždycky je nějaký téma a že by tam třeba chtěla zařadit i nějak tu asexualitu jako nějaký téma, který není ve veřejnosti známý a přijímaný a tak se mnou kvůli tomu chtěla sejít a tam to ztroskotalo spíš na tom, že jako ona by pro ten pořad potřebovala nejspíš jako čtyři lidi, který by ji měli vystoupit na kameru, takže to jako pochopitelně by nikdo nechtěl. A vlastně tohleto je problém, když jako člověk vystoupí takhle neveřejně, aby ho nebylo možný poznat, tak tím vlastně jakoby přiznává, že s tím tématem má nějaký problém a to zase není dojem, který chceme budít. Ale já osobně jsem s tím neměla problém kvůli tomu tématu, to mi nevádí a já se k tomu vlastně hlásím jako veřejně a mám to i zmíněné na facebooku, ale spíš já bych takhle jako veřejně na kameru nevystoupila ani, kdybych měla mluvit o nějakým nepodstatným tématu. Že by mi to prostě nedělalo moc dobře se takhle nějak zviditelňovat.

Dále k těm reakcím, přicházejí taky reakce typu, až potkáš toho pravýho, tak se to změní a podobně, ale já je nevnímám přímo jako negativní. Někteřím lidem z fóra jako vadí tyhle reakce, protože jsou přesvědčený o tom, že se to nemůže změnit. Ale já nevím, já bych to asi jako neuzavírala takhle nějak definitivně, víš, jakože se to nikdy nezmění. Jako já si u sebe třeba myslím, že se to opravdu už jako nikdy nezmění, ale prostě vim o několika lidech na fóru, že se to v průběhu doby opravdu jako změnilo, že jo. Takže jako tady u těch lidí byly tyhle reakce i na místě.

- Přemýšlela jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi sdělila svému sociálnímu okolí, že jsi asexuálka?

- Když si uvědomím, co jsem pociťovala, když jsem to tomu svému okolí řekla, tak byl takovej pocit úlevy, že jsem si to konečně nějak vyjasnila, že nemusím nic tajit. A to byl asi i hlavní důvod, proč jsem to i ostatním řekla, jsem nechtěla, aby to bylo nějakým tajemstvím, protože

kdybych se za to nějak styděla nebo špatně cítila ze strachu, že mě jako budou nějak odmítat, tak vlastně bych tím i jako přiznávala i sama sobě, že je to něco špatného. A není to nic, co by není třeba tajit a něco předstírat před všema a já si to prostě nemyslím, že je to něco špatného a tak asi nechci působit navenek, že je to prostě nějaký moje vnitřní trauma, který musím tajit před celým světem. A tím svému okolí dokazuji, že s tím nemám problém.

- Dostala ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciálního partnerku a ty jsi byla vystavena určité reakci? Pokud ano, jak ses zachovala?

Ten vnitřní coming out u mě proběhl před třema rokama, což není zas tak dávno. Do té doby jsem se nějak programově vyhýbala nějakým užším vztahům a zdůvodňovala jsem to vždycky jakkoliv, ona se vždycky najde nějaká výmluva, jako že ještě nejsem připravená, zralá, že někoho mám, záleží vždycky, o koho se jedná. A teďka v poslední době, ty poslední dva tři roky, nejdřív sem to řekla rodině, pak přátelům a pak takový ty známý a ono se to jako rozneslo i dalším lidem, kterým jsem to ani já neřekla, tak v té době mi přišlo hloupý to říkat někomu, koho sotva znám, když to ještě nevěděla moje vlastní rodina, tak jsem tohleto neříkala jako důvod a taky byly spíš takovýty různé výmluvy typu, že už někoho mám nebo že nikoho na vážno nehledám, no prostě takovýty klasický výmluvy a na to ti jako v podstatě nemůže nikdo nic říct. A v dnešní době, když mě někdo osloví v tom smyslu, že chce, abych byla jeho partnerka, tak mu řeknu pravdu a to tu, že někoho mám.

- Takže jsi ve vztahu.

- No vlastně už ve druhém asexuálním vztahu, poprvé jsem byla ve vztahu s asexuálem, se kterým to vydrželo jen půl roku a on preferuje spíše stejné pohlaví, takže jsem pro něj byla nejspíš takový experiment. Teď jsem ve druhém vztahu s mužem, který je také na fóru, ale on není přímo asexuál, takže je to takový složitější. Byl tam aktivní asi taky dva roky a tak je jasný, že není úplně normální v týhle oblasti, ale není přímo asexuál. A mám takovej dojem, že v podstatě jako, že ve všech vztazích co měl, tak to byl vlastně on, kdo měl problém a ty ženský na něj tlačily, ač to bývá spíš naopak. Ale já si v podstatě myslím, že může existovat i asexuál, který žije v partnerství pohlavním životem, i když to není tak úplně dobrovolně. Nechci říct jako nuceně, ale spíš já sem nad tím taky hodně přemýšlela, víš jako, kdyby se to mělo vyvinout takhle nějak ve vztahu, tak určitě to nebude jako moje iniciativa, protože já jako, že tam není žádná chtíč nebo něco takového, žádný takovýhle pud, takže já jakoby nemám co uspokojovat, ale kdybych měla k něčemu takovýhlemu svolit, tak to bude asi jenom kvůli němu, nebo ne asi, ale určitě. Zase nejsem takovej ten typ toho asexuála, kterému by to bylo jako úplně vodporný nebo víš, jakože kdyby něco takovýhlehle viděl, tak už by zvrátil. Tak spíš u mě je to ve fázi takového nezájmu a lhostejnosti, ale asi bych byla schopná udělat nějaký ústupky v tomhle směru.

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- Naše společnost je docela přeseexualizovaná a dnes jako polonahá slečna prodává pneumatiky nebo víš jako třeba v nějakým billboardu a je to i v reklamách na výrobky, kde to jako pro mě nemá žádnou souvislost nebo spojitost a je to až prostě takový jako třeba až nevhodný. A nevím, jestli to může jako někoho vůbec oslovit jako, no ale tak asi jo, jinak by to asi nedělali. Takže k zobrazení sexuality v médiích mám takovej jako spíš pohrdavej postoj, ne jako, že by mi to bylo lhostejný, ale prostě si myslím, že to už je moc a že to nepatří do takhle otevřený společnosti, aby to koukalo z těch trafik, kolem kterejch choděj i děti a aby se prostě braly ohledy i na tu část společnosti, kterou to prostě nezajímá a nebo pro kterou je to třeba nevhodný z hlediska věku.

- Zjišťovala jsem si z odborné literatury, co je to coming out, proces vnitřního i vnějšího coming outu je popisován jako moment, kdy dotyčný, který prochází coming outem nalézá určitým způsobem svou identitu a na základě toho se poté může i plnohodnotněji

seberealizovat. V tomto kontextu můžeme hovořit o určitém sebepřijetí, vnímal/a jsi toto u sebe nějak?

- Přesně tak to bylo asi takovýto nejstěžejnější na tom, takovej ten pocit sebepřijetí a vnitřního se vyrovnání se sebou samou. A vlastně na to potom navazovalo nebo to byl možná jeden z těch důvodů, proč jsem to říkala těm ostatním, vlastně takovej ten vnější coming out. Když už seš srovnaná sama se sebou, tak vlastně chceš, aby s tebou byli svým způsobem srovnaní i ty ostatní.

PŘÍLOHA Č. 2:

PETRA:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošla vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomila, že jsi asexuálka?

- Tak konkrétně s tím názvem asexualita, ten jsem si uvědomila tak asi před třemi roky, je mi skoro 30 let, takže mi bylo tehdy 27. Bylo to v rámci v podstatě terapie, kdy jsem chodila asi tři měsíce na psychoterapii s tím, že jsem byla taková sociofobní a necítila jsem se dobře. A přišla jsem k tomu doktorovi a asi po dvou sezeních bylo jasné, že jako problém je úplně někde jinde. Že jsem prostě jako divná, co se týče sexuálních vztahů. A ne že by přímo přišel doktor s tím termínem, ale navrhl mi ať se jako porozhlídnu po internetu po jako takovech neobvyklejch orientacích nebo prostě po neobvyklejch věcech a na něco mě navedl. A když jsem si o tom potom googlovala věci, tak jsem prostě skákala z odkazu na odkaz a narazila jsem na aven, americkéj. A prostě když jsem přečetla takovouto definici, tu základní, tak jsem úplně užasla. Jsem zjistila, že to pociťuju, pociťujou i jiný lidi a nějak tomu říkaj a že je jich víc a že je to nějaká jejich identita, že se k tomu hlásej. Takže to bylo takovýto, kdy jsem zjistila, že to může mít nějaký jméno a že to mají i ostatní lidi podobně.

- Jak jsi prožívala moment, kdy ses identifikovala s asexualitou na serveru?

- Úžasně pozitivní, neskutečně. Vlastně ta terapie se potom úplně proměnila, protože když jsem přišla pak na tadyto, tak se to strašně promítlo, i ta sociální fobie se úplně, a i můj postoj k mužům se úplně změnil. Já z nich měla předtím až takovej fobickej strach. A to úplně pominulo a to mi hrozně pomohlo, takže já to беру jako úplně pozitivní zkušenost. Ale jako, že mám nějakou jinou identitu, než ostatní, tak to bylo evidentní už dávno. Vnitřně jsem tu odlišnost vnímala vždycky, ale samozřejmě vnímat ji a definovat ji, to jsou úplně dvě různé věci. Takže možná už jsem si to uvědomovala už v dětství, ale tam člověk neví, o co jde, že jo. A potom jsem to vždycky spíš brala tak, že prostě prožívám věci jinak, než ostatní lidi. Ale nevnímala jsem to jako něco, co bych měla pojmenovávat nebo tak, že to pro mě problém nebyl. Když je člověku 17, tak nikoho nezajímá, co s kým děláš nebo aspoň lidi v mém okolí to nezajímalo. Ale pak když je ti 26 a všichni okolo tebe se vdávaj a ty seš ještě pořád panna, nepolíbená, tak je to divný. A i tobě už to pak připadá jako divný, že jo. Že děláš něco jiného, než ostatní a nechceš to ani dělat a nechápeš, proč to vlastně dělaj a to je na tom nejhorší, asi. Že vlastně vůbec nechápeš těch 99 procent lidí, jako proč se chovaj, tak jak se chovaj. Takže je to takový zvláštní. Takže tohle jsem věděla vždycky, že jsem jiná než ostatní v některých věcech. Ale až když jsem tomu dala ten název, tak jsem o tom přemýšlela víc strukturovaně. Že jsem ty věci začala definovat, dávat si je do škatulek a tak jako příčinně spojovat, co to vlastně znamená, k čemu to vedlo a tak.

- Takže ten psycholog tě v podstatě navedl.

- No v podstatě ono se potom ani nestalo, že já bych k němu přišla a řekla, já podívejte, našla jsem asexualitu a myslím si, že to jsem. Protože když jsem to viděla poprvé, tak jsem se s tím okamžitě ztotožnila, ale ven jsem s tím samozřejmě ještě nešla. Já jsem to potřebovala zpracovat. Ale to zlepšení v té terapii bylo tak evidentní, že ten doktor viděl na mně, že se to

jako razantně zlepšuje a tak jsme se jako rozloučili po nějakých těch standardních třech měsících s tím, že je mi mnohem líp. A nejradši bych mu klidně teď napsala nebo za nim zašla, jak mi pomohl, no a všechno.

- A do těch tvých 27 let, do toho momentu, než ses ztotožnila s asexualitou, jak jsi vnímala svou odlišnost?

- Ale jo tak lidi o tom takhle mluvili, ale já jsem to nikdy nevnímala jako něco, na co bych měla reagovat. Prostě jsem řekla vždycky pravdu. Když se ptali prostě jako budeš se vdávat, tak jsem řekla, ne. To už jsem říkala, když mi bylo 13 a lidi mi nevěřili. A když se ptali, jestli už jsem našla toho pravýho, tak jsem řekla, ne. Nevim no, já jsem to prostě neřešila. Ale většina lidí má tu zkušenost, že právě ty lidi se na to ptaj, cejtěj to jako tlak z vnějšku a tak. Já jsem to nikdy nepociťovala. Já jsem třeba pociťovala tlak jako ze strany toho, že mě lidi berou jako ženu, což jako jsem, ale ne tak úplně. Já třeba nemám jasnou identitu jako v tomhle směru. Takže to byl na mě jako větší tlak, když se mě lidi ptali třeba jestli chci děti. Na to jsem reagovala úplně jako strašně agresivně a tak. To jsou jako ty ženské atributy, který já moc neberu a to mi jako vadilo, to mi ubližovalo. Ale nějaký jako jestli mám partnera nebo tak, to mě vůbec nezajímalo.

- Mohla bys popsat, jak u tebe probíhal vnější coming out?

- Já už si to teda samozřejmě nebudu pamatovat úplně přesně, ale tenkrát jsem bydlela s jednou kamarádkou, ta vlastně mě poslala na tu terapii, když viděla, jak mi není dobře. A kvůli ní jsem tam šla. My jsme měly velice intenzivní, dodneška máme, kamarádskej vztah, takže si všechno říkáme. A jak ta terapie probíhala, tak když jsem objevovala ty asexuální stránky, tak první jsem to poslala jí ten odkaz a pak večer jsme to prostě rozebíraly milion hodin a tak. A pak jsme o tom další dva měsíce mluvily a tak, a ta to přijala úplně v pohodě. Ta jak má taky svý zkušenosti s věcmi, takže nějaký takovýhle odlišnosti jí vůbec netankujou. Takže když jí řeknu, že něco takovýho existuje, ona vidí stránky, kde takovýhle lidi jsou, tak prostě věří, že to existuje. Prostě nebude si myslet, že si vymýšlíme. Takže to bylo vlastně první, takže tam nebyl žádný problém. Teda jako samozřejmě jí to udivovalo, protože to moc neznala a samozřejmě tomu nerozumí. No ono je asi těžký tomu rozumět. Stejně jako já těžko chápu tu druhou stranu, tak oni prostě těžko chápou nás. Takže to proběhlo takhle.

- Takže ona pro tebe byla velkou oporou v ten první moment?

- Určitě, protože ten první pokus to někomu sdělit byl prostě kladná odezva nebo taková jako přirozená. Navíc ona mě velice dobře znala, v tu dobu už jsme spolu bydlely tři roky. A prostě samozřejmě celou tu dobu viděla, že prostě jsem jiná a předtím už jsme spolu chodily do školy, takže my jsme se znaly už tou dobou 7 let. Takže ona o mně věděla všechno, takže logicky viděla, že ty příznaky se shodují s tím, co je tam napsaný, tak jí to nepřišlo zvláštní prostě, jenom jí to přišlo jako potvrzení, že to existuje, že existuju já. Takže to bylo to první, to bylo vlastně ještě v průběhu terapie, takže úplně ty první dny. Pak jakoby rodině jsem to řekla sestře starší, ale to bylo spíš v rámci toho, že já jsem ani rodině neřekla, že chodím na terapii, protože jsem věděla, že by jim to v nějakých věcech ublížilo, oni zase nejsou nějaký takový, že by se v těch věcech vyznali. A chtěla jsem si to nějak vyřešit sama a až to bude nějak hotový, tak pak teprve se o tom nějak šířit. Takže sestra byla první, komu sem to řekla, tak ta je trošku jiná, že jo. Ta studovala v Praze, takže je taková otevřenější vůči věcem, takže jsem věděla, že to přijme v pohodě tyhle věci. Takže ty jsem to řekla. A ona studovala psychosociální vědy, takže nějaká jiná orientace jí prostě nepřipadá něco zvláštního. Takže jí jsem to samozřejmě řekla okamžitě taky no a ona mě zná celej život, takže ví, jak na tom jsem. Takže to byla další kladná odezva. No, v tý rodině to bylo trochu citlivější, protože v tý rodině člověk nikdy neví, co má od nich čekat, tak úplně. A navíc právě v tý situaci, kdy mí rodiče jsou spolu tak šťastný a rodina je pro ně úplně na prvním místě, úplně nejvýš, jak může bejt. Tak jim sdělovat něco takovýho, kdy z toho vyplývají takovýto, že prostě nebudu mít nikdy rodinu, nebudu mít partnera, a to prostě pro ně je rána do dneška. Jako, že jsem asexuálka, to jim je úplně jedno,

ono jako pro ně sex taky nemá nějakou moc význam, tak jako jsou možná nějaký dědičný faktory, protože naši na to taky jako skoro nejsou, skoro vůbec. Takže prostě tím míň to skoro chápu, protože prostě, když si přece říkaj, že to pro ně není důležitý pro nás, tak proč bys ty jako nemohla. To je tím, že to nechápou, no. Takže jsem se rozhodla, že to řeknu mámě. Ale tam jsem počítala už předem s tím, že ta tomu samozřejmě úplně nevěří. Máma to bere tak, že pokud jsem šťastná, tak ať si říkám a dělám, co chci a ať se nazývám prostě, jak chci. Ale samozřejmě, ne tak, že by to čekala, ale pořád si prostě myslí, že se to jako může změnit nebo, že nakonec najdu toho pravýho, jako našla ona a budu jako stejně šťastná. Takže tam to beru, že jako coming out byl, ale to pochopení úplně ne, ale samozřejmě mi to nikdo nevyvrací. A pak už jako takhle popořadě bych to neřekla, protože pak už jsem si tak zvykla o tom mluvit, že prostě valná většina mých přátel to ví. Akorát každému se to muselo vysvětlit, co to je. Jenom jednou v životě se mi stalo, že jsem řekla, že jsem asexuálka a ona řekla jo, to znám. Proto jako usuzuju, že o tom skoro jako nikdo neví. Moji přátelé jsou jako ze světa tak umělecko-literární vysokoškolskýho, takže tam se to přijetí dá víc očekávat, než kdybych to sdělovala někomu jako z nějakého míň variabilního prostředí.

- Zažila jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- Jediná negativní zkušenost vlastně kupodivu přišla na tom našem asexuálním fóru. Já jsem tam vlastně přišla díky tomu článku v Respektu. Protože jsem si tenkrát koupila Respekt s tím, protože jsem zahlédla, že je tam někde článek o asexualitě, tak jsem si to koupila, přečetla jsem si tam ten článek a zjistila jsem, že kromě těch amerických asexuálů asi budou existovat i nějaký ty český a pak jsem teprve na googlu našla to fórum, já jsem tam teprve nějak od července. A tak jsem tam přišla a v tom nadšení, že jsou tam čeští asexuálové, se kterými budu muset mluvit anglicky, tak jsem tam napsala takovej ten svůj uvítací příspěvek, kterej se tam jako vždycky píše. V něm se jako člověk představí a popíše ten svůj životní příběh dramatickej. A prostě první tři reakce byly od nějakých těch trollů, což já jsem jako nemohla vědět, že jo. Nebo jako od takovejch těch lidí, kteří tam jsou jakoby v těch negativních pozicích, který mi řekli, že jako asexuálka vůbec nejsem. Tihle lidi tam mají čas votravovat, no. Tak to byl pro mě teda šok musím říct, protože to byla pro mě úplně první negativní reakce, kdy mi někdo řek, že jako to, co si o sobě myslím, není pravda. A jejich argumentace navíc byla poněkud podivná, oni jsou takový ti filozofický vševědi, takže najednou mi tam splácali filozofii s psychologií a všechno a to byla jejich argumentace podpurná. A já jsem samozřejmě nevěděla, že to jsou ti trollové, že jo, takže jsem nevěděla, že ty je lepší ignorovat, neodpovídat a tak sem se s nima pustila do diskuze. A úplně sem se tím jako rozhodla, byla sem zmatená, nevěděla sem, co mám dělat. Naštěstí, po asi tejdnu, se začali ozývat takový ti, co tam jsou dýl a co se v tom mým příběhu taky jako poznávali spíš, takže ti mi po soukromých zprávách jako vysvětlili, že to jsou tihle lidi a že se jima jako nemám nechat vůbec vytáčet. Naštěstí já jsem poměrně ranařka, takže mě jen zas tak něco nerozhází. Ale spíš sem byla jako hodně udivená, protože sem si říkala, že by jako tady v Čechách byla nějaká ta jejich definice jako jiná? Že bych jako šla zase na ten Aven zpátky, že jako v Čechách ti asexuálové jsou jako někdo jinej, než tam, no. Takže já jsem z toho byla taková rozpačitá, no.

- Já jsem četla některé výroky těchto trollů a věřím, že jejich argumenty mohou být pro někoho dost vlivné, tím spíše, pokud na to člověk není připraven.

- Já jsem ráda, že teď Artur dostal měsíc ben, to znamená jako, že tam nesmí, i když on se tam bohužel asi zas vrátí, protože třeba já jsem tam přišla už jako celkem hotovej člověk, že jo. Věděla jsem to o sobě tři roky, brala jsem to jako svoji identitu, kterou veřejně prezentuju poměrně, a není to pro mě problém. Jako po tý terapii jsem poměrně stabilní a všechno. Ale představ si, že tam choděj takový ty lidi, který jsou v tý fázi takový tý nestability, který jsou si nejistý, který maj za sebou prostě několik takových let, kdy k nikomu nepatřej a kolikrát je to pro ně prostě jako dost stresující. Kolikrát já taky jako jsem přemýšlela o sebevraždě a

podobnejch ptákovinách z mnoha důvodů. A přesně oni jako jsou na tomhle rozhraní a teď tam přijdou a první reakce kterou jako dostanou je jako od blbého Artura, který jim jako vysvětlí, že nejsou dostatečně na výši, aby jako se vyspali s ním, že jo. To je tak jediný, vo co mu jde. Takže aspoň jsi to myslím, že to je tak to, o co mu může jít. A on jako neútočí sprostě, ale jako argumentuje, ač třeba falešněma argumentama, takže jakoby neexistuje moc důvod ho vyhodit. Naštěstí jako teďka agresivně zareagoval na jednoho nováčka, protože on reaguje hůř jakoby na kluky, protože na holky, on se je většinou spíš jako snaží přesvědčit, aby jako do toho sexu přeci jen šli a pokud možno jako s někým duchovně vyspělým, pokud možno s ním, že jo. Ale jako, když přijde nový kluk, na který nemůže, protože on je jako zřejmě hetero, tak na ty bejvá jako dost agresivní. Takže na něj reagoval dost agresivně, že dostal padáka, na chvíli, škoda, že ne napořád. Tak to byla jako moje jediná negativní reakce, ale na velmi nečekaným místě teda. Opravdu jako, říkám, tak mí homosexuální to berou, heterosexuální kamarádi to berou, i moje rodina to bere. A přijdu na asexual.cz a oni mi řeknou, že nejsem. Tak teď budu chodit po těch lidech a vodvolávat to.

- Takže chápu správně, že většina lidí, kterým jsi to řekla, se o tom měla chuť bavit?

- Většinu to zajímá úplně chorobně, mí kámoši jsou spisovatele, dokumentaristi, divadelníci, ty prostě když slyšej o něčem takovém, tak jsou bez sebe zvědavostí. Protože je to zajímavý, je to neobvyklý a navíc je to prostě proti takovému tomu trendu dnešní společnosti. Takže pro ně je to vlastně úplný lákadlo. Takže od té doby já vlastně se svejma kamarádama většinu svého času trávím tím, že o tom neustále debatujeme. Což je až někdy trochu nudný že jo, pro mě, protože mě to až tak nezajímá. Ono, když v tom člověk žije, tak ho to samotného zas až tak nebere.

- Zjišťovala jsem si z odborné literatury, co je to coming out, proces vnitřního i vnějšího coming outu je popisován jako moment, kdy dotyčný, který prochází coming outem nalézá určitým způsobem svou identitu a na základě toho se poté může i plnohodnotněji seberealizovat. V tomto kontextu můžeme hovořit o určitém sebepřijetí, vnímala jsi toto u sebe nějak?

- Určitě to u mě sebepřijetí bylo a to spíše v tom smyslu, protože já jsem takovej racionální člověk, takže spíš jako racionální pochopení těch prvků, že tvoje nějaké celek. Protože já jsem znala svoje vlastnosti jednotlivě, ale když jsem je dala dohromady, tak to jako nic nebylo, že jo. Nemělo to žádné názvy a ani smysl, že jo, žádná osobnost není jakoby úplně konzistentní, že si tam různé věci protiřeče a tak. Takže se v tom člověk tak brodil a plácal a tak a tohleto to najednou hodně sjednotilo. Takže to je asi velký sebepřijetí, když se v tobě vytvoří takový pevný jádro, na který se jakoby můžeš v podstatě spolehnout. Že jo navíc pro mě, mně už bylo 27 let a to už se člověk rozhoduje jinak, než v nějakých těch 17- ti, že jo. A jako holka se rozhoduješ, jestli budeš mít děti a takovýchle věci, jestli budeš jako bydlet s někým nebo sama a to jsou jako dosti ekonomicky závažné věci.

- Přemýšlela jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi sdělila svému sociálnímu okolí, že jsi asexuálka?

- Určitě, tak třeba na tom fóru jsme to dost řešili. I když tam je většina lidí, kteří to ještě někomu neřekla, i když jsou třeba stejně starý jako já. A právě proto mě to jako zajímalo, tak proč ne, že jo, to zas není nic tak hrozného. Ale tak jsem o tom právě jako přemýšlela, proč jsem to těm lidem vlastně říkala a kromě toho jsem asi ukecaná a každému na sebe všechno vykecám, což jako mám asi odjakživa skoro, tak ono to i trochu zjednodušuje život. Vlastně i mezi mými přáteli, když jako teďka chci kamarádit s klukem a dám mu jasně najevo, prostě vysvětlím mu, jak to se mnou je a tak, tak pak ke mně přistupuje úplně jinak. Chová se ke mně jinak, většinou se ke mně chová spíš jako ke klukovi, což mi je příjemnější. Já jsem byla vždycky spíš zvyklá být jako kluk, takže to je takový moje navykklý chování a jsem na to jako víc připravená, než jako normální holky. Takže z tohoto hlediska je to dobrý a navíc jsem zvyklá říkat lidem okolo sebe pravdu, prostě vymlouvat se, už mě to nebaví. Přesně takový to, ještě jsem nenašla toho pravého nebo tu pravou a nebo prostě jako všichni chlapi jsou hnusný nebo

tak, to jsou výmluvy, aspoň pro mě. A když vím, že to je něčím jiným, tak všechno tohle je výmluva. To mi moc neseď, no. Možná, kdybych očekávala od své rodiny nějakou špatnou reakci, tak bych to neudělala, protože bych měla strach. Ale já mám opravdu jako opravdu celkem dobrou rodinu, i jako všem přátelům jsem věřila natolik, že jsem si fakt myslela, když jim to fakt řeknu, tak z toho nebude jako nějaké průšvih nebo nedorozumění nebo tak. Takže jsem neměla důvod to jakoby nikomu neříct. Já jsem byla v takovém tom rauši, to nevím, jestli ti to někdo už říkal, ale prostě takovýto první setkání s tím termínem a s tou komunitou těch lidí, je taková strašně osvobozující a taková naplňující zkušenost. Jako poznání, že nejseš jako takovej úplnej exot, že prostě takovejch lidí je málo, ale existují, že mají právo na určitý věci, že je můžou dělat, jak chtějí a tak, tak to je takovej rauš, že to taky hodně přispělo. Prostě mně když něco udělá radost, tak to chci ostatním říct, tak jsem to všem řekla, no. Opravdu mi to i hodně zjednodušilo život. Prostě když si chci povídat s přítelem mojí nejlepší kamarádky a prostě bavíme se tak, že jiná holka už by to nedovolila, protože už by prostě žárlila, že jo, protože by si myslela, že po něm jdu. Ale protože to o mně ví a věří mi, tak prostě nemám s tímhle problém. Jo, třeba jako můj nejlepší kámoš je ženatý a jeho manželka, protože to o mně ví, tak když se s ním zaseknu třeba na 6 hodin v hospodě, tak mu nevolá zuřivě, že se s ním rozvede nebo něco takového. Jako v tomhle smyslu je to vážně dobrý. Jako samozřejmě by to byl problém, kdyby mi to lidi nevěřili nebo jako to neuznali, že to existuje. Jako zase já to říkám lidem, který znám poměrně důvěrně. Že jo, nevědí to třeba známí, se kterejma pracuju. Já jako pracuju na volný noze, takže ne přímo s někdy v kanceláři, ale prostě lidi, se kterými mám takovýty hlubší, ale pracovní vztahy, s těma se zas o takovýchle věcech nebavím, to zas jako proč bysme to dělali. Jako pokud to není pro ten vztah mezi tím člověkem a mnou důležitý, tak to zase nevytahuju. Jako lidem okolo mě to přišlo zvláštní, že jo, že žiju tak, jak žiju. Už daleko před tím, než jako já jsem sama na něco takového přišla. Takže samozřejmě dřív se mě lidi ptali, proč to dělám tak, jak dělám, proč s nikým nechodím, proč jako sem se s nikým ani nelíbala.

- Takže kromě zkušenosti s trolly na vašem serveru, ses s žádnou negativní reakcí, která by tě nějak zasáhla nebo mrzela, nesetkala?

- No, negativní úplně ne, ale jedna kámoška jako nevěří, že to existuje, protože sama s nikým nespí. Ale prostě jako pořád doufá, že bude, takže jako nevěří, že to existuje, protože jako by mohla být taky a bojí se toho jako samozřejmě. Takže ta to nepřijala, navíc ona vyznává nějaký čínský náboženství, který já teda neznám, ale to tam teda moc neseď, že jako kdyby tohle existovalo, tak to jí to její náboženství jde asi trošku do háje, konceptuálně. Takže ta to moc nebere. Ale ne, že by kvůli tomu se mnou nechtěla mluvit. A třeba můj táta, tomu jsem to řekla omylem, u něj já jsem zapoměla, že jsem mu to prostě ještě neřekla a plácla jsem to v rozhovoru. A jeho to prostě asi spíš nezajímá, než cokoli jiného. Prostě tak, když mu jako něco neseď do jeho obrazu světa, tak to prostě jen přehlídí. On si s tím asi jako neví úplně rady, tak o tom prostě nemluví, což jsem od něj čekala. Já jsem mu to ani vlastně původně říct nechtěla, protože jsem si myslela, že to není pro náš vztah důležitý. Ale pak jsem se prokecla, protože mi to prostě kecá, tak jsem mu to musela jako vysvětlit. Ale tu jeho reakci jsem jako od něj tak přibližně čekala, on je takovej.

- A jak jsi na to reagovala?

- Asi něco takového, že se jako ještě nenaskytl ten správnej nebo něco takového nebo já už si to přesně nepamatuju.

- A říkala jsi to tenkrát z toho důvodu proto, že jsi neměla zájem to dotyčnému člověku vysvětlit?

- No, to jsem si tehdy ještě tak namlouvala, že jako bude. No ale on člověk má jako různé kompenzační mechanismy, že jako, když ještě neví, co se s ním děje. Jako nebylo to příjemný ten život s tím, zvlášť jako mezi tím 18-tým a tím 25-tým rokem to bylo asi nejhorší. Mně to už

bylo jasný, že jsem prostě jiná, než ostatní, ale neměla jsem pro to žádnou příhrádku. Přesně vlastně já jako ani nepoznám, jestli jsem hetero nebo homo. Jako jestli se mně líbež kluci nebo holky, to se mi nelíbí nikdo. Takže to je taky divný, že jo. Takže předtím, než jsem na to přišla, tak jsem měla takovou speciální identitu, protože já když se to vezme jako z vnějšího pohledu, tak se chovám jako gay. Prostě jako kdybych byla chlap, tak bych asi byla gay. I jako esteticky se mi líbež takovýto ty typy kluků, který se líbež gayům a jako taky tak přemejšlim dost často. A jako mám gay dar, když vidím gaye, tak ho poznám. A jako jsou to jediný lidi, který mě můžou bez problému objímat, jinak se jako vůbec nenechám a tak. Takže jsem to brala tak, že se jako příroda trochu sekla a nějak jí to nevyšlo, takže to bylo i jedno takové moje odůvodnění předchozí.

- Říkala jsi, že jsi vnímala, že jsi jiná. Člověk vlastně na základě porovnávání se sociálním okolím vnímá svou odlišnost.

- Hmm, je to hrozná konfrontace vlastně jako vyrosteš na těch pohádkách, to bylo vlastně jako princ na bílém koni, princezna, bla bla bla. Já prostě pocházím ze šťastného manželství, moji rodiče jsou spolu 35 let, je to fakt jako taková ta pravá láska. A to jsem měla furt jako před očima, že jo, celý život. A přesně jako teď jsem se z toho tak jako nějak nořila a měla jsem jako v sobě ten ideál tý velké lásky, že já jako budu ta princezna a ten princ přijede a vysvobodí mě z té vesnice, kde jsem vyrostla, abych tam odtud vypadla a tak. A jasně, že jsem jako furt čekala, takže potom mě to jako hodně stresovalo. I sem se potom na vejšce jakže zamilovala, ale to je tak složitý, že to jako ani pořádná láska nebyla. Ale prostě už jsem byla jako tak vystresovaná z toho všeho, že jsem se do toho kluka zamilovala spíš proto, že jako abych měla někoho, na koho se jako můžu vztahovat. Ale jenom teoreticky, on mě totiž našťestí nechtěl, což bylo asi to, co jsem chtěla, aby mě nechtěl, abych mohla tvrdit, že jsem do něj jako nešťastně zamilovaná a že proto jako s nikým nic nemám. Takže on byl asi taková maska i pro mě.

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- Mě ty všudypřítomné odkazy na sex nijak zvlášť nerozrušují, třeba v umění mají nezastupitelnou roli a tam se jim v žádném případě nevyhýbám. Vadí mi jediné tehdy, když jsou s tím spojené nějaké genderové stereotypy nebo nesmyslná tabu. Vlastně mi mnohem spíš vadí takový ten pokrytecký přístup většiny lidí k sexu, kdy okukují dívky Blesku, smějí se lechtivým fórkům a denně sledují, kdo s kým spí, komu kde vykoukla bradavka a kdo si nechal zvětšit prsa, ale zároveň rozhořčeně brojí proti nahotě, "úchytkám", pornografii a o sexworkera by si neopřeli kolo. Osobně beru sex a erotiku trochu jako třeba luxusní auta. Můžou mi připadat krásná, i když sama neřídím. Ale i hezké věci můžou být otravné, když je jich moc, takže bych asi uvítala, kdyby kvantitu nahradila kvalita.

- Dostala ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciální partnerku a ty jsi byla vystavena určité reakci? Pokud ano, jak ses zachovala?

- Našťestí se do těchhle překérných situací dostávám výjimečně, ale párkrát jsem nějakému nevitnému zájmu čelila (vždycky ze strany muže, žádná žena o mě ještě zájem neprojevila). Vždycky jsem se z toho snažila nějak elegantně dostat bez svěřování (mám pocit, že "ne, děkuju za nabídku" by kultivovanému člověku mohlo stačit), ale párkrát už jsem musela sáhnout k větě "Já na kluky nejsem". Po té se zatím vždycky dotyčný stáhl v domnění, že jsem lesba. Ráda bych říkala pravdu, ale bohužel myslím, že vysvětlováním asexualitě bych si v takové chvíli moc nepomohla – špatně to chápou i zcela racionální lidé, natož někdo obluzený hormony. Tohle se ale týká situací, kdy mě někdo klasicky bez přípravy "balí". Pokud se s někým spřátelím, známe se déle a vidím, že by v tom možná mohl vidět víc, včas si s ním o asexualitě promluví. Zatím to vždycky dopadlo dobře a přátelství trvají dál, bez zbytečných komunikačních šumů a nedorozumění. Moc by mi ale ulehčilo život, kdyby se o asexualitě

běžně vědělo a k odmítnutí nápadníka mi stačilo "promiň, jsem áčko". Takhle je každý výlet do společnosti jak procházka minovým polem.

- Chtěla bys žít s někým ve vztahu?

- No, jo, v podstatě jo, ale já jsem zažila intenzivní vztahy přátelský, který zahrnovaly i spolubydlení společný. Takže to beru jako takovej pseudo-vztah, že jako nikdy nic jinýho asi mít nebudu, že jo, co by nějak jako překračovalo tu hranici. Ale jinak mi nevádí bejt sama, zas jako, že bych se bez toho vztahu nemohla obejít. Jako kdybych chtěla vztah, tak jediné za mých podmínek, jako že bych se něčeho vzdávala nebo něčemu přizpůsobovala kvůli tomu, abych nějaký vztah měla, tak to v žádným případě. Ale já když o tom takhle uvažuju, tak mě napadaj spíš praktický věci, já jsem byla zvyklá bydlet s holkama, takže kdybych chtěla vztah, tak spíš se ženou, protože vim, jak se chovaj. Takže nejde jako o takovýto, jestli bych jí chtěla líbat nebo ne, to bych asi nechtěla vesměs nikoho. Ale spíš o tom, jestli spolu budem o víkendů vařit nebo ne, jestli si budem povídat spíš o věcech holčičích nebo klučičích a jestli ten člověk bude prostě jako dobrej spolubydlící nebo špatnej spolubydlící. Spíš o tom prostě přemýšlím v tom smyslu, jako když si vybírám spolubydlící do bytu. Takže když o tom takto přemýšlím, tak bych spíše chtěla, aby to byla holka. Ale ne vůbec z toho důvodu, že se mi holky líběj víc než kluci, to spíš že jsem spíš zvykla bydlet s holkama.

PŘÍLOHA Č. 3:

IVA:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošla vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomila, že jsi asexuálka?

- No tak nějak od těch 15-ti dá se říct, spolužáci začínali se svýma prvníma zkušenostma a já sem si říkala, co na tom maj, dyť to není vono a je to divný a je to slizký a prostě ble. Tak možná asi v těch 15-ti a pak sem si říkala, že sem třeba jen taková opožděná a že to nějak doběhne a měla jsem ze začátku tendenci to nějak lámat přes koleno, nějak se do toho nutit, že člověk jako většinou bejvá na začátku takovej ostýchavej a tak, no. Ale ono to nějak nepřicházelo a nepřicházelo a tak jsem to prostě nechala plavat, sem si říkala, že tomu nechám volnej průběh. Pak sem někde objevila ten pojem asexualita, ale já si bohužel vůbec nepamatuju, jak sem na něj přišla, ale prostě sem na něj nějakým způsobem přišla, možná na internetu, nevím, ale pak stačilo už jenom zagooglovat, že jo a už to bylo. To mi bylo asi 21, takže pět roků zpátky.

- A toto období mezi těmi 15-ti, kdy sis začala všimnout své odlišnosti a mezi tím věkem, kdy ses ztotožnila s asexualitou, jsi prožívala jak?

- Já sem to neřešila, já sem neměla tak jako čas, já sem měla celkem časově náročnou střední, pak po střední škole jsem strávila rok studiem jazyků a u toho jsem si vydělávala na školný, takže sem zase neměla žádněj volnej čas, pak sem nastoupila na vejšku, kde sem taky neměla žádněj volnej čas, takže jsem to prostě nějak neřešila, no. To jako když holky třeba četly bravíčko, tak to já sem si taky jako přečetla, když to holky vytáhly ve třídě, tak to já sem se jako taky podívala. Člověk je zvidavej a mě to taky zajímalo, takže v tom sem neviděla problém. Já sem se víceméně chovala tak jako všichni ostatní, akorát sem byla obecně známá jako taková trochu stydlivější, tak to brali tak, jakože sem stydlivá a že to přijde časem, no. Jako vnitřně sem si uvědomovala, že sem asi jako nějaká divná a jako navenek sem vypadala tak jako normálně. Prostě sem si říkala, že to přijde, jakože si divná, tak to bude asi jako těžký, když budu v 18-ti ta nezkušená, ale pak sem si řekla, no ježišmarja jako užuž jako bych do toho měla nějak skočit. Ale že by mě to nějak stresovalo, to ani ne.

- Jak jsi prožívala moment, kdy ses na vašem serveru identifikovala s asexualitou?

- Asi jako úplně u všech, úleva, že jo. Protože před tím si člověk pořád říkal, musí se to změnit nebo prostě musím se do toho nějak narvat jako normálně všichni, tak já budu muset taky, že jo. Tak když člověk zjistí, že existují lidi, který jsou stejný jako já, tak prostě ta úleva že jako, že nemusím se do toho nutit, tak to je osvobozující.

- Proběhl u tebe vnější coming out? Neboli sdělila jsi svému sociálnímu okolí, že jsi asexuálka?

- Tak na serveru tam jsou profily, že jo, tak tam mám napsáno, jakože orientace asexuální, v popisu na 99% asexuální, protože ten člověk nikdy nemůže vědět, že jo. To bych musela sama sobě vidět do hlavy, nevím, kde jsou příčiny, kde jsou následky, že jo, jakože třeba nejsem, já nevím. No a pokud jde o veřejnost, v rodině jsem to neřekla vůbec, nějak nemám důvod, to by jenom škodilo, sem si řekla, že to nemá smysl, protože jaký by byly reakce, že jo, buď by mi nevěřili nebo by se mě snažili nějak vyléčit nebo by hledali chybu u sebe, že oni něco udělali špatně a na to já jako nejsem zvědavá, aby se takhle nějak čerily vody v rodině. Takže tam nebyl důvod, a když vykládaj něco takového, jako že bych si třeba měla někoho najít, tak říkám, já nemám čas, což je jako taky fakt, jako já se umím zabavit. Navíc mám výhodu, že mám starší segru, která je taky nezadaná, takže vždycky tak jako říkám, co já, se podívejte na segru, ta taky nikoho nemá, že jo. Takže to schytává ona hlavně, já jakožto mladší to mám dobrý.

- Máš pochyby v tom, že by ses u rodiny setkala s nepochopením?

- Já sem si prakticky jistá, že by mě nepochopili, asi jako většina lidí, by si říkali, seš jako nějaká divná, to přijde časem, to jenom potřebuješ toho správného, zamilovat se a podobný takovýty jako klasický fráze. Takže obecně nepochopení a lidé si taky mnohdy myslí, že jsme skryté lesby nebo teplouši apod. Ale u té rodiny sem neviděla důvod jim to říkat, oni by to nějak řešili a já nechci, aby to řešili. Jako jakéj to má důvod, je by to nějakým způsobem mrzelo, asi by to prostě nepřijali, je prostě lepší mít normálního člověka v rodině. Tak já je jako nechám při tom vědomí, že sem jako normální člověk, což v zásadě sem, že jo, takže tak, no. A pokud jde o to fórum, tak tam je to veřejný, že jo, tam o tom diskutujeme a pokud jde o nějaký kamarády, tak když si to tak uvědomuju, tak vlastně neví to o mně žádná holka. Ví to o mně pár kluků, většinou jako když zkoumali, jestli nejsem zadaná, respektive proč nejsem zadaná, že je to jako divný, že jo. Táhle o mě jako jeden sympaták usiloval a tak jako, co to bylo za problém a podobně. Tak jako když to byli důvěryhodný lidi a ne idioti, já se s idiotama nekamarádim, takže to nebyl problém. Takže sem jim to většinou řekla, tak to vzali, jako fajn. Nevím, samozřejmě, co si mysleli, jako třeba si řekli, jako nebudu do toho rejpat, ale jako ono to přijde, ono to přijde, že jo. To si třeba mysleli, co já vim, ale většinou to vzali úplně v pohodě, prostě to brali jako fakt. Pamatuju si jenom jedinej případ, kdy prostě ten dotyčný mi to dodnes vymlouvá, to se jako prostě mejlíš, to časem přijde, potřebuješ jenom toho pravého a tak. Ale obecně se dá říct, že to sděluju pouze, když se mě na to někdo ptá. Nemám potřebu to nějak ventilovat aktivně, ale zase se tomu nebráním. Chci mít kontrolu nad tím, kdo to ví. Prostě vždycky na tebe pak koukaj jako na nějakou divnou, že jo. Jako pak si třeba říkaj, jestli si nebyla třeba zneužívána v dětství a tak podobně a já nechci, aby jejich fantazi pracovala tímhle směrem, což by ve většině případů pracovala. Prostě divný lidi nemaj v lásce, že jo. Řekněme, že jako já si myslím, že mám image takový vyrovnaný holky a já si to nechci narušovat jako něčím jiným.

- Jak na toto reaguješ?

- Posílám je do prdele, ne tomuhle sem jako logicky argumentovala, ale on to bral jako, co si to tady jako vykládáš, uvidíš, uvidíš. Tak já jako se s tebou o tom nebudu bavit, no. No ale co je překvapivý, že některý lidi si mysleli, že asexualita znamená, že sou ty lidi natolik neatraktivní, že sou asexuální, protože takhle to taky jako spousta lidí obecně bere, že jako když je prostě někdo blbě oblečenej, tak řeknou, ježišmarja ten vypadá asexuálně, že jo. Jako takhle berou

asexualitu, jako že sou prostě tak hnusný, že jako nemůžou, no. Takže jsem jim vysvětlila, že to má teda jako jinej význam, tak to teda vzali, no.

- Takže ses vícekrát dostala do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciální partnerku a ty jsi byla vystavena určité reakci?

- No tak jako byla, několikrát, že jo. Tak jako složitě. Dejme tomu od těch 15-ti do těch 20-ti sem si to tak úplně nepřipouštěla, že jsem asexuál, teda nevím, jestli si to připouštím ještě teď, kon, já bych to nejradši změnila, ale to je jedno. Tak sem si řekla, že to nechám v klidu a až se třeba zamiluju, tak to třeba půjde samo, no. Zamilovaná jsem asi byla od těch 15-ti do těch 20-ti asi dvakrát, ten jeden byl teda velice trpělivej, ale neviděli sme se zas tak moc často, spíš tak nárazově, někdy dvakrát tejdně, někdy jednou za dva měsíce, ale takovýmhle způsobem sme spolu vydrželi tak nějak asi dva roky. Ten byl jako fakt trpělivej, jako nenaléhal na nic, ale já sem jako furt do něčeho nešla, tak to potom vzdal. Jako já sem nebrblala, že jo, já sem to pochopila. Ten další, mimochodem oba byli z internetu, já sem se s nima seznámila na rande.cz, strašný stránky, a mně chyběla prostě komunikace, protože furt sem byla ve škole, takže prostě sem neměla možnost poznat nějaký jiný lidi, zvlášť teda kluky, protože my sme měli ve třídě jednoho kluka a ten do školy prakticky nechodil. No takže pro mě kluci byli takovej cizí element, tak sem si říkala, že to je možná důvod, proč sem taková nesmělá. No a ten druhej ten teda tak trpělivej nebyl, ten mi na rovinu jako řekl, že nechce kupovat zajíce v pytli, když to zkrátím a že si to prostě chce vyzkoušet a tak to sem si potom řekla, jako to nemá smysl. Ne, jako že bych si říkala, že sou všichni chlapi stejný, to ne, ale dejme tomu, že mají všichni stejný potřeby. Tak sem si řekla, že se kvůli tomuhle nebudu stresovat, že pak budu úplně v prdeli, když se se mnou kvůli tomuhle rozejde. Tak sem si řekla, že prostě to nechám a když se potom občas objevil nějaký kluk jako kterej bylo evidentní, že má zájem, tak sem ho, když byl jako, že by mně úplně nevyhovoval, jako ošklivej nebo blbej, tak sem ho rovnou jako odpálkovala, na což byl jako asi zvyklej, ale když to byl jako někdo, kdo by za to stál, tak jsem to většinou normálně řekla, že prostě na to nějak nejsem a oni to většinou hned jako převážně pochopili.

- Brala jsi to tedy automaticky tak, že pokud nechceš sex, nebude moci být ani vztah?

- No, to není nic zvláštního, ne? Možná existujuj takový chlapi, který by do toho šli bez sexu, ale já si myslím, že ty právě budou buď strašně ošklivý nebo blbý nebo tak. Velice generalizuju, uznávám, ale věřím, že kdyby šlo o nějakého plešatýho s IQ 80, 40-tiletýho s dvěstě kilama, tak jako patrně, jo no. Nicméně mám jako trošku jiný představy teda jako no, s kým bych chtěla trávit život. Ale já sem zas taková zpomalenější, že mi zas jako trvá, než mi dojde, že se nechce jenom kamarádit, takže ve chvíli, kdy sem zjistila, že se nechce jenom kamarádit, což bylo ve chvíli, kdy se chtěl líbat, tak sem jim to tak nějak sdělila, že na ten sex moc nejsem. To už sem používala i ten pojem asexualita. A nebo sem je prostě jako nechala zdrhnout, oni prostě jako když oni se chtěj na rozkoušenou líbat nebo posouvat to tak nějak přirozeně dál, tak když prostě člověk uhne, tak oni si to přeberou jako nezájem a jdou prostě dál, no. Což mě občas zamrzelo no, ale nebylo to zas nějak stresující.

- Zažila jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- Tak ti trollové, co otravuj na našem fóru, ale já na ně nijak nereaguju, já to beru jako tak, že to sou právě nějaký zakomplexovaný, takový ti životní ztroskotanci a teď si potřebuj honit ego na tomhle fóru a že teda sou něco víc, než asexuálově, protože oni dokážou s někým spát, no. Oni mají potřebu se pořád do každého navážet, oni si takhle léčí komplexy.

- Naznačila jsi předtím, že bys svou asexualitu ráda změnila, kdyby to šlo, a to ze vztahových důvodů.

- No jako kdyby šlo mávnout kouzelným proutkem, tak bych to jako ideálně ráda změnila. Ušetřilo by mě to spoustu starostí. Je to velice nepraktická věc, no je to handicap. Když vidím, jak mi zdrhají kluci, který jsou prostě všeobecně fajn, se kterými si dokážu představit život, tak to zamrzí, no. Já si to asi pořád tak jako nepřipouštím, nerada bych to viděla jako konečnou, pořád mám tu naději, že chyba je třeba v něčem jiném, že akorát třeba potřebuju spoustu času na získání důvěry, což je teda taky problém, protože jako nikdo na tebe čekat nebude, ale prostě tak jako pořád doufám, že by se to jako mohlo zlomit. Nicméně rozhodně by mi nevadilo, ve chvíli kdybych našla nějakého partnera alespoň blížícího se mým představám, jako tomu, co můžu mít v heterosexuální oblasti, tak to neřeším a můžu si žít spokojeně celý život jako asexuál bez sexu, bylo by to ideální. A co se týče přizpůsobení se ve vztahu partnerovi, aby se ten vztah udržel, s tím souhlasím. Já nejsem člověk, kterej má k sexu jako fyzické odpor jako, že to prostě nepude jo, jako že bych se z toho poblila nebo já nevím co, jako jsou takový, jo. Tak to jako já sem v tomhle spíš taková laxní, že mi to jako není úplně přirozený, vlastně vůbec skoro, takže by se okamžitě začal nudit, že jo, ten partner. Jako i normálně se nudí, že jo, tak prostě pořád zkoušet nějaký nové polohy, nějaký nový pomůcky nebo já nevím, co na tohleto bych já jako nebyla, se mnou by se unudil k smrti. Takže i kdybych se donutila k tomu, že bych to teda dělala a ještě tomu dát něco nad rámec, aby si jako nenašel novou milenkou, se kterou to bude nové a lepší, tak jako taky to není ideální. Jako nějaký fyzický kontakt je celkem běžnej. Celkem nedávno mě prostě spontánně obejmul kamarád, tak sem si říkala, jak je to vtipný, že prostě pro něj je to jen takový přátelský obejmutí a pro mě je to vlastně jako vrchol dá se říct nějakýho fyzickýho kontaktu. Mně tohle nevadilo, spíš mě to jen ze začátku překvapilo, to jako i na veřejce, kde bylo spousta slováku a oni se seznamují ne jako podáním ruky, ale rovnou se to jako třikrát líbá. Já vím, že jsou to jako jen takový vzdušný polibky na tvář. Tak ze začátku sem byla překvapená, zaskočená, začala sem se červenat a pak už sem to přijala prostě jako podání ruky, v pohodě. Ale bylo to vtipný, mě to vlastně nejdřív bylo nepříjemný, protože sem nevěděla, co se jako má dělat. No a tedy zpět k té otázce, jestli bych byla ochotná s někým spát, abych si ho udržela jako partnera. Sex je činnost, která se neprovozuje denně, pokud se provozuje potom jednou tejdne, dvakrát tejdne, zabere to půl hodiny, jako to potom vyváží to všecko ostatní prostě ty hodiny na sportu, na výletech a tak obecně. Takže já bych mohla přistoupit k takovýmuhle kompromisu, akorát si myslím, že by to stejně nefungovalo, protože by to bylo poznat, že jo. Jakého chlapa může bavit sex s holkou, o který ví, že jí to nic neříká? To by musel bejt jako tupej sobec a s tupým sobcem bych nechodila. Ale já už se taky asi pomalu smírju s tím, že budu třeba sama. Jako přežila bych to, že jo, člověk se vždycky zabaví, no.

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- Případá mi třeba trapný, když je nějaký autobazar a tam jsou prostě ty nahotiny, který se tam plazej po tom autě, ale to asi přijde každému trapný, že nějaká nahatá ženská je na každý reklamě, ať je to na pivo, na auto, na dámský vložky pomalu. Za chvíli to bude úplně všude, že jo. Co se týká třeba sexu ve filmech, to beru jako fakt no, prostě je to nabídka a poptávka, pokud si to lidi žádaj, tak to tam daj, no. Je teda fakt, že si snad nevybavuju nějaký film, vyjma dokumentárního, kde by nebyla žádná sexuální scéna. Ale už sem si zvykla, ono to tam nebývá většinou nějak otevřeně, že jo, to by muselo bejt vyloženě porno. Většinou to bejvá celkem decentní, jakože pod peřinkou a tak, nevidím problém.

ZUZANA:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošla vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomila, že jsi asexuálka?

- Já jsem vyrůstala v rodině, kde sex bylo tabu, takže ještě když jsem byla tak vychovávána, tak já sem to brala jako, že já sem ta slušná a že to je jako normální. A takže, já sem vlastně do

nějakejch 19-ti neměla žádného kluka, jenom sem je tak platonicky obdivovala. A pak sem kluka měla, ale bála sem se, no, já nevim, jak to říct, jako že představy při masturbaci sem neměla nikdy jako o klukovi, to sem si říkala, že je nějaký divný. Jo, to už mě napadlo v těch 15-ti, 16-ti, ale to sem si říkala, že se nějak vyvrbí. No a pak sem měla v 19-ti toho prvního kluka a bylo to tak nějak relativně v pohodě, ale vždycky pak po nějaký době toho vztahu ten sex začal bejt úplně příšernej, jo. Poprvé v pohodě, podruhé v pohodě a pak sem se tomu začala nějak vyhejbat, no a bylo to čím dál tím horší. A tak sem si říkala, že je to asi téma partnerama a pak sem si začala říkat, že já budu mít za ten život asi těžko s někým sex, jo, že to fakt jako asi nedám. Ale nenazývala sem to asexualita, spíše sem si říkala, že si musím najít někoho kompatibilního ke mně, jako třeba gaye sem si myslela, s tím bych nemusela prostě spát, no. Já sem totiž nevěděla, že sou nějaký asexuálové, takže sem si říkala, že jako toho gaye nějak, no. A jinak jako já sem ani jako nevěděla svého času, jestli nejsem jako na holky a říkala sem si, tak i holky mi sou sympatický, že jo a já a prostě nějak to jako neznám, jako tu sexuální přitažlivost. Mně byly sympatický holky i kluci, ale všechno to bylo tak nějak na té duševní rovině, no. Tak sem si myslela, že takhle spíš, ale to sem si pak zase jako rozmyslela, sem se jako rozmyslela, protože jsem se zkoušela scházet s nějakýma holkama a zjistila sem, že i když sou krásný, tak mě taky nepřitahou vůbec nějak sexuálně, no. Takže já až když jsem se rozešla s přítelem, což bylo tak nějak v květnu, tak jsem to začala nějak řešit a přihlásila sem se na to fórum, snažila sem se najít asexuála. Ale těžko říct nějaký moment. Takže od května sem na tom fóru a to bylo právě čas, kdy sem se rozešla a to sem si řekla, tak teď už nechci opravdu nikoho, kdo by po mně chtěl zas sex. Tak sem prostě cíleně takhle vyhledala nějaký fórum a cíleně sem se tam přihlásila, jo. Že sem to jako cíleně zadala do vyhledávače, jako já už sem měla ponětí, že už něco existuje, ale nějak náhodně sem se k tomu nedostala, to jsem teda cíleně hledala.

- Takže jsi měla nějaké vztahy.

- No mně je teď 29 a já sem od těch 19-ti chodila s klukama, teda jako s různýma, to mi vždycky vydrželo tak nějak půl roku. To je taková ta doba, že jo, tři měsíce, než si něco začnou, pak nějak se párkrát sejdou a konec. Takže vždycky tak nějak půl roku, takže já sem měla nějakých asi deset vztahů, s tím, že s tím posledním přítelem sem byla asi rok a to už sme spolu jako bydleli a ten sex to bylo něco hrozného, to skřípalo prostě hodně a na obou stranách, ono to mělo takový specifika.

- Tudíž sex způsobil, že ten vztah nefungoval?

- No, no, dalo by se říct, že jo. Ono vždycky jako na začátku mě ten styk nevadil, ale pak postupem času, když sem to začla vnímat jako povinnost, že teda musím s ním spát, tak mi to úplně znechutil a to tak bylo teda u každého, no. Mně nějaký lidi nepřitahou rovnou a nějaký dejme tomu jo, ale já sem spíš taková ta holka, že každé na mě hned vybafne a každé na mě hned začne šahat a to jako taky nešlo, jo. Když takhle byl u mě kamarád na návštěvě a teď to na mě zkoušel, tak to sem prostě začala brečet a jakože ne, to by tak nešlo. No ale spíš takovýto dlouhodobý vztahy, když sem toho člověka nějak znala, tak na začátku šlo, ale jak se to pak přehouplo do té rutiny, tak už to pak nešlo prostě. Já sem to jako neřešila a až sem si na tom fóru přečetla nějaký ty příspěvky a nějaký ty životy ostatních lidí, tak sem se s tím identifikovala. Já sem jako dlouho nevěděla, já sem si myslela, že sem jako buď na holky, nebo mám blbý partnery, a nebo že to je něčím jiným, ale prostě nečekala sem, že to bude tadycto, no. Ty vztahy ale nekončily na tom, že to neklapalo v sexu. Jako prakticky vždycky sem se rozcházela já, jo, jako nikdy se se mnou nikdo nerozešel, ale já sem tak nějak vždycky měla takovou podvědomou tendenci z toho vztahu prchat jo, že vždycky mi ten dotyčný něco řekl a já sem si říkala, s tím nemůžeš bejt, ten je hloupej, ten se k tobě nehodí a vždycky sem se snažila ještě nějak vyprovokovávat hádky a prostě nějak jakoby toho člověka od sebe odhánět. Možná to bylo podvědomě taky daný tím, že pak sem vlastně s ním nechtěla prostě nic mít, no, možná to bylo daný ruku v ruce, že sem vždycky z toho vztahu prchala a tím sem si ho zároveň i zošklivovala.

- Bylo to pro tebe ve vztahu stresující.

- No, no, no, dalo by se říct, že jo. Když sem byla ještě mladá, tak sem vždycky po něm toužila, ale pak když sem ho měla, tak sem měla takový tendence honem prostě pryč, to sakra ne a já se s tím klukem vídat nechci. No ale snažila sem se to překonávat, ten kluk taky, skoro vždycky a tak nějak to půl roku šlapalo a pak prostě sme se rozešli, no.

- Cítila jsi tlak.

- No, jako spíš tak nepřímo, no. Když sem třeba byla u něj na návštěvě po týdnu, tak sem věděla jako, že až teda dokoukáme ten film a půjdeme do postele, tak on to teda bude chtít. No a já sem jako nechtěla. Jako já sem měla opravdu hodný partnery, to nemůžu proti nim nic říct, oni mě nenutili do ničeho. Spíš to bylo takový nepříjemný, že jim jako nemůžu vyhovět a že sem se musela přemáhat a že to bylo takový pro obě strany asi nepříjemný, no. S někým to šlo jakoby, že to vůbec nešlo, s někým to tak ještě částečně šlo a většinou takhle, když sem právě jezdila ke klukovi, tak ještě v tom cizím prostředí, tak to už to jako vůbec nešlo. A když jako kluk jezdil ke mně, tak to bylo pro mě lepší, že sem byla ve svém prostředí, že sem tam byla pán toho svého těla, nebo jak to říct, tam už to pro mě bylo takový lepší, no, ale že bych z toho měla nějakýhožitek, že bych se těšila na to, až jako na to hupsnem, tak to fakt jako ne, to vůbec. Jako v lepším případě neutrální, ale spíš sem se tomu vyhejbal, no.

- Ještě bych se s dovolením vrátila k té fázi vnitřního coming outu, popsala jsi mi vztahy, které jsi měla. Mohla bys popsat i ty začátky, kdy sis začala uvědomovat svou odlišnost?

- No, jak to říct, já sem masturbaci prováděla už od raného dětství jo a samozřejmě sem v té době nevěděla, že existuje nějaký sex, já sem to měla spjatý s úplně jinejma věcmama prostě a vůbec sem nevěděla, co dělám a že bych si při tom měla něco představovat, to sem si představovala úplně něco jinýho. A až tak, když mi bylo 13, tak já jako sem opravdu pocházela z takový rodiny, kde jako Bravíčko bylo zakázaný a prostě neměla sem se to jak dozvědět, tak sem si teprve uvědomila, no jo, tak ale to já bych si přitom měla ale představovat úplně něco jinýho, a to je nějaký divný. A tak sem si prostě říkala, no, ale tak jako co, to se asi teda nějak vyvrbí. A pak sem jako byla zamilovaná do nějakých kluků, i když sem s nima nechodila, ale nikdy sem prostě nesnila o tom, jak támhle se někde vyspíme spolu, to mě nenapadlo. Jako jo sem si říkala, asi je to trochu divný, ale uvidíme prostě, uvidíme, až nějakýho kluka budu mít. No a pak až sem se bavila, pak až v těch 19-ti sem začala chodit na ten xchat, jo a tam sem se bavila s různějma klukama, tam byli samí jako úchyláci víš jako takovýto, co se ptali jako, a ty ses jako ještě panna a to snad není možný. A já, aha, tak to sem asi úplně poslední panna na světě, jo prostě sem měla takovej pocit, že to snad ani není možný, že já sem ještě panna. Předtím mě to ale vůbec nenapadlo, ale potom, co sem se bavila s těma lidma na tom chatu, tak sem si říkala, to sem fakt nějaká divná, já sem ještě neměla kluka, ježišmarja. A teď honem teda nějakýho urvat, že jo. Tak sem prostě nějakýho teda fakt urvala, abych teda, no prostě to sem byla blbá, že jo, samozřejmě. Sem si říkala, ježiš tak já sem opravdu už úplnej unikát, to není možný a prostě honem teda nějakýho, ať sem normální. No a tak sem teda urvala v těch 19-ti a tak nějak sem jako čekala, co to se mnou bude dělat nebo ne a jako nebylo to vysloveně negativní, jo, ten zážitek, tak jako sem měla docela dobrýho kluka jo, že sme tak jako začínali spolu, sme se tak poznávali fyzicky, ale spíš sem z toho jako měla ten pocit, jo, tak já už sem konečně teda ta dobrá, už mám konečně nějakýho kluka a tak sem spíš tak jako machrovala nebo tak. On na mě i ten okruh kamarádů koukal tak divně, jako, je ona ještě nemá kluka a pak mě viděli, jak jdu s klukem za ruku, tak všichni, jó, ty už máš kluka a fakt jo? A tak prostě konečně víš jako seš tak jako na výši, že konečně se mi teda podařilo sblit nějakýho kluka, no a pak už vlastně sem ty vztahy měla spíš tak, jakože kolem mě byli nějaký kluci a vždycky mě nějaký uhnali. Jo, že sem se vždycky jako rozešla a už na mě čekal nějaký jinej a začal se mi dvořit, tak sem teda začala chodit do toho kina, abych mu teda jako vyhověla, jo. Pak sem si prostě říkala, ježiš, mě nějak prostě nepřitahuje, tak sem si říkala, tak s nim teda ještě chvilku

budu chodit, aby to nebylo tak blbý a pak sem zase prchala z toho vztahu, no. Tak to pak bylo takový to období já nevím do těch 21 let asi a pak sem si teda našla jako vážnou známost, ale právě v tom sexu to jako skřípalo a hodně mi to vadilo tam vůbec jezdit. Ten pocit, že tam musím a že něco bude, ten byl hodně nepřijemnej. A pak když sme se rozešli, tak sem z toho byla jako nešťastná, ale zároveň si říkala, ale výhoda, že už tam nikdy nemusím jet, že už na mě nikdy nešáhne. Pak sem měla dalšího kluka a to byl ještě paník a já sem si říkala, jo super a prostě sme spolu nic neměli a tak nějak sme chodili jenom do kaváren a poznávali se a než něco, tak sem se s ním zase rozešla, že jo. No a pak sem měla ještě jednu známost, ale to byl kluk, kterej byl prostě takovej vášnivej jako pracant, takovej workholik, že dělal prostě v dílně a na zahrádce a vždycky přijel ke mně, že pracoval celej den, někdy večer a padnul, jo a padnul a druhý den ráno už zase brzo vyjížděl, aby moh teda pracovat, takže ten nebyl žádný asexuál, ten byl takovej workholik, že mi to vůbec nevadilo, že ten prostě, když sme leželi, tak on přitom usnul, žádný sex po mně nechtěl, nic. Byl úplně vyčerpanej prostě, ani nějak mě nenarušoval to soukromí, že právě pořád prostě měl pocit, že musí pořád pracovat, takže přijel jednou za dva tejdny, to sme si udělali nějakou večeři a on pak zase usnul, no. Takže to byl takovej vztah jako na dálku, ale byli sme spolu dlouho, byli sme spolu asi skoro tři roky. A skončilo to teda pro to, že on byl z vesnice a chtěl žít na vesnici a já sem z města a chtěla sem žít ve městě a prostě sme nenašli vůbec kompromis, jak spolu žít. A tak sem si říkala, to nemá smysl, prostě už sem přeci jen stará, už si musím najít partnera, se kterým to má tu budoucnost, tak sem to jako ukončila takhle. Ale sme spolu pořád dobrý přátelé, pořád se takhle vídáme občas a myslím si, že tam nedošlo ani k tomu, že by to v tom sexu skřípalo, protože sme spolu byli docela málo a samozřejmě to byl jako tolerantní a chápavej člověk, jo, takže když sem nechtěla, tak mě samozřejmě jako nenutil, to byl zlatý člověk, akorát teda vesničan a workholik, no.

- Jak jsi prožívala moment, kdy ses na vašem serveru identifikovala s asexualitou?

- To já sem jako vždycky tušila, že sou lidi, který sou na tom stejně. To spíš byla taková úleva, že se můžu zařadit do nějaký škatulky aspoň, no. No, bylo to takový asi trošku úlevný, ale zase sem to nějak neprožívala, bych řekla, no.

- Prošla jsi coming outem v rámci tvých vztahů, respektive sdělila jsi tvým partnerům, že jsi asexuálka?

- No spíš jako už když sem odmítala ten sex, tak sem se jim snažila vysvětlit, že jako já na to nejsem a že to jako nechci, nebo tak, nebo tímhle způsobem. Ale jako přímo při tom rozchodu, to já zase nemůžu říct, že bych se s ním rozešla přímo pro to, že spolu nejsme kompatibilní v tadyté oblasti, jo, to zas jako jedinej důvod bych tohle uvést nemohla jo, prostě tam byl i jinej důvod. To je zas proti mému přesvědčení, se rozcházet jenom kvůli tomu, že to neklape v sexu, no. Ale je fakt, že u toho posledního případu to bylo úplně extrémní, že to v tom sexu extrémně neklapalo a že to byl asi fakt jedinej důvod toho rozchodu. A to sem se mu snažila vysvětlit jo, my sme si strašně rozuměli všechno a já sem se mu snažila vysvětlit, že prostě všechno super, ale že spát bych s ním fakt nemohla, že by to fakt nešlo a že bych to nedala. Ale nevím teda, jestli to pochopil, no. Jeho reakce byla taková zkroušená, že bychom to určitě zvládli a tak, spíš mě jako přemlouval, ať se k němu vrátím a byl takovej smutnej z toho. Vždycky, když došlo k nějaký tý chvíli, že sem ho nechtěla jako ten sex a oni chtěli, tak sem se jim to snažila vysvětlit jako takhle v té chvíli, že jako na ten sex fakt nejsem, ale jako nepoužívala sem žádný termín, že sem asexuální nebo tak, spíš sem se jim jenom snažila vysvětlit, že na to prostě nemám chuť a tak, no. Si myslím, že by ani asi nepochopili ten termín, nebo že by nevěděli, co se pod tím skreje. Tak sem to spíš nějak opsala, snažila sem se jim popisovat své pocity, jak to cítím. Ale každé to zas bral jako jo, to zas nemůžu říct, že bych se setkala s nějakýma negativníma reakcema nebo že by se mi jako někdo vysmál, to vůbec prostě. Každé z toho byl spíš prostě smutnej, no. Ale já sem prostě jako nepřekousla, že já bych se musela omezovat tím, že bych s nima musela prostě sem tam spát, no.

- Proběhl u tebe vnější coming out v rámci rodiny? Neboli sdělila jsi svému svým rodičům, že jsi asexuálka?

- No, jako rodičům nikdy nic říkat nebudu jo, těm se vůbec takhle nesvěřuju důvěrně, takže tím nikdy nic takový říkat neplánuju, nevidím v tom smysl, vůbec prostě nevím, k čemu by mi to bylo, když bych se jim takhle svěřovala. U nás v rodině je téma sex prostě tabu, jo a podle jejich představ bych měla být ta slušná, abych měla manžela a oni měli vnoučata. A to jako samozřejmě, že na mě pořád koukaj jako, a ty ještě nikoho pořád nemáš a tak zkus tady toho kluka a támhletoho kluka a já jim můžu říkat, no samozřejmě máte pravdu, ale že jo. Já jako rozhodně partnera a děti chci, ale chci právě nějakýho asexuála a nebo gaye, jo. A to samozřejmě pak nikdo nepozná. Můj ideální vztah by byl takovej, že bych prostě chodila s nějakým gayem, ten by se miloval s klukama, to by mi jakoby nevadilo, protože prostě já nemůžu žárlit na nějakýho kluka, když sem holka, že jo. Prostě tak by se vyžil a my bychom spolu měli ten vztah, že on by chtěl ten normální vztah navenek, že jo, nebo i uvnitř, měli bychom se rádi, byli bychom nejlepší přátelé, všechno, měli bychom spolu miminko, ale prostě nespali bychom spolu. No a on by se vyřádil jinde a já bych se nevyřádila vůbec, když to tak řeknu. Já bych zase chodila na káfička jo, mě baví si s lidma povídat, seznamovat se a on by mi to moh taky jako tolerovat, že jo, úplně v pohodě.

- Chápu to tedy správně, že bys ráda v budoucnu měla partnera a proto je pro tebe nepodstatné rodičům sdělovat, že jsi asexuální?

- No přesně tak a rodiče prostě homosexuály neuznávají, to je prostě tabu, to se nesmí ani naznačit jo, že taková lidi existují, natož, že já bych s někým takovým byla, takže to by se samozřejmě tajilo, jo. O tom bych se prostě jim vůbec nesvěřovala, ale prostě jednou partnera bych chtěla mít a dítě taky. A rodiče uviděj úplně normální vztah, oni nám do ložnice nepolezou, takže jako já nevím, toho budou prostě jako ušetřený. Oni by to prostě nepochopili a hlavně, co je jim do toho, myslím si, že jim do toho nic není. Spíš mě mrzí, že mě viděj jako takovýho toho loosera, že si nejsem schopná najít kluka, jo. Já jako vztahů sem měla hodně a sem schopná si najít kluka a jako prostě nechci každého kluka, chci takovýho, se kterým to bude už klapat, no. Já jako bydlím dávno sama, sem dospělá, co si myslej oni, to až zas tak moc netrápí, spíš já sama to dítě chci, pokud to neklapne, tak budu žít sama, já si sama vystačím, to zas jako problém není. A prostě jako, jestli mě budou rodiče otravovat nějakýma řečma, to už je mi tak nějak celkem jedno, jo. Tam jde spíš o to, abych já si ujasnila, co chci, abych já za tím šla. Jako sem dospělá, už na mě rodiče nemaj takovej vliv, že jo.

- To chápu.

- U mejch rodičů to bylo takový specifický, že oni mě vychovávali opravdu hodně přísně jo, oni prostě měli takovej pocit, že já prostě budu do 24 let panna a pak z ničeho nic se najednou vdám a budu mít dvě děti. A právě do nějakých mejch 24-ti mi pořád říkali, tady s tím klukem nesmíš chodit, ten je špatnej a tady s tím jako ne a dyť na kluky máš dost času. Já sem ji musela i lhát a jako i že nějaký strach mám a nebo si i třeba jako vymejšlet, já sem právě nesměla vůbec k žádnýmu klukovi domů, aby tam nedošlo k nějakýmu sexu, tak sem si třeba vymejšlela, že sme byli v kině jo, a prostě nějaký takovýhle pohádky a pak najednou mi bylo 24 a rodiče, ty ale musíš hned otěhotnět, to je katastrofa, to už ve 24 seš stará a hned si musíš někoho najít. A já si říkala, ještě před rokem mi říkali úplně něco jinýho, to snad není možný a tak sem si v duchu říkala, vy ste úplně blbí, že jo a navenek sem jako říkala, jo samozřejmě máte pravdu a prostě už sem si řekla, že rodiče řešit nebudu jo, že sami nevěděj, co chtěj. Ale oni samozřejmě vědí, že sem měla partnery, na jejich vkus sem jich měla samozřejmě hodně, protože pro ně je jedinej partner na celý život, že jo, a jinak to nejde. Oni nejsou věřící, ale mají takový přesvědčení. Ale spíš to berou tak, že babička vychovala mámu, že jo, v době babičky to bylo normální mít jednoho partnera na celý život, babička vychovala mámu, že je to normální a máma se snažila vychovat mě, že je to normální. Že prostě sex před svatbou je tabu a jeden

partner na celý život. No a teď já už sem to jako porušila, takže rodiče na mě nekoukaj tak, že já sem úplně neschopná si někoho najít. Teď spíš, když já jim říkám, teď sme byli s partou kamarádů tady a tady a oni se ptaj a je tam nějaký svobodný kluk? A tak se na něj zkus podívat a usmát, jo, třeba by stál za hřích, jo, takhle mi do toho mluvěj a já si říkám, ježíšmarja, to snad nemyslíte vážně tadyto. Jakože všechny akce berou z toho pohledu, jestli je tam nějaký kluk, kterej by přicházel v úvahu pro mě, no. Takže to mi přijde, jakože se mně snažej honem rychle provdat a honem rychle někomu udat jo a to se mi samozřejmě taky nelíbí, ale už sem se rozhodla to ignorovat.

- A co se týká ostatních členů rodiny, sdělila jsi někomu, že jsi asexuálka?

- No, jako já mám bratra, ten je o tři roky mladší a s tím sem se snažila mluvit s ním o tom předchozím vztahu, tam byl ještě problém, že ten můj přítel byl jako transexuál, jak to říct, že se cítil být jako ženskou. A to sem bratrovi říkala, že mám partnera transexuála, ale že mně to nevadí, že to jako zvládnou. Tak ten na mě koukal jako na blbce, že jo, ale o sobě sem mu neříkala nic, tak důvěrný vztah zase nemáme.

- A co se týká přátel a blízkých lidí, mezi nimi jsi prošla coming outem?

- No tak já mám jako jednoho kamaráda, kterej se otevřeně hlásí k asexualitě už jako řadu let a on to taky jako nejdřív nenazýval asexualita, ale věděla sem o něm, že on na to není, že jako nechce žádnou holku nebo. A s tím se znám teda dlouho a důvěrně, takže já sem mu vždycky říkala popravdě, jak to bylo v těch vztazích, že sem najednou s tím klukem nemohla spát. Všechno sem mu takhle říkala a pak sem mu říkala, že sem se registrovala na tadyctom fóru a že sem taky asexuální a tak sme se o tom bavili jo, a prostě on je ten typ, že jako na holku by nešáhnul žádnou, ale pořád kouká na porno, jo. Tak on mi říká, že já nemůžu bejt asexuální, když mám nějaký kluky a tak a já sem mu říkala, že on nemůže být, když kouká na porno jo, to já se vůbec nekoukám, to mě nepřitahuje nic. Takže sme se o tom nějak takhle bavili, ale nic z toho vlastně nevyplývalo. Takže jemu sem to řekla, že to mám takhle a že bych chtěla asexuála, jako jemu nemám problém se svěřovat s čímkoliv jo, takže to je v pohodě, to sem mu oznámila a normálně se bavíme dál. No a teď mám samozřejmě kamarádky nějaký, ale těm spíš říkám, že mi to v sexu neklapalo a že to bylo prostě blbý, že se jako nepřitahujeme navzájem a že si teda nedokážu představit, jak bych s tím bejvalým dál spala, že s ním kvůli tady tomu nemůžu bejt no, ale neříkala sem přímo ten termín.

- Takže nepoužíváš termín asexualita?

- Ne, ne, ne, prostě to slovo jakoby nepoužívám, protože ono to zní tak, já nevím, tak úchylně, chápeš. Jednak to lidi neznaj, jednak to zní jako fakt nějaká úchylnka a to já bych nerada, aby mě tak brali. Já to slovo nemám ráda, prostě se mi nelíbí, už jenom tím, že má v sobě jakoby to slovo sex jo, tak už tím se mi jakoby nelíbí a tím se ho snažim nepoužívat, že to zní opravdu jak nějaká sexuální úchylnka. Jo a já prostě nechci bejt jako žádný úchyl nebo tak, já se chci právě od toho odosobnit, když by to nemělo v kořeni to slovo sex, tak bych to třeba používala radši, ale takhle, mně to přijde hrozně blbý slovo, no, takže se mu spíš snažim vyhnout. A taky si myslim, že lidi by to brali jako takovou pózu no, že hodně se teďka o tom mluví v současné době a hodně to lidi vnímaj jako, ty si zas něco vymysleli, aby byli zajímaví, jo a teď už jako, co tady všechno bylo homosexuálové, bisexuálové a teď si ještě vymysleli tadycto, aby zas byli nějaký děsně zajímaví a ty už nevědej coby, ty už prostě nevědej, jak by se odlišili. Ale tak to prostě samozřejmě není, že jo, ale je to tak hodně vnímaný prostě společností, no. A lidi sou takový, že sou prostě strašně netolerantní jo, voni třeba se bavěj a bavěj se stylem, já nevím, mě naskakuje husí kůže při představě, že by tady seděla lesba s náma, jo. A teď třeba jako já sem si myslela, že sem jako ta lesba a já, no, hmmm, hahaha, prostě chápeš, prostě jim nebudu dávat najevo ani tadycto, protože by na mě hnedka koukali nějak divně, no. My když se párkrát do měsíce s kamarádkami takhle sejdem na nějaký kafčo, že jo a tak nějak podrbeme, tak se mě vždycky ptaj a co tadycten a jak se ti líbí tadycten. Já jim prostě řeknu na rovinu, jak to je,

že jo, já nevím, že třeba dobrý, ale že mě prostě nepřitahuje, to jim jako říkám, ale neříkám to slovo, no. A já jako nemám s tím problém, že bych něco tajila jo, spíš jenom neužívám to slovo a neříkám to jako jenom, jako bych třeba nemluvila o tom, že mám ráda svíčkovou, ale když se mě na to někdo zeptá nebo když na to přijde řeč, tak to jo, to o tom sem schopná mluvit. Takže oni věděj, že mám problémy tady v té oblasti, když to tak řeknu. Já jim to většinou řeknu tak, že komentuju nějaký konkrétní příklad. Oni třeba řeknou, tadyten kluk je gay a já jim řeknu, no vidíte, to by mě ani nevadilo, to já bych brala takovýho gaye. Takže to jim klidně řeknu, ale neřeknu konkrétně, spíš takhle na těch klukách no, že my vždycky drbem všechny možný kluky, že jo, tak já jim vždycky řeknu, co si o tom myslím popravdě prostě.

- A jak ony na to reagují?

- Berou to na vědomí, prostě jo, nemaj nějaký negativní reakce, prostě v pohodě. No oni si třeba stěžujou ve stylu, že ten jejich přítel s nima spí jen obden a že oni by chtěli každé den, tak já zas říkám, ježiš tak to já chápu ty kluky, to já vůbec tu potřebu nemám a tak. Takhle si všechno popisujem. Takže moje kamarádky mají spíš opačný problém, já mám dvě dobrý kamarádky a my se scházíme takhle ve třech a oni si vždycky notujou, jak teda ten kluk je odmítá sexuálně a já jim říkám, holky co blbnete, to já bych byla celá šťastná, prostě. Já si myslím, že je daný ve společnosti, že když ženská odmítá sex, tak je jakoby slušná, cudná, jo. A když chlap odmítá, tak je divnej. Takže oni si nechtěj přiznat, že nechtěj sex, protože by si připadali jako divný, že by se mu kámoši vysmáli. Ale já to jako klidně přiznat můžu jako holka jo, mě se nikdo nevysměje, prostě nikdo, to jako když řeknu, tadycten se na mě sápal a já sem ho odmítla, tak každé řekne, ježiš ty chudinko, tos měla fakt těžký, že jo. Ale když to řekne kluk, ta holka mě chtěla fakt svíst a já sem odmít, tak kámoši budou hahaha ty debile, ty seš úplně blbej, že jo. Chápeš, takže tam je jiný postavení, takže ty kluci to maj těžký to přiznat, no. Ale nemyslím si, že by kluků bylo míň, kdo mají takovej problém. To já třeba vim, že třeba kamarádka chodí jako s kamarádem a ten právě taky jako nechce nějak sex, chce ho hodně málo, třeba jednou měsíčně a to ještě jenom tak, aby se neřeklo, jo a přitom navenek působí jako strašnej drsoň. On vždycky říká, hele támhle ty dvě holky, ty maj ale kozy jo, a snaží se to takhle jako maskovat, jakože nemá prostě zájem, tak se snaží působit jako ten největší prostě lovec a takovej jako svůdník, že jo. A pak právě když kamarádka o něm říkala tadycto, tak sem si říkala, ale dyť on na to jako vůbec nevypadá a ona jako, no to on maskuje, aby jako nebyl nápadnej, tak to takhle jako maskuje. Takže v zásadě mluví o holkách, aby si nemysleli ostatní, že je homosexuální a samozřejmě nikdy nepřizná, že jako nemá tu chuť, vždycky spíš říká, no vona Hanička, vona je taková netykavka, jo a přitom pak Hanička popisuje úplně něco jinýho jo, takže to je zajímavý to vidět z těchle dvou pohledů, no. No takže já mám jako výhodu, že sem ženská a že společnost jako očekává, že ten chlap to chce vždycky víc, že pak jako ani není problém o tom mluvit, že na mě pak ani nikdo divně nekouká, bych řekla.

- Takže se dá říci, že jsi nezažila nějakou vyloženě negativní reakci?

- No jako vůbec nikdy, to můžu říct, jakože nikdy sem s tím neměla problém, nikdy se na mě nikdo skrz prsty nekoukal, ani jako moji partneři, ti jako na mě byli vždycky hodní, tolerantní, chápaví. Fakt jako nikdy sem se nesetkala s nějakou blbou reakcí, no.

- Přemýšlela jsi nad tím, co tě vedlo ke coming outu nebo respektive ve tvém případě k tomu, že lidem, se kterými o tom mluvíš, řekneš, jaký je tvůj osobní vztah k sexualitě?

- K tomu mě nevedlo nic zvláštního, prostě jen snaha být upřímná a otevřená k druhým lidem.

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- V dnešní době se v médiích objevuje téma sexu často, to je pravda. Je to podle mě především z důvodu, že to ještě poměrně nedávno bylo naopak tabu a nemluvilo se o tom vůbec. Generace našich dětí nebo vnoučat už bude tímto tématem možná opravdu tak přesycena, že si mnohem raději přečte něco jiného. Zatím je to ale takové vděčné téma, které má stále ještě

přichuť zakázaného ovoce, což lidé milují. Já osobně nemám ráda takové ty časopisové návody ve stylu deset rad, jak ho přivést na vrchol blaha. Tyhle články většinou přeskakuju, nic mi neříkají. Nijak mě to ale nepobuřuje, nejsem svoje babička. Docela ráda si přečtu články, které se sice týkají sexu, ale spíše v teoretické rovině, například o sexu až po svatbě, o tom, kolik mají české ženy průměrně sexuálních partnerů, jaké měl kdo zážitky při prvním milování. Jinak TV prakticky nesleduju, a pokud se sex objeví ve filmech, nemyslím porno, samozřejmě, většinou tam má své opodstatnění, většinou. Každopádně myslím, že ty stupidní seriály jsou stupidní i z mnoha jiných důvodů než že tam spí každý s každým. Spíš než to, co se píše v médiích, mě mrzí takový ten většinový názor společnosti ve stylu pokud s ním nebudeš spát nejméně jednou týdně, uteče ti a bude chudáček strádat. V dnešní materialisticky založené době je sex bráný taky čistě materialisticky a je to škoda.

- Co si myslíš o trollech, kteří na vašem serveru vystupují proti asexualitě a rozvíjí tam debaty o smyslu asexuality, zaregistroval/a jsi je?

- Na tom fóru www.asexual.cz jsem se do diskuzí zatím moc nezapojovala, ale bylo to dané spíš nedostatkem času, než že bych se toho nějak bála. Diskuze jsem ale samozřejmě pročítala a musím říct, že mě mile překvapilo, jak tam jsou k sobě lidé slušní a hádají se konstruktivně. Z dřívějšíka mám zkušenosti s jiným diskuzním fórem www.zpovednice.cz, kde jsem diskutovala na jiná témata. A tam to bylo nesrovnatelně horší a argumentace na cokoli byla většinou na úrovni ty jedna krávo, ty jsi úplně blbá. Takže na tom serveru asexual je podle mě vše v pohodě a nijak negativně tam žádné reakce lidí nevnímám. Všimla jsem si jen jednoho člověka, který oponuje všem a jen tak z principu, a to mě samozřejmě nijak netrápí, akorát si myslím, že se asi nudí, a tak se snaží rozpoutávat na netu hádky. Osobně jsem se s ním ale nebavila, protože se narozdíl od něj nenudím. To, že má někdo třeba jiný názor než já, mi v žádném případě nevádí, to je naprosto v pořádku. Kdyby se našel oponent, co by se mi snažil asexualitu rozumově vyvrátit, byla bych ráda, že se s ním můžu na to téma pobavit a že mám k dispozici jiný úhel pohledu. Ale nikdo takový se zatím nenašel.

PŘÍLOHA Č. 5

PAVEL:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošel vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomil, že jsi asexuál?

- Já jsem prostě jednou v polospánku, bylo to přesně 13. srpna 2008, jsem si najednou vzpomněl na takový rozhovor, co jsem kdysi měl ve 14-ti letech na jednom chatu na internetu s nějakou holkou, my jsme se nějak bavili o partnerských vztazích a podobně a já jsem jí jako vyložil svoje pocity, postoje, názory, myšlenky a tak dále a ona mi tenkrát řekla, víš co, ty nejsi ani heterosexuál, ani homosexuál, ty jsi antisexuál. Tenhle rozhovor mi z ničeho nic vyplul na mysl, nechápu, jak k tomu došlo, protože nesetkával jsem se v předchozích dnech s žádnými podněty v tomhle směru a já jsem si jako říkal, no tak antisexuál to zní jako strašně negativně, to ne, ale tak můžu zkusit asexuál, to funguje v latině nějakým způsobem. A tak jsem zkusil to slovo hodit do googlu a k mému překvapení mi vyjelo spoustu odkazů a mimo jiné i to asexual fórum, to je asexual visibility education network Davida Jaye a tam jsem si začal číst o čem to má být, co si o tom myslí lidi, co se tak identifikují, jaký z toho mají pocity. A já jsem si uvědomil, že to je něco, co na mě prostě sedí, to je prostě ono, to popisuje všechno to, co já prostě cítím. Pak jsem ještě další den našel v návaznosti na to ještě české fórum, kam jsem se tenkrát také přihlásil a to je legrace, že zrovna v tom momentě vznikla zrovna dvě česká fóra o asexualitě a že to tak nějak v tom momentě začalo fungovat. To byl asexual.cz a ještě pak bylo

jedno, to už je teďka zrušené a spojilo se to dohromady. Ale potom jsem se dozvěděl, že nějak na začátku prázdnin vyšel nějaký článek o sexualitě v Mladé frontě a tam se o tom dozvěděla spousta lidí a pro spoustu lidí to bylo první setkání s touto myšlenkou a v návaznosti na to se začala utvářet ta komunita a vzniklo to fórum, protože do té doby se o tom v Česku nic prakticky nevědělo a neznalo. Teda nevím, možná, že Lukáš Sedláček to už věděl a pracoval s tím, ale ta komunita se začala vytvářet až v tom roce 2008. Tak to bylo to moje uvědomění řekněme nebo něco takového. A pro mě to byl pocit jako, že jsem si řekl, tak jo tak teď to sedí, už jsem tomu začínal rozumět, prostě všechno to, co jsem se o tom dozvěděl, sedělo na mé dlouhodobé pocity, které jsem tehdy o sobě měl jako ve vztahu k nějakým lidem a tak dál. Z toho jsem měl hodně dobrý pocit.

- A v pubertě jsi nějak vnímal svou odlišnost?

- Takovej příklad, ve 14-ti na podzim, to jsem tenkrát byl ve třídě kvarta nebo takového něco, na gymplu, to jsem si začal všímat, jak ty děcka spolu začínaj chodit, držet se za ruce a takové ty věci. A já jsem si na jednu stranu připadal mimo tenhle ten celek a na druhou stranu jsem si nebyl jistý, jestli do toho chci taky patřit, prostě měl jsem v tom hlavně nějaký zmatek a moc jsem tomu nerozuměl. A pak sme v zimě jeli na lyžák a tam jsem potkal holku, který byla od Lednice, oni tam byla taky na lyžáku se školou jako my, ve stejné třídě. A tak s tou jsem se tam začal bavit, já nevím, jak se tomu dneska říká?

- Koketování?

- No něco tak možná, no prostě sme spolu sedávali na pohovce na chodbě a kecali a dopadlo to tak, že poslední den sme se líbali, což pro mě to bylo poprvé, co jsem se líbal s nějakou holkou nebo něco takového. A vlastně na počátku jsem byl strašně takový natěšený jako jo tak teď to přijde, měl jsem to jako nějaký takový mýtus, jakože všichni o tom mluví a tak podobně jo a pak vlastně po tom polibku, po tom líbání jsem si říkal aha, tak jako to bylo asi ono, dobrý no. Říkal jsem si jako, je to zajímavá zkušenost, ale spíš jak jsem se na to zezáčátku těšil jako na nějakou novinku, něco nového, tak pak jsem si říkal, tak zajímavý zážitek, jsem rád, že tu zkušenost mám a tím jsem se i zařadil do těch řad mých spolužáků a tím se i změnila moje pozice ve třídě, protože on se tam líbal s tou holkou jo a ona byla starší, jí bylo 16, tak jako to trochu vylepšilo moji pozici ve třídě, což bylo fajn. Ale já jsem si říkal, že bych to zas nemusel opakovat, že to zase nebyl takový zážitek. Měl jsem pocit z toho okolí, že to má být něco důležitého, ale pak jsem říkal, že to není zase něco, co bych potřeboval, o co bych stál. Jako nepřišlo mi to výrazně jiné, jako když si s někým podám ruku takhle, co se týče toho fyzického kontaktu nebo tak a na osm let to bylo naposledy, co jsem se s někým líbal. A během půl roku po téhle zkušenosti jsem nějak dospěl k tomu, že to nebudu řešit. Já jsem to začal řešit tu otázku někdy na podzim 2001 asi a vlastně v létě 2002, to mě bylo 15, jsem došel do toho stavu, že to nechám být a že prostě jako a nemám potřebu se tím zabývat.

- Jak jsi prožíval moment, kdy ses na vašem serveru identifikoval s asexualitou?

- Tak přímo v tu chvíli, kdy jsem se o tom dozvěděl, tam jsem měl pocit, že to zlom je, protože jsem si říkal, no jasně, tak to je prostě ono a začal jsem komunikovat s těmi ostatními, ale to trvalo tak dva tři týdny měsíc takovéto poblouznění a za tu dobu jsem v té komunitě potkal pár lidí, se kterými jsem měl potom později chuť být dále v kontaktu. Poznal sem spoustu lidí, se kterými se nemá smysl nějak dál bavit, protože nemáme spolu nic společného a jako do teďka na ty stránky občas chodím, občas tam něco napíšu, ale nejsem takový, abych tam aktivně musel být každý den. Potom spíš teda později, spíš, než že by to pro mě byla nějaká zlomová situace, tak jsem si říkal, že se vlastně nic nezměnilo, ten můj postoj a pocity zůstávají úplně stejné jako předtím, akorát teď už tomu umím dát jméno. Do té doby jenom, když se mě lidi ptali, jestli mám nějakou holku nebo něco, tak jsem říkal, nemám. A když se ptali proč, tak jsem řekl, prostě ne no, nevím, co na to říct.

- Zjišťovala jsem si z odborné literatury, co je to coming out, proces vnitřního i vnějšího coming outu je popisován jako moment, kdy dotyčný, který prochází coming outem nalézá určitým způsobem svou identitu a na základě toho se poté může i plnohodnotněji seberealizovat. V tomto kontextu můžeme hovořit o určitém sebepřijetí, vnímal jsi toto u sebe nějak?

- Já začnu od začátku, jakože ještě z toho věku kolem těch 14-ti, 15-ti let, kdy už byla nějaká ta puberta a viděl jsem, co se děje s lidma okolo mě, s mými vrstevníky a podobně a tam jsem to měl trochu potřebu řešit, protože jsem měl pocit, že jsem na tom trochu jinak, než většina lidí a moc jsem tomu nerozuměl a nějak jako bylo to takový zmatený a v podstatě jsem nevěděl, jak se mám uchopit. Prostě nerozuměl jsem nějak těm pocitům, ale tak jsem si nějak postupně

řekl, že to nebudu řešit a že to jednou přijde no, že tomu nechám volný průběh a uvidím. Prostě jsem se rozhodl to absolutně neřešit. No a to bylo vlastně od nějakých těch 14-ti let, takže nějakých 7 let, co jsem se dozvěděl o té asexualitě a tehdy jsem si řekl, jo konečně mám pojmenování pro to, co jsem vždycky prožíval celou tu dobu a bylo to fajn. Ale že by to byl úplně pocit sebepřijetí nebo něco takového, já nevím, jestli tomu výrazu úplně rozumím, ale já jsem se sebou byl srovnán už předtím, já jsem nebyl rozpolcený, já jsem to neřešil. Já jsem si prostě řekl, takhle to prostě asi nějak mám, i když jsem to nedokázal pojmenovat a říkal jsem si, nebudu to řešit, třeba jednou jo a třeba jednou ne, je to prostě jedno. Netrápilo mě to a vůbec jsem se tím nezabýval. Takže potom jsem se akorát dozvěděl, že to má nějaké jméno a že těch lidí je víc a to jsem si říkal bezva, ale myslím, že tím procesem sebepřijetí jako takovým jsem si už prošel v těch 15-ti letech, i když jsem tomu nedokázal dát nějaké jméno.

- Proběhl u tebe vnější coming out? Neboli sdělila jsi svému sociálnímu okolí, že jsi asexuál?

- Já jsem to ze začátku nějak vůbec neventiloval do svého okolí. Mně se stávalo, protože mi to leželo v hlavě tadyty věci a dost jsem o tom přemýšlel, tak se mi stávalo, třeba když jsem byl v hospodě a třeba s úplně nějakým člověkem, kterého jsem neznal, no buď to byl někdo blízký a nebo někdo dost cizí naopak a po pár skleničkách jsem měl prostě náladu to nařknout a tak jsem o tom někomu řekl a většinou ti lidi na to odpovídali takovým způsobem jako nějaká blbost a to tě přejde a tak dál, takové ty klasické věci. A to byly takové moje první řekněme coming outy, první coming outy probíhaly po pár pivech mezi lidmi, které už jsem potom nikdy neviděl prakticky. A ty lidi nevěděli, co to je asexualita. To vůbec. To se mi stalo až třeba letos, ale dřív ne, dřív to bylo takové, že lidi netušili. Dneska taky potkám člověka, který o tom nemá ponětí, když na to jako shodou okolností přijde řeč, ale už to není tak, že bych to musel po pár pivech říkat úplně každému. No a potom poprvé jsem to řekl jakože někomu známému asi zhruba na podzim, po pár týdnech nebo po pár měsících jsem to řekl pár lidem v Olomouci, co jsem s nima tenkrát studova a bydlel, tak před těma jsem to asi nějak řekl. Ale ti se na to koukali ještě hůř než ti lidi, možná právě proto, že mě znali, tak si říkali ty si něco namlouáš a pak tě to bude mrzet, zapomeň na to, pak tě to bude mrzet a normálně žij a najdi si nějakou holku a takové věci. To byli jako první lidi, kterým jsem to řekl pár měsíců potom, co jsem se to dozvěděl.

- A jak jsi tyto reakce vnímal?

- Já jsem tuto reakci víceméně očekával, protože to byli lidi, které jsem znal, takže já jsem tušil, jak na to budou reagovat.

- A jak u tebe proběhl coming out v rámci rodiny?

- No, doma byli jako poslední lidi, co se o tom snad dozvěděli, respektive sestra se toho dopídila sama, protože když vloni na jaře bylo to AFO, ten festival, tam byla ta přednáška a to mi volala sestra takhle ráno, protože věděla, že na ten festival se chci jít podívat a říkala, tak co potkáme se na tom Afu o asexualitě? A to mi trochu vzala dech a říkám, no jo, ale jak víš, že já tam budu? A ona, prosím tě, dyť já na ten festival du kvůli tobě. Ale já jsem vůbec nevěděl, jak ona na to přišla, protože už nějakou dobu předtím festivalem sme řešili nějaké věci osobního charakteru a najednou došlo tady na tu asexualitu a ona najednou úplně samozřejmě, no ale já to přece vím. A já, no jak o tom víš, dyť já sem ti to neříkal a ona a ty si myslíš, že jako sem blbá nebo co, když k tobě přijdu do pokoje, tak ty přede mnou nezavíráš počítač a když si všimnu, že tam máš na liště v opeře otevřenou nějakou stránku asexual.cz, tak to víš, že se podívám na internet, co je to zač, no.

- Jak jsi toto vnímal nebo prožíval?

- Mně to přišlo fajn, protože sem jí to nemusel sám vysvětlovat, nemusel sem s tím sám za ní přijít a současně sem byla rád, že o tom teda ví a neřešili sme to potom už nějak víc. Jako nebavili sme se nějak o mých pocitech, ale když vlastně potom filmu nebo té přednášce

nakonec byla nějaká ta diskuze a lidi se prostě ptali, řešilo se to s tou Angelou Tucker a ty lidi se jí začali ptát na věci, jako jestli asexuálové masturbují a tak podobně a ta Angela se uchechtla a říkala, no tak jako na to se mě lidi občas ptají a ona se jich na to vždycky ptá co vy. Ona jednak říkala, že není asexuálka, takže na to těžko může odpovědět, a jednak říkala, že obvykle se lidi na ulici nepotkávají a říkají si, jestli masturbovali nebo nemasturbovali a že je dost zvláštní, že se na to ty lidi ptají a takže ona se vždycky na to ptá a co vy. A ten kluk v publiku, co se na to ptal, ten úplně zmlkl a ona mu říkala, vidíte jo, vy o tom sám nejste schopni mluvit a teď chcete, aby vám k tomu někdo něco odpověděl. No nicméně já sem se potom později přihlásil o slovo, řekl sem, že se za áčko považuju, řekl sem Angele pár slov něco k tomu filmu, co se mi na tom líbilo nebo nelíbilo a pak sem řekl, že bych teda klidně odpověděl tady na tu otázku. A potom vlastně po té besedě sme teda odcházeli společně se sestrou a ona mě objala a řekla, že je na mě hrdá. Ale normálně se o tom nebavíme, ono v podstatě není o čem mluvit takhle, když už o tom ten člověk ví, tak už není co řešit. Spíš jde o to, že ono u nás doma v naší rodině se tyhle věci se vztahy se nikdy nějak nerozebírali, nevím no, my nejsme nějak zvyklí se o tom bavit, jako s jinými lidmi v pohodě, ale začínat s tím vysloveně jako téma, nějak k tomu nemám důvod, no. No a rodiče k tomu přišli úplně mezi posledními, protože já sem jim neřekl, že sem poskytoval rozhovor pro Respekt a říkal sem si, že až ten časopis vyjde, tak bych jim to měl říct, protože sem věděl, že taťka ten časopis odebírá a tak sem si říkal, že by nebylo úplně fajn, kdyby našel ráno na stole časopis, otevřel a tam prostě viděl moji fotku, no. A jenomže ono to zrovna mělo vyjít v pondělí, já sem to věděl, že to vyjde v to pondělí, jenomže týden před tím rodiče byli v Německu. A víkend před tím pondělím bylo Colors of Ostrava festival, takže já sem se vrátil v neděli až někdy hodně pozdě, naši se vrátili taky v neděli někdy přes den, takže sme se v neděli vůbec neviděli. A já když sem v pondělí vstal, někdy v 10 hodin dopoledne možná, tak sem si říkal ajaj, asi bych měl zajít dolů a aspoň něco říct, no a tak sem sešel, mamka byla v kuchyni a než sem stihl otevřít pusu a něco říct, tak přišel brácha a říká, ty brácho, jak se to dělá, abys měl fotku v časopise, mě to vždycky zajímalo a tak říkám, hmm, tak už je pozdě. Ale zase se to nerozebíralo, taťka přišel z práce večer, mamka se mnou o tom jako vůbec nemluvila, taťka přišel z práce večer a povídá, už si viděl tu fotku v časopise? A já říkám, no neviděl a on, tak se pod' podívat. Tak mě ten časopis teda položil na stůl a šel pryč jako ne že by mě k tomu třeba něco řekl nebo tak, prostě jako máš tady fotku, to je primo, ale máš tady fotku jo, ale ne že bychom spolu probrali to, čeho se ta fotka týká, proč tam vlastně vůbec je. On o tom nezačal sám, já nevím no, to byla taková strašně divná situace jo. No on to bral jako podívej se, máš fotku v časopise, ale ta fotka me přišla celkem podružná vzhledem k tomu tématu, kterého se ten článek týkal, no. Tak to sem nechal prostě nějak být a až asi tři týdny na to sme byli na víkend na chalupě, tam sme večer seděli u ohničku, tak jsem o tom jako začal mluvit já, protože oni by s tím sami asi nezačali nikdy a tam jsem teda řekl, co si o tom myslíjou a oni teda říkali, že se jim úplně nelíbilo, že se to dozvěděli z časopisu, tak já jsem jako říkal, já vim, já jsem jako vám o tom chtěl říct než to jako nějak vyjde, ale to potom byly prostě Colors a byly ste v tom Německu, takže jako nebyla moc příležitost s váma o tom začít mluvit. A já jsem nevěděl, kdy to přesně vyjde a já jsem zase nechtěl jako říkat bude článek, když jsem nevěděl. My sme totiž ten rozhovor dělali snad ještě v květnu nebo na začátku června. Už ten náš rozhovor se posunul o dva týdny s tou reportérkou, protože se začal bourat stadion na Štvanici, tak Respekt psal o tom a nějaká asexualita šla teda bokem a pak byla prostě jiná témata třeba o hudebnících na Karlově mostu a jiná spousta zajímavých věcí a nějaká asexualita ta teda čekala až bude vyložena okurková sezóna a nebude o čem, takže i z tohoto důvodu jsem o tom doma nechtěl mluvit, když jsem nevěděl, esi a kdy to vůbec vyjde. No a tak jsem se jim teda omluvil, že se o tom dozvěděli až z časopisu, nicméně reakce rodičů byla podpurná, jakože si myslí, že to je zajímavé. Mamka říkala, že si taky myslí, že se teďka ta společnost tomu sexu věnuje nějak strašně moc a že chápe asi jako jaké to pro mě je a taťka mě říkal, že měl pocit, že jsem teda gay, tak aspoň že ví, jak to se mnou teda je. A možná sme to pak trochu ještě probírali. Takže s tou jejich reakcí jsem naprosto spokojený, oni mi prostě vyjádřili podporu, jo. Oni asi nejsou ti, kdo to musí nějak mluvit a hluboce to rozebírat jo, oni radši budou mluvit o

tom, jak chtějí přestavět zahradu a terasu, já nevím, proč ne. Ale v podstatě mě vyjádřili podporu, takže to jsem spokojený.

- A máš další sourozence, se kterými jsi o tom případně mluvil?

- Ne, s bráchama jsem o tom ještě pořádně nemluvil, ale my sme se ještě pořádně neviděli jo, jeden brácha je v Praze, druhý je v Londýně, tak možná že, kdo najde čas nebo nadejde chvíle teďka přes Vánoce, když budeme všichni pár dní doma, což se stává dost jako výjimečně.

- Přemýšlel jsi nad tím, co tě vedlo ke coming outu?

- Těch motivací je tam víc a záleží asi na konkrétní situaci. Pokud třeba vezmu to, jak třeba ze začátku jsem to říkal jenom tak po pár pivech v hospodě třeba víceméně i cizímu člověku, tak připouštím, že to do jisté míry mohla být třeba provokace. Když se třeba ta konverzace u stolu začala točit blíže k nějaké té sexuální tematice nebo něco takového, tak prostě z chutě provokovat jsem prohlásil prostě něco v tom smyslu, jako neřekl jsem úplně já jsem áčko, ale řekl jsem něco kupříkladu a co když je mi to jedno nebo něco takového, abych prostě zjistil, co na to řeknou nebo takhle. A pokud s kamarády se o tom bavím, tak většinou to říkám proto, že mám pocit, že ten hovor se třeba blíží nějaké té věci a já si říkám, že by asi bylo fér, aby to o mně věděli, vzhledem k tomu, že sme kamarádi, tak asi jako kamarádi by si neměli lhát do očí, že jo. Takže často jsem s tím konfrontován, když se řeší nějaké osobní věci, osobní záležitosti a nebo si říkám, třeba je to bude zajímat už proto, že sou to kamarádi, třeba by se to o mě rádi dozvěděli nebo třeba by k tomu mohli mít nějaký svůj vlastní názor. Většinou mě zajímá, co si o tom ten člověk bude myslet, na to sem hodně zvědavý, jak na to budou reagovat, esí o tom budou chtít mluvit nebo nebudou chtít mluvit, protože spousta lidí, když se o tom dozví, tak sou jako takoví, že nevědí, co na to mají říct. Jako například jeden známěj v Bohumíně, sme se nějak potkali, nějak sme spolu mluvili a on najednou řekl, že jako četl ten článek a tak jsem říkal, no dobře a co si o tom myslíš? A on na to nic neřekl, sám začal s tím, že četl ten článek, ale když jsem se ho zeptal, co si o tom myslí nebo co na to říká, tak se nebyl ani schopný o tom bavit, no. A potom článku vlastně se mi ozvali dva lidi, medici. Dva kluci se ozvali a přitom každý z těch kluků byl z jiného ročníku, jakože já jsem studoval medinu dvakrát vlastně, první ročník, tak se mi ozval jeden kluk z toho předchozího studia a jeden kluk z toho pozdějšího. A oba reagovali tak, že si Respekt normálně nekupují, ale že oba dostali impuls, aby si koupili Respekt, jakože si ho kupovali s vědomím, že si o mě asi něco přečtou, ale to mi řekli asi jenom jako takovou zajímavost, ale jako četl jsem to. Ale když jsem se jich zeptal, co na to říkají, tak o tom nechtěli mluvit. A jako nevím, jestli to je pro ně citlivé téma, nebo já nevím. Takže reakce, většina lidí se o tom vůbec nechce bavit, jakože nevím, jestli je to pro ně stresující nebo je to pro ně neznámé a pokud se s někým o tom dám do řeči, tak to není dlouhý rozhovor, většinou o tom nechtějí mluvit.

- Takže se dá říci, že tvá zkušenost s reakcemi lidí na asexualitu je taková, že o tom nechtějí mluvit?

- To se odvíjí z toho, jaká je ta jejich prvotní reakce potom, co se dozvedí, že jsem asexuál. Tak pokud odpoví něco ve smyslu, no tak víš, to musí jako počkat, to přijde časem nebo ještě si nepotkal tu pravou a nebo nenalhávej si to a nebo jsi buzerant nebo něco takového. Nebo takhle drsně ne, to jsem asi přehnal trochu, ale tak třeba že jsem na kluky, no. To se mě ptali několikrát, nebo že mě tipovali na gaye, což mě celkem nevádí, svým způsobem je mi to příjemný. Pokud si o mě holka myslí, že jsem gay, tak je mi to milejší, tak nemusím prostě nic řešit a většinou i ta holka mě potom víc bere jako kamaráda, což je mě příjemnější, když mě bere jako kamaráda, než jako nějakého potencionálního rozsévače semene nebo něco takového. To je ten vztah potom daleko takový pohodovější.

- Stává se ti častěji, že lidé reagují těmi stereotypními větami typu „až potkáš tu pravou“ apod.?

- Ale není to jenom tak, zvláště právě v poslední době, v posledním roce, pokud jsem o tom někomu řekl, tak poměrně často už to byly reakce typu, jo to mě zajímá, povídej, něco o tom vím nebo například, jo a tom jsem četl, o tom jsem něco slyšel. A byly to lidi, kteří se zajímali o to, byli zvědaví, co jim k tomu povím, jaké to pro mě je, jak se cítím a tak podobně. A to mi udělalo radost. Jako těch je rozhodně méně, než té první skupiny, ale sou taková a je to fajn. Potěší už to, že o tom ty lidi vědí, více o tom nechtějí mluvit, ale že na mě nekoukají jako na nějakého mimozemšťana, ale že o tom sami mají nějakou představu. A to jsou druzí lidi. Takže sou tři skupiny, ta jedna to vysloveně odmítá, ta druhá o tom neslyšela, ale zajímá jí to a chce se o tom něco dozvědět, třetí skupina už se s tím setkala, už to slyšela, ale zajímá jí to taky, no. A ty druhé dvě skupiny s těmi jsem se začal setkávat až v posledním roce, vlastně možná spíš posledním půl roce. Předtím jsem se setkával jenom s tou první skupinou, buď to vysloveně odmítli, jakože ne, to si prostě něco nakecáváš nebo si na kluky nebo z toho vyrosteš. Já nevím, když se někomu v 10-ti letech řekne, že z toho vyroste, tak dobře, ale když řekne někomu ve 24 letech vyrosteš z toho to už zní trošku divně, ale dobře. No a nebo jako občas, ale to je jako ta nejminoritnější skupina, která si řekne, tak dobře, ale dál jí to nezajímá. Ti jsou asi nejméně častí. Nejčastější jsou ti, kteří to odmítnou, na druhém místě jsou ti, které to zajímá, a nejméně častí jsou ti, kteří řeknou dobře fajn, ale jako nechci se o tom bavit. Těch je sice nejmiň, ale je to pořád lepší, než když řeknou ne, to je prostě nějaká blbost.

- Takže se v poslední době asexualita více řeší?

- To ne, že by se to víc řešilo, ale jde o to, že ty lidi o tom mluvit chtějí, když na to nějak dojde řeč. Ale ještě se mi nestalo, že by se mě na to přímo někdo začal ptát nebo takhle stalo se mi, že jsem někde s někým byl, kecali sme a někdo se mě zeptal, jestli nejsem gay, jestli nejsem na kluky a to pak záleží, v jakém jsem rozpoložení já, jestli o tom chci nebo nechci mluvit. Když se mi nechce mluvit, tak řeknu, že ne jako, ale nebo to hodím pod koberec a vůbec na to jako nereaguju, ale pokud se mi o tom mluvit chce, což je častější, tak řeknu, že na takovou otázku nerad odpovídám, protože na ni nemůžu odpovědět úplně správně. Protože, když řeknu, že gay jsem, tak to není pravda, ale když řeknu, že nejsem, tak to automaticky vyvolá představu, že jsem něco jiného a to taky není pravda. Takže tím už v podstatě vzbudím zájem a pak se otevře prostor o tom mluvit, ale to zas ty lidi tolik nechtějí, no. Tak ve chvíli, kdy sedím s někým, u koho mám pocit, že o tom bude chtít mluvit nebo že ho to bude zajímat, ono už samotné to, že se mě někdo zeptá, jestli náhodou nejsem na kluky, tak to vypovídá něco o tom, že o tom ten člověk přemýšlí a že asi ho to jako zajímá. Neodpovídám takhle před člověkem, u kterého vidím, že nemá zájem.

- A jak si vysvětluješ, že o tom lidi v poslední době více vědí?

- Já si myslím, že ta medializace v poslední době hodně, rozhodně víc, než dřív, protože jednak vycházejí různé články na internetu, i když některé sou ještě hodně zcestné, ale nevdí, před rokem v Novém prostoru článek, v létě byl článek v Respektu, už před rokem na podzim byla krátká reportáž v Qéčku a teďka se chystá další, která bude podrobnější. A tady se dostávám vlastně ještě k jedné z těch motivací, o které jsem před tím nemluvil, ta motivace proč jsem o tom vůbec ochotný mluvit třeba i před cizími lidmi, tak to je proto, že mám pocit, že z té naší komunity ta aktivita nějaká sama nevzejde, ono se to vznáší během těch rozhovorů, že áček, které by to chtěly nějak řešit není moc, nebo těch, kteří chtějí, aby se o tom nějak vědělo, aby lidi měli pojem o asexualitě. Oni o to většinou nestojí a prostě si říkají, že je jim to jedno. Já jsem spíš na té straně, je to strašně utopická představa, ale já bych strašně rád, jednou, aby až někomu řeknu, že jsem áčko tak on, jo v pohodě dobrý, no. Jako tohle určitě potrvá nějakou dobu, oni tohleto lidi přijímají daleko obtížněji, než když jim řekneš, že si gay nebo lesba, protože tohleto je pořád něco, co si že si řeknou to je fuj, ale víceméně to chápou svým způsobem, protože si řeknou, že taky mají nějakou potřebu sexuálního uspokojení. A já když jim řeknu, že nemám žádnou takovou potřebu, tak na mě koukaj jako na někoho z Marsu, já nevím, no.

- Prošel jsi coming outem mezi tvými přáteli?

- No tak na předchozím privátě, tam jsem bydlel s mediky a s kamarády, tak tam se to o mně víceméně vědělo, aspoň část o tom věděla. No až na jednoho člověka, který mi říkal, že si škodím a že si něco nalhávám, tak ten zbytek to bral, tak to prostě je, v pohodě. A na současném privátě jsem to s nikým neprobíral, ale já sem tam krátce, vlastně od poloviny září a já jako nemůžu říct, že by to byly kamarádi, sou to prostě lidi, se kterými bydlím a i když někteří z nich jsou fajn, tak nemáme tak osobní vztah, abych za nimi přišel a takhle o tom začal mluvit, no.

- Dostal ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciálního partnera a ty jsi byl vystaven určité reakci? Pokud ano, jak ses zachoval?

- Já jsem s tímto konfrontován nebyl, protože já pokud k něčemu takovému došlo, že by o mě někdo projevoval zájem, tak já jsem to vůbec nepoznal, jo mě to jako vůbec prostě nepřišlo. Akorát byli sme jednou na nějaké akci, tuším, že to byl tady Beer fest v Olomouci a já jsem se tam bavil s jednou holkou, pořád sme kecali a pohoda pohoda, já řekl, že ji potom dovedu domů a druhý den se mě kamarádi ptali, tak co ta holka, co M.? A já říkám, jak co M.? A oni, no tak, dyť ste spolu odcházeli. A já říkám, no tak jo, jsem ji odprovázel domů a co s tím? A oni, no dyť ona po tobě jela. A já, jo? Jak, kdy, proč, nevím. A pak mě říkali, no tohle a tohle jak říkala a popisovali mi, co dělala ten předchozí den a já jsem si říkal, aha no jako možná v tom něco bylo, ale mně osobně to vůbec nepřišlo. Až pak vlastně, když jsem si to zpětně uvědomil, tak jsem si říkal, no je pravda, že se tvářila trochu udiveně. Když jsem ji doprovodil domů a řekl jsem, tak ahoj měj se, jakože nečekala, že od těch dveří zase odejdu, ale to mi došlo až zpětně.

- Chtěl bys žít s někým ve vztahu?

- V zásadě stále platí, že žádný stálý vztah nevyhledávám, ale začínám si říkat, že možná ani to spolubydlení nebude to pravé. Že bych možná opravdu ve svém životě rád přivítal někoho, kdo by mi byl "víc", než "jen" přítelem. Někdo, ke komu bych citově víc přilnul, někdo, kdo by mým dnům dával větší smysl, kvůli komu bych ráno chtěl vstávat z postele. Zatím jsem nikoho takového nepoznal a s přibývajícím věkem si začínám říkat, že bych možná měl. Inu, hodiny svým způsobem i u mě asi tikají. Nadále ovšem platí, že případná bližší, než jen přátelská osoba může být libovolného pohlaví a netoužím po ničem přesahujícím psychickou rovinu souznění.

- Zažil jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- Ne vyloženě agresivní ne, někdy člověk řekne, že ne, že se mu to nezdá nebo s tím nesouhlasí. No a na našem serveru jsou ti trollové, asi dva. Mně to připadá legrační, protože tak jako my si nenecháme vymluvit, že jsme Áčka, tak on si nenechá vymluvit, že Áčka nejsme, takže já vždycky, když tam někdo napíše něco s nějakou narážkou, tak já už jenom čekám, kdy on tam připiše k tomu nějaký svůj komentář. Řekl bych, že on je jeden z nejaktivnějších členů. Ono i tím, že jsme fakt taková divná sorta lidí svým způsobem, tak ono to prostě přitahuje takové existence, když to tak řeknu, buď lidi, kteří se chtějí hádat a chtějí proti tomu brojit a nebo lidi, kteří se za to naopak schovávají a jejich problémy jsou úplně jinde, no.

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- S tím vnímáním sexuality okolo nás je to různé, záleží na konkrétní situaci. Obecně řečeno se mě většinou nijak netýká, často si žádného podtextu vůbec nevšímnu a uvědomuji si ho až na základě reakce okolí nebo po opakovaném setkání se s ním, ať už jde o film, písničku, reklamu či komunikaci s lidmi. Vadit mi začne až tehdy, kdy je ho příliš, objevuje se všude a stává se hlavním zdrojem vtipu či zábavy, ale stejně tak mi vadí filmy Buda Spencera a Terrence Hilla, ve kterých nejde o nic jiného, než že se lidé navzájem mlátí. Kromě takového extrému ale sexuální podtext, pokud si jej zrovna všimnu, vnímám obvykle

jako jakýkoli druh humoru, který nechápu či nepovažuji za vtipný, ale respektuji, že někdo se tomu zasměje rád. Celkově je mi daleko nejpříjemnější neustálé vyzdvihování důležitosti sexuality a jejího opěvování, což mi místy připadá jako úplný středobod naší společnosti, než pouhé podtexty, kterých si většinou vůbec nevšímnu, protože mě ani nenapadne, že by tam takový podtext mohl být. Napadá mě příklad, jedna kamarádka prezentovala v prosemináři téma zvládnání stresu. A říkala, že je třeba začít u sebe. Všechno je to o sebevědomí, sebevnímání, sebeočekávání, pozor, sebeuspokojení ne, to je něco jiného. Tak to je ukázkový příklad situace, kdy mi taková narážka připadá nevhodná, nemístná. Nemá s tématem vůbec nic společného a připadá mi ve své okatosti už téměř agresivní. A sice vyvolá u většiny posluchačů smích, nicméně na jejich pozornost bude mít těžko pozitivní vliv.

PŘÍLOHA Č. 6:

MARTIN:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošel vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomil, že jsi asexuál?

- No ono to s tím možná nesouvisí nebo trochu, jen tak zdánlivě, u mě je to daný rodičovskou výchovou, že sem byl takovej zpožděnej jakoby zabrzděnej. A takže sem přicházel na různé věci jako se zpožděním do té puberty a když sem jako zjišťoval všechny ty okolnosti, jak to jako chodí, spíš jako samouk, dneska je to mnohem jednodušší pomocí toho internetu, tak jako měl jsem možnost si věci víc jakoby rozmejšlet. Sou takový dva tábory jakoby lidí, jedni, co to dělají a druhý, co o tom přemýšlí. Takže ten hlavní proud, ty lidi furt tak jako randili a byli aktivní a mě to jako netáhlo jakoby zpočátku, tak sem o tom jakoby hloubkově přemejšlel a začal sem bejt filozofem ještě dřív, než mě to jakoby pohltilo jakoby fyziologicky. To mě bylo tak kolem třinácti, dřív sem byl ještě takovej ňouma nebo trouba. No a tak sem si to dával tak jakoby trochu dohromady a jelikož sem nebyl aktivní, tak sem měl víc času tak jako o tom všem víc přemýšlet a o čem ten život nějak vlastně je a jak nás vlastně ta příroda formuje k obrazu svému, abychom se jako množili, družili s někým, šířili ty genetický informace. A mě to jako netáhlo, nikdy sem nějak neexponoval jako externě, byly mně jako putna nějak ty vztahy. Ale ono když se to jako protáhne jako do té vojny nebo tak, kdy vlastně kluci byli už plně aktivní, vlastně řečma jinde a jako zaměřený tím stylem jako někde si užít a podobně. A já jako nemám potřebu si jako někam dotáhnout holku a bylo mi to až jako divný. Já je nebral, jakože sou divný, já sem vnímal, že sem odlišnej, ale ne divnej. On ten coming out k tadyhle tomu není zas tak komplikovanej, že jo to jako není žádná jako úchylka, že by byl člověk deviant, ale je to vlastně pohlavní zdrženlivost. Přiznat se třeba k orientaci ke stejnému pohlaví, to je velká kláda, ale tohleto je jakoby přijatelný pro širokou škálu jakoby té populace, že zkrátka chybí jako chuť, to libido. A dokážou to pochopit ty vrstevníci, tak i ti staří, kteří do toho vlastně už dospěli tím průběhem, tím stářím a oni vlastně vědí o co jde, že o nic nepřicházím. Takže akorát tam je možná trošku problém u nich, že já vlastně nemám potřebu nebo nemám potřebu mít děti. A to třeba těm starším vadí, to jim je trnem v oku, že tímto způsobem se nechci angažovat a že sem zdrženlivej, i když jako z principu jakože nemám potřebu. Tak to oni spíš jako vítají, že jako nemám potřebu, to je zkrátka stará generace, která žila jako taky bujně, ale v té době to mělo jinou podobu. Takže já sem to tenkrát jako nebral jako nějakou újmu, ono to jako člověku nevadí, netrápí se tím, nehas, co tě nepálí, takže já sem to jako ani jakoby neřešil, nikoho sem nevyhledával, nebo podobně. Ani třeba na tom internetu, já sem k tomuhle fóru došel jako náhodou a vlastně sem zjistil, že oni sou na tom stejně, že já si žiju tím vlastním proudem a mám ho takovej jako podobnej ještě vlastně někomu. To je vlastně takový jako radostný zjištění, ale zase bych tomu nepřikládal, jako sou lepší věci.

- Reagovalo tvé okolí například na to, že nemáš partnerku nebo podobně?

- No ono je těžký, já totiž, to si možná jako trošku pochopila, že se snažím cpát jako humor do všeho, takový jako hrátky s češtinou a tak je asi tak trochu nahlíženo na mě, takže když já třeba uvedu, že bych třeba jako s žádnou nešel, tak oni to vezmou tak jako, že si dělám srandu nebo tak. Jako nepřikládají tomu takovou váhu a to je vlastně osvobozující. Oni to jako neberou vážně, ale jako pokud je to jako opakovaná pravda nebo takový, tak jako si asi říkají, on je ještě mladý a blběj, neví, o co přichází a tak. To je asi taky v souvislosti s téma dětma, oni spolu souvisejí ty témata, jedno nejde bez druhého. Takže já tohle jako neřeším. Ono s tím věkem, jak jde člověk tak trošku mimo ten proud, tak má možnost nahlížet na to, jak se chová ten hlavní proud, tudíž může vidět všechny ty pozitiva i negativa, která má ten život, kterým on sám nežije. A já sem s tím vlastně nadměru spokojenej, protože nejsem v takový tý vřavě, válečný zóně, která bojuje tak jako se všim v tom životě, nejen partnerský vztahy, ale dostatek peněz, bydlení a další žabomyší války a starosti. A vlastně tím, že sem zůstal mimo, tak sem si žádného potomka nespíchnul a sem happy. A ještě něco sem chtěl poznamenat. Ono by třeba bylo pěkný, nebo takhle, já sem jako orientovanej jakože heterosexuálně, jako, že nevyhledávám kluky, že bych se na ně jako kochal pohledem. Líběj se mně a jako rád spočinu na hezkých věcech. Nebylo by špatný mít jako partnerku, ale takovou jako kamarádku. Tam je právě jako ta klasika nebo ten normální hlavní proud, to se mně nelíbí, že tam je možná ten trošku jako odpor, jako kdybych si začal s normální holkou, tak právě to se postupně vyvine přes tu zamilovanost do toho stádia, že to dojde k těm dětem. Z tý hezký partnerky se najednou stane tlustá bachyně, která je jakoby úplně strhaná, nemá čas a jako to člověk ztratí jako chuť úplně na všechno.

Já si myslím, že vztah je převážně o tom psychickém aspektu mezi partnery, jaký máš na to názor ty?

- Ale ne, já zase nemyslím vztah na furt, jako asi bych to nevydržel 24 hodin nebo 12 hodin denně. Jako takový mingles, asi znáš ten termín, to jsou dva singles, který spolu kooperují, kopulují a tak, ale mají oddělený jako ty domácnosti, životy a vřady se jakoby sčuchnou. Takže by byl dobrý takový mingles, ale spíš na té kamarádké úrovni. A ještě to má jakoby jednu výhodu, ono je to těžký někoho takového najít, ono těch asexuálních mingels může bejt jako víc pohromadě a dělat více aktivit. Protože pokud je pár, kterej se jakoby preferuje, tak pak není možný udělat jakoby čtyřku nebo trojku, aby to bylo vyrovnaný. Je to jako vřady vypárováný a není to rovnocenný. Ono víš já sem jako zase celkem dost zaneprázdněnej a třeba dneska, já sem dělal na určitý věci ráno, pak sem jel do práce, teď večer sem tady a pojedu domů, takže přijedu o půlnoci. A zase bych nechtěl doma takovýto kdes byl a tohle. Takže já to mám v tomhle směru takový jako jednodušší. No ono to vřady nějak uzraje ta samota do toho stádia, kdy by člověk chtěl někam zajít, za zábavou, do společnosti a tak. Ale pak by se chtěl zase člověk oddělit a jako jít zase do toho svého. Je těžký najít někoho k sobě, natož trojku, čtyřku a víc stejně smýšlivejch lidí. U mě je to ještě obtížnější, já to vidím třeba na tom fóru, tam se třeba registrujou lidi z těch větších měst jako je Brno, Praha, Olomouc. Ono to jako nebude jenom tam, třeba když to sleduju, já mám třeba profil na lidé.cz, to seznam má takovou vlastní sociální síť a je to vlastně propojený s emailem a adresami, co sou na seznamu, emailu, postu, streamu a tak. No takže na venkově je to těžký vůbec někoho najít, jako mimo ty velký aglomerace, takže spíš právě jako tyhle ty odlišnější lidi se stahujou do Prahy, kde je větší možnost, že k sobě někoho najdou. A ono právě najít někoho podobného smýšlení je strašně těžký, protože každej má smýšlení toho hlavního proudu jako základní školu, střední škola, potom případně ta vysoká. Pak první dítě, druhé dítě, dovolená v Bulharsku. No a pak už jen samý sociální jistoty. No a právě oni jedou podle tohodle harmonogramu, aniž by chtěli, i když ono teď se to radikálně posunulo jako v těch letech časově a tím množstvím těch dětí a i ty vztahy, trvanlivostí a tak podobně, ale to je zase jiné téma.

- Vrátila bych se k tomu, jak jsme hovořili o tvé pubertě, jak si prožíval svou odlišnost?

- Mě to nějak nestresovalo, to je jako takový dobrý, protože jako trápit se něčím jako pro něco, jako třeba jak člověk vypadá nebo že něco neumí nebo že se nedostal někam na školu nebo podobně. To je jako nepříjemný, občas se něco takového podobného přihodí, takže vim, jak by to jako bylo psychicky špatný. Ale tohleto sem si jako zdůvodnil, že sem to promyslel z druhé strany, jako co bych měl za nevýhody. Že sem jako fakticky domyslel všechny důsledky a jako vlastně proč si dělat násilí, když můžu fungovat sám a rozvíjet sám sebe. Mě tohle vlastně umožnilo, když já sem se neangažoval v těch partnerských vztazích jako vystudovat vysokou školu. My sme vlastně v principu ty sedláci. Jako já sem z vesnice a třeba máma má základní vzdělání, táta má teda maturitu. Jeden brácha je vyučenej, druhej má maturitu a já sem udělal vejšku, já sem to jakoby dotáh nejdál. A to vlastně díky tomu, že sem po maturitě nešel do zaměstnání a nezačal rozvíjet svoje a nezačal rozvíjet svoje sexuální touhy a tím, že bych se, no, s nějakou jakoby dal dokupy, usadil bych se no a dneska bych někde lítal s traktorem po poli a podobně. Tím, že sem se jakoby odchýlil vlastní cestou, samostudiem a takovým jakoby individualismem. Spolužák říkal, že sem samorost, tak tím sem to vlastně dotáh do stádia, kdy sem jako v pohodě, že tak jako se mi všechno daří. Můžu si organizovat svůj život a mám ho pod palcem. Jako všechno se nedá ovlivnit, ale čím míň živých bytostí do toho zapleteš, tak tím je to lépe ošéfovateľnější.

- Jak jsi narazil na server asexual.cz?

- Tak jako já sem celkem počítačově zdatnej a jakoby na tom internetu dokážu trošku víc, než běžnej uživatel. A tak není problém, když třeba, já v práci používám hodně internet a sou některý servery, kde se člověk jako může zaregistrovat, něco jako zaplatit a pak si stáhnout informace jako o nějakých výrobcích a tak. To já třeba dokážu, ne jako všude, nejsem jako nějaký hacker, ale spoustu věcí jako obejdu. Takže nemám problém se jako zaregistrovat na takovými jako zájmový jako weby, takže hned poprvý, co sem jako na ten asexual.cz, tak sem se zaregistroval a je to právě jako před tím rokem. Nic sem jako nevyhledával záměrně, ale viděl sem v nějakým článku jako odkaz. Pro mě jako tohle není klíčový, já to neřeším, tu svoji jakoby studenost jakoby neřeším, takže sem neměl potřebu si s někým dávat informace a takhle, protože sem to jakoby zahrnul, nikdy nemůže být stejného smýšlení jako já. Takže sem si to jakoby statisticky vyhodnotil. Ono jakoby třeba tady jako lidi tam sou, podobného zaměření, ale jako ještě z těch lidí, kteří sou tam jakoby aktivní nebo kteří se tam ukázali a zase jako odešli, tak vyčlenit z toho člověka, kterej je podobnej jako těma vlastnostma, to se, když se to nepovede pomocí toho, co se tam vyskytuje v těch odpovědích na tom fóru, tak když to nepasuje k sobě na tom internetu, tak už vůbec v tom reálu. No já tam jako nekomunikuju, ale jako na různý témata, jak se tam někdo vyjadřuje, tak tohle tam hodnotíš, jaké má názory, jak je na tom inteligenčně, v jaký společenský skupině se vyskytuje, s kým se stýká a tak, tím si ho jakoby voťukáváš. Pokud nefunguje tohleto, už to pak nezachráníš.

- Dostal ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciálního partnera a ty jsi byl vystaven určité reakci? Pokud ano, jak ses zachoval?

- Já se nenabízím, jako myslim, nechovám se tak vyzývavě, abych zavalil příčinu, aby měl někdo zájem.

- A v rámci rodiny jsi prošel coming outem, pokud ano, jak to probíhalo?

- To oni by nevěděli, co to je, to by si mysleli, že sem nějaký ten vrah nebo co. Tak jako je jim to divný, ale já zas nejsem jako tak komunikativní, já mám jako svůj svět. Já sem se, jako já sem takzvaně stát ve státě. Oni sou totiž jako mimo, co já dělám, vůbec tomu jako nerozuměj, já se s nima jako nemám o čem bavit. Takže oni mě jakoby nechávají žít a už to jakoby vzdali. Oni sou na mě krátký. Jako, že bych jim to vysvětlil jako přímo až do důsledku, tak oni by to možná jako nepřežili. Teď myslim to, že nechci děti. Ale ono právě, jak sem třeba z tý vesnice, tak tam je ještě jako zažitý to pravidlo, jo ono tam je možná ještě aspekt ten, že my sm jako věřící. A tam je to právě jakoby daný tím, že oni nečekaj, že si budu tahat jako domů, aniž bych nebyl ve

sňatku. Takže tohleto jim jako nepřijde jakoby divný, ale zas by mě právě už viděli jako v tom sňatku a bejt jakoby zaškatulkovanej tak, jak oni byli jakoby zvyklí, když už ve dvaceti a ve dva a dvaceti už jakoby poženěný a povdávanej a už byli jakoby v tom procesu. A už jim přijde divný, ale já sem natolik jakoby silná osobnost, že oni do toho jako nešťouraj, nedovolej si to. Nechtěj mi to rozmluvit. Já nemám potřebu jim to jako říkat, ale ono je takový obecný jakoby povědomí jakoby o mně, ale oni sou jakoby spíš jakoby rádi, ale už by mě rádi viděli ve sňatku, abych se nějakým způsobem projevil.

- Takže jsi neměl tendenci jim to říkat.

- Jako my tyhle ty, jak sem už jako naznačil, jakoby ta výchova za těch mladejch let, tak právě tam se tyhle otázky jako neřešily, to bylo u nás jako tabu. Takže sem si všechno dozjistil, domyslel sám z vnějších zdrojů, tím sem je jakoby doběh. Takže dobře jim tak, je to trochu na truc, no. Jako se neřešila ta výchova do té puberty, tak to samý se teďka jako sou ty citlivý téma tabu, takže se to přímo neřeší, jenom jakoby z náznaků maj udělanej vlastní obrázek, jako nejsou z něho šťastný, ale jakože by na mě jako uhodili a jako na kobereček, tak to ne. K tomu nedošlo. Ne jakoby proto, že si to nedovolej, ale spíš jako inteligenčně. Já si nemám s kým v rodině povídat vtipy, já třeba na rodinný oslavy nechodim, to fakt nemá cenu, to člověka otráví, co člověka řešej.

- A co se týká tvých přátel, těm jsi řekl o své asexualitě?

- U přátel se dá právě aplikovat to humorný ohrazení nebo zavedení, protože já sem v tom stádiu, že sem prošel tak jeden a půl vejšky. A ti moji spolužáci sou už v tom stádiu, to sou většinou chlapi, protože sem studoval technický obory, ti už sou v tom věku 30, 35 tak mívaj právě ty děti jakoby malý. A když se s nima dostanu do konfrontace, tak sou většinou už s těma dětma nebo přímo jakoby s nima už. A už jako vyčnívám z davu, ale na nějaký jejich osobní pošťuchování jde argumentovat tím, ať se podívají na to, jak oni naložili se svým životem a oni ode mě chtějí škodolibě, abych se taky takovým způsobem „zabil“. To já se tenhle způsob snažim aplikovat všude.

- Chápu to tedy dobře, že nemáš potřebu to objasňovat.

- Tak jako já sem případ sám pro sebe, takže ono to jako, ono by bylo i divný, kdybych se choval tak, jak oni to očekávají, protože jako já se chovám jakoby nestandardně všude, jako cokoliv vlastně dělám, tak je jiný, než je zvykem. Ono to vyšlo jako z těch okolností, jako že sem se trhnul od toho k čemu sem byl jako nasměrován jako určen, čímž myslím třeba ten život na vesnici, a určil sem si vlastní cestu. Ono všechno souvisí s penězma a za těch studentskejch let se různě praktikovaly, no nevím, jak to říct, zkrátka sem se snažil vše uplácat tak, abych mohl fungovat. A ono to vypadalo jakoby nestandardně a okolí už si udělá náhled. A kdybych jako zůstal jako tím jako je například ve Vesničko má středisková Otík, tak bych byl centrem posměchu. Ale jelikož sem se toho chopil tak, že sem na dnešní úrovni, tak ono je to takovej údiv jako, co to je za člověka vůbec. A vlastně ono, i když si to třeba vezmu ti na tom venkově, tak funguje zpravodajská služba, což sou takový ty starý tetky, ty toho semelou, to je hrůza, ty to všechno rozebíraj tohleto. A tam když si to tak člověk vezme, tak vono z jejich pohledu kdyby tyhle měly dát svou dceru někomu takovému, tak si to rozmyslej a řeknou si, ono lepší, když je to tak, jak to jakoby je.

- Takže zřejmě nejsi často konfrontován se situacemi, kdy musíš řešit svou asexualitu?

- Já se asi dostávám do situací, kde není běžný se nějakějma stykama jako chlubit, jako kolik jich kdo dostal a tak, takže je to spíš taková ta cudná atmosféra, kdy se to jakoby neřeší a to hraje roli, protože když se sejde parta, kde se chlapi chluběj svýma zářezama a zase jako ženský, co která co dostala jako od toho nějakého zazobaného podnikatele, tak to je o něčem jiném. Já se třeba takhle když sou nějaký ty párovací akce, diskotéky, zábavy, to je dobrý na vesnici a tím spíš, když člověk všechny zná a ví, kdo s kým. Tak to je zábavný pohlízet na to

jejich chování a odhadovat, jak to dopadne a tak. Ono i ty spontánní reakce sou takový směšný. Já nevím, ono poslední dobou, pár měsíců, tak já už se i na celý život koukám tak s nadhledem, na to, jak tady ty lidi všechno řešej, jakoby ty vztahy, jak se zakládaj na všem, na majetku, na těch dětech, jak všechno nalajnujou, řešej každou bolístku, každý zranění a tak. Ale když to člověk veme od toho globálu, tak už od toho narození do té smrti to člověk nějak jakoby vyplňuje, ale jako těžko vysvětlovat. Ale na druhé straně žít se tady nechá, protože nejsou žádný Křížový války, nějaký potírání. Myslim si, že ženy, holky asexuálky to mají v tomhle smyslu těžší. To je takovej jako hlavní objekt a to je něco i v tý otázce těch dětí, chlapa se nikdo nezeptá, máš, nemáš děti, netlačej na ně, ale spíš na tu ženskou. Jakoby bezdětná pětatřicítka je už jakoby divná. Ale u chlapa se jako předpokládá, že buď si už někde nějaký spíchnul dítě a nebo si ještě tak jako stihne. Nebo má jenom na to ještě dostatek času.

- Zažil jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- To ne, to spíš právě z toho nadhledu na tu jejich naivitu, tak spíš se pousměju nad jeho vlastně příslušností nebo jeho takovým přírodně vnuceným názorem nebo názorem vnuceným přírodou. Já mám takovou vlastní cestu. A co se týče těch partnerů, tak pokud někdo chce nějakého partnera, tak předpokládá, že by ho měl rád a já bych teda a počkej teda, já bych nikomu nepřál být mou partnerkou. Tam je o té toleranci, ona by musela být taková hodně vysoká. Já nikoho nehledám ale. A udělat si potomka neznamena, že bude ten potomek přesně udržovat vytyčenou cestu nebo, že se takzvaně potatí, nezaručí opatrovnictví ve stáří nebo průběžnou výpomoc nebo klidně si můžou stvořit otcovraha nebo vědce nebo zločince. To zkrátka je v okamžiku takovým blbým, je to takový obalamucení těch dvou a od té doby si to de takovou vlastní cestou, trošku se to jakoby usměřuje v počátcích, ale vlastně pak ten život si jde po svém. Rodiče si myslí, že budou děti podle jejich plánu, ale to se málokdy vyplní. A když vím, že moji rodiče by chtěli, abych měl děti, tak to je ale můj život, ne jejich a není mojí povinností vůči nim dělat něco jakoby na vlastní triko. Oni už si svoje jakoby splnili ve svojí generaci nebo generaci svých potomků. A co přijde jakoby potom, tak už je zase záležitost jako těch mladších.

- Už jsme o tom v podstatě částečně hovořili, ale zajímá mě, jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- No tak vono tohleto se špatně hodnotí, protože vzhledem k tý společnosti, tak čím je člověk starší, tak se mu otvíraj větší obzory. A může vidět ten tlak z více směru a takovej jako větší, protože to je paralela jako třeba s dvojsmysly. Dvojsmysl je takový slovo, který školákovi nic neřekne, ale dospělák se nad ním začervená. A to je něco podbného jako, že když dospěješ od toho školáka do toho dospěláka, tak se ti otevrou obzory, že si pod tím dvojsmyslem představit něco choulostivého. A právě to může působit, že se to jako hustí jako úplně všade ten sex. Ale vono to tak opravdu je, ale tím, že je to vlastně taková mediální doba, hustá, hlavně ten internet a papírový média. Tam se to jako hodně objevuje, že ty titulní stránky těch časopisů a tak. A co to možná vysvětlí lépe, pokud chceš svému výrobku zajistit dobrý odbyt, vyfoť ho se ženou, která nemá oblečení na zbyt. A to s tím samozřejmě souvisí, takže reklamy, billboardy, kde není ženská s kozama, tak nemá úspěch. Což tak fakticky asi není, ale cpou to všade. Existuje anketa, nebo taková soutěž internetová reklamní prasátečko a to je o tom, že ty kozy cpou tam, kde to nemá souvislost. Jako když je to reklama třeba na nějakej bordel, tak samozřejmě, že tam bude nějaká ženská třeba polonahá, ale když je reklama třeba na fošny nebo zednickou maltu a stavební materiály a je tam ženská polonahá, tak je to samozřejmě, no, prostě se to cpe všude. Chlapi hodně dají na vizuální stránku, a jelikož největší obchody a kupní sílu představují ti muži, vzhledem k tomu, že mají větší platy a že rozhodují v těch firmách, tak se právě jakoby útočí na ně. Právě tím, že je tam ta spoře oděná ženská. Třeba hned těsně po revoluci na elektrotechnickém veletrhu Amper tady v Praze, to je takovej jednou za rok to bejvá a je tam od elektroniky až po vysoký napětí, stožáry a podobně. A v těch

prvních letech po revoluci, to uvolnění, tak to se tam cpaly ty hostesky. A to se to tam jakoby cpalo a už to zase ustoupilo nebo se to tam už vůbec neobjevuje, protože to bylo takový trapný. Byly to takový pokusy, ale fakt do tohohle toho se to jakoby nehodí, kdy mezi pojítkami a jističem pobíhá hosteska se šerpou, nebo jako nahoře jenom se šerpou. Samozřejmě, že tam bylo přesyceno jako důchodců, v té oblasti se pohybovalo, jako evidentně důchodců. Ale takový ti obchodní manažeři, tak ty na to jako nedali, ty jako měli svoje starosti. Takže to bylo na efekt.

- Vadí ti to tedy?

- No tak jako zrovna zadek, to mně nevadí. Vono to už je pak tenká hranice toho umění, že pak stejnej výjev se dá pak naaranžovat umělecky, že může mít vulgární i nevulgární výsledek a je to právě dáno tím aranžérem nebo umělcem. A někdy to fakt může působit blbě a někdy je to fakt dobrý nebo hezký takový jako povznášející. Ono, když je poptávka, je nabídka. A když teď je, jak už sem tady naznačil nebo zkonstatoval, že je vlastně chlubení Švejka zářezama společenská zábava, tak pak se tím vlastně ta laťka vlastně posunula, a tudíž musí ten mediální svět nebo ten vnějšek může jít zase o kus dál a pustit tvrdší tu erotiku do toho povědomí, tím že dělá drsnější plakáty a takový. Tak člověk je vším tím mediálním bombardováním už jako otupělej a tak snese víc. A oni ještě přidali a dou až tak jako dál a dál a kdo zůstane jakoby mimo nebo nad věcí, tak jemu se to zdá jakoby moc, že už to překročilo tu míru. Ale takový ti běžní uživatelé to berou jako takovou tu klasiku. Za pár let přijde islám a všichni budeme mít po ptákách a po kozách. To je taková samoléčebná metoda. Jako určitým způsobem fungovala jako brzda v počátcích AIDS, že to byla jako brzda a ty lidi byli jako zdrženlivější. Ty civilizovaný sou zdrženlivý sou nebo na to myslej, ale bohužel třeba ta Afrika, tam nejsou tak informovaný, že tam jakoby šíří. Ale může to fungovat na to, aby se zamezilo tomu přelidnění, že to lidstvo se samo jakoby zahubí tím, že se bude kopulovat navzájem. A podobně může třeba fungovat i ten nástup toho islámu, ono všechno se ale pohybuje v takových vlnách, vždycky ta recese a pak ta konjunktura. Asexuálové tady byli vždycky, akorát nebyli organizovaný, takže byli individuálně v tý společnosti a zastávali ty určitý pozice. Byli teda trošku mimo tu společnost, protože to hlavní je se spárovat, udělat rodinu a vychovávat děti. No a tam to jakoby moc neklape, takže budťo ani nejdou do toho svazku nebo se ten svazek rozpadne nebo nefunguje jakoby dobře. A to bylo jakoby po celý století, to je něco jako se prolíná ta nit tý homosexuality, že je určitý procento, který se jakoby nemění. Něco jako v tý přírodě, tam sou orientace jako na stejný pohlaví, tak určitě sou i jakoby asexuálové, ale ti se nereprodukujou. Jako to DNA je tak strašně složitěj proces, že nějaká chyba, nějaká odlišnost, když se dávaj dokupy dva genetický materiály, tak určitě se musí nějak chyba nebo jako abnormalita se musí vyskytnout. Pro mě je sex taková zbytečná honička vlastně za ničím. Stojí to čas, peníze a je to takový jako dočasný, třeba tam jakoby v okamžiku toho styku už člověk přemejšlí o tý zbytečnosti. Člověk je tak jako nastaven přírodou, že to hezky končí na konci, jako při tom vyvrcholení a potom už jako není potřeba, jako že to není kontinuální. A potom už vlastně ten objekt zájmu, kterému se dvořil, snášel mu modrý z nebe, udělal by pro něj cokoliv, tak v okamžiku potom toho vyvrcholení už je jako zbytečnej. Já se těm lidem v tom mainstreamu jako směju, proč sou tam. Proč v dnešní době, v naší společnosti, vlastně mít děti? Že je to vůbec vlastně jako taková zbytečnost. Akorát pro takovej vlastní dobrej pocit a vlastně to nemá žádněj efekt. Člověk se tomu věnuje celej život nebo značnou část života, nejlepší roky tím ztratí, spousta starostí, výdajů. A pak třeba děti odjedou do Ameriky a budou jezdit jednou za půl roku a dobrého pocitu se důchodce nenají a nebo pak očekává, že děti budou navštěvovat a oni ne, protože mají zase spousta starostí se svejma harantama.

- Co si myslíš o trollech, kteří na vašem serveru vystupují proti asexualitě a rozvíjí tam debaty o smyslu asexuality, zaregistroval jsi je?

- No, co já si pamatuju, tak tam byl jedinej a teď to ten Artur teď naposledy, já sem nikoho jinýho nezažil. Ten dostal ten ben, což je počítačovej výraz, to znamená jako zablokovat, že se

zablokuje jeho přístup nebo přihlášení a nemůže tam zkrátka. Jako u něj mi ani nevadilo, že on jako spontánně vychvaloval ten hlavní proud, no vychvaloval, byl spíš takovej arogantní a nadřazený. Já sem to tam jako i docela rozebíral nebo jako trochu parafrázoval ty jeho výroky, jako ironicky. To se, nevím, to člověk musí být buďto sprostěj nebo ignorovat a nebo právě útočit na slabiny, kdy ty argumenty sou jakoby slabý nebo takový úplně nesmyslný nebo tak. No ale on si mlel furt svou. Jako část ho ignorovala a takhle, když sem to pokaždé otevřel a byly tam novy příspěvky a právě se objevilo jméno Artur, tak sem si říkal, co ten blbec zas napsal, to si zas počtu. A ty dlouhý to už sem nečet, to nemělo cenu. Protože to člověk čte a v púlce si uvědomí, že už neví, co čte a co bylo na začátku. A bylo to takový hodně filosoficky podaný, já sem to tam pojmenoval jako shluk filosofických výlevů, který nedávaj hlavu ani patu. Nechalo se to napsat jednodušeji, kratčeji, výstižněji, takový naskládání za sebe takovejch jakoby odbornějch výrazů někde přečtenejch. Ale možná tam jako myšlenka byla, ale nebyl to jako ochotnej vysvětlit, protože na to fórum chodí jako široká škála lidí, já asi taky nejsem tak jako obyčejnej jako tupoun, ale já sem ho jako nepochopil. Tak sem tam jako poukazoval na to, ať to vysvětlí, co tím jako myslí, a to jako odmítal, protože by někdo pochopil buďto, že to je chatrná myšlenka a nebo že to žádnou myšlenku nemá. Jako byla to v podstatě ztráta času, ale zas jako taková rétorická taková mluvní průprava. Ale on mě ignoroval, protože na ty moje pošťuchy nebo jako dotazy nereagoval.

PŘÍLOHA Č. 7:

MICHAL:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošel vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomil, že jsi asexuál?

- No zjistil, já se to domnívám nebo myslím si to o sobě. Ona je to dosti problematická otázka. Jak jsem to zjistil? Dozvěděl jsem se, že zhruba před asi rokem, že nějaké slovo asexualita existuje a nějak mně přišlo na mysl, že bych se tam také mohl zařadit.

- A začal jsi pátrat sám a nebo jsi na to náhodně narazil?

- Někdy jsem se náhodou dozvěděl, že něco takového existuje, tak jsem o tom začal číst, začal jsem si o tom zjišťovat informace. No a zhruba před rokem jsem se zaregistroval na fóru asexual.cz jako asexuál, protože to tak cítím. Začal jsem si o tom trošku psát s některými lidmi, a zjistil jsem, že máme některý názory podobný. A už od puberty nebo od dětství mě nikdy tak nějak nenapadlo, jako třeba ostatní kluky, vnímat opačné pohlaví jako nějaký řeckně sexuální objekt. Mně to zkrátka vůbec nepřišlo na mysl, já sem viděl, že různí přátelé kolem mě už třeba někdy od té puberty nebo případně později, kolem těch 18-ti let, někdo i dřív, že už mají nějaký, ale nějak mě nenapadlo přemejšlet, že by to mohlo zacházet do nějaké takovéto intimní roviny. Nějak jsem o tom neuvažoval, no a pak později jsem nějakou od těch ostatních vnímal postřehy, že to berou jako normální věc, ale mně to pořád bylo nějak proti mysli, něco takového řešit. Jako jsou věci, který se můžou v životě změnit, to jako určitě, ale já zastávám názor, že bych byl rád, kdyby to tak zůstalo. Není to prostě něco, co bych potřeboval k životu. Myslim, že na tom není zas nic špatnýho. Na tom fóru jsem mluvil s lidmi o jejich názorech, o tom, jak to vnímají a tom jaký mají třeba zkušenosti. Na tom srazu už jsem se taky třeba dozvěděl, že někteří z nich mají už třeba zkušenosti s nějakým asexuálním vztahem, bylo to zajímavý si to vyslechnout. Ale takových bych si troufl říct je poměrně málo. To je poměrně vzácný, aby se tohle někomu podařilo. Ale tak jsou takový a já jim to přeju, když se to někomu podaří. Začal jsem taky zjišťovat, že jsou vlastně různé druhy těch asexuálů, že to vlastně nelze nějak vytvořit nějaký, to zní hrozně, nějaký jednotný prototyp nějakého asexuála, jak ten asexuál vypadá, chová se a podobně. Prostě každej je nějakěj jinej, každej má nějakou svou identitu. Někdo třeba vyhledává vztahy se stejným nebo opačným pohlavím, někdo to třeba nerozlišuje moc a je mu to vcelku jedno a někdo chce být třeba celý život sám. A ty vztahy, no ono je potom aj těžký stanovit, kde je rozdíl mezi nějakým asexuálním vztahem jakoby milenců

nebo nevím, jak to říct a nějakým přátelským vztahem, no. Ale samozřejmě je to něco jiného pro člověka, který tím nějak neprošel, tak s tím může asi mít problém jako v tom vidět ten rozdíl, že. Ale já si myslím, že je to něco diametrálně odlišného, i když ono ty hranice může být někdy těžký stanovit, že.

- Jak jsi prožíval moment, kdy ses na vašem serveru identifikoval s asexualitou?

- Vyměnili jsme si s některými lidmi názory, řekli si případně svoje zkušenosti.

- Jak jsi vnímal svou odlišnost?

- Nevím, co k této otázce říci. Myslím, že jsem už vše řekl.

- Proběhl u tebe vnější coming out? Neboli sdělil jsi svému sociálnímu okolí, že jsi asexuál?

- Tak jako rodičům jsem něco naznačil, když sme řešili nějaký tyhleto související témata, tak jsem se o tom nějak zmínil, ale ne nějak moc. Já už nevím, oni tomu síše moc nevěřej a tak se s nima o tom moc nebavím. Mně je to celkem jedno, já myslím, že to jsou věci do kterých nikomu nic není. Oni pořádně neví, co to znamená, nebo o tom slyšet nechou nebo tomu nevěří. V podstatě spousta lidí neví, že toto existuje a když někomu řeknete, že jste asexuál, tak v podstatě ani nevěří, že by něco takového mohlo existovat, protože oni to berou tak, že každý tu potřebu má. Ale to přece nemusí být pravda, proč by musel? Prostě někdo nekouří, někdo nefetuje, někdo nejí maso a podobně, no a někdo prostě nepotřebuje sexovat, no.

- Mluvil jsi o tom se sourozenci, pokud nějaké máš?

- Bratra mám, ale s ním jsem to nijak neřešil nebo tak. To je zbytečný.

- Proč si myslíš, že je to zbytečný?

- Jeho by to nezajímalo.

- A coming outem mezi přáteli jsi prošel?

- Ale tak některým kámošům jsem se o tom zmínil, moc jich nebylo. Jsou třeba takový, který o tom ani nechtěj diskutovat, jsou některý, který to třeba zajímá. No a já jsem potom usoudil, že stejně nemá smysl se o tom někomu nějak moc zmiňovat, protože ono to stejně nikoho moc nezajímá a k ničemu to nevede. A nebo když se to ten člověk dozví, tak tomu ani třeba nevěří, nechápe to a myslí si, že třeba jsem si to nějak vymyslel, že je to nějaká výmluva k nějaké mej neschopnosti třeba. Jako taky to tak někdo může brát, to chápu.

- Ale říkáš, že některé to zajímá.

- No je právě škoda, že to lidi neznaj, ve škole se třeba nic takového neučí, nikdo o tom třeba ani neví. Je to škoda, no. Třebová jednou jo.

- Přemýšlel jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi jim to řekl?

- Já nevím, nějak na to přišla řeč, na tohle a na věci s tím související a tak jsem o tom prostě zmínil.

- Jak jsi vnímal obecně všechny ty reakce tvého sociálního okolí?

- Mně je to prostě jedno, je to prostě moje věc.

- Dostal ses do situace, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciálního partnera a ty jsi byl vystaven určité reakci? Pokud ano, jak ses zachoval?

- To se mi nikdy nestalo.

- Chtěl bys žít s někým ve vztahu?

- Tak já bych se vztahu nebránil, ale problém je v tom, že těch asexuálů je mnoho a oni o sobě ani nevědí a ti asexuálové se taky špatně hledají, že.

- Jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- Jistě se sexuální podtext objevuje stále častěji v podstatě kdekoliv. Už jsem si na to jaksi zvykl, nicméně kdyby to tu kolem nás nebylo, nevadilo by mi to. Naopak by to možná bylo i lepší, kdyby nám to nikdo nevnucoval. Čeho je moc, toho je příliš. Vtipy založené na sexuální tematice mi ani tak nevadí, protože jde čistě o smyšlenou situaci, koneckonců rád se pobavím.

- Zažil jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- Já to nikomu moc neříkám, protože tomu povětšinou lidi nevěří, případně je to vůbec nezajímá.

- Co si myslíš o trollech, kteří na vašem serveru vystupují proti asexualitě a rozvíjí tam debaty o smyslu asexuality, zaregistroval jsi je?

- Vždycky se najde někdo, kdo bude ostatní provokovat a dělat si z nich srandu. Já to tam ale moc nepročítám.

PŘÍLOHA Č. 8:

KRYŠTOF:

- Popiš mi prosím, jak jsi prošel vnitřním coming outem, jinak řečeno popiš mi proces, kdy sis uvědomil, že jsi asexuál?

- To se stalo určitě v pubertě, já sem si začal tehdy uvědomovat takovou zvláštní věc, že mně se třeba lidé líbí, ale najednou sem si uvědomil, že s nima nechci spát, že se mi líbí třeba po stránce estetické, že by se mi třeba líbilo s nimi chodit, ale představy těch ostatních, hlavně v té době kluků, protože ty holky to braly tak nějak skrývaně, jako s nimi spát? To mi přišlo tak strasně nelogické, proč bych s nimi měl jako spát? To bylo takové divné a nad tím sem docela dlouho uvažoval a na střední škole s tím byl docela velký problém, hlavně v prváku, protože tam byl vždycky takový, já nevím, kroužek, kde tam všichni řešili své sexuální projevy a potřeby a tak dále. A já sem se toho nezúčastňoval, no a samozřejmě na tom základě vzniklo podezření, že bych mohl být teplý a tak sem si to jako docela využíval. Mně to jako nevadilo, mně nevadilo být označen jako jedinec, který ještě nikdy s nikým nespál, i když tehdy to mělo takový pejorativní nádech a má to i dnes. Jakože mně bylo 15, 16 let a ještě sem nikdy s nikým nespál, jo. Samozřejmě oni taky s nikým nespali, ale hodně o tom kecali. Ale mně to nevadilo, já sem neměl potřebu s někým spát, nebyl tak žádný takový impuls, taková ta pudovost, která by mně řekla, ježiš to je nádhernej objekt, tak s tím se musím stoprocentně vyspat, ne. Mě se ti lidé líběj, protože mně se líběj jako holky, tak kluci, ale proč bych měl s nima spát? To je takové o ničem, to lepší by bylo takové to chození, držení se za ruce a tak dále, a nic víc. Jak mělo dojít k tomu, no tak sem z toho vycouval, automaticky sem z toho šel pryč. To sem hned jako ztratil zájem, protože to najednou šlo někam, kam já sem nechtěl jít. Nebylo to nic, na co bych se měl těšit, pro mě to spíš bylo depresivní ta představa, ježišmarja s někým spát, pro boha živého, co mám dělat? To byla spíš záležitost stresu, než abych se na to těšil. Odpor byl ve chvíli, kdy už k tomu mělo dojít, to sem k tomu měl velkej odpor, tak to teda ne, do postele mě teda nedostaneš. Ale jako, když se mě někdo do toho nesnažil nějak jako dostat, tak prostě ať si s někým spí, hlavně mě do toho netahejte, sem byl takovej alibista a sem dodnes, no jako prostě, tak si o tom kecejte, dělejte si co chcete, mluvejte si s kým chcete o tom, představujte si, mějte nějaké své partnery, ale pro boha hlavně, abych se do toho nedostal já. Nebylo to prostě něco, na co bych se mohl těšit, na rozdíl od těch druhých, u kterých bylo patrné, že oni se na to

těší, že prostě vyhledávají ten okamžik, aby mohli dosáhnout svého cíle. Já sem dělal všechno proto, abych ten cíl, řekněme sexuální, oddaloval, což se mi naštěstí daří dodnes.

- A jak si vnímal svou odlišnost?

- Už v pubertě, ostatní řešili sex a moje nejerotičtější představy byly někoho držet za ruku, dokonce ani líbaní mě nebralo a dá se říct nebere ani dnes, samozřejmě, že jsem si připadal divně, ostatní řeší polohy a bůhví co ještě a já nic, to vedlo k nálepce, že jsem teplý a časem jsem si to začal myslet, než sem přišel do styku s homosexuály a zjistil, že semka teda taky nepatřím. Mě to moc netrápilo, že sem odlišný, mě spíš trápilo, že si myslí, že sem teplý, že mám prostě někde toho kluka, s kterým někde s prominutím vyškávám, to mi jako vadilo, to mě uráželo. Ale to, že věděli, že sem třeba panic, to ne, to mně jako nevadilo, z mého pohledu. Z pohledu druhých toto samozřejmě není norma, je to nenormální. Takže mně nevádí, že sem odlišný, asexuální, to vadí mému okolí.

- A když si o tobě mysleli, že jsi gay, jak jsi na to reagoval?

- Já sem je nechal, ať si myslí, co chtějí. Samozřejmě, kdybych je přesvědčoval, že nejsem gay, tak bych dosáhnul přesného opaku. Tak jako pro mě za mě, ať si myslí, co chtějí. Když je představa taková, že musím s někým spát a když s nikým nespím, no tak samozřejmě je tam nějaký problém. Oni si myslí, že s někým spím, tak já jim říkám, že s nikým nespím, ale v podstatě, že spím s klukama. Takové fantasmagorie, ta jejich představivost hrála jako roli, nedovedli si a dodnes nedovedou představit, že s nikým nespím. To je ježišmarjá, je ti 28 a furt s nikým nespíš? To není normální, s tím musíš něco dělat. Ne, nebudu s tím dělat vůbec nic. A oni byli samozřejmě nějaký hippíci, kteří se se mnou chtěli vyspat, tak já sem z toho vždycky vycouval, protože to nebylo nic příjemného, už nějaká ta úvodní fáze byla pro mě velice nepříjemná, takže nemá smysl pokračovat dál. Takže to vedlo k tomu, že sem ztratil lidi, které sem měl rád, jenom kvůli tomu, že sem s nimi nespál. Takže ano, to bylo depresivní a takový nepříjemný, ale zas to nebylo něco, co by mě donutilo se s nima vyspat, to nejde, v tom mozku, já si to neumím rozumově vysvětlit s někým se vyspat, protože myslím si, že u těch sexuálů je to tak, že je to spíš ta pudovost, oni to udělají a ani neví proč. Kdežto já abych tohle udělal, tak bych si to musel rozumově zdůvodnit. A nikdy se mi to nepodařilo rozumově zdůvodnit natolik, abych to opravdu udělal.

- Takže toto bylo během té střední školy, nyní ti je 28 let, jak to probíhalo tedy po střední škole?

- Ono to má více takových rovin, v té rovině, jako že asexuál, to mi nevádí, nevádí mi, že sem asexuál. Na té rovině v rámci partnerů, tak tam už je to trošičku složitější, tam už sem si někdy říkal, tak možná, možná, možná bych to měl udělat, tak v tehleté fázi už ta asexualita trochu problémem je. Ale není to můj problém, je to problém na straně těch druhých lidí, kteří si nejsou schopni ten sex odpustit. Takže ano samozřejmě, není to tak, že já bych ty lidi neměl rád, já je měl rád, ale jiným způsobem a oni mě kvůli tomu samozřejmě opustili, no tak z toho nemůžu být jako šťastný. Jako nó bůže, tak mě opustili no, to se stane, tak bude někdo další. To zas ne, to je takové to narážení na to, že lidi mají představu, že když seš asexuál, tak že nemáš v podstatě city a domnívají se, že nepotřebuješ tím pádem partnera. Ale to je pro mě nepochopitelná věc, že sem neemocionální z toho důvodu, že s nima nespím. Tak v tuhle rovině mi to bude vadit, bude mi to vadit, jakože ano, dobře, kdybych nebyl asexuál, tak bych s tím člověkem mohl být dále. Sem asexuál, tak s ním nebudu, tak si to obrečím, no a co se dá dělat.

- Jak reaguješ a prožíváš fakt, že tě tvoji partneri opustili proto, že nebyli schopni přistoupit na vztah bez sexu?

- Jejků, no myslím, že teď už je možná docela chápu, ale tehdy v té době takové té mladické představy nadšenosti a samozřejmě mně to přišlo z jejich strany jako něco špatného, podlého,

že jenom z toho důvodu, že s nimi nespím, mě prostě nějakým způsobem vyšoupli. Dneska sem schopen chápat, možná i na základě toho, jak sem se o tom bavil s Prokopem, tak už nejsem vůči sexuálům tak strašně zaujatý a je to tak, že oni to potřebují stejně tak, jako já to nepotřebuji. A jestli chci, aby oni chápali mě, tak je asi budu muset chápat i já je. Takže teď už je tady nějaký posun v tom myšlení, ale tehdy sem byl i na ně našťvaný, že jako kvůli takovéhle blbosti jako je sex, kvůli tomu mě chce opustit? Já bych to neudělal, z mého pohledu, já sem asexuál, tak mně by to nevadilo, ale z pohledu jich, kteří ten sex potřebují, tak už to není tak jednoznačné, už sou tam i nějaké jiné předpoklady k tomu, aby ten vztah mohl fungovat.

A jak ses tedy vlastně dozvěděl o asexualitě?

- Tehdy jsme ještě neměli internet doma a ve škole se mi to na internetu řešit nechtělo. Ale už jsem měl vyřešenou tu otázku, že prostě s nikým spát nebudu, protože na střední škole jsem si ještě dával nějaké takové závazky, protože všichni s někým spali a tak jsem si říkal: no, všichni s někým spí, tak asi budu muset taky. Ale pořád jsem to posouval, nejdříve do 18-ti let, do 19-ti let, do 20-ti let a pak jsem si říkal: ne, já prostě s nikým spát nebudu, když mě to nebaví, tak mě to prostě nebaví.

- No a v roce 2005 se pro mě poprvé objevila ta zmínka o asexualitě a pak to zase na nějakou dobu ustrnulo, pokud se nepletu, asi na dobu 4 let, protože já nejsem v angličtině moc sběhlý, tak sem tam jsem si najel na stránky Avenu a poté, když jsem tam opět zavítal, to bylo někdy v roce 2007, tak jsem se koukal na české webové stránky na Asexualitu a něco málo jsem tam našel, ale to bylo opravdu hodně málo, potom jsem našel právě ty zahraniční stránky, to byly ty anglicky psané – z USA, z toho jsem teda moc neměl a já jsem neuměl moc používat ty překladače nebo jsem o nich možná ani nevěděl. A potom se stala taková sranda, někdy v roce 2009 jsem psal nějakou seminárku na vysokou školu a zadal jsem něco, co se týkalo ekonomiky do vyhledávače a jako jeden z prvních odkazů se mi zrovna objevil ten asexual.cz a tak mě to zaujalo, najel jsem na to a prohlédl si to. Ale ten server po mně chtěl, abych se přihlásil a tak jsem to zase odkliknul, ale nedalo mi to spát, druhý den, v neděli, jsem na tu stránku znovu najel, udělal jsem si nick a přihlásil jsem se tam. Trochu jsem se tam rozkoukával a viděl jsem tam články o asexualitě, tak jsem si postupně ujasňoval: já sem zřejmě patřím. Pak v roce 2009 to už bylo definitivně potvrzeno, ano, jsem asexuál. Do toho roku 2009 mě pořád někdo zvyklával a říkal mi, ještě jsi nepotkal toho pravého člověka, až ho potkáš, tak zjistíš, že tě sex baví. No a v tom roce 2009 po tom, kdy jsem zjistil, že je web asexual.cz, tak jsem byl přesvědčen o tom, že asexuál jsem. A hned druhý den jsem to roztroubil některým svým známým, že jsem se v tom poznal a ty to brali jako nějakou moji zábavu, že jsem se doma nudil a tak jsem si našel nějaké fórum a tam jsem se přihlásil, haha, to tě přejde. Kupodivu dodneška je jeden kluk, se kterým jsem vždy tyto věci probíral, dost překvapen, že mě to ještě stále bere a doufá, že mě to přejde. On sám je docela velkým sexuálem a domnívá se, že bych měl s touto hrou přestat. On mi ale nevysvětluje, že je sexualita úplně blbá, jenom prostě nevěří, že asexuálové existují.

- A jak takovouto reakci vnímáš ty?

- Já mu nic nevymlouvám, já to prostě nechávám být. Když mě mermomocí chce zařadit do komunity sexuálů, tak ať si mě tam zařadí. Stejně mě k tomu nedonutí. On není zlý, on jen na asexualitu nevěří. To je něco jako Yeti, každý o něm mluví a nikdo ho neviděl.

- Jak jsi prožíval moment, kdy ses na vašem serveru identifikoval s asexualitou?

- Dalo by se říci, že to byl pocit takové úlevy, protože jsem si myslel, že jsem tady v té republice úplně sám. Já jsem nikdy neměl moc kamarádů a nyní jich mám více právě z tohoto fóra... Když jsem byl v počátcích seznamování na tom fóru, tak to bylo v době, kdy jsem trpěl jízlivou potřebou stále něco ironicky komentovat a to mám pořád, takže moje první komentáře byly na takové jakoby jízlivosti založeny a to byla samozřejmě taková moje potlačená zlost: jsi sám a kvůli tomu nemáš kamarády, jsi takovej a to okolí do mě i pořád hustilo: nemáš kamarády atd.

Ale na fóru jsem potkal lidi, se kterými jsem si rozuměl, se kterými jsem se nemusel pořád bavit o sexu... Proto byly doby, kdy se na fóru pořád jenom řešil jenom sex, takže někteří lidé, kteří tam přišli poprvé říkali: no tak my jsme přišli na fórum sexuality a vy tady pořád jenom řešíte sex. Ale my jsme ho řešili ve smyslu takovém, že jsme ho pomlouvali, shazovali a dělali si z něho srandu, že si musíme najít někoho, kdo nám to udělá, aby nás to začalo bavit. Ale oni než se naladili na tu stejnou notu, tak měli spíše pocit, že přišli na nějaký porno-stránky. Já jsem někdy taková podšívka podšitá, rád dělám dvojsmysly a tak lidé, kteří se mnou mluví si třeba myslí, ha, dvojsmysl, bůh ví, co bude a já jsem nakonec taková ledová královna. A ptám se: a co sis jako myslel, že bude? Sis jako myslel, že si dělám srandu.

- A v rámci rodiny jsi prošel coming outem?

- No, řekl jsem to akorát mamce, té jsem to řekl tak asi s ročním zpožděním a to proběhlo tak, že mě upozorňovala na různé pohlavní choroby a já jí řekl: ale já s nikým nespím, já jsem asexuál. A mamka se zeptala: asexuál? Tak jsem jí řekl: ano, s nikým nespím, mě to nebaví. A to jí nějak uklidnilo a řekla: hmm, tak to máš úplně stejně jako já. A tím to bylo vyřešeno a od té doby jsme to nějak neřešili. Takže bych řekl, že jsem to podědil po ní. Jí to taky nikdy nebavilo, na rozdíl asi od mého otce, který byl asi docela takový žhavý a tak jako mám to asi teda opravdu v rodině tu asexualitu, je tam rodová zátěž. Mamce to tedy nějak extra nevadilo, i když její první reakce byl spíše takový úlek. Ono to bylo takový srandovní, protože já jsem jí na jedné straně řekl, že jsem asexuál a na druhé straně jsem jí řekl, že mám kluka, no tak to měla radost. Po tomto vztahu s tímto klukem, který trval asi tři měsíce jsem měl partnerku, s níž jsem to celkem zvorál, no a teď mám partnera. Mám vztah s někým, s klukem, který ale není asexuál a u něj vím, že ten sex bude potřebovat, tak dneska jako už jako chápu, že asi nemá smysl mu to zakazovat a říkat, no tak tohle teda dělat nebudeš, protože seš se mnou a je to vyřešeno tak, že mu nechávám volnou ruku, když to tak řeknu, jestli si sem tam někoho nabrnkne, tak to řešit nebudu. A já mám výhodu v tom, že neumím žárlit, takže nějakým způsobem, já to neřeším, jestli někoho má nebo nemá, já to беру spíše po stránce citové. A když to řeknu sprostě, on je jako pes, je jedno kam běhá, hlavně, že se vrátí, takhle já to vnímám. Takže to je takový kompromis, no. Na straně druhé, on není typickým sexuálem, jemu je 25 let a znám lidi v jeho věku, kteří to potřebují několikrát za den a jestli on s tím otravuje jednou za týden, za dva, není typickým sexuálem. Takže asi z tohoto pohledu se to dá líp zvládat, než kdyby to byl jedinec, který by s tím otravoval každý den. Na straně druhé neotravuje mě, otravuje druhé, bere mě takového, jaký sem, nikdy sem od něj neslyšel, aby mně vysvětloval, jak je ta asexualita blbá a špatná a jak sem ještě nepoznal nikoho, kdo by mně to perfektně udělal atd. Tak z tohoto pohledu je pro mě zajímavým objektem pro vztah, protože si myslím, že když už to nechápe, tak to aspoň strašně dobře hraje, že tu asexualitu chápe. On od začátku ví, že sem asexuál a prostě když se ukázalo, že bychom spolu mohli chodit, tak sem mu řekl, že vím, že ten sexuál je a že nemá smysl mu něco zakazovat, protože by to stejně udělal potajmu a to by bylo nedůstojné, jak pro něj, tak pro mě, protože bych se to stejně nějakým způsobem dověděl nebo bych to na něm poznal. No tak to má povolený. On je gay, takže u nás je to dramatický asexuál plus gay, takže je to zajímavý vztah.

- No tak to jsi vyřešil kompromisem.

- Za tenhle kompromis mě všichni proklínají, já sem se včera pohádal s kamarádkou, ale zrovna od ní bych to teda nečekal, protože ona je taky asexuálka a ona mě teda jako pěkně sprdla, oznámila mně, že jako něco takového sem vůbec neměl povolit. Takže sem si uvědomil, že i když ona je asexuálka, tak docela moc dobře nechápe tu mou pozici. Já sem v roli, ve které si nemůžu zase až tak vybírat. Jakožto asexuál nejsem v pozici, že bych byl bůh ví jaký hravý a když se vyskytl on a my sme si sedli, v podstatě ty názorové střety u nás nejsou nějak na pořádku, docela dobře si rozumíme, takže já nemám potřebu vůči němu vystupovat nějak negativně a ukázalo se, že by s ním šlo chodit, tak je to věc, která je pouze má, zničím si život sám. Třeba si ten život zničím, zničím si ho ale podle sebe, nikdo mě do toho kecat nebude a

tak sem se pohádal s tou kamarádkou, která ač je asexuálka, tak mi začla vysvětlovat, jak důležitý je pro vztah sexuální život. Takže myslím si, že tohle je věc která je pro to okolí ještě nepochopitelnější, než ta asexualita a to je to, že někomu, s kým chodím, povolují nevěru. Ale zase z mého pohledu je to jediné možné východisko, nemá smysl mu samozřejmě něco zakazovat, to je nelogické, to je úplná blbost, něco zakazovat někomu, co je pro něj zcela přirozené, to je jako by mně někdo nakázal, že s někým musím, tak bych se taky vzpíral. Takže tento kompromis umožňuje, že budu s ním, no a on si tam někde užije ty svoje záležitosti a zas bude pokoj nějakou dobu. Já do toho půjdu, udělám možná blbost, ale udělám ji podle svého, nikdo mě do toho kecat nebude. A ta kamarádka, co mi toto vyčítá je asexuálka a chodí s klukem, se kterým spí a já si říkám, jestli jako je to dobrý, jenom kvůli tomu, že chodí se sexuálem s ním spát, když jí to nebaví. Takže ta její reakce vůči mně byla dost šokující, protože my sme si docela dobře rozuměli a notovali sme si společnou. Ale ona se asi žel bohu potřebuje přesvědčit o tom, že aby byla nebo žila s tím klukem, který je klasický sexuál, tak ona asi jiným způsobem ani postupovat nemůže, když na to přijde, ona se potřebuje nějakým psychickým způsobem připravit na to, že ona tady přijde domů, půjde do postele a budou spolu spát, i když jí to nebaví, ale toho dotyčného to baví. Já bych to třeba nedokázal tohleto. Někdo ti řekne, zkusíš to jednou, no fajn, jednou to zkusím, ale žel bohu by to znamenalo, že tě někdo bude přemlouvat, tak jednou si to zkusil, tak ježiš podruhé to zkusíš, potřetí, počtvrté, ne mě to by to nebavilo, já bych z toho vztahu odešel. Ale tady je to nastavené tak, že on ví, že sem asexuál, já vím, že je sexuál. On ví, že mám nějaké potřeby, já vím, že má nějaké potřeby on, prostě tohleto neřešíme a on si to řeší s nějakým externistou, nebo jak bych to nazval. No a tím je to podle mého názoru vyřešeno, tam zas je důležité to, že si rozumíme, že máme společné zájmy, ta psychika je taky docela podobná a sem spokojený. A myslím si, že v tomhle případě mi do toho nemá, kdo co kecat, si to udělám podle svého. A ještě větší šok pro mě byl třeba, že já vím, s kým spí, protože to není kluk, kterej by to dělal tak, že dneska má toho, druhého má toho a třetího má tamtoho, má prostě stabilního kluka, já ho znám toho dotyčného, což je taky takový zvláštní ten druhý, protože zas pro změnu má holku. Takže to je takový zajímavý, ale ta holka o tom taky ví, že asi nějakým způsobem to vnímá podobně jako já a jako nevidím tam nějaký problém nebo něco takového. Já sem k tomu vztahu přivolil asi z toho důvodu, že jako asexuál si nemůže vybírat, protože, že by těch asexuálů bylo nějak moc, to ne. A nevím, esi sis toho všimla, ale hodně těch asexuálů se nemá ani potřebu se seznamovat. A já jak vnímám áčka, tak bych řekl, že takovým docela charakteristickým rysem asexuality je to, že sou to lidé introvertní, hodně introvertní a jakožto takoví nemají potřebu vytvářet partnerské vztahy, takže když se koukneš třeba na našem fóru, tak nevím, kolik je tam teď, ale co sem se díval naposledy, tak tam bylo dost kluků, kteří hledali nějakou holku. Takže ne ani tak ty holky, jako spíš ti kluci se cítí sami. Takže nejde moc vybírat mezi asexuály.

- Ještě bych se s dovolením vrátila k reakci tvé maminky, jak jsi na její přijetí reagoval ty nebo jak jsi ho prožíval?

- Její reakce byla taková normální bych řekl. Ona asi nejdříve měla strach, jestli mi to náhodou nevadí tato záležitost, což mně nevadí. Říkala mi jen, že kdyby mi to vadilo, tak si mám prostě zajít pokecat za někým, kdo by mi to nějakým způsobem pomohl vyřešit. Na to jsem jí řekl, že jsem takhle spokojený a ať si mě všichni berou takovýho jaký jsem, nebo ať mě takového neberou, mně je to úplně jedno. Jsem prostě takový, jsem asexuálem a nemám na tom potřebu nic měnit.

- A jak si reagoval na skutečnost, kterou ti maminka řekla, tedy že to máš po ní a že ona na sex taky nikdy nebyla?

- No, ono se tím vlastně spoustu věcí vysvětluje, potom, co jsem zjistil, že je mamka úplně stejná jako já. Mamka byla vždycky divná. Byla jiná, než ostatní maminky mých kamarádů a kamarádek. Ty ostatní maminky byly takové žhavé, měly takové ty pubertální kecý a mamka o tom nikdy neměla o tom potřebu mluvit. Někdy pouze ve smyslu toho, že když to vidí například

v televizi, že sex je nebezpečný ve smyslu různých nemocí a tak dále. Na to vždy upozorňuje a dodnes má tendenci upozorňovat, že můžu chytout spoustu nemocí a tak dále. Takže v tomto smyslu o tom mluvila, ale nikdy to nevnímala jako něco důležitého. Mamka je rozvedená, ale když jsme o tom mluvili, tak říkala, že ano, že styk měla (to bych tady asi nebyl), ale málo. Mamka vždycky tvrdila, že kdyby se našel někdo, kdo by s ní chodil, tak fajn, ale nesměl by s ní spát. O tomto všem jsme se bavili až poté, co jsem se jí svěřil, že jsem asexuál. No a kromě mamky jsem to řekl ještě dalším dámám, jedné kamarádce, co jsem s ní chodil na školu. Ta to vzala tak jako: jojo, fajn, vzala to klidně, až druhý den se jí to rozleželo a poslala mi mail, ve kterém byly odkazy na sexuology. No takže první den reagovala v pohodě a potom to určitě doma konzultovala se svým partnerem a shodli se na tom, že toto teda normální není a tak mi poslala ty odkazy. Načež já jsem ji naznačil, že tam teda nikdy nepůjdu, že jsem takhle spokojený. A ona to završila tím, že řekla: no to je tím, že jsi ještě zatím nepotkal nikoho, s kým by tě to bavilo. Trvalo jí to asi rok až dva, kdy to nějakým způsobem přijala, jako: no tak on je teda asexuál a už to pro ní není důležité a už mě nemá potřebu cpát k sexuologům, aby mě tam dopovali hormony a aby mně říkali, jaký jsem, co bych se sebou měl dělat a podobně. Co se týče reakcí jiných lidí, tak si vzpomínám na jednoho asexuálního kluka, který se přihlásil na naše fórum a byl z Ostravy a to mě zaujalo, protože jednu dobu bylo na fóru hodně lidí z Ostravska a Prahy. A tak já byl úplně nadšený, že je tu další Ostravák, protože bydlím kousek od Ostravy. Tak jsem mu napsal no a ono se časem ukázalo, že až tak velký asexuál není, že spíše než asexuál bude gay. A bylo zajímavý, a to bych u těch gayů nepředpokládal, že většina těch gayů přijímají tu asexualitu úplně normálně nebo určitě lépe, než heterosexuálové. Protože heterosexuálům vadí úplně všechno, ono jim vadí homosexualita, sexualita. Ale homosexuálové reagují jako, hmm, už jsem o tom slyšel a nesnaží se mě přesvědčit, že to není pravda, že je to úplná blbost. Takže, co se týče homosexuálů, ti berou asexualitu jako úplně normální: no tak prostě jsem takové zvláštní zvířátko a neví, kam mě mají zařadit, jestli mě mají zařadit mezi sebe a nebo mezi koho. A co se týče těch heterosexuálů, tak u nich je to takový rozdělený, u těch starších ti to chápou kupodivu nějak lépe, aspoň já jsem se s tím setkal. Ale problém je třeba s těmi mladšími z nějakého důvodu, kolem těch 30-ti let, ti s tím mají problém: asexuál: hmm, s tím by se mělo něco dělat. Nevím, čím to je, ta asexualita jim nějakým způsobem vadí a jsou s tím nespokojení, mají potřebu to nějak rozvrtat a něco s tím dělat, aby byly spokojení...možná je to pro ně takové zklamání, protože zjistili, že oni museli s někým spát a najednou zjistili, že jsou lidé, kteří s nikým spát nemusí a jsou v klidu a vůbec jim to nevadí. Na našem fóru se vyskytli lidé, kteří tvrdili, že byli asexuálové, ale nebyli asexuálové, protože od prvního kontaktu, když s nimi člověk začal komunikovat, tak zjistil, že mají nějakou náboženskou představu a byli tam i takoví potomci, kteří se domnívali, že my asexuálové jsme nějaká náboženská organizace, která potřebuje svého vůdce, a oni se samozřejmě pasovali do role toho vůdce. Pak zjistili, že asexuálové vůbec nejsou a měli nějakou spíše filosofickou nebo pseudofilosofickou představu nebo nějaký blok. Takže u těch třicátníků se setkávám s tím, že oni mají představu, že mám nějaký psychický blok, který mi odblokuje a to nejlépe tím, že se se mnou vyspí. A s tím se setkávám velmi často, i na praxi. V jednom domově důchodců tam byla jedna zdravotní sestra, počítám, že o deset mladší, než já, a ta se nebyla schopna s tímto smířit, že bych byl asexuál. No, ona jako holka byla frustrovaná, doma to neměla. Takže abych to shrnul, u gayů s tím nemám problém, když jim řeknu, že jsem asexuál, tak to berou. U heterosexuálů, u těch starších, ti to berou: no tak hmm, možná, že má jiné zkušenosti a možná už mají jiné představy, co je důležité a co není. Co se týče těch mladších, u těch je to trochu složitější, ale ne u těch úplně nejmladších, spíše u těch kolem třiceti, ve věku jako jsem já, ti s tím mají problém, nechtějí to přijímat. A u těch mladších je to docela problematické, protože oni se hledají, je jim těch 16, 17 let a oni se domnívají, že by mohli být asexuálové, ale po týdnu zjistí, že ne, že by mohli být spíše bisexuálové atd. Takže u nich je to vždy třeba brát s rezervou.

- A co se týká dalších členů rodiny, mluvil jsi s někým o své asexualitě?

- Tak otec, my jsme s otcem neměli nikdy nějaké dobré vztahy, on zemřel někdy před 7 lety, takže s ním jsem o tom nikdy nemluvil. Ale i kdyby tu dneska byl, tak bych s ním stejně neměl tu potřebu o tom mluvit, protože ty naše rodinné vazby, já jako jeho syn, to bylo vše na bodu mrazu. Co je ale zajímavé, on byl možná úplně první člověk, který zjistil, že jsem nějaký jiný, i když to vyhodnotil úplně stejně jako to vyhodnotili moji spolužáci, domníval se, že jsem teplej. Takže možná i z toho důvodu ty vazby mezi mnou a jím byly z tohoto důvodu nějakým způsobem narušeny, protože se domníval, že budu spát s klukama samozřejmě. Potom někdy, když mi byla 15, 16 let se naše komunikace přerušila a potom už jsem neměl vůbec potřebu s ním mluvit. Takže u něj se neměl potřebu mu to nějak sdělovat.

- Máš nějaké sourozence?

Ne, jsem jedináček.

- Zažil jsi nějakou pro tebe vyloženě negativní reakci nebo nějakou zpětnou vazbu na tvůj coming out, která ti byla nepříjemná?

- Nejhorší reakce bylo to, že musím jít k sexuologovi. To slovo musím, na to jsem alergickéj. Já nemusím nic, takže nic řešit nebudu. Takže ten člověk buď musí přijmout, že jsem asexuál a že jsem takový a nebo mě nemusí brát vůbec. Já nikoho nenutím, aby mě pochopil, když se někomu nezdá, že jsem asexuál, tak ať si jde do vrby a tam si to vyřídí. Já jsem takový, jaký jsem, nemám chuť za někým chodit, abych to řešil. Já chci být takový jaký jsem. Možná je tam potom problém s těmi partnery. Měl jsem období, kdy jsem už nevěřil, že někoho najdu, ne proto, že bych nechtěl, ale proto, že nejde nikoho hledat a teď je tento vztah pro mě překvapením, protože jsem teda nečekal, že nějaký sexuál by se mnou chtěl chodit, to mě překvapilo. A říkal jsem si, že stejně jednou bude chtít být s někým, kdo s ním bude naladěný na stejnou notu a když se potom ukázalo, že mu to nějak nevádí, tak to bylo jak z čistého nebe. Takže kdyby ses mě zeptala před nějakou dobou, tak bych řekl, že to není možné, aby asexuál chodil se sexuálem. Dneska už ten názor mám jiný. Já jsem toho názoru, že v tom vztahu by se vždy měl přizpůsobovat ten sexuál (ve smyslu sexuálního styku). Pokud ten sexuál (v nějakém vztahu) ví, že jsem asexuální a jsem na asexuálním fóru, tak se nemůže vymlouvat na to, že se to nějak změní. V případě mého partnera, on od začátku věděl, že jsem asexuál a já bych asi nikdy nepřijal, kdyby mě on teď najednou, po 4 měsících vztahu, začal tvrdit, že přeci bych to měl nějak zkusit. To by mě zklamalo, naštvalo a zřejmě bych se s ním na základě tohoto rozešel. Takže v případě vztahu mezi sexuály a asexuály, když ten sexuál ví, že žije s asexuálem a ví do čeho jde, tak ten sexuál podle mého názoru nemá právo požadovat, ani v pozdější době, sex, to je aspoň můj názor. Podle mě asexuál, který je ve vztahu se sexuálem a praktikuje styk, aby ten vztah vydržel, tak takový člověk nemůže být šťastný. Znáám asexuály, kteří styl praktikují, protože toho druhého milují, no fajn, dobře, já to beru, že pro člověka, kterého miluju je člověk ochoten obětovat úplně nejvíc. Ale v případě sexu, když to ten člověk potřebuje třeba každý den, já to beru takhle, když se vcítím do sebe, pro mě už jenom ta představa, že přijdu domů a budu vědět, že se s ním budu muset zase vyspat, zase, zase a zase a pořád, tak já bych se na něj přestal těšit, já bych ho začal upřímně nenávidět. Dost mě taky překvapilo, když ta moje kamarádka, to už nebyla holka, která by měla 18, 19 roků a řekl bych si no tak možná, že se ještě hledá. Ta holka měla v té době přes třicet, takže jestli ona do té doby s nikým nespala, protože věděla, že jí to nebaví a najednou s tím klukem spí jenom z toho důvodu, že se bojí, že odejde a že mě potom začne poučovat, že ten sex je strašně důležité. To je teda poučka, sex je důležitý ve vztahu, bože můj, kde ona to vzala, to je klasická poučka sexuálů a sexuologických učebnic. Ale tohle ona nikdy neříkala, ona se jen snaží přesvědčit sama sebe, protože jí to prostě nebaví. Tohle mi nikdo nevyvrátí, že jenom proto, že ona ho miluje, jí sex začal bavit. Každý si to musí nějakým způsobem zdůvodnit, no a já ji narušuju tu její představu tím, že chodím s klukem, který sex potřebuje, a řeším to tím, že ten kluk má sex s někým jiným. Do toho začne fungovat žárlivost, já mám tu výhodu, že já neumím žárlit, výhodu nebo nevýhodu, někdo mi říká, že je to nevýhoda. I když já sem se s ní kvůli té žárlivosti taky kdysi pohádal, to

bylo kvůli tomu, že mi sdělila, že když nežárlím, tak toho člověka v podstatě nemiluju, což mi přijde jako naprostá hloupost. Tak hlavně sou mezi námi lidé, kteří sou z mého pohledu nevyrovnaní, nejsou si jistí sami sebou a bojí se něčeho. A člověk, který se nebojí, který i sám sebe vnímá jako plnohodnotnou bytost, člověk, který je sám se sebou smířený, podle mého názoru nemá ani potřebu žárlit na nikoho. Já nemám potřebu si někoho majetnit jenom pro sebe, ty seš jenom můj a nikdo kolem tebe se na tebe nesmí ani podívat, mně to přijde až tak zhovadilé, až takové trošku sektářské. Jako ta žárlivost mi připadá taková nelidská, spíš pudová záležitost, nevím, proč bych se měl učit žárlit, proč bych na někoho měl žárlit. A už vůbec v životě by mě nenapadlo vnímat žárlivost jako důkaz síly citu k někomu druhému, to je úplná blbost. Oni mají představu, že když na někoho nežárlíš, tak ho prostě nemáš rád, to není pravda. Já sem na ty lidi, které sem měl rád nikdy nežárlil a v případě, že mě opustili, to sem prožíval hodně tvrdě. Žárlivost je jedna z mála věcí, která mě dokáže opravdu pořádně naštvat, to je ta představa, že tomu člověku nevěřím, ta je v člověku zakořeněná, proto žárlím, proto se bojím, že mi někde zdrhne za někým, proto budu slídit, koukat, jestli se náhodou někdo na něj nedívá, jestli se po mě náhodou někdo nedívá, to fakt ne. Já dávám těm lidem vždycky důvěru a možná očekávám přesně to samé. Že těm lidem věřím a nechávám jim volnou ruku, s tím, že jim dávám veškerou svou důvěru a doufám, že mě nezklamou. A potom už je to jenom na nich, jak si to zaříděj, jestli toho využijí nebo zneužijí. Ve vztahu podle mého názoru nemá být potřeba nikoho vlastnit, vlastnit můžu hrnek nebo dům, ale člověka nebo živého tvora jakožto takového ne.

- Každý asexuál to má trochu jinak, takže je to velmi individuální.

- Přesně tak, tam hlavně záleží na tom partnerském soužití. V momentě, kdy vidíš, jak se všichni kolem tebe párují a někoho mají, tak někdy propadáš takové té melancholii a říkáš si, no, kdybych nebyl asexuál, tak bych taky s někým chodil. To je hlavně v případě právě toho partnerského života jo, protože tehdy to bylo ještě v době, kdy mě lidi kolem mě upozorňovali na to, že nemám spoléhat na to, že si najdu asexuála a že bych si měl zvyknout na to, že zůstanu sám. Hodně dělá právě to, že člověk zůstává sám, v určitém věku by chtěl ten partnerský život vést a prostě nemůže, protože kvůli tomu sexu si nemůže nikoho najít. Takže v té chvíli je to možná nějaká trdomyslnost a říká si člověk, jaký by to bylo, kdybych nebyl asexuál a pak mu zase přijde na paměť vlastně to, že mu vlastně nevádí to, že je asexuál, to není problém, ale vadí mu to, že není nikdo, s kým by mohl být, to mu vadí. Problém není asexualita, problém je to, že nemůže sehnat člověka, který by mu vyhovoval. Takže v té chvíli je člověk zklamaný, smutný, umím si představit lidi, kteří by ve snaze, aby získali nějakého partnera, podstoupili třeba nějakou léčbu, která by z nich udělala stoprocentní sexuály a oni by si našli někoho, s kým by se jim perfektně žilo a tak dál. Nevím, možná že jo, možná že ne, možná, že by to fungovalo. Není to jenom o tom, že seš z většinový populace, je to o tom, že máš trochu štěstí a najdeš někoho. Klidně může být i heterosexuál a stejně nikoho nepotká, s kým by mohl, nebo mohla být celý život. V případě asexuálů těch případů bude trošku více, jak u heterosexuálů, ale jak říkám, hodně asexuálů se ani nemá potřebu seznamovat. A jsou to lidé, kteří jsou introverti a jsou spokojeni, jako že sou sami, žijou si ve svém bytě a sou úplně jako v klidu a ten druhý člověk by jim to narušoval, tak proč jim to brát, to je taková ta jejich představa, tak proč jim to brát, oni jsou takhle spokojení, že nikoho nechtějí, tak proč jim někoho vnucovat, musíš někoho mít. Tak v tom případě, když seš asexuál a musíš s někým spávat, tak to máš trochu složitější a buď jak sem říkal, budeš doufat, že si najdeš nějakýho asexuála a budete oba spokojení a nebo potom kompromis, najít si někoho, kdo asexuál není, někoho komu to nevádí, že sem v podstatě asexuál, někoho, pro koho je důležitější, že si s ním má kdo promluvit, někoho, že ho může třeba pobavit, byt s ním nespí. Ale je třeba překonat tu žárlivost a třeba to, že by někdo spal s mým majetkem. A když to není majetek, je to člověk a baví ho to, tak proč se naivně domnívat, že jenom kvůli tomu, že bude chodit se mnou, tak přestane.

- Dostal ses do situace, možná se svým současným partnerem, kdy o tebe měl muž či žena zájem jako o potenciálního partnera a ty jsi byl vystaven určité reakci? Pokud ano, jak ses zachoval?

- Takhle tomu bylo kdysi, že jsem to sděloval jednotlivcům poté, co jsem měl být vzrušen a ono nic, jim to bylo trapné, já se smál a oni nechápali proč, vždyť mi udělali takovou úžasnou nabídku, chtějí se se mnou vyspat a já se tomu směju jak poblaný, někteří to pochopili, někteří se urazili, někteří mě začli zesměšňovat, ale co už, každý nemůže být chytrý, dneska je tomu tak, že o tom mluvím dopředu, případně to mám někde napsáno, aby každý věděl s kým má tu čest a nemarnil svůj drahocenný čas, stalo se to součástí mé osobnosti, když už někoho znám, tak mu automaticky oznámím, jsem asík, aby měl klid a čas rozmyslet si, zda je vhodné se se mnou dále bavit, aby snad na něj nedošlo časem k přenesení nákazy asexualita.

- Přemýšlel jsi nad tím, co tě vedlo k tomu, že jsi sdělil svému sociálnímu okolí, že jsi asexuál?

- Já myslím, že je to hodně často v diskuzi, kdy si utřídju svůj názor. A je to taky na základě těch zkušeností. Kdybys mě potkala před těmi třemi, čtyřmi měsíci, tak bych ještě neměl tu zkušenost chození se sexuálem, tak bych ti s největší pravděpodobností tvrdil, že chodit se sexuálem není možný, protože ten sexuál sex bude potřebovat a nevím ve svém okolí o nikom, kdo by tohle byl schopen snášet, že s ním nespíš. Ale když toho člověka pak poznáš, začneš s ním mluvit a tak začneš přemítat a najednou zjistíš, nó tak, že možná, že sem se v něčem začneš plést a je to o té přístupnosti k názorům druhých. Kdybych byl typ člověka, který má jen svůj názor a nikdy žádný jiný nepřipustí, tak bych spíše byl pořád ten zakomplexovaný jedinec, trpící sociální fobií, který se bojí vůbec vyjít z baráku. Ale potom sem se začal bavit s lidmi, začal sem s nimi komunikovat, začal sem mluvit o svých názorech, oni začali mluvit o svých, já sem třeba začal zjišťovat, že některé věci jsou zhovadilé, v mém případě že na něčem lpím, ani nevím proč. Je to hlavně o té diskuzi, o té přístupnosti té diskuze. Ta asexualita je zvláštní v tom, že tam vytváříš úplně něco nového, tam vytváříš hodnotový systém, nějakou společenskou hierarchii a u mě je to tak, že patřím mezi lidi, které to nějakým způsobem přitahuje vytvářet nové vztahy, které sou prostě nestandardní. Že i v mém případě je schopnost být přístupný nestandardnímu vztahu být s klukem, který je gay, spí s nějakým jiným klukem a sem s ním, protože ho mám rád, protože sem s ním spokojenej, protože se názorově naprosto doplňujeme. Je to o tom, jak sem silná osobnost, co všechno vydržím a co nevydržím. V tomhle budu hodně ješitný a budu se chválit, protože si myslím, že vydržím hodně, že sem schopen přijmout hodně věcí, které ostatní by lidi naprosto vůbec nenapadly a nebo by je nebraly.

- Takže o tom nemáš problém mluvit a to, že o tom mluvíš je pro tebe přínosné v tom, že si třídíš myšlenky o tom všem?

- Jo, strašně rád řeším sám sebe, strašně rád poslouchám, co si o mně kdo myslí a potom u těch lidí jako prostě zkoumám, co si o mně myslí. Mě to baví, ta zpětná vazba, protože právě třeba zjišťuju, že sou fakt věci, na kterých lpím, a sou úplně zbytečný, protože je to nějaký řeckněme společenský úzus, který sem přijmul za svůj a nebo sem to získal někde v dětství, byt to nemá vůbec žádnou oporu v ničem jo. Mě baví diskutovat s těmi lidmi, sou lidi, který nebaví diskutovat a bojí se té diskuze, bojí se snad, že by přišli na něco nebo že by se jim zhroutil ten úžasném život, kterej si vystavěli a já sem zas pravej opak, já strašně rád zkoumám ty lidi, zkoumám sám sebe, co všechno vydržím, co všechno vydrží ti druzí na mně.

- Chápu to dobře, že tvé prožívání reakcí druhých lidí je většinou takové, že tě zajímají a reflektuješ je?

- Já vydržím hodně, když tě nikdo nezkritizuje jako výtku, ve chvíli, kdy sem se bavil s tou kamarádkou, to nebyla diskuze. Ona mi řekla, že dělám blbost, rovnou mi řekla, že je to blbost, protože nelze oddělovat sexuální život od života soukromého. Ona se mnou nediskutovala, neptala se na mě, nechtěla slyšet můj názor. Ve chvíli, kdy zjistila, že on je sexuál a ptala se, jak

to řešíme, tak já sem ji popravdě odpověděl, že to řešíme tak, že on má kluka, tak ona řekla, no tohle je ale úplná blbost, tohle přece nemůžeš udělat. Ne, to nebyla diskuze, to bylo prostě nařízené. Ona se domnívá, že z jejího pohledu se jí tohle zdá nelogické. Mě nebude nikdo říkat, co mám dělat. Fajn, můžeš se mnou diskutovat, kdyby se mě jako ptala, co tě k tomu vedlo, proč jsi to takhle udělal, nebojíš se, že ti třeba někdy uteče? No, samozřejmě, on mi může utéct kdykoliv, když chce někdo utéct, tak uteče. Ale to bylo prostě nařízené, nemám rád, když někomu něco řeknu a v momentě se dozvim, jakej sem uplněj blbec, tohle ne, to není diskuze, tohle mě fakt našťve, hodně mě to našťve. Jako kdyby to se mnou normálně probrala, a i kdyby potom se mnou třeba nesouhlasila, tak bych to bral, dobře, nesouhlasí se mnou, fajn, ale že mi bude říkat, co mám dělat a že tohle je úplná blbost a že tenhle vztah je odsouzen k zániku, tak pokud ano, tak je to můj problém, problém jeho a jí to nemusí vůbec zajímat.

- Zjišťovala jsem si z odborné literatury, co je to coming out, proces vnitřního i vnějšího coming outu je popisován jako moment, kdy dotyčný, který prochází coming outem nalézá určitým způsobem svou identitu a na základě toho se poté může i plnohodnotněji seberealizovat. V tomto kontextu můžeme hovořit o určitém sebepřijetí, vnímá/a jsi toto u sebe nějak?

- Víš já bych žádné coming outy tak neřešil, ve chvíli, kdy by ta společnost nebyla tím sexem tak nasycená, kdy by mi pořád někdo nevnucoval o tom, jak je fajný sex, jak musím s někým spát a jaký polohy sou nejlepší a jaký je nejlepší sex, jestli orální, klasický, anální nebo já nevím co, tak by neměl potřebu sám sebe označit jako asexuála. Ale ve chvíli, kdy do mě někdo bude furt ze všech stran hučet, jak je ten sex potřebný a důležitý, perfektní, no tak mám tu potřebu říct, no tak pro mě ale ne, pro mě ten sex teda důležitý není. Z toho důvodu já mám potřebu to sdělit. Ale kdyby to pořád někdo neřešil, kdyby to pořád nebylo v televizi, kdyby to pořád nebylo v rádiu, kdyby se to pořád neřešilo na internetu, tak by mi to bylo srdečně jedno, protože bych si žil svůj život, s nikým bych nespál, byl bych spokojený, asi bych si nějakým způsobem našel člověka, kterého by to taky nějakým způsobem nebavilo anebo bych si našel člověka, kterému by to prostě nevadilo, že sem asexuál, tak by se to řešilo jiným způsobem. Ale vyautování je spíš taková nutnost, abych té společnosti dal najevo, že teda jako se ode mě jako nedozvíte, jakou polohu mám rád, fakt se to ode mě nedozvíte. Fakt to nevím a fakt ani to nechci vědět. Fakt mě to nebaví. Chci, aby tohle společnost věděla, já sem asexuál, nenuťte mně sex, já budu spokojenej, budu mít klid, vy budete mít klid, protože ve chvíli, kdy mě budete nutit, tak já se pořádně našťvu. Kvůli tomu, že mně nutíte něco, co mě nebaví, co nevychází ze mě. Takže sem asexuál a přijměte to, nepřijmete to, to je váš problém, ale já sem asexuál. Proto sem měl tu potřebu to někomu sdělit, tu asexualitu.

- Už jsme o tom v podstatě mluvili, ale jak vnímáš pojetí sexuality v naší společnosti?

- Společnost je tak přeseexualizovaná, že to snad kape i z hořčice, prostě se to řeší všude, radio, televize, internet, ale i třeba tam, kde bych to nečekal, v kostele, i tam kde se mají starat o duši, řeší to, kdo s kým spí a na to téma dokonce píšou i knihy jak jsem zjistil v jednom katolickém vydavatelství. Je to ubohé, a ve mne to nakonec vyvolávalo pocity, že okolí musím říct dost, s tímhle na mě nechodtě, vy si chrápejte s kým chcete, klidně i s ovcí, je mi to ze srdce jedno, ale se mnou nic takového nespojujte, mě vaše problémy ohledně toho jak dosáhnout orgasmu nebo v kolika létech se má začít se sexuálním životem nezajímají, jsem panic a jsem na to hrdý a nebudu na tom nic měnit. Je to všude proboha živého, ta sexualita je pro tuhle společnost tak strašně moc důležitá, že se to řeší i tam, kde by to člověk nečekal, třeba v kostele. Já sem úplně v úžasu, když v kostele lidé řeší otázku s kým spíš, jo, to mně přijde jako úplná zhovadilost. V kostele se tyhle věci neřeší, v kostele se přeci řeší duše a ne, kdo s kým spí. A to je právě kvůli tomu, že ta společnost je tak přeseexualizovaná, že prostě ten sex je alfou i omegou a bude se o ní mlet dokola a od začátku do konce. Ale tohle, podle mého názoru, není záležitost několika desetiletí. Vem si, že už i v historických kronikách nalezeš hlavní informace o tom, jestli byl někdo schopen styku nebo nebyl schopen styku. Na jednu stranu my

vnímáme tu středověkou společnost jako společnost, kde se určité věci neřešily, byly tabuizované, co se sexu týče, na druhé straně se v těch kronikách pořád řeší, jestli byl nebo nebyl impotentní, jestli měl děti, jak je zplodil, kdy je zplodil, jestli je zplodil s dotyčným, se kterým je zplodit měl, nebo je nezplodil s dotyčným, s kterým je zplodit měl. Prostě ta sexualita se v evropské společnosti liší vlastně už od toho středověku. Tahle společnost je prostě tím sexem posedlá, to je stejné i v tom, co se řeší ve vztazích. Vlastně i v tom vztahu s lidmi řešíš hlavně ten sex, pro boha živého, dyť v tom vztahu je třeba důležitější i něco jiného, ne jenom sex. Jako z mého pohledu asexuála si říkám, sex s jedním člověkem se musí strašně rychle okoukat. A když toho člověka, toho sexuála nespojuje s tím člověkem něco jiného, než jenom ten sex, no tak se samozřejmě hned rychle rozejdou, protože tam musí být i něco jiného, co vás drží pohromadě a sex to není, protože sex po určité době s jedním člověkem musí být zákonitě docela nudný. To je můj pohled, možná že říkám jako blbost, ale tahle společnost je tím úplně posedlá. Pro boha živého, tady stačí projít internet a je to pořád jenom o tom sexu, sexu, sexu, sexu, krucifix tohleto. Dyť ten vztah je snad o něčem jiném, než jen, že spolu budem spát. Fakt spát jde s kýmkoliv, když na to přijde, když na to přijde, tak heterosexuál klidně může mít homosexuální styk, takže fakt spát jde s kýmkoliv, ale rozumět si s někým, vydržet s tím člověkem, to už je mnohem složitější, to každéj nedokáže.

- Co si myslíš o trollech, kteří na vašem serveru vystupují proti asexualitě a rozvíjí tam debaty o smyslu asexuality, zaregistroval jsi je?

- Já sem měl s trollem diskusi, ale byl tam samozřejmě jeden člověk, to byl případ náboženského fanatika a to bylo něco strašného tenhleto jedinec, my sme se ještě s jednou holčkou, co studovala psychologii, shodli, že má nějaké schizofrenní rysy no nebo přímo je schizofrenikem. U něj to dokonce vypadalo tak, že to byl jedinec, který sám nebyl asexuál a tvrdil, že teda asexuál není a stou holčkou nějakým způsobem komunikoval a ta holka se nepřestávala divit, jak on pořád řešil otázku análního sexu, takže z mého pohledu a potom i z toho, co sme se spolu ze začátku bavili, mi to připadalo, že je to nějaký latentní homosexuál, který si to nechce přiznat a protože se nějakým způsobem potřebuje zapojit do společnosti, respektive nechce zklamat své rodiče, tak byl v nějakém pseudo-celibátu a skrze nějakou sektu a sám se domníval, že je naším vůdcem serveru asexual.cz a on to i dokonce napsal, že chce být naším vůdcem, blbec. On vůbec prostě nepochopil asexualitu, to nemá vůbec nic společného s náboženstvím, můžeš být křesťan a můžeš být asexuál, můžeš být ateista a seš asexuál, to nechápu, on se domníval, že je to spojeno s nějakou náboženskou představou. A ona to byla nějaká zvláštní sekta, která spojovala křesťanství, buddhismus a bůh ví ještě co, nějaké fantasmagorie doma ještě vymyšlené. No a taky tam ještě jeden člověk, kterému jsme dali ban, asi před měsícem. No a to byl člověk, který prostě nebyl vůbec přístupný tomuhle, to byl klasický normálně sexuál, který měl dojem, že všichni máme prostě psychický blok a sex nechceme jenom z toho důvodu, že sme nenašli žádný vztah. Na druhé straně jako, i kdyby to byla pravda, co se nám sere do života. Jeho to bolet nemusí, on říkal, že vztah má perfektní, no tak když má perfektní vztah, tak nemusí řešit naše vztahy, to je naše bolest, esi si někoho najdem nebo nenajdem. No a nejlepší na tom bylo, že do toho začal strkat náboženství, dokonce na svém profilu měl nějakou modlitbu, aby ukázal, jak je perfektním křesťanem aby každému ukázal, že půjde do nebe a my do pekla. No poučil sem se, že s takovými lidmi nemá cenu diskutovat. Člověk je nepřesvědčiv, člověk se akorát vždycky naštve, oni si stejně budou mlít své a je to stejně nepřesvědčiv. Čili nechat je být, ale zas jako ale odsad' podsad'. Zas jako když tam začal někoho urážet, tak to udělali fajn a dali mu ban. Protože jako diskuze je diskuze, urážka je urážka. Když tam někoho označuje jako blbce a idioty a neschopné pochopit základní věci, které on píše. A na straně druhé, on urážel každého, ale jeho člověk urážet nesměl, protože on hned začal, ježišmarjá, mě tady všichni uráží, napadají, no šmarjá józef. No to sou spíš případy pro psychologa nebo rovnou pro psychiatra. Oni sou nevyrovnaní sami se sebou a třeba mají nějakou fantasmagorickou myšlenku a potřebují ji někomu vnucovat, aby se necítili tak sami.

